Fil — 125
n° — 50

R 41
6/6

59. 2.

15

ıt abſcōdo q̃ſi in vnū interiorē locū do. Uerg. Scandūt rurſus equū: ⁊ no Uergilius
. Ponit tn̄ aliqñ pro cōſtruo q̃ſi ſimul do. Saluſtius. Urbē romā: ſicuti Saluſtius
re atq; initio habuere troiani. Significat etiā repono. Pli. Formice cō Plinius.
s quib⁹ hyeme fruātur. Ponit etiā pro cōpono. idē Pli. Opus cōdidit
endū. Aliqñ etiā pro recōdo ac ſepelio: vnde ſepulchrū cōditoriū appella
onditū monumēto corpus. Idē. Tam rara in amicis fides tā parata obli
oſi nobis debeamus conditoria cōſtruere omniaq; heredū officio p̄ſume=
ōditio ⁊ ſcribitur ſine. c. q̃ eſt quedā diſpoſitio ⁊ veluti ſors fortunarū tē= Conditio
icero. O miſerā ꝯditionē adminiſtrādi ꝯſulatus. Aureli⁹. Ea tēpoꝝ ꝯdi Cicero
ueri q̄dē de iniurijs fas eſſet (qui regis). i. diſponis ⁊ gubernas (noctē). i. Aurelius
(⁊ qui regis diē). i. iuſtū (⁊ das tp̄a). i. diuerſitates (tēpoꝝ). i. ſpacioꝝ hui⁹
ſtidiū). i. remoueas laborē nr̄m. Faſtidiū a v̄bo faſtidio faſtidis deriuat̄ Faſtidiū.
ſtu quodā cōtēno. faſtus eīn ſignificat ſupbiā ſiue elationē cū quadā ia= Faſtus.
quarte declinationis. faſtus aūt ſcd̄e declinatiōis eſt liber faſtoꝝ. Eterni
is ſubleuaret faſtidia tēpora mira delectatione variauit. Nā ſi ſemꝑ nox Annus q̃
eret ⁊ periret torpore ⁊ inertia ꝓpter tenebras: ⁊ ſi ſemꝑ dies eſſet miſer re. iiij. tē=
oris ſtudio affectus etiā periret. Et ideo dn̄s miſertus noſtri: diei ⁊ noctis poꝛib⁹ con
eternū ⁊ tēporibus tēpora dedit ſubeuntia. Et nota ꝙ queadmodum an= ſtat.
partes vel q̃ttuoꝛ tēpora: eodē modo homo cōſtat ex quattuoꝛ elemētis. Hō. iiij. elementis conſtat.

iam ſonat
nde peruigil.
x uiantibus
em ſegregans.

Preco diei). i. ioannes (vel p̄co diei). i. xp̄i (iā ſonat). i. nūciat (diē). i. chriſtū (preco di co puigil noctis ꝓfunde). i. inferni ꝓfundi (nocturna lux). ſ. ioānes qui ante lucē ſurre= xit vt luceret hoīb⁹ qui erāt in tenebris hu= ius mūdi (viātibus). i. volētibus ire ad xp̄m (eſt ſegregās noctē a nocte). i. pctm̄ a pctōre:

mit. quos vult in ſuo ſinit errore. Uel aliter ꝯſtrue. (Preco). i. dn̄s noſter
is (diei). i. patris (iam ſonat). i. manifeſtat euangelicā predicationē per pre
ſe, dico (puigil). i. cognoſcēs (noctis ꝓfunde) culpā ⁊ (nocturna lux) ſupple
). i. p̄ſens eccleſia q̄ lucet in huius mūdi tenebris. ⁊ (ſegregās noctē). i. diſcer
animā peccatricem agentē penitentiā de cōmiſſis (a nocte). i. ab illa pecca
ex toto corde deum reliquit ita ꝙ vult eam venire non ad penitentiam.

atus lucifer
caligine.
rrorum chorus
di deſerit.

Hoc excitat⁹ lucifer). i. quo dn̄o p̄dicā= te vel ioāne (lucifer). i. ver⁹ p̄dicatoꝛ lucē di= uine grē ferēs alijs (excitat⁹ inq̄ ſoluit polū caligine). i. aīam fidelē ab oī nigredine vicio rū: ⁊ (hoc oīs chorus erroꝝ). i. exercit⁹ malig ni diaboli (deſerit). i. relinq̄t. Deſero enim eſt idē qđ relinquo q̃ſi nō ampli⁹ hereo. Terēti. Deſero. Terētius

u. pim⁹. Hinc deſertū locū appellam⁹ īhabitatū q̃ſi ab hoīb⁹ derelictū (viā Deſertus
citāte. ⁊ pctōꝛ currit ad portū. i. ad xp̄z vt ibi redeſcat. ⁊ vires bone opatio
one canēte oīs deceptio diaboli vł exercit⁹ ei⁹. Uel chor⁹. i. cōuēticul⁹ erro
ſerit viā ſuā. i. maledictā ſectā (nocēdi). i. faciēdi alijs nocumētū vel ipedi=
s aliqñ eſt vētus flans aduerſus aqlonē qui a grecis vocat̄ argeſtes ſiue. h. Corus vē tus.

a uires colligit
ſcunt freta:
ta eccleſie
pam diluit.

Sicut nauta pre nimio doloꝛe noctis fa= tigat⁹ tēdit ad portū vt ibi recoligat vires a= liq̄ntulū redeſcēs: ſic aīa fatigata ī nimio la= bore vicioꝝ ⁊ pctōꝝ tēdit ad portū. i. ad xp̄z ꝑ ꝯfeſſionē vt ibi redeſcat ⁊ vires bone opatio nis recolligat. Cōſtrue. (Nauta). i. nauis du mat. xxvj.

). i. v̄tutes (hoc). ſ. deo (ꝙ) ꝑ ⁊ ip̄o xp̄o (freta). i. ebulitiōes vitioꝝ (pōti). i.
ſcūt). i. māſueſcūt. ⁊ hoc. ſ. ꝑ xp̄m (ipſa petra eccl'ie) i. petr⁹ q̄ eſt fundamē=
canēdo). i. flendo penitēdo (culpā) trine negatiōis: q: ter negauit dn̄m.

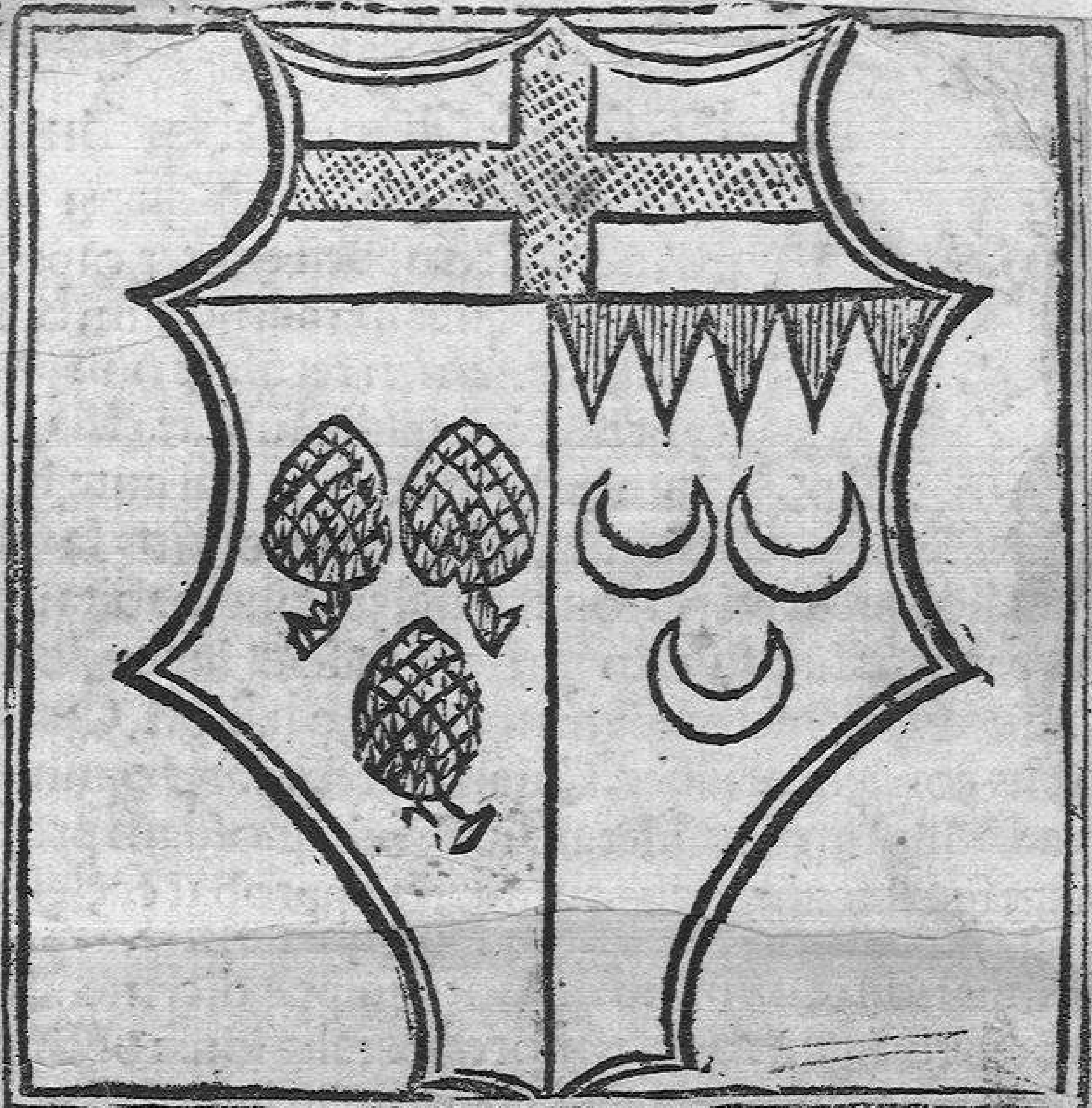

AVREA HYMNORVM

totius anni expoſitio diligentiſſime recog
nitorũ una cũ textu: & annotationibus ſui[s]
locis appoſitis: multiſq; elucidatióibus a[...]
Necnõ familiaris in ꝓprios ſanctor[um]
hymnos qui in priori uolumine d[e...]
derabãtur animaduerſio: edit[a]
& nuper aucta per Petrum
[N]uñez Delgado preſby
[t]erũ & in ſtudio Hiſ
palenſi Cathe
drarium.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

¶ Admodum Reuerendo Domino. D. Hieronymo pinello almæ Eccleſiæ Hiſpalenſis Scolaſtico: Canonicoq; meritiſſimo: academiæq; noſtræ præſuli digniſſimo: Petrus Nuñez Delgado presbyter. S. D.

ET ſi quotidianis laboribus inuolutus tam ſacerdotalis dignitatis quam profeſſionis uix ſatis ocium temporiſq; inter capedinem ſtudio ſuppeditare queam: admodum obſeruande pater & domine: tamen recuſare non potui: quin amicis & plæriſq; diſcipulis aſſidue efflagitantibus: huic uolumini hymnorum (qui ante hac in Scholis legebantur) adderem proprios ſanctorum Hymnos. Verum hoc prius rei perſonarumq; ratione habita: honeſtũ immo piũ eſſe deprehendi: abſonumq; in tam iuſto & inconducibili officio ſuperſedendum: quando quidem in dialogo lelii. M. Cicero amicis iuſta petentibus concedere iubet. Quamobrem pater optime Breuiario Hiſpalenſi ad amuſſim conſiderato: offendi quoſdam proprios hymnos ſanctorum ſanctarumq;: quos uniuerſa approbat eccleſia. Et eos neceſſarios scholi petarum cetui attendens (qui ſic litteras colere debent: ut ſæcularibus non ſe omnino dedant: quippe dicente apoſtolo) colloquia praua corrumpunt bonos mores: & religionis obliuiſcantur ueluti ethnici. Maximæ cum noſtræ delitiæ ſint in lege dei meditari die ac note ut inquit Hieronymus) undiq; compilaui: & coadunatos Impreſſo[...] [...]dendos eſſe optimum duxi. Quorum materiam: carminiſq; etã [...] (propoſſe) diſcernens: ſub ſanctæ matris eccleſiæ & docto[...] [...] quaſdam enarratiunculas eis. i. uerborum ordinẽ ad[...] [...]or pueris pateſieret ingreſſus: nouiſq; litterariæ pale[...] [...]quibuſdam presbyteris (ſi qui ſint) qui ſine ſcientia per [...] tam ineffabili ſacerdotii fungantur munere: forte [...]nentes: negligenteſq; ut ita dicam (ſalua. R. ſacerdo[...] [...]xcolere uitam. Que eñ obſecro (ut eidem Hierony[...] [...]ſſe uita ſine ſcientia ſcripturarum? O pudor ſi nec cũ [...] nec (quod peius eſt) manum ferule ſubduxere. ut Iu[...] [...]ſcientia ſit nobilis poſſeſſio: Seneca referente: praue

M. cicero Amicis iſtat petentibus cõcedendum.

Apoſtolo.

Si enim quantū me tua uirtus hortatur: tantas mihi uires eloquentia p̄ſtaret: & ſi non quibus dignus es: te tamen quibus poſſem laudibus ꝓſequerer: ꝓſequarq; mea rubiginoſa lingua: dū uita manebit: ſpirituſq; hos rexerit artus. Cum aūt mei muneris ſit: qua poſſum minerua diſcētibus ſubuenire: nō me obſecro perperā alia quauis paſſione ductū id feciſſe credas: ut ſciolus uiderer. ego em̄ nō ſolū cuipiam me non ꝓpono: ſed nec æquipero quidem. at ſi me talis flexerit amor: eſt in manibꝰ maioris emolumenti opus: cui ſit incumbendum. Accipito ergo tu qui ingenuas artes colis & earum ſtudioſos foues: tantulā hāc ingenioli mei elucubrationem: fœlici nomini tuo dedicatam: hilariq; uultu ſuſcipias quæſo: quod ſi facis (ut ſpero & opto) id preſtabis: quod tui muneris eſt: & me ad maiora hac tua humanitate concitabis. Vale.

¶ Ad eundem præſulem digniſſimum eiuſdem Petri nuñez Delgado preſbyteri epigramma.

PArce p̄cor facimus placide p̄conia fame
  Materia eſt marte clarior iſta meo:
Nam tu noibus cū ſis generoſus auorum:
  Iam ſuperas animi nobilitate genus.
Viuit in ingenio magne facūdia lingue.
  Omnibus in rebus: cognita cauſa tibi.
O merito ſtudii rector: dicende paterq;:
  Moribus & uita: religione fide.
Tu uirtute cato: & magnus pompeius honore:
  Letitiam multis: inuidiamq; moues.
Solus es in terris rigidi ſeruator honeſti.
  Te penes eſt templi norma ſeuera dei.
Et maiora tamen certe his maiora tenebis.
  Optime cardineos inter habende uiros.
Quod tibi (nec fallor) nimium ſperare licebit
  Officio cunctos uincis in orbe uiros.
Hinc te quiſq; colit. ueneratur. honorat. amatq;.
  Letatur meritis Hiſpalis alta tuis.
Quis tamen innumeras poterit perſtringere laudes
  Cum tua ſit ſuperis gloria iuncta choris.
Propterea famuli quæ ſat tibi nota uoluntas
  Prona petit parcas (ſic precor) ingenio.
Reſtat ut antiqui ſuperes bene neſtoris annos
  Siſq; memor noſtri lætus ubiq; uale.

Auctores hymnorū q̄ttuor.

Iber iſte dicitur hymnorum hymnus dicit̄ laus dei cum cantico. Quattuor fuerunt principales auctores qui hymnos compoſuerunt ſcʒ Gregorius. Prudentius. Ambroſius. Sedulius. Sed quidam vir prudens nomine Hilarius videns illos multos hymnos compoſuiſſe: dignum duxit quoſdam in vnum colligere: ⁊ compendioſe componere breuem ⁊ vtilem tractatum: in quo omnes hymni vtiliores maxime eſſent. Prima intentio fuit deſcribere illos qui cantantur in prima feria: ⁊ ſic deinceps ſecundum ordinem. Utilitas maxima eſt: vt ꝑlecto libro cognitionem habeamus vnitatis ⁊ trinitatis. Supponitur theorice ideſt diuine contemplationi. Sed quia mentionem fecimus de feria. Uideamus quid ſit feria.

Feria q̄d.

Feria eſt ſolemnis dies. Beatus enim Silueſter videns Hebreos dicentes. prima ſabbati. ſecunda ſabbati. ⁊ ſic deinceps. Similiter videns Gentiles nomina ſuorum deorum vel ſtellarum poſuiſſe: vt dies Lune: dies Martis ⁊c. Noluit imitari mores ⁊ ſectam eorum: ſcilicet Hebreorum ⁊ Gentilium. ſed loco huius inuenit hoc nomen feria. ⁊ in fine ſeptimane ſeruauit ſabbatum quod fecit ad figuram: quia ſabbatum interꝓtatur requies. Et nos per totam hebdomadam. i. per totum ſpacium vite noſtre quod currit ſpacio ſeptem dierum debemus laborare ⁊ niti ſummo conamine: vt perueniamus ad requiem ⁊ ad eternam beatitudinem.

Hymnoꝝ materia a tempore.

¶ Unuſquiſqꝫ hymnus habet ſuā materiam. In illis qui ſunt de nocte accipit materiam ipſum tempus. ideſt ſignificationē ipſius temporis: ſcilicet vt expellat a nobis tenebras ignorantie ⁊ viciorum: ⁊ informet nos virtutibus ⁊ ſancti ſpūs charitate. In illis vero qui ſunt de die accipit materiam ipſum lumen ⁊ vult deprecari deum vt quemadmodum illuminat nos ſua charitate ⁊ ſplendore ſolis in corpore: ſic illuminet nos ſancti ſpiritus gratia in mente. Amen. ¶ Materia huius hymni eſt commendatio Dominici diei: ⁊ commendat eum per partes. He ſunt partes ꝙ mundus fuit conditus eodem die quo Chriſtus reſurrexit. ⁊ per hanc commendationem beatus Gregorius vult ob dominici diei apicem monere nos ob honorem ipſius: de lecto mane ſurgere ⁊ deum querere.

Quare dies dn̄ic' dr̄ ꝑimus. ⁊c.

Dominicus dies merito ⁊ cum diſcretione omnium dierum primus dicitur: quia dicitur primus reſpectu omnium creaturarum. Tertius dicitur reſpectu Reſurrectionis domini: quia tertia die Reſurrexit. Octauus dicitur reſpectu octaui diei: quia in octaua die omnes reſurgere debemus ad eternam vitam. Et ideo queramus in Dominico die quo Chriſtus reſurrexit ipſum Chriſtum vt a morte vitiorum ad vitam ⁊ gaudium ſempiternum reſurgamus in die Judicij quo Bona bonis: Mala malis reddentur. Deſcenſus fiat ad litteram. Ego dico dominicum diem maiorem eſſe alijs omnibus: quia mundus fuit conditus et Chriſtus reſurrexit eodem die. Ergo habet primatum ſuper alios dies: ergo maior eſt alijs diebus. Locus eſt a partibus ſufficienter enumeratis. vel appoſitione antecedentis.

Feria vn̄. Dies feriati. Saluſtius Feria. as. Ferior. arī

Additio. Ferię ne te lateat lector a feriendis victimis dictę ſunt dies ceſſationum ab opere ⁊ a ferijs dies feſti feriati dicũtur in quibus a labore ceſſabant antiqui: vt videre eſt apud Saluſtium in declamatione porla. Quo die inquit ciuitas omnis feriata publico edicto. i. a labore in ocio tracta. Uel dicte ſunt a ferendis epulis: in quibus epulę fiebant ⁊ romani ab omni opere ceſſantes: agebant letos cōuiuas: ⁊ dies feſtos. Unde eſt ferio. as. ⁊ ferior. aris. deponens. quod eſt vacare. Et quia ne iudaizaremus ſabbato eccleſia operandum inſtituit. ita ne gentiles imitemur in eorum ferijs operamur. Noſtra autem propria feria ſit dies dominica: in qua etiam operandum nobis eſt: nam eccleſia id ſolum operari vocat quod in rebus diuinis fit. operamini inquit per Joan. vj. non cibum qui perijt ſed qui permanet in vitam eternam ⁊c. Diem autem lunę vocam' feriam ſecūdam. ideſt ſecundam lucem a feria noſtra propria hoc eſt a dominica die ⁊ diē martis tertiam ⁊ ſic de ceteris. vt merito noſtri ferias appellent dies operi mechanico additos ⁊ ſic

Hymnus.

per antiphraſin dicamus ferialia quaſi minus feſtiua. Hymnus autem ab hymnos greco nomine deſcendit. ⁊ interpretatur laus dei cum cantico, alias non erit hymnus iude hymnetes cantor. hos primum dauid compoſuit.

¶ Carmen eſt dimetrum iambicum archilochiũ monocolon orthometrũ. Quod canitur ad horas noctur‑ nas certis quibuſdam diebus dñicis. Hortatur chriſti fideles: ut excuſſo torpore ſomni ſurgant petituri admiſſi peccati ue niam & futuri pſeruationẽ & immortalis uitæ beatitudinẽ.

PRimo dierũ omniũ
Quo mũdus extat cõ ditus:
Vel quo reſurgẽs cõ‑ ditor.
Nos morte uicta liberat.

O Fratres oẽs ſurgamus in pmo dierũ oim.i.in dñica die (ocius).i.citius q̃z in alijs diebus(quo).ſ.dñico die.(mund⁹ ex‑ tat ꝯditus).i.factus(vel) ꝓ ⁊(quo die)condi tor.i.creator oim creaturarũ exiſtẽs vita no ſtra ſed ſcðm apłm reſurgens a morte (nos liberat) ab inferno vel a poteſtate diaboli. Surgamus) dico a nr̃is torporibus ideſt a pctis ⁊ vitijs. ⁊ nõ ſolummodo ſurgam⁹ ſed q̃ramus p obſeruationeꝫ mandatoꝝ (piũ).i. deum in hac nocte.(ſicut nouimus ꝓphetã) dauid deum queſiſſe ſicut ipſe ait. ps.cxviij. Media nocte ſurgebã ad ꝯfitendum tibi ⁊c. iterum ps.vj. Lauabo p ſingulas noctes ⁊c. Unde in homilia bt̃i Gregorij legit̃ de quo dam qui poſtq̃z aliquantulum ſoporis corpori ſuo dediſſet extra mediã noctẽ ſurgebat et vigilans p orabat: qui tãdiu hoc fecit donec facta eſt vox de celo a dño dicens. Peccatum tuũ dimiſſum eſt tibi. ¶ Ocius ⁊ ociſſime aduerbia ſunt cõparationis ſine poſitiuo lati‑ no: ſed exeunt ab ocis grece vnde etiam eſt ociter ꝓ cito q̃z prompte. Gregori⁹. Ocius. Ociſſime. Ociter.

¶ Pulſis procul torporibus
Surgamus omnes ocius:
Et nocte queramus pium
Sicut prophetam nouimus.

¶ Noſtras preces ut audiat
Suamq; dextram porrigat:
Vt expiatos ſordibus
Reddat polorum ſedibus.

Surgamus inq̃z ⁊ q̃ramus piũ (vt au‑ diat nr̃as pces).i.orõnes ꝓ vitãdis vitijs et q̃rendis v̾tutibus ⁊ (porrigat ſuã dextrã).i. auxiliũ (vt nos expiatos).i.abſolutos ⁊ pur‑ gatos (ſordibus).i.a vitijs vel a ſordib⁹ vitio rum reddat ſedibus poloꝝ.i.celoꝝ ⁊ ãgeloꝝ ideſt ponat nos in celo.

¶ Vt quiq; ſacratiſſimo
Huius diei tempore:
Horis quietis pſallimus
Donis beatis muneret.

Reddat inq̃z nos poloꝝ ſedib⁹ vt mu‑ neret ſupple nos (beatis donis).i.donis cele ſtibus (quiq;).i.quicunq; (pſallimus).i.cani mus ei ſ.dño (quietis hoꝝ).i.horis noctis (in ſacratiſſimo tempore) quo chriſt⁹ reſurrexit (tempore) dico huius diei ſcilicet dominice vel muneret in ſacratiſſimo tempore huius diei.i.in die iudicij qui dicitur ſacratus: q: ibi bona bonis: mala malis reddentur. Sed quia ſuperiora per nos habere nequimus: vertit ſe nunc ad filium ⁊ monet nos q̧ precemur ipſum quatinus omnis libido. omnis macu‑ la et alia mala facta a nobis remoueantur.

¶ Iam nunc paterna claritas
Te poſtulamus afatim:
Abſit libido ſordidans
Omniſq; actus noxius.

Jam poſtulamus te nunc. o paterna claritas (afatim) ideſt abundanter (vt libi‑ do) ideſt luxuria ⁊ mala concupiſcentia libi‑ do dico (ſordidans) corpora noſtra (⁊ omnis actus noxius) ideſt nociuus ideſt omne ma‑ lum opus (abſit) ideſt longe ſit remotum ne animatum corpus ſordeſcat. Afatim aliquã do cum vnico.f.ſcribitur. ⁊ eſt compoſitum ex a ⁊ fabile quaſi abunde ⁊ non dicibiliter ſignificet. ⁊ correpta antepenultima. ſi vero ſcribatur cum duplici.ff. ſignificat facunde. ⁊ antepenultima producit. Afatim. Affatim.

Et ideo te poſtulamus (ne feda ſit) ideſt ſordibus plena (vel lubrica) ideſt labilis ad luxuriam (compago noſtri corpis) ideſt coniunctio noſtri corpis ⁊ anime: que tunc dicitur feda quando caro p̄eſt virtuti. ⁊ ratio eſt pulchra quando p̄dominatur corpi. vel deprecemur vt caro ſubeat menti (per quam) ſcilicet compaginem (crememur) anima ⁊ corpe ideſt cruciemur (acrius) ideſt valde acriter (ignibus) ideſt doloribus (auerni) ideſt inferni.

Auernus dicitur ab a quod eſt ſine ⁊ ver veris quod eſt delectatio quaſi ſine vere ideſt
Auernus vñ ⁊ qd. ſine delectatione. Auernus eſt locus in inferno vbi eſt ſemp̱ ignis: i quo impiſ cremabūt q̇ in hac vita p̱ immundiciam exarſerunt.

Strabo. Additio. Auernus. Strabo. lib. v. contiguus bais lucrinus adeſt ſin⁹ intra quem auernus eſt: ⁊ dicitur quaſi ſine auibus hoc eſt auibus in acceſſus ob graui-
Seruius. tatem odoris teſtis eſt. Seruius ſup. vi. eneidos. Ubi autem eſt (p̱ quam auerni ignibus.) poteris dicere p̱ qd. ſ. corp⁹. ⁊ ego vidi textū.

Ne feda ſit uel lubrica
Compago noſtri corporis
Per quam auerni ignibus
Ipſi crememur acrius.

Et qꝛ timem⁹ ne ignibus crememur o (redemptor queſumus) ideſt rogamus ⁊ cū deſiderio q̄rimus (ob hoc) ideſt propter hoc (vt diluas noſtra probra) ideſt peccata que ꝓbrant ideſt vituperant ⁊ maculant animam ⁊ corpus (⁊ conferas). i. ꝯcedas (nobis cōmoda). i. vtilia ꝑpetua (p̄enis vite). i. eterne glīe.

Ob hoc redemptor queſumus
Vt probra noſtra diluas:
Vitæ perennis commoda
Nobis benigne conferas.

Quo) ꝓ vt (exules) nos p̱egrini a celeſti patria (actu). i. opatione carnis quemadmodum qui eſt alienus a patria dicitur exul ⁊ p̱egrinus ideſt longe remotus a patria: ſic ⁊ nos p̱ opa vitioſa ⁊ pc̄ta efficimur exules a celeſti pr̄ia (nos ipſi effecti). i. facti (celibes). i. vitam virtuoſam ⁊ celeſtē ducētes (vt p̄ſtolamur). i. expectamus ⁊ ſperamus (nos inq̄ȝ cernui). i. inclinati ⁊ oculos ſurſum tenentes ad dn̄m (canamus). i. ꝓferamus (melos). i. cantū ore ⁊ corde (glorie). i. ad honorem tue laudis. Bene eni̅ cantant qui a bonis operibus non ceſſant.

Quo carnis actu exules
Effetit ipſi celibes:
Vt præſtolamur cernui
Melos canamus gloriæ.

O piiſſime q̇ piaſti. i. mūdaſti nos a vitijs (pater). i. o creator ⁊ auctor omnium rex ⁊ (o vnice) ideſt chriſti fili dei viui vnice dico (compar) ideſt equalis ſecundum diuinitatē (patri) ideſt omnipotenti: in pugillo celum ⁊ terram continenti (tu dico regnās cum ſpiritu paraclyto) ideſt conſolatore (p̱ omne ſeculum). i. ante oīa ſecula (p̄ſta). i. dona nobis ea que ſupra orauimus (amen). i. ſine fine ⁊ ſine defectu. i. ſine initio ⁊ ſine fine.

Præſta pater piiſſime
Patriq̄ȝ compar unice:
Cum ſpiritu paraclyto
Regnans per omne ſeculū. Amē.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad laudes matutinas certis quibuſdā diebus dn̄icis. Et quia luce aduentante gallus canit: alludēs ad illud q̄d ieſus poſt tertiū gallicantū petrū reſpexit: condonationē peccatorū precatur.

Materia hui⁹ hymni eſt cōmēdatio ⁊ laudatio altiſſimi dei oīm ꝯditoris q̇ etern⁹
Eternum eſt. i. ſine initio ⁊ fine. Et diſtingue q̄d diſtat
perpetuū. inter etn̄ū ꝑpetuū ſempiternū tp̄ale. Eternū
Sēpitn̄ū. eſt qd̄ caret p̄ncipio ⁊ fine vt de⁹. Perpetuū
Tp̄ale. habet p̄ncipiū cū tp̄e ⁊ nō habebit finem: vt aīa. Sēpiternū eſt qd̄ nec habuit p̄ncipiū ſub
differunt. tp̄e nec habebit finē ſicut eternū. Tp̄ale eſt qd̄ incipit cū tp̄e ⁊ habet finē: vt corpus nr̄m.
Cōditor Cōſtrue. (Eterne rerū cōditor). i. factor. Cōditor nomē eſt verbale a cōdo qd̄ cōponit a co

ETernæ rerum conditor
Noctē diem q̄ȝ qui regis
Et temporum das tēpora
Vt aleues faſtidium.

qꝺ ꝓprie ſignificat abſcōdo q̄ſi in vnū interiorē locū do. Verg. Scandūt rurſus equū: ⁊ no ta cōdunt in aluo. Ponit tñ aliqñ pro cōſtruo q̄ſi ſimul do. Saluſtius. Urbē romā: ſicuti ego accepi cōdidere atq̨ initio habuere troiani. Significat etiā repono. Pli. Formice cō dunt eſtate fructus quibꝰ hyeme fruātur. Ponit etiā pro cōpono. idē Pli. Opus cōdidit ꝑpetuo oībus legendū. Aliqñ etiā pro recōdo ac ſepelio: vnde ſepulchꝝ cōditoriū appella tur. Pli. Poſt conditū monumēto corpus. Idē. Tam rara in amicis fides tā parata obli uio mortuoꝝ vt ipſi nobis debeamus conditoria cōſtruere omniaq̨ heredū officio p̄ſume re. A cōdo dicit cōditio ⁊ ſcribitur ſine. c. q̄ eſt quedā diſpoſitio ⁊ veluti ſors fortunarū tē poꝝ ⁊ etiā rerū. Cicero. O miſerā ꝯditionē adminiſtrādi ꝯſulatus. Aureliꝰ. Ea tēpoꝝ ꝯdi tio erat vt ne cōqueri q̄dē de iniuriis fas eſſet (qui regis). i. diſponis ⁊ gubernas (noctē). i. pctōrē vel diabolū (⁊ qui regis diē). i. iuſtū (⁊ das tpa). i. diuerſitates (tēpoꝝ). i. ſpacioꝝ huiꝰ vite (vt alleues faſtidiū). i. remoueas laborē nr̄m. Faſtidiū a v̄bo faſtidio faſtidis deriuat qꝺ ſignificat cū faſtu quodā cōtēno. faſtus eñ ſignificat ſupbiā ſiue elationē cū quadā ia ctātia v̄boꝝ ⁊ eſt quarte declinationis. faſtus aūt ſcōe declinatiōis eſt liber faſtoꝝ. Eterni dei ſapiētia vt hoīs ſubleuaret faſtidia tēpora mira delectatione variauit. Nā ſi ſemꝑ nox eſſet homo deficeret ⁊ periret torpore ⁊ inertia ꝓpter tenebras: ⁊ ſi ſemꝑ dies eſſet miſer homo nimis laboris ſtudio affectus etiā periret. Et ideo dñs miſertus noſtri: diei ⁊ noctis ſpacium poſuit ⁊ eternū ⁊ tēporibus tēpora dedit ſubeuntia. Et nota ꝙ queadmodum an ni ſunt quattuor partes vel q̄ttuor tēpora: eodē modo homo cōſtat ex quattuor elemētis.

Vergilius Saluſtius Plinius. Conditio Cicero Aurelius Faſtidiū. Faſtus. Annus q̄re. iiij. tē poribꝰ conſtat. Hō. iiij. elementis conſtat.

Preco diei iam ſonat
Noctis profunde peruigil.
Nocturna lux uiantibus
A nocte noctem ſegregans.

(Preco diei). i. ioannes (vel p̄co diei). i. xp̄i (iā ſonat). i. nūciat (diē). i. chriſtū (preco di co ꝑuigil noctis ꝓfunde). i. inferni ꝓfundi (nocturna lux). ſ. ioānes qui ante lucē ſurre xit vt luceret hoībus qui erāt in tenebris hu ius mūdi (viātibus). i. volētibus ire ad xp̄m (eſt ſegregās noctē a nocte). i. pctm̄ a pctōre: q: quos vult aſſumit. quos vult in ſuo ſinit errore. Vel aliter ꝯſtrue. (Preco). i. dñs noſter qui eſt premiū ſuis (diei). i. patris (iam ſonat). i. manifeſtat euangelicā predicationē per pre dicatores ſuos ipſe, dico (ꝑuigil). i. cognoſcēs (noctis ꝓfunde) culpā ⁊ (nocturna lux) ſupple lucet (viantibus). i. p̄ſens eccleſia q̄ lucet in huius mūdi tenebris. ⁊ (ſegregās noctē). i. diſcer nēs vnāquamq̨ animā peccatricem agentē penitentiā de cōmiſſis (a nocte). i. ab illa pecca trice anima que ex toto corde deum reliquit ita ꝙ vult eam venire non ad penitentiam.

Hoc excitatus lucifer
Soluit polum caligine.
Hoc omnis errorum chorus
Viam nocendi deſerit.

(Hoc excitatꝰ lucifer). i. quo dño p̄dicā te vel ioāne (lucifer). i. verꝰ p̄dicator lucē di uine grē ferēs aliis (excitatꝰ inq̄ ſoluit polū caligine). i. aīam fidelē ab oī nigredine vicio rū: ⁊ (hoc oīs chorus erroꝝ). i. exercitꝰ malig ni diaboli (deſerit). i. relinq̄t. Deſero enim eſt idē qꝺ relinquo q̄ſi nō ampliꝰ hereo. Terēti. Si deſeris nos tu. ꝑimꝰ. Hinc deſertū locū appellamꝰ ihabitatū q̄ſi ab hoībꝰ derelictū (viā nocēdi). ſ. ieſu excitāte. ⁊ pctōr currit ad portū. i. ad xp̄ꝫ vt ibi redeſcat. ⁊ vires bone opatio nis reſumat. ⁊ p̄cone canēte oīs deceptio diaboli vl' exercitꝰ eiꝰ. Vel chorꝰ. i. cōuēticulꝰ erro rū. i. hereticoꝝ deſerit viā ſuā. i. maledictā ſectā (nocēdi). i. faciēdi aliis nocumētū vel ipedi mētū. Etiā corus aliqñ eſt vētus flans aduerſus aq̄lonē qui a grecis vocat argeſtes ſine. h.

Deſero. Terētius Deſertus Corus vē tus.

Hoc nauta uires colligit
Pontiq̨ miteſcunt freta:
Hoc ipſa petra eccleſie
Canente culpam diluit.

Sicut nauta pre nimio dolore noctꝭ fa tigatꝰ tēdit ad portū vt ibi recoligat vires a liq̄ntulū redeſcēs: ſic aīa fatigata i nimio la bore vicioꝝ ⁊ pctōꝝ tēdit ad portū. i. ad xp̄ꝫ ꝓ ꝯfeſſionē vt ibi redeſcat ⁊ vires bone opatio nis recolligat. Cōſtrue. (Nauta). i. nauis du cto (colligit vires). i. v̄tutes (hoc). ſ. deo (q̨). ꝓ ⁊. i. ipo xp̄o (freta). i. ebulitiōes vitioꝝ (pōti). i. huiꝰ mūdi (miteſcūt). i. māſueſcūt. ⁊ hoc. ſ. ꝑ xp̄m (ipſa petra eccl'ie) i. petrꝰ q̄ eſt fundamē tū eccleſie (diluit canēdo). i. flendo penitēdo (culpā) trine negatiōis: q: ter negauit dn̄m.

mat. xxvj.

Et qꝛ gallus) ideſt chriſtus vel predicatoꝛ nos excitat ad bene agendum (ſurgamus) ſcilicet a peccatis (ſtrennue) ideſt feſtinanter (gallus excitat) ideſt commouet ad penitentiam (iacentes) ideſt in peccato lapſos vel exiſtentes. et (gallus increpat) ideſt redarguit (ſomnolentos) ideſt in peccatis permanētes: qꝛ ſicut ille qui dormit vagus ꝛ ineptus ē ad omne opus; ſic anima in peccatis manens inanis efficitur deo. ꝛ (gallus arguit). i. reprehendit (negantes) ideſt nolentes ſurgere de peccatis.

Surgamus ergo ſtrennue
Gallus iacentes excitat:
Et ſomnolentos increpat
Gallus negantes arguit.

Gallo canente) ideſt p̄dicatore p̄dicāte (ſpes redit). i. fiducia recuperandi ſalutē reditur (ꝛ ſalus) ideſt vita eterna (refunditur) ideſt largitur per penitentiam (egris) ideſt peccatoribus (mucro latronis cōditur) ideſt inſidie diaboli que vt mucro cedūt homines ꝛ cruciant aīam eternaliter. ꝛ ſic gallo canēte fides lapſis reuertitur.

Gallo canente ſpes redit
Egris ſalus refunditur:
Mucro latronis conditur:
Lapſis fides reuertitur.

Et quoniam gallo canente ſpes redit. o ieſu ſaluatoꝛ mundi (reſpice) ſcilicet miſericordia tua (labentes) in peccatis (ꝛ nos vidēdo) ideſt miſerendo (corrige) ideſt caſtiga nos (ſi reſpicis) ideſt ſi miſereris (lapſos) ideſt labētes qui a peccatis reſurgent (peccata cadūt) ideſt delentur (q̄) pro ꝛ (culpa) ideſt peccatum (ſoluitur) ideſt purgatur (fletu) ideſt lachrymarum gemitu.

Ieſu labentes reſpice
Et nos uidendo corrige
Si reſpicis: lapſi ſtabūt
Fletuq; culpa ſoluitur.

Additio. Fletuq; culpa ſoluit. melius diceret fletuq; culpa vertitur ideſt commutatur in veniam.

Et peccata cadunt (ſi reſpicis) ideſt remittunt ideo. (O tu lux) ideſt o tu chriſte qui es lux mūdi Joānis p̄mo. illuminās noſtras mētes (refulge ſenſibꝰ). i. illumina nr̄as mentes (ꝛ diſcute). i. remoue (ſomnū mētis). i. peccatum ꝛ torporem noſtrum: ꝛ hoc ad honorē tuum ſcilicet (vt noſtra vox ſonet) ideſt laudet (te) ideſt nomen tuum: (o chriſte primum) ideſt maxime (ꝛ pſallamus) ideſt applaudamꝰ (ore) ſcilicet voce ꝛ corde (tibi) ſcilicet ad honorem tui.

Tu lux refulge ſenſibus
Mentiſq; ſomnū diſcute:
Te noſtra uox primū ſonet
Et ore pſallamus tibi.

Carmen eſt ſapphicum endecaſyllabum orthometrum monocholon tetraſtophō. Canitur ad horas nocturnas certis quibuſdam diebus dominicis. Hortatur chriſtianos ad laudes diuinas ut conſequantur uitam æternam.

In hoc hymno nos hortādo admonet Gregorius: vt quādiu in hoc mundo laboramus ne nocti ideſt pctō ſubditi ſimus. ſed cū omni ſtudio ꝓ executiōe bonorum operum vigilemus: quia ſi vigilia nr̄a ſoli deo intendendo fuerit prouida ad aures dei ꝓculdubio perueniet. Materia huiꝰ hymni eſt laudatio nominis dei ꝛ ipſi totius viribus decātare laudes ꝛ hymnꝰ. intētio vt ſurgamꝰ de vitiis ꝛ adhereamus v̄tutibus. Diſtingamus ergo ſic (O frēs nos omnes ſurgētes nocte)

Nocte ſurgentes uigilemus omnes
Semper in pſalmis meditemur atq;:
Viribus totis domino canamus
Dulciter hymnos.

ideſt de peccato (vigilemus).i.pſeueremus in dei laude (ſemꝑ).i.ſine fine (in pſalmis).i.in bonis opibus (meditemur).i.pſeueremꝰ vigilãdo (⁊ canamꝰ).i.pſoluamꝰ (dño).i.ſaluatori nr̃o (dulciter).i.ſuauiter (hymnos).i.laudes.ſ.(totis viribꝰ).i.aĩo ⁊ corpe. Vigilare em̃ debemꝰ ſine fine: q: neſcimꝰ qñ veniet dñs an mane: an ſero: an media nocte. Nocte dixit q: de nocte venit dominus.ſ.nubibus.i.in velamine carnis qui fuit quaſi nox quando incarnatus fuit de btã vgine: q: deitas latebat in carne. ⁊ ideo nocte.i.in hac preſenti vita: vigilare debemus: ⁊ non tota nocte dormire q: in nocte venit dñs. Unde dr̃. Vigilate q: neſcitis diem neq̃ horã. Et ideo vigilemus in ꝓſperis ⁊ in aduerſis: non deſinentes aut bona opa interrumpentes ⁊ omittentes laſſemur: ſed iugiter ⁊ indefeſſe deo ſeruiamus. vnde non qui inceperit: ſed cui perſeuerauerit vſq̃ in finem ſaluus erit. Inchoata enim virtus non perficitur niſi ad finem perducatur. Mat.xxv

¶ Vt pio regi pariter canentes
Cũ ſuis ſanctis mereamur aulã:
Ingredi cœli: ſimul & btãm
Ducere uitam.

❧ Canamꝰ hymnos (vt nos canentes).i. laudes pſoluentes (pio regi).i. xp̃o (pariter) ideſt corpe ⁊ anima mereamur ingredi (aulã celi).i.regnũ eterne btitudinis. Aule domus dñr regie ſiue pncipium (⁊ ducere).i.habere ſimul vitã eternã vel (btãm) ideſt purã vel ſctãm.

¶ Præſtet hoc nobis deitas btã
Patris ac nati pariterq̃ ſancti
Spiritus. cuius reboat in omni.
Gloria mundo.

❧ Dixi ꝙ debemꝰ canere pio regi: vt mereamur celi ingredi ianuã (⁊ beata deitas) ideſt deus vnus ſcilicet pater ⁊ filius ⁊ ſpiritus ſctũs (preſtet).i.donet nobis (hoc).i.que ſupra orauimus (glorie cuius).i.laus cuiꝰ deitatis (reboat).i.reſonat. Vergiliꝰ. Reboant ſilueq̃. Et magnus olimpus (in omĩ mũdo) ideſt vbicunq̃ vnde dr̃. Quicquid in mundo fit per ipſius fabricationem fit ſcz dñi: ꝑ quẽ deũ ⁊ in quo ſunt oĩa. Oĩa em̃ illi ſoli famulãt. Celum ⁊ terrã ego implebo dicit dñs. Vergiliꝰ.

¶ Carmẽ eſt quale illud nocte reſurgentes. Canitur ad laudes matutinas certis quibuſdam diebus dominicis. Chriſtianos excitat ſub lucẽ ut dei miſericordiam implorent.

❧ Materia huius hymni eſt miſeratio chriſti ⁊ continuatur hymno ſuperius dicto ſic qui ſurreximus nocte ideſt de peccato canendo. Nox deponitur ⁊ ecce dies appropiquat: quia ſicut ille qui gallo canente in nocturnis horis iter diſponit agere ideſt inchoat. ſic ille qui in nocte huius mundi ad celeſtia ire deſiderat gallo canente ideſt predicatore predicãte ſurgit ⁊ iter incipit per bonam operationem. Conſtrue (Ecce vmbra).i.ignorantia vel obſcuritas (noctis).i.diaboli (iã tenuatur) ideſt annihilat (aurora lucis).i. xp̃s pr̃is cognitio. Aurora ab aura dr̃: q: tũc aer incipit ſplendeſcere. Aura em̃ ſplendorẽ ſignificat. Vergi. Diſcolor. vnde auri ꝑ ramos aura refulſit. Horatius. Tua ne retardet aura maritos. Hinc aurũ deducit ꝓpt ſplendorẽ eiuſdẽ metalli. Aliqñ etiã aura ꝓ odore ponit. Vergi. At illi dulcis cõpoſitis ſpirabat crinibus aura. Ponit etiã ꝓ afflatu ⁊ fauore. Idem. Aurora. Vergiliꝰ. Horatius

Cce iam noctis tenuatur
umbra
Lucis aurora rutilans coruſcat:
Viribus totis rogitemus omnes:
Cunctipotentem.

Nunc quoq̃ iã nimiũ gaudẽs ꝑplaribꝰ auris (rutilãs).i.ſplẽdorẽ emittẽs (coruſcat).i.ſplẽdet. Unde Vergi. Peniſq̃ coruſcãt.i.ſplendẽt. Et nota ꝙ ſicut aurora depellit noctem: ſic xp̃s deuincit diabolũ q: xp̃s eſt pnceps nr̃e hũanitatis (aurora).i.xp̃s.i.qſi aureũ colorẽ habens: q: coruſcat ideo (rogitemꝰ oẽs).i.deꝓcemur. Rogitare vbũ eſt freq̃ntatiuũ a rogo rogas. ⁊ ſignificat freq̃nter ⁊ cũ attẽtiõe rogare (viribꝰ totis) i.cũ oĩbꝰ viribꝰ aĩe ⁊ corpis (cũcti potentẽ) q: oĩa in ſua poteſtate ſunt. Rogitare

(Ut deus nr̃ miſeratus nr̃i).ſ.q2 miſerendo nos redemit (pellat).i.remoueat (oẽƺ lãguorẽ)
Langor. ideſt om̃e pc̃m. Langor ꝓprie eſt idem qđ torpor ⁊ inertia. Unde. Cice. Nihil aũt magis
Cicero. cauendum eſt q̃ƺ ne langori ſe deſidieq; dedat. Et pellendo pc̃m (tribuat ſalutem).i. vitaƺ corpis ⁊ anime: quia ꝑ dei gr̃am non ꝓpriis meritis vita datur. (donet ergo nobis pietate pr̃is) ideſt ipſius miſericordis (ſalutem).i.incolumitatem. aliquando tamen ponit̃ ꝓ reme
Vergili⁹. dio. Verg. Una ſal⁹ victis nullã ſpare ſalutẽ. Inde veniũt ſalutifer ſalutaris ⁊ ſaluber. vel magis vſitate ſalubris qđ p̃bet ſanitatẽ. vnde aerem cibũ potum locuƺ: multaq; huiuſmodi dicimus ſalutifera ſalutaria ⁊ ſalubria (regna pollorũ).i.aulam celorum. Preſtet hoc nobis ⁊c̃.

Ut deus noſter miſeratus omnẽ
Pellat langorem: tribuat ſalutem
Donet & nobis pietate patris
Regna pollorum:

Additio. Pellat langorem de ratione v̈ſus nõ poteſt eſſe lang. ſed angorẽ.i.corpis vl̃ aie cruciatum ſiue anguſtiam.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur hora diei prima orto iam ſole. Monet nos petere a deo gratiam: ut per totum diem abſtineamus nos a peccatis: ut poſſimus illum rectius laudare.

Materia huius hymni eſt dep̃catio ad dñm vt orto ſydere.i.xp̃o dignet̃ nos ſegregare a vitiis ⁊ nos induendo v̈tutibus: repellat ſupbiam: ⁊ nos faciat humiles. ⁊ quoniã vmbra noctis.i.peccatum receſſit a nobis: ⁊ ideo lux vera.i.xp̃s iam habitet in cordibus nr̃is.

Cõſtrue ſic (ſydere iam lucis orto).i.xp̃o nato q̃ refulſit in mundo ſicut ſol iuſticie: quia redimendo eripuit nos de tenebris ⁊ vmbra mortis.i.a peccato (nos ſupplices).i.humiles (p̃cemur deum).i.valde oremus ad deum vt (in diurnis actibus).i.aſſiduis bonis opibus (ſuet nos a noctibus).i.cuſtodiat ⁊ ꝓtegat nos a peccatis et omnibus aduerſis.

IAm lucis orto ſydere
Deũ precemur ſupplices:
Ut in diurnis actibus
Nos ſeruet a nocentibus.

Dico vt nos ſuet a nocentib⁹ gr̃a xp̃i (refrenans).i.compeſcens linguam ⁊ (tempet eam ne horror litis).i.contentio vel ſeductio diaboli (inſonet).i.nr̃a corda fouet (viſum fouendo contegat).i.nutriendo ⁊ regulando concupiſcentias nr̃as: ⁊ viſum ſic ꝓtegat ⁊ dirigat (ne vanitates hauriat).i.ne videamus ea q̃ videnda non ſunt: ⁊ nõ ſolum viſus oculoꝝ ſit mundatus ſed etiã vt cordis gaudium vanitatis nõ hauriamus ⁊ in delectationibus ⁊ concupiſcentiis non gaudeamus. vnde dñs ait. Nõ mihi poſſunt viuere q̃ nõ ſunt mortui mũdo. eſtimamus eñ temere ſi deo ⁊ mũdo volum⁹ ꝑfrui. Et alibi. Non eſt cõuentio xp̃i ad belial. Diabolus eñ ⁊ deus non bene ꝯueniunt: nec in vna ſede morant̃. Et de⁹ in euangelio. Nemo poteſt duobus dñis ſuire deo.ſ.mammone.i.pecunie male acq̃ſite ⁊ diuitiis. Et nota ꝙ inter amorẽ dei ⁊ hui⁹ mũdi hec eſt differẽtia ꝙ amor hui⁹ mũdi in p̃ncipio dulcis eſſe videt̃: ſed finẽ habet amaꝝ. Un
Amor du de eccleſiaſtes. Nouiſſima aũt ei⁹ amara ſicut abſinthiũ. Amor dei ab amaritudine icipit
plex.ſ.mũ ſed vltima ei⁹ dulcedine plena ſunt hec eſt ſalutaris mãſio.ſ.de⁹ hec ſunt tabernacula iu
di ⁊ dei et ſtoꝝ: in q̃bus vox letitie ⁊ exultatiõis ſonat ſemp. vt bt̃i habitabũt. cui⁹ decorẽ ꝓpheta cõ
differunt. cupiuit. cui⁹ habitationẽ optauit. cui⁹ deſiderio flagrauit.

Linguam refrenans temperet
Ne litis horror inſonet:
Viſum fouendo contegat
Ne uanitates auriat.

(Intima cordis ſint pura).i.mũda a mala cogitatione (⁊ vecordia).i.ſtultitia q̃ facit hoiem vecordem eſſe (abſiſtat).i.abſit a nobis ꝓcul (q;) ꝑ ⁊ (parcitas).i.abſtinentia cibi ⁊ potus (terat).i.imminuat (ſupbiam car-

Sint pura cordis intima
Abſiſtat & uecordia:
Carnis terat ſuperbiam
Potus cibiq; parcitas.

nis).i.pctm ꝛ ſtimulos eius:qꝛ niſi habeamus parcitatē cibi ꝛ potus oīa ꝯtrariū ſupradicta nobis euenient:nec poterimus refrenare linguā nr̄am nec nr̄a intima erūt pura:ſed ſordida ꝛ horror litis eis aſſociabit.ꝛ ſic ꝑ hec ꝛ cetera mala ꝯdemnabimur.

¶ Ut cū dies abſceſſerit a nob ꝑ mala opa(qꝫ).p ꝛ(ſors).i.diuina diſpenſatio.vel ſors.i.diabol⁹:vel ſol ꝑ ſui abſtinentiā(reduxerit noctē).i.pctm:qꝛ nil aliud eſt dies ꝙ illuminatio ſolis ꝑ aerē vel aer ſole ꝑcuſſus.noctē inqꝫ.i.pctm nos ꝑ abſtinentiā vitioꝝ(mundi).i.p̄ſentis ſeculi purificati(canam⁹ gloriam)ſcilicet ſempiternā(ipſi).i.deo.Et qꝛ nox receſſit ꝛ dies venit refferam⁹ gl̄iam deo ꝛ hoc iure.

Abſtinentia ē ſtatutuꝫ cibādi temp⁹ nō ꝯuenire.

¶ Ut cum dies abſceſſerit
Noctemqꝫ ſors reduxerit
Mundi per abſtinentiam
Ipſi canamus gloriam.

¶ Refferam⁹ gl̄iam deo ꝛ hoc iure dico:qꝛ tot ꝛ tāta ꝯtulit nob:qꝛ pctm p̄ceſſit et a morte liberauit nos ꝛ ad vltimū nos in filios collocauit ꝛ ſuſcepit.(Glia).i.laus ſit deo patri(qꝫ).p ꝛ(eius ſoli filio).i.vnico ieſu xp̄o.ꝛ hoc(cū ſpū paraclyto).i.ꝯſolatore.Spūſſanctus dr̄ ꝯſolator.i.aduocat⁹ p̄m⁹ ideo qꝛ diſcipuloꝝ corda q̄ ferūt meſta de morte xp̄i reddidit ꝯſolatiōi(ꝛ nunc).i.in p̄ſenti(ꝛ in ꝑpetuum).i.ſine fine. Amen.

¶ Deo patri ſit gloria
Eiuſqꝫ ſoli filio:
Cum ſpiritu paraclyto
Et nunc & in perpetuum. Amen.

¶ Carmē eſt quale ſuperius. Canitur hora diei tertia. Quia ut actuū capitulo ſecūdo ſcribitur. Spiritus ſanctus ſub ſpecie ignis diffuſus eſt in chriſti diſcipulos. Itaqꝫ & nos petimus ut inflammati charitate deum & proximos amemus.

¶ Materia huius hymni eſt deꝑcatio ſcti ſpūs vt dignet̄ in pectora nr̄a deſcēdere:quā ſcꝫ deꝑcationē facim⁹ in hora tertia. In hora tertia peccauit adā in paradiſo ꝑpter quod pctm inde eiectus eſt:ideo ſpūi ſctō facim⁹ hanc orōnē:vt ſicut ab adā ꝑ ſuggeſtionē ſeparatus eſt:ita ꝑ eius correctionē nr̄o pectori igeri dignet̄.Et ſicut iflāmauit apl̄os hora tertia:ſic dignet̄ ingeri cordib⁹ nr̄is vel infundi vt mereamur deū ꝟe laudare:ꝛ hoc ē.(Ʋſcte ſpūs)tu dico(ꝑmptus).i.parat⁹ ad ꝑgrediū ꝛ ꝯſolandū(q̄ es vn⁹ vel vnū).i.vni⁹ ſubſtātie(pr̄i cū filio)dignare(ingeri).i.ifundi nobis(nūc).i.adhuc.ſed iā dico tu (ſpūs refuſus nr̄o pectori).i.vt ifundas nob ſpūm ſctm vel ſimus repleti te ſpū ſctō vt ꝯſeq̄mur remiſſionē pctōꝝ:vel(vn⁹ aut vnū pr̄i cū filio) in eſſentia vel in ꝑtāte. Unus dr̄ ꝑ quandā eſſentiā triū ꝑſonaꝝ vnū ꝑtinet ad ſubſtātiā:nō ad ꝑſonā.ꝛ hoc eſt qd dr̄ vnū pr̄i cū filio.

Nunc ſancte nobis ſpūs
Unum patri cum filio:
Dignare prōptus ingeri
Noſtro refuſus pectori.

¶ Os ꝛ lingua ꝑtinent ad corpus:mens ꝟo ad animam:ꝛ ſenſus ab vtroqꝫ ꝑcedit:ad ſimilitudinem eodem modo ꝑtinet ſpūs ſanctus ad vtrumqꝫ.ſ.ad pr̄em ꝛ filium:qꝛ ab vtroqꝫ ꝑcedit.Et tamen non tres dīj:ſed vnus eſt deus. Et nota ꝙ in ſole tria ſunt.ſ.ſpera:claritas:ꝛ calor.ſpa ſolis naturaliter ſplēdēs ē ꝛ calēs. Sūmus pr̄ naturalit̄ ſapiens eſt ꝛ amās. Spera ſolis ꝛ ſplēdor ꝛ calor nō ſunt tres ſoles:ſed vn⁹ ſol. Sūm⁹ pr̄ ꝛ ſapientia ꝛ amor ei⁹ nō ſunt tres dīj:ſed vn⁹ eſt deus. In ſpera ſolis ignea:pr̄em intelligere debemus:in ſplēdore filiū:in calore ſpūm ſctm.(Os lingua).i.corp⁹(ꝛ mens).i.aīa(ſenſus).i.vtrūqꝫ.ſ.corp⁹ ꝛ aīa(vigor).i.vtus(ꝑſonēt).i.credāt vel ꝯfiteant̄(ꝯfeſſiōe).i.trinitatē.ſ.pr̄em ꝛ filium ꝛ ſpūm ſctm eſſe vnū deū(charitas).i.amor dei ꝛ ꝑximi(flāmeſcat) i.ardeat in nobis (igne)ſupple ſancti ſpūs(ardor)ſue charitatis(accendat).i.illuminet ſpūali amore(proximos).i.amorem dei deſiderantes.

¶ Os lingua:mens:ſenſus:uigor:
Confeſſione perſonent:
Flammeſcat igne charitas
Accendat ardor proximos.

Sūmo vn⁹ ſit deus et nō tres dīj.

Carmen eſt quale ſuperius. Canitur hora diei ſexta quo tempore eſt maximus diei calor. Itaq; temporis occaſiōe petit temperari in nobis choleram quæ eſt ire ſedis.

Materia huius hymni ſumitur ꝑ qualitates ⁊ diuerſitates aeris ⁊ temporis ex hoc ſcʒ q̄ maximus calor ſolet eſſe aliq̄n in meridie ⁊ quandoq; ſolet nocere anime et corpori. Unde deū rogare debemus vt in nobis extinguat flammas vitioꝝ noſtroꝝ: ⁊ tribuat nobis ſuam charitatem in cordibus nr̄is. Et non ſolum hora tertia deum rogare debemus: ſed etiā ſexta hora in qua adam eiectus fuit de paradiſo ꝑ ſupbiam: vt vnde ꝑ trāſgreſſionem fuit eiectus: illuc redeamus ꝑ bonam opationem xp̄o annuente: qui eadem hora in cruce poſitus fuit.

Rector potens uerax deus
Qui temperas rerū uices:
Splendore mane inſtruis
Et ignibus meridiem.

O tu (rector) qui regis omnia (potens). i. que potes omnia facere q̄ vis: q2 manus tua potentia ⁊ in ea oīs poteſtas ⁊ fortitudo (verax deus) qui nunq̄ mentiris: q2 tu ipſe veritas es ⁊ verax in verbis ⁊ ꝓmiſſis tuis que nunq̄ fallunt (qui temperas). i. qui mitigas (vices). i. viciſſitudines reꝝ (inſtruis mane). i. incipientes bona opa facere (ſplendore ſolis). i. lumine (⁊ inſtruis meridiem ignibus). i. calore ſcʒ charitate.

Extingue flammas litium
Aufer calorem noxium:
Confer ſalutem corporum
Veramq; pacem cordium.

Extingue flammas litiū). i. ſuffoca calores mundanarum tentationuʒ. vel (extingue flammas). i. mortifica in nobis flāmas ideſt ardores libidinis. vel (litium). i. odioꝝ vel diſcordiaꝝ (aufer calorē). i. remoue amorem a nobis ⁊ appetitū (noxiū). i. noxiarū rerum: q2 tu bon⁹ es calor ⁊ ſol vite eterne (confer) ſcʒ ſalutem nobis (corpoꝝ) ⁊ aīarum (q;) ꝑ ⁊ (pacem cordium). i. animorum (veram) ideſt non fictam.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur hora diei nona. cum deus inuariabilis ſit dederit tamē temporibus lucis ueritatem. petit. ut ueſper ideſt finis uitę noſtræ ſit lucidus & ſine mentis perturbatione: ut in fide chriſti morientes uitā æternam conſequamur.

Rerū deus tenax uigor
Immot⁹ i te ꝑmanēs:
Lucis diurne tēpora
Succeſſibus determinans.

¶ In hora nona xp̄s migrauit de hoc mūdo ad patrem.

Materia huius hymni eſt q̄ nō ſoluʒ in hora ſexta deꝓcandus ⁊ laudand⁹ eſt de⁹ ſed etiam in hora nona: in qua chriſtus migrauit de hoc mūdo ad patrem: vt poſſim⁹ trāſire de vitiis ad v̄tutes ⁊ ad bonas opationes. O deus (tenax) a teneo tenes: q̄ oīa tenes ſub poteſtate tua ⁊ pietate (vigor). i. virtus (rerum permanens in te immotus). i. nō variabilis: q2 nunq̄ in ſeipſo moueť (determinans). i. diuidēs (tp̄a lucis diurne). i. q̄tidiane) ſucceſſib⁹). i. q̄buſlibet diſtictiōib⁹.

Largire clarum ueſpere
Quo uita nuſq̄ decidat:
Sed premium mortis ſacrę
Perennis inſtet gloria.

Et q2 hec dicta facis (largire). i. cōcede (clarū veſpe). i. finē nr̄e vite ⁊ exitū (quo) pro vt nr̄a vita (nuſq̄ʒ decidat). i. nō cadat in aliquo graui pc̄c̄o (ſed ꝑennis glīa). i. illa q̄ eſt ſine fine exiſtēs ſupple (p̄miū) mortis ſacre (inſtet nobis) ꝑ remiſſionē pc̄toꝝ.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur hora ueſpꝫtina. Cōmemorata lucis creatiōe eiuſq; officio inſtāte nocte ꝑ quā intelligimus peccatū ignorantiaq;. petit gratiā qua p̄muniamur a peccatis & optemus æterna.

❧ Materia huius hymni eſt inuocatio quã facit beatus Gregorius ad dñm: vt ſicut ꝑcepit mane iunctum veſpi vocari diem: ita vt audiat ꝑces nr̃as ⁊ cõmendat diem dñicum ꝑ opus qđ quottidie factum eſt in eodem die: vt ibi. Fiat lux ⁊ facta eſt lux. (Optime creator lucis) ideſt filij tui vel angeloꝝ (ꝓferens). i. tribuens (lucem). i. liliũ tuum (dierum) apl'orum tuoꝝ qui dies vocant̃ (parans originẽ). ſ. qñ dixiſti fiat lux. i. initiũ. (noue lucis ꝑmordijs mũdi). i. apl'i qui lux interꝑtant̃ vnde dr̃. Uos eſtis lux in iſta vita illuſtrãtes oīa. Uos eſtis ſal terre cõdientes morũ temperantiã: ipſi apoſtoli paſtores ſunt populorũ omnia conſeruantes.

LVcis creator optime
Lucem dierum proferens
Primordiis lucis noue
Mundi parans originem.

¶ Qui mane iunctum ueſperi
Diem uocari precipis:
Tetrum chaos illabitur
Audi preces cum fletibus

¶ Ne mens grauata crimine
Vite ſit exul munere:
Dum nil perenne cogitat.
Seſeq; culpis illigat.

¶ Celorum pulſet intimum
Vitale tollat premium:
Vitemus omne noxium
Purgemus omne peſſimum.

❧ Et tu qui ꝑcipis mane iunctũ veſperi vocari diem). i. diẽ ⁊ noctẽ q̃ eſt dies naturalis. vnde dictũ eſt. Factũ eſt veſpere ⁊ mane dies vnꝰ. vel aliter. Tu q̃ ꝑcipis mane iũctũ veſpi vocari diem. i. deitatẽ iunctam carni nr̃e q̃ obſcura eſt vt veſpeꝛ vocari diem). i. xp̃m q̃ eſt verus dies (tetrũ chaos). i. nox et pc̃m ⁊ obſcuritas vitioꝝ (illabitur). i. cadit in nos. Et ideo (audi ꝑces) nr̃as (cũ fletibꝰ) ideſt cũ deſiderijs lachrymaꝝ.

❧ Dico audi ꝑces nr̃as ⁊ q̃re (ne mẽs). i. aīa nr̃a ſit ꝑõderata (crimine). i. pc̃o vitiorum. ⁊ hoc eſt qđ dicit (ne mẽs grauata). i. ꝑõderoſa vel opꝑſſa (crimine). i. pc̃o (ſit exul). i. alienata (munere). i. dono eterne beatitudinis (vite). i. xp̃i qui eſt vita (dũ mens nil ꝑenne cogitat). i. ꝑpetuum (ſed illigat) ideſt illa queat ſeſe culpis vitioꝝ.

❧ Ergo ⁊ nos debemus accipe xp̃m vel eternã beatitudinẽ. ⁊ vt hoc fiat (mens pulſet). i. inq̃rat (intimũ celoꝝ). i. xp̃m. (⁊ tollat). i. acq̃rat (vitale ꝑmium) b̃titudinẽ ergo (vitemus omne noxium) ideſt omne peccatum quantum ad corpus (purgemus omne peſſimũ) ideſt omne peccatum quantum ad animam.

Additio. Et nota ꝙ omne peſſimũ non dr̃ latine: teſte valla: q2 oīs nunq̃ʒ iungit̃ ſuplatiuo ſed poſitiuo ⁊ cõparatiuo vt oīs ſapiens vel ſapientior: ideoq; dicendum erat peſſimũ quidq; ſcđm medios latini ſermonis auctores.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur horis diei completis. Implorãs diuinam tutelam. petit ne per noctis inſomnia lemures mentibus noſtris incurſantes occurrant.

TE lucis ante terminum
Rerũ creator poſcimus
Vt ſolita clementia
Sis preſul ad cuſtodiam

❧ Materia huiꝰ hymni eſt deũ depcari in ꝯceptiõe noctis: vt ſicut depcamur deum in ꝯceptiõe diei: vt cuſtodiat nos ꝑ totã diẽ ita in inceptiõe noctis: vt nos cuſtodiat per totã noctẽ deũ depcamur. (O rerum creator poſcimus). i. petimus (te ante terminum lucis). i. anteq̃ʒ de mũdo exeamꝰ vel anteq̃ʒ dies recedat. vt ſis ꝑſul. i. cuſtos vel ſpeculator. ac cuſtodia. vel ſis ꝑſul ad cuſtodiam. i. ad cuſtodiendã animam.

¶ Procul recedant ſomnia
Et noctium phantaſmata.
Hoſtemq; noſtrum comprime
Ne polluantur corpora.

❧ Dico ſis ꝑſul ad cuſtodiã: vt (ꝓcul recedant ſomnia). i. lõge ſint a nob remote illuſiones demonũ vel praue delectatiões carnis. ⁊ (phãtaſmata noctiũ). i. occulte deceptiones vel ſuggeſtiones ⁊ noctiũ apparitio-

vi. ptes noctis.
Veſper
Cõticiniũ
Intẽpeſtũ
galliciniũ.
Crepuſculum.
Mane.

nes.i.malignoꝝ ſpũm. Phantaſma.eſt vana in ſomnis viſio ꝛ nihil veriſignificans.vnde phantaſmaticus.i.imaginatiuus.nox autem diuiditur in ſex partes.ſ.ſero ſiue veſper. conticinium:intempeſtum:gallicinium crepuſculum:mane. Sero eſt qñ nox imminet illud.ſ. tempus qḋ ſequitur ſolem occidentẽ qḋ etiam heſperus dr ab illa ſtella poſt ſolẽ orientem. Conticiniũ eſt hora qñ hoies cubitum pgunt. Intempeſtũ eſt.qñ nihil opatur ꝛ eſt cõmunis hora deſcendi oim:medium tempus inter gallicinium ꝛ pticinium. Gallicinium eſt qñ galli emittunt voces. Crepuſculum eſt qñ dubium eſt inter diẽ ꝛ noctem. Mane eſt qñ aurora apparet ꝛ(comprime nrm hoſtem).i.diabolũ vel carnem (ne corpa nra polluãtur) ſcꝫ malo vel corporali pollutione.

¶ Carmen eſt cacometrum ſimile tamen dimetro iambico Canitur in quadrageſima horis diei completis: & petit ne per inſtantis noctis tenebras illudamur: quietẽ nobis placidam tribui.

CHriſte qui lux es & dies
Noctis tenebras detegis
Luciſq; lumen crederis
Lumen beatum predicans.

Materia hui⁹ hymni eſt q deprecare debemus deũ. vt det nobis quietã noctem ꝛ defendat a perfido hoſte: ꝛ oculi ſic ſomnũ capiãt q cor ad deũ ſemp vigilet. O xpe qui es lux angeloꝝ ꝛ illuminator oim ſctõꝝ. vnde ipſe dixit. Ego ſum lux mũdi ꝛ dies eſt xps qui illuminat omnem diem: ꝛ parat omnem lucem. Cum aũt mirabile ſit q: ſicut pater eſt lux ꝛ filius ꝛ ſpiritus ſanctus ſit lux:non tñ tres luces:ſed pater eſt filius ꝛ ſpũſſctũs vna ꝛ inſeparabilis eſt lux.ſicut in hac dictione q̄ eſt.lux.ſunt tres littere ꝛ vnus ſonus:cui ad ſignificationem ipſius ſenſus aliquid addi vel minui non poteſt:ſic quoq; cum tres ꝑſone ſint:eſt vna deitas cui naturaliter addi vel minui nihil poteſt. Non eñ deus tres luces eſt:q: ſi verum eſſet:iam lux vna nõ eſſet. Nam q̄cq̄d corꝑaliter diuidi poteſt in illa ſubſtantia q̄ diuerſitatem patit̃:nõ poteſt dici vnũ ꝛ(detegis).i.aperis(tenebras).i. verſutias (noctis).i.diaboli ꝛ(crederis lumen lucis).i.patris.tu dico(p̄dicans).i.ꝓmittens apoſtolis(beatum lumen).i.ſpm̃ ſanctum.

Optima paratio.

Precamur ſancte domine
Defende nos in hac nocte
Sit nobis in te requies
Noctem quietam tribue.

O ſancte dñe).i. qui dñaris (p̄camur).i.rogamus te(defende).i.protege nos a viciis ꝛ ab inſidiatorib⁹ nris.i.demonib⁹ qui vt leones rugientes circuent q̄rentes quem deuorent.vt ait apſus(in hac nocte).i.in preſenti vita(ꝛ reqes ſit nobis in te).i.requieſcamus tecum in celeſti regno.ꝛ (tribue).i. concede(quietam noctem).i.tranquilla ꝛ ſecuram.

Ne grauis ſomnus irruat
Nec hoſtis nos ſurripiat:
Nec caro illi conſentiens
Nos tibi reos ſtatuat.

Ne grauis ſomnus)ideſt ne graue peccatum:vel delectatio peccati (irruat) ideſt opprimat nos(nec hoſtis)ideſt diabol⁹(ſurripiat) ideſt fraudulenter decipiat nos(nec caro)noſtra(illi conſentiens) ſcilicet diabolo in peccato(nos reos ſtatuat) ideſt faciat eſſe culpabiles (tibi) ideſt domino quia dominus noſter eſt ſecundum naturam.

Oculi ſomnum capiant
Cor ad te ſemper uigilet:
Dextera tua protegat
Famulos qui te diligunt.

Quãuis dico q grauis ſomnus nõ irruat:tñ non dico q oculi ſomnũ nõ capiant immo aliquãtulũ capiãt vt hic (ocli ſomnũ capiant).i.aliquantulũ capiãt vt corp⁹ refocilletur(cor).i.mens(ſemp vigilet ad te) et o tu dñe(dextera tua).i.auxiliũ tuum(ꝓtegat famulos)ſcꝫ qui te diligunt.

Defenſor noſter aſpice) nos (et reprime inſidiantes). i. demones qui ſemꝑ inſidiantur nobis: ⁊ ꝙ maligni ſpūs ſemꝑ ſint parati inſidiari nobis ⁊ nocere: ⁊ animas iuglare: ideo petimus vt deus eos reprimat ⁊ reſtringat ne nocere valeant. Et notandū ꝙ maligni ſpiritus tres habent habitationes ſcꝫ in inferno: in aere: ⁊ in terra. Illi qui in terra manent diuidunt in duabus partibus: ⁊ vocant larue ⁊ larues. larue in nocte ledunt. larues autem in die (guberna) ideſt rege nos (tuos famulos quos mercatus es) ideſt redemiſti tuo ſanguine. Et nota ꝙ diu per peccatum ſerui fuimus: modo per chriſtum liberi facti ſumus q: nec auro corruptibili: ſed ꝓprio ſuo ſanguine nos redemit.

Maligni ſpūs tres habēt habitatiões.

Defenſor noſter aſpice
Inſidiantes reprime:
Guberna tuos famulos
Quos ſanguine mercatus es.

Memento noſtri domine
In graui iſto corpore:
Qui es defenſor animæ
Adeſto nobis domine.

Et quia ſumus redempti ſanguine domini: ideo non debemus voluptati noſtre ſatiſfactionem facere: ſed preceptis eius ꝓ ſalute noſtra noſmetipſos onerare ⁊ iugo eius applicare. Unde dauid. Preceptum domini lucidum illuminans oculos meos. (Domine memento noſtri in graui iſto corpore) ideſt corruptibili (qui es defenſor anime) o tu domine (adeſto nobis) ideſt ad defenſionem noſtram.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas ueſpertinas feria ſecunda. Alludens ad illud Gene. i. ꝙ aquæ ſuperiores ab inferioribus ſunt diſtincte. petit ut lumine fidei illuſtremur.

Materia huius hymni eſt inuocatio quā facit auctor: vt quemadmodū xp̄s aquas ab aq̄s in ſcda die ſeparauit ⁊ partē in terra reliq̄t: ⁊ partē in celū attulit ꝓpter nimietatē aq̄: ideo q: terra confuſa erat ⁊ ne calor ſolis diſſiparet res mundanas: ita diuidat mētes nr̄as de malis opibus. Sed q̄ritur cur partē attulit in celū: ⁊ ad q̄d celum igneum eſt. Ignis leuis materie eſt. ⁊ ideo ſi non interpoſuiſſet aliud elementū puta aquam: ignis totā terram leuiter cōbureret. ⁊ ſi q̄rat q̄liter aque manent ſuꝑ ignē. Auguſti. dicit ꝙ fortitudo ignis aquā coagulat ⁊ coarctat. Itē q̄rit: ſi celū mobile eſt rotūdū: quō aque manēt ſurſum: Ambroſius dat hoc exēplū: q: multa corpora exterius ſunt rotūda q̄ interius ſunt q̄dra ta. ⁊ ſic pōt eſſe celū. Celeſtes namq̄ nature ignee ſunt vn̄ ſpūs d: purus ether: q: rogus. i. ignis: vnde niſi vnda ſuꝑioris ⁊ iferioris aq̄ ethera ſiue ignē tēperaret: totā terrā incēderet: ⁊ ruptā i puluerē diſſiparet. (o xp̄e ɔditor imēſe) i. ſine mēſura (celi q̄ diuidēs fluēta aq̄). i. aquarum curſus (ne ɔfūderēt mixta). i. ſuꝑficiē terre i. ɔfuſionē facerēt (celū dediſti limitē). i. terminū inter aq̄s ſuꝑiores ⁊ inferiores.

Auguſtinus.

Quō ſunt aq̄ in celo.

Ambroſius.

Immenſe cœli conditor
Qui mixta ne cōfūderēt:
Aque fluenta diuidens
Cœlum dediſti limitem.

Firmans locum celeſtibus
Simulq; terræ riuulis:
Vt unda flammas temperet
Terræ ſolum ne diſſipent.

Infunde nunc piiſſime
Donum perennis gratiæ:
Fraudis noue ne caſibus
Nos error atterat uetus.

Tu dico (firmās locū) ſcꝫ inter aq̄s celeſtes ⁊ aquas terreſtres. (celeſtibus). i. angelis vel aquis ⁊ (ſimul riuulis terre). i. fluminibus vel peccatoribus (vt vnda). i. aqua (temperet flammas) ideſt ignem firmamēti ne flāme diſſipēt ſolū tre (ſolū). i. ſoliditatē.

O tu piiſſime (īfunde nūc). i. in p̄ſenti (donū ꝑennis grē). i. ſpūſſcti (ne error) idolatrie vel originale pccm (vetus). i. antiquus (atterat). i. ɔterat (nos caſibus noue fraudis) i. hereſis vel diaboli. Nouus d: q: nullus alius peccauerat ꝑ originale peccatum.

¶ Lucem fides inueniat
Hæc luminis iubar ferat.
Hæc uana cuncta terreat
Hanc falſa nulla comprimant.

Fides) nr̃a inueniat lucẽ tuã o tu xp̃e ⁊ inueniẽdo (ferat iubar). i. ſplendorẽ (luminis). i. ſpũſſcti ⁊ ferendo (iubar) tribuat ſe nobis (hec). i. fides (terreat cuncta vana). i. cunctam prauitatem hereticam (nulla falſa comprimant) ideſt deprimant (hanc) ſcilicet fidem. ¶ Alias ſic luminis iubar ferat et non hec.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ſecũda feria ad horas nocturnas. Hortatur nos ut ſurgamus ad orationem qua deũ confiteamur. & peccatorum ueniam petamus.

Somno refectis artubus
Spreto cubili ſurgimus:
Nobis pater canentibus
Adeſſe te depoſcimus.

Materia hui⁹ hymni eſt ꝙ debemus ſurgere de lecto). i. de pc̃o ⁊ dep̃cari deũ vt dimittat nob pc̃a nr̃a ſcȝ p̃ſentia p̃terita ⁊ futura. Cũ facim⁹ inuocationẽ ad deũ patrẽ ſic debem⁹ dicere. O deus pr̃ (refectis artubus ſomno). i. ſenſib⁹ nr̃is repletis in mũdana delectatiõe (ſurgim⁹ ſpreto cubili) i. ipſa delectatiõe: q₂ poſtq̃ȝ fuerint membra nr̃a reſocillata ſomno ⁊ reparata virtute: debemus cum indignatione ſpernere ⁊ ad dei ſeruitiũ feſtinare ⁊ tunc deus aderit nobis (depoſcimus) ideſt deprecamur (te adeſſe) ſcilicet preſentem (nobis canentibus) ideſt laudantibus.

¶ Te lingua primum concinat
Te mentis ardor ambiat:
Vt actuum ſequentium
Tu ſancte ſis exordium.

Et ideo nõ ſolũ corde ſed etiã lingua te dep̃camur o dñe ligua nr̃a ꝯcinat). i. laudet (⁊ p̃mũ) i. maxime ſup om̃ia (ardor). i. amor mentis nr̃e (ambiat). i. deſideret te ⁊ ad q̃d (vt tu ſancte) pater (ſis exordium) i. p̃ncipiũ nr̃oꝝ (actuũ ſeq̃ntiũȝ) vt oĩs noſtra actio a te ſemp incipiat. ⁊ p te incepta finiatur.

¶ Cedant tenebre lumini
Et nox diurno ſideri:
Vt culpa quam nox intulit
Lucis labeſcat munere.

Tenebre ideſt vitia vel peccata (cedãt) ideſt locum dent (lumini) ideſt chriſto (nox) ſupple cedat (diurno ſyderi) ideſt ſoli (vt culpa) ideſt peccatum (quam nox intulit) nobis. i. diabol⁹ (labeſcat) i. euaneſcat (mũere) .ſ. gr̃a (lucis). i. xp̃i vel ſpiritus ſancti.

¶ Precamur idem ſupplices
Noxas ut omnes amputes:
Vt ore te canentium
Lauderis in perpetuum.

Nos ſupplices) ideſt humiles (precamur idẽ). i. illud ⁊ ad q̃d (vt amputes). i. auferas (oẽs noxas). i. oĩa pc̃a ⁊ vitia vt lauderis in perpetuuȝ ore canentium te.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur feria ſecũda ad laudes matutinas aduentante luce: filium qui eſt ſplendor patris: deinde patrem ipſum multa petens implorat.

Splendor paterne glorie
De luce lucem proferens:
Lux lucis & fons luminis
Dies diem illuminans.

Paul⁹ ad hebreos. j. qui cuȝ ſit ſplen.

Materia hui⁹ hymni eſt pr̃is ⁊ filiũ et ſpũſſcti credulitas: ꝙ tm̃ pr̃ ſit in filio ⁊ fili⁹ in pr̃e ⁊ ſpũſſctũs ꝓcedens ab vtroq₃ Et p hanc credulitatẽ rogamus vt ꝯfirmet. i. ꝯferat nobis ſuã gr̃am: vt ſit nobis cib⁹ ⁊ pot⁹. (O xp̃e q̃ es ſplendor paterne gl'ie). i. pr̃is: q₂ per patrem glorificatur (proferens lucem) ideſt ſpiritum ſanctum (de luce) ideſt de patre vel (proferens) ideſt manifeſtans (lucem) ideſt teipſum eternam lucem venientem in hunc mundum de luce paterna. (O lux) ideſt filius lucis ideſt patris ⁊ (fons ⁊ origo luminis) ſcilicet ſpiritus ſancti (tu dies illuminans diem) ideſt quos predicatione apoſtolorum facis illuminari.

¶ Veruſq; ſol illabere
Micans nitore perpeti:
Iubarq; ſancti ſpiritus
Infunde noſtris ſenſibus.

❧ Et o tu chriſte qui es (verus ſol illabere).i.deſcende (micans nitore perpeti) ideſt ꝑpetuo lumine eterno (⁊ infunde) ideſt mitte (iubar) ideſt ſplendorem ſpiritus ſancti (noſtris ſenſibus) ideſt noſtris mentibus: vt nõ ſolum vocemus te filium et patrem.

¶ Votis uocemus te patrem
Patrem perennis glorie:
Pater potentis gratie
Culpam religet lubricam.

❧ Et nõ ſolũ vocemꝰ te filiũ ſed (votis vocemꝰ).i.deꝑcemur cũ deſiderio vocemꝰ inq̃ (te pr̃ez perẽnis gl̃ie).i.ꝑpetue: q̃ infinita erit ⁊ vocemꝰ (vt pr̃ potẽtis gr̃e religet).i.reſtringat vel mittat in exiliũ (culpã lubricã).i.libidinẽ q̄ facit hoiem cito labi de bono ad malũ. ⁊ de ſtatu innocẽtie ad ſtatum culpe.

¶ Informet actus ſtrennuos
Dentem retundat inuidi:
Caſus ſecundet aſperos
Donet gerendi gratiam.

❧ Dixi inuocemꝰ ⁊ q̃re: vt pater (informet).i.cõponat (actus ſtrẽnuos).i.honeſtos: ſcʒ bonas oꝑatiões (⁊ retũdat).i.frãgat (dentẽ).i.fortitudinẽ (inuidi).i.diaboli. Nã quẽadmodũ aliquis mordet eſcaʒ: ita diabolus mordet ⁊ ſeducit chriſtianos operando mala in eis (et ſecundet) ideſt faciat proſperos (caſus noſtros aſperos) ſcilicet caſtigando nos ſepiſſime faciat ſecundare (donet nobis gratiam gerendi) ideſt patiendi eoſdem caſus aſperos.

¶ Mentem gubernet & regat
Caſtam fideli corpore:
Fides calore ferueat
Fraudis uenena neſciat.

❧ Modo cõuertit ſe ad fideles. q.d. filiꝰ infundat in nobis iubar ſancti ſpiritus ⁊ actꝰ noſtros dirigat ⁊ (gubernet mentem). i. animam noſtram (⁊ regat) eam caſtam in fide catholica (fideli corpore) ſancte eccleſie vt fides noſtra (ferueat) ideſt ardeat (calore) charitatis vel amore ſpiritus ſancti (neſciat venena).i.hereſes (fraudis).i.diaboli.

¶ Chriſtuſq; nobis ſit cibus
Potuſq; noſter ſit fides:
Leti bibamus ſobrie
Ebrietatem ſpiritus.

❧ Ut mẽs ſit neſcia fraudis (chriſtꝰ ſit nobis cibus) ideſt predicatio dei q̄ reficiat nos ideſt mentes noſtras vt cibus reficit corpꝰ: ⁊ hac comeſtione ideſt predicatione habeamus potum ideſt fidem. Fides eſt charitas predicationis (q̧) pro ⁊ chriſtus ſit cibus celeſtis (⁊ fides) ſcilicet catholica ſit noſter potus (leti) ideſt alacres vel hilares (bibamus ſobriam ebrietatem) ideſt temperatam. ſ. infuſionem ſpiritus ſancti: vt nos ſeruet a peccato ⁊ ebrietas ſpiritus eſt ſobria.i. tẽperata ⁊ modeſta: quia homines inflamant amore dei ⁊ ſeruat ab amore peccati: quia ſicut ille qui eſt ebrius obliuioni tradit omnia nec recordatur: ſic qui eſt plenus ſpiritu ſancto vel gratia ſpiritus ſancti omnia mundana obliuiſcitur.

¶ Letus dies hic tranſeat
Pudor ſit ut diluculum
Fides ſit ut meridies
Crepuſculum mens neſciat.

❧ Hic dies).i.p̄ſens vita (letus trãſeat).i. exterminetur (letus dies).i. xp̄s adueniat ad nos (⁊ pudor).i.caſtitas ſit (vt diluculũ (.i.vt aurora luceat (fides ſit velut meridies) ⁊ ferueat amore ſpũs ſcti ſicut meridies feruet: et (mens crepuſculũ neſciat).i.pctm̃: q̃ crepuſculũ eſt (lucis).i. diei finis ⁊ noctis ꝑncipiũ.

¶ Aurora curſus prouehit
Aurora totus prodeat:
In patre totus filius
Et totus in uerbo pater.

❧ Aurora).i.pr̃ (ꝓuehit curſus) i.ducit filium ſuum ad ſui ſuperiora (aurora prodeat) ideſt manifeſtetur totus in ſubſtãtia deitatis. quia filius in ſubſtantia deitatis totus eſt in patre (⁊ pater totus in verbo). ideſt in filio quia totus eſt vnus deus.

Additio. Memini videre textum ſic. Amor recurſus prouehit hoc eſt. ſpiritus ſanctꝰ promoueat recurſus noſtros ad deum.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierũ. Canitur feria tertia ad nocturnas horas per noctis tenebras: petit a chriſto qui eſt uera lux ut ignorantie tenebras: & ſomni deſidiam a nobis diſcutiat.

COnſors paterni luminis
Lux ipſe lucis & dies:
Noctẽ canẽdo rũpimus
Aſſiſte poſtulantibus.

❧ Materia huius hymni eſt reſurrectio noctis. ⁊ ſicut nos ſurgẽdo rũpimus noctem ita chriſtus ſurgendo rupit mortẽ ideſt vicit pctm̃. vel ſicut dies aduenĩẽs noctis vmbra ꝫ effugat: ſic aduenĩẽte vero lumine. ſ. chriſto: ipſe chriſtus vitioꝝ ideſt peccatoꝝ tenebras effugauit ⁊ totũ mũdũ illuminauit. O chriſte (conſors). i. equalis vel conſcius eius nature qui eſt pater: quia vnũ eſt nomẽ patris ⁊ filij ⁊ ſpũs ſancti (paterni luminis) tu inꝗ̃ chriſte cõſors luminis (tu ipſe lux). i. filius q̃ lux eſt Joãnis. j. (lucis). i. patris (⁊ dies) dierum vel omniũ luminũ (rumpimus noctem) ideſt peccatum (canendo) ideſt laudando te. et ideo (aſſiſte poſtulantibus) tecum precibus.

¶ Aufer tenebras mentium
Fuga cateruas demonum:
Expelle ſomnolentiam
Ne pigritantes obruat.

❧ Aufer tenebras) ideſt ignorantias (mẽtium) noſtrarum (fuga cateruas demonum) ideſt turbas malignorum ſpirituum (expelle ſomnolentiam) ideſt anime pigritiam (ne illa ſomnolentia) ideſt peccatorum dormitio vel negligentia (obruat). i. precipitet (pigritãtes). i. in peccatis dormientes.

¶ Sic chriſte nobis omnibus
Indulgeas credentibus:
Vt proſit exorantibus
Quod precinentes pſallimus.

❧ Sic) ideſt taliter (o chriſte indulgeas) i. miſerearis (omnibus credentibus nobis) (vt quod precinentes). i. laudãtes (pſallimꝰ) ore ſcilicet ⁊ corde (proſit exorantibus). i. proficiat nobis deprecantibus.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad laudes matutinas feria. iii. Quod quemadmodũ gallus nos a ſomno excitat: ita & chriſtus a ſocordia. deinde xp̃i miſericordiam implorat.

ALes diei nuncius
Lucẽ ꝓpinquã precinit:
Nos excitator mentium
Iam chriſtus ad uitam uocat.

❧ Materia huius hymni eſt exhortatio chriſti ad nos vt ſurgamus a vitijs ⁊ adhereamus virtutibus: ⁊ premittit exemplũ alitis. i. galli. ſicut enim gallicãtus nos excitat vel vocat ad diem venientem: ſic chriſtus excitat mẽtes noſtras ⁊ vocat nos per ſcripturas ſacras ad opa virtuoſa ꝑnuncians ꝙ in ꝓximo eſt venturus: eius vero aduentus tempus ignoratur. vnde bene dicitur. Surgite ⁊ vigilate: quia neſcitis diem neq; horam. ⁊c. (Ales). i. gallus (nuncius diei precinit). ideſt predicit (lucem). i. diem nobis (propinquam. chriſtus excitator mentium) noſtrarũ (vocat nos ad vitam iam) ideſt iam ad ſe vocat nos.

¶ Auferte clamat lectulos
Egros ſopore deſides:
Caſtiq; recti ac ſobrii
Vigilate iam ſum proximus.

❧ Chriſtus (clamat) ideſt vocat et precipit nobis dicens (o deſides) ideſt o pigri (auferte) ideſt relinquite (lectulos egros). i. carnalitatem vel corda veſtra (ſopore). i. peccato irretitam aut inſequẽtes libidinẽ. ⁊ vigilate caſte poſtulãtes (recte) non tortuoſe (ſobrie) non ebrie. Et bene debetis facere hoc: qꝛ ego (xp̃s iã proximus ſum) vobis. Vel ſecũdũ aliã litterã. o (caſti) anima ⁊ corpore ⁊ o (recti) verbo ⁊ opere (ſobrij) ideſt temperati cibo ⁊ potu (vigilate iam ſum proximus.

¶ Ieſum clamus uocibus
Flentes precantes ſobrie
Intenta ſupplicatio
Dormire cor mundum uetat.

Et qꝛ chriſtꝰ eſt primus o fratres (clamus).i.vocem (ieſum) vos dico (flētes pcantes).i.cū fletu rogātes illū (ſobrie).i. cū ſobrietate ſine omni feditate (intēta ſupplicatio).i. aſſidua deprecatio (vetat cor mūdum dormire) ideſt in aliquo mortali peccato manere.

¶ Tu chriſte ſomnum diſcute
Tu rumpe noctis uincula:
Tu ſolue peccatum uetus
Nouumq; lumen ingere.

O tu chriſte (diſcute).i. diſſipa vel (diſcute).i. diuide (ſomnum) ideſt peccatum vel diabolū ne nos decipiat (⁊ tu rumpe) diſcutiendo (vincula noctis).i. diaboli vel penas inferni: que dicuntur nox. vt nos non decipiāt (tu ſolue peccatum vetus) ideſt originale (et ingere) ideſt immite (nouum lumen) ideſt ſpiritum ſanctum qui dicitur nouus: quia eijciēdo a nobis vetera et peccata nos renouat lumine gratie.

¶ Carmē eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas ueſpertinas feria tertia: quo die quia terra protulit herbam uirē tem: petit noſtra peccata gratie uigore mundari.

TElluris ingens conditor
Mūdi ſolum qui eruens
Pulſis aque moleſtiis
Terram dediſti immobilem.

Materia huiꝰ hymni eſt dep̄catio quā facimꝰ ad deū: vt ſicut deus pater fecit celū ⁊ terrā: ⁊ diuiſit ſupiora ab iferioribus: ita ſua pietate nr̄a pctā dimittat. Et ſicut dedit terrā immobilē vt faceret fructū gratū: ita faciat mēbra noſtra acceptabilia ad fructificandū ſibi. (O ingēs cōditor telluris).i. totiꝰ orbis (qui eruens).i. diui dens (ſolum mundi ab aquis).ſ. ab inferioribus ⁊ a ſuperioribus (atq;) pro ⁊ (dediſti terram immobilem) ⁊ hoc (pulſis moleſtijs) ideſt elementis que valde moleſta erant dum inter ſe eſſent confuſa ideſt ſimul mixta.

¶ Vt germen aptum proferens
Fuluis decora floribus.
Fecunda fructu ſiſteret
Paſtumq; gratum redderet.

Vt) illa terra.ſ. (proferens).i. producēs (germen aptum) i. congruum hominibus (ſiſteret).i. permaneret (fecunda).i. abundans ⁊ fertilis (fructu) acceptabili. illa dico (decora).i. ſpecioſa (fuluis floribus) ideſt rubeis et albis (q;) pro ⁊ (redderet gratum paſtum) acceptabilem tam hominibus q̄ pecudibus.

¶ Mentis peruſte uulnera
Munda uigore gratie:
Vt facta fletu diluat
Motuſq; prauos atterat.

O chriſte (munda) .i. purga (vulnera peruſte mentis) ideſt peccata vel flammas anime peccatricis ⁊ hoc (vigore gratie) ideſt ſpūs ſancti (vt diluat facta) ideſt emēdet peccata cōmiſſa (fletu) ideſt gemitu. atterat.i. auertat (prauos motꝰ) ideſt refrenet noſtros prauos actus. ¶ Alias vigoris gratia.i. mediante gratia ſancti ſpiritus qui eſt fons et origo totius gratie.

¶ Iuſſis tuis obtemperet
Nullis malis approximet.
Bonis repleri gaudeat.
Et mortis actum neſciat.

Et mens illuminata (obtemperet iuſſis tuis) ideſt obediat mandatis tuis (et non approximet) ideſt non accedat vel appropinquet (malis vllis) ſcilicet operibus: ſed gaudeat impleri bonis operibus (⁊ neſciat actum mortis) ideſt non cognoſcat mortale peccatum vel penas inferni.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas nocturnas Feria.iiii. Surgentibus per noctis ſomnum ad confitendum chriſto: petit peccatorum condonationem.

❧ Materia huius hymni eſt inuocatio ad deum vt dignetur criminibus noſtris ignoſcere: vt ſicut ſurgim⁹ de lecto ⁊ rũpimus noctẽ: ſic chriſtus rũpat peccata (o optime creatoꝛ oĩm rerum) ⁊ o rectoꝛ aſpice nos. i. libera nos (a quiete noxia) q̄ꝛ q̄ carnẽ oblectãt noxia ſunt ſancte anime. nos dico (libera) redime (merſos). i. obꝛutos (ſopoꝛe) ideſt pctõ.

Rerum creator optime
Rectorq̧ noſter aſpice
Nos a quiete noxia
Merſos ſopore libera.

❧ Ideo poſcim⁹). i. depꝛecamur te o (ſctẽ xp̄e ignoſce). i. parce culpis oĩbus (vel ignoſce tu criminib⁹) nr̃is oĩb⁹ (ſurgim⁹) de virtute in virtutẽ. ſ. cõfitẽdo pctã ⁊ (rũpim⁹ moras). i. impedimẽta (noctis) ideſt diaboli.

¶ Te chriſte ſancte poſcimus
Ignoſce tu criminibus:
Ad confitendum ſurgimus
Moraſq̧ noctis rumpimus.

❧ Tollimus). i. ſubleuamus (mentes). i. cogitatiões (⁊ manus). i. opationes (ſicut nouimus ꝓphetã). ſ. dauid (qui pꝛecipit). i. iubet nobis (gerendum) ideſt faciendum dicẽs media nocte. ⁊c. (et paulus cenſuit). i. ſcripturis ſuis indicauit dicẽs. Hoꝛa eſt iam nos de ſomno ſurgere (geſtis) ideſt factis.

p̄s. cxviij.

¶ Mentes manuſq̧ tollimus
Prophetam ſicut nouimus:
Nobis gerendum precipit
Pauluſq̧ geſtis cenſuit.

❧ O deus (vides malũ quod geſſim⁹). i. fecimus ⁊ ideo (pãdimus occulta nr̃a). i. peccata. ſ. per cõfeſſionẽ (gemẽtes). i. ſuſpirãtes (fundimus tibi preces) ⁊ ideo (dimitte) ideſt dona (qđ peccauimus) ideſt deliquimus.

¶ Vides malum quod geſſimus
Occulta noſtra pandimus:
Preces gementes fundimus
Dimitte quod peccauimus.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad laudes matutinas. Feria .iiii.

❧ O (nox). i. diabole. ⁊c. Nox aliq̄n accipit ꝓ ira, pro tpe: pro diabolo: ⁊ obſcuritate ⁊ ideo (o tenebꝛe). i. o pctã: ⁊ nubila diſcoꝛdie hereticoꝝ (⁊ turbida mũdi). i. turbatiões et ſeditiões (ↄfuſa). i. ꝯmixta (diſcedite). i. receدite. q̄ꝛ ſicut nox diẽ: ſic pctã iuſtitiã. ⁊ diabolus chꝛiſtũ fugit. Recedite inquã ⁊ bene debetis q̄ꝛ (xp̄s intrat) mẽtes fideliũ (polus). i. coꝛpus (albeſcit). i. niteſcit bonis operib⁹ quid dicã per ſingula (xp̄s venit) in coꝛda noſtra.

Nox & tenebre nobila
Confuſa mundi & turbida
Lux intrat: albeſcit pollus
Chriſtus uenit diſcedite.

❧ Caligo terre). i. obſcuritas nr̃a (ſcidit̃) i. diuidit̃. vł ſecta hereticoꝝ caligo dico (ꝑcuſſa radio ſolis aſpectu xp̄i). i. diuino v̄bo. ⁊ (caloꝛ). i. vigoꝛ ſpũs ſcti q̄ receſſit ꝓpter p̄ſentiã tenebꝛaꝝ (iã redit) aĩabus nr̃is (vultu nitentis ſyderis). i. ſplẽdoꝛe ſpũs ſcti q̄ eſt ver⁹ ſol.

¶ Caligo terre ſcinditur
Percuſſa ſolis ſpiculo:
Rebuſq̧ iam calor redit
Vultu nitentis ſyderis.

Additio. Rebuſq̧ iam caloꝛ reddit. Melius diceret coloꝛ quia in nocte omnia videntur ſubnigra: et adueniente luce reddit coloꝛ rebus: que ꝫ nox abſtulera iuxta illud. Vergili. Et rebus nox abſtulit atra coloꝛem.

Vergili⁹.

❧ O xp̄e nouimus te ſolũ) redẽptoꝛẽ et illuminatoꝛẽ (te) ⁊ non aliũ pura mẽte ⁊ (ſimplici). i. ſine ypocriſi (queſumus flendo) pctã canẽdo. i. laudando te (intende) ideſt p̄be aſſenſum (noſtris ſenſibus). i. intentionibus.

¶ Te chriſte ſolum nouimus
Te mente pura & ſimplici
Flendo canendo queſumus
Intende noſtris ſenſibus.

❧ Multa). i. multe v̄tutes (ſunt illita nobis) i. iuncta vel vncta (fucis). i. falſis coloꝛib⁹. Fuc⁹ dꝛ falſus coloꝛ qui mixtus inter veros coloꝛes obfuſcat eos (que) omnino (pur-

¶ Sunt multa fucis illita
Que luce purgentur tua:

Tu lux eoy ſyderis
Vultu ſereno illumina.

gentur tua luce)ideſt tuo ſplendore bene di co tua luce quia o tu chriſte es lux (eoy ſyderis)ideſt orientalis: ſcilitet patris:et ideo (illumina nos ſereno vultu) ideſt claritate ſpiritus ſancti.

Additio. Fucus color ceruleus eſt:nam licet ſumatur pro animali furtim mella apū deuoranti:tamen ſecundum Seruium herba eſt qua tinguntur veſtes ⁊ verus color amittitur ⁊ per tranſlationem ſumitur pro fraude ſeu aſtucia ⁊ inſidijs quibus veritas occultatur vt Teren. fucum factum mulieri. inde eſt fuco. as. quod eſt coloro. as. Verg. ij. georgi. Alba neq; aſſirio fucatur lana veneno. inde etiam fucilis. pe. cor. i. falſus. Fucus. Fuco. as. Vergili⁹.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas ueſpertinas quarta feria: in qua ſol & luna creati ſunt. itaq; illorum officia commemorat petitq; cor noſtrum illuſtrari.

CEli deus ſanctiſſime
Qui lucidū centrū poli:
Candore pingis igneo
Augens decoro lumine.

Materia hui⁹ hymni eſt laus quā conſona voce. ſ. corde ⁊ ope tenemur deo pſoluere: ideo. ſ. quia ad vtilitatē nr̄i oia cōſtruxit ⁊ fecit vt celū ⁊ terrā ⁊ multa alia. Primo fecit celū ⁊ terrā: poſtea mare: quarta die ſolē ⁊ lunā. ⁊c. itē vt ad brauiū ſue remuneratiōis nobis pateat acceſſus pterita ⁊ pſentia dimittēdo pctā nos ad ſui amorē faciat puenire (O ſanctiſſime deus celi qui pingis). i. decoras (lucidū poli centrū). i. ſpaciū vel punctū poli vel zodiacū per quē ſigna decurrūt. zodias animal interptatur. cētrū eſt medietas ſpere. Hic poſuit centrum pro celo. ideſt partem pro toto (igneo candore). i. ſplendore tu dico (augēs decoro lumine) ideſt claritate. ſ. centrum poli cum pictura. ſ. claritate ſtellarum. Zodias Centrum

¶ Quarto die qui flammeam
Solis rotam conſtituens.
Lune miniſtrans ordinem
Vagoſq; curſus ſyderum.

Tu qui cōſtitues rotā ſolis flāmeā). i. ardētē qrto die. Notādū eſt q; p qttuor dies mūdus ſine ſole pmāſit. Prima die facta eſt angelica creatura. Scda die celū ⁊ aer. Tertia die terra ⁊ aqua. Quarta die ſol ⁊ luna. Quinta die piſces ⁊ aues. Sexta die animalia ⁊ hoies (⁊ tu es miniſtrans) tribuens (ordinē lune et vagos) ideſt varios (ſyderū curſus) ideſt ſtellarum motus: quia non currunt curſo eodem ſemper ſtelle vel quantum ad planetas eſt vagus curſus alius eſt enim curſus lune alius curſus ſolis. alius ſyderum. Opationes dierū.

¶ Vt noctibus uel lumini
Direptionis terminum:
Primordiis & menſium
Signum daret notiſſimum.

Et quare: vt luna daret (terminum direptionis) ideſt ſeparationis vel diuiſiōis noctibus. vel etiam lumini diei vt daret notiſſimum ſignū primordijs ideſt principijs (mēſium) quia menſis habet. xxx. dies paulo plus vel minus.

¶ Illumina cor hominum
Abſterge ſordes mentium:
Reſolue culpe uinculum
Euerte moles criminum.

Et quia tu feciſti hec omnia: illumina cor hominum et abſterge ſordes) ideſt prauas cogitationes mentium noſtrarum (reſolue culpe vinculum euerte moles criminum) ideſt magnitudines peccatorum.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur ad horas nocturnas feria. v. Petimus a chriſto per noctis tenebras ut animi caligine excuſſa lumen gratie in nobis infundat.

NOx atra rerum contegit
Terre colores omnium
Nos cōfitētes poſcimus
Te iuſte iudex cordium.

Materia huius hymni eſt rogare deū vt ipſe caliginem mentis ac corporis a nobis expellat. Rogamus etiam in hoc clementiā dei vt nos defendat ab hoſte antiquo ⁊ expellat intrinſecam obſcuritatem ⁊ mentis ⁊ cor

poris caliginem ⁊ ſui luminis claritatem concedat. (Atra nox) ideſt diabolus vel peccatũ (contegit) ideſt obtenebrat (colores omnium rerũ terre) quia noctis obſcuritas omnia contegit ⁊ colores herbarum ⁊ ceterarum rerum in ſuis profundis tenebris obducit ⁊ ſepellit. Sed cũ hoc ſit nunc ꝙ lucẽ ſyderis habeamus in mente ⁊ hoc in medijs noctibus. i. quando mundus ſedet in tenebris ⁊ plus ſemꝑ creſcunt incẽdia carnis: ſurgamus confitẽtes deum. ſ. iudicẽ cordiũ noſtroꝝ. ⁊ rogemus iudicẽ vt auferat a nobis caliginem peccatorum ⁊ det nobis ſue gratie dulcedinem. Et ideo cum nox atra contegit. i. tenebroſos reddit colores omnium rerum terre (nos confitentes) tibi peccata noſtra (poſcimus te). i. poſcimꝰ ea que ſunt vite. ſ. miſericordiam (te dico o iuſte iudex cordium). i. animarũ noſtrarũ. ⁊ quare.

¶ Vt auferas piacula
Sordeſq; mentis abluas
Doneſq; chriſte gratiam
Vt arceantur crimina.

Vt auferas piacula) ideſt grauia peccata (⁊ abluas mentis ſordes) ideſt ſuggeſtiones diabolicas que pungunt nos. ⁊ (xp̄e dones gratiam) ſancti ſpiritus (vt crimina arceantur) ideſt expellantur: ⁊ quare.

¶ Mens ecce torpet impia
Quam culpa mordet noxia
Obſcura geſtit tollere
Et te redemptor querere.

Dico ꝙ expellantur crimina. ⁊ q̃re: q: ecce mẽs impia). i. peccatrix (torpet). i. pigreſcit (quã mẽtẽ culpa noxia). i. mala (mordet) ideſt ligatam tenet (⁊ mens geſtit) ideſt cupit (tollere) ideſt depellere a ſe (obſcura). i. peccata ⁊ geſtit te querere o redemptor.

¶ Repelle tu caliginem
Intrinſecus q̃ maxime:
Vt in beato gaudeat
Se collocari lumine.

Et quia geſtit te (repelle intrinſecus). ideſt examina (caliginem) cecitatem peccati (ꝙ maxime) ideſt multum vt illa mens (gaudeat ſe collocari in beato lumine) ideſt eterna beatitudine.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierũ. Canitur ad laudes matutinas feria quinta. Veniente luce petit a nobis abigi tenebras peccatorum cum maxime habeamus iudicem cuncta cernentem.

Lux ecce ſurgit aurea
Pallens fatiſcat cecitas:
Que noſmet in p̄ceps diu
Errore traxit deuio.

Iſte hymnꝰ cõtinet idẽ cũ ſupiori hymno: ſed intẽtio verſus hec eſt. ſ. ne oculi peccẽt. Hic ponit̃ anapeſtus ꝑ ſpondeo ⁊ ſpõdeꝰ ſecũdo loco ponit̃ ꝑ iãbo. Nox vſq; modo texit colores terre: ſ; modo diſcedit q: (ecce lux aurea). i. euangelica predicatio (ſurgit) i corda noſtra ⁊ ideo omnis cecitas (pallẽs). i. diabolus (fatiſcat). i. euaneſcat. quia cecitas (traxit). i. duxit (noſmetipſos in p̄ces). i. in ruinam vel in precipitiuz (diu) ideſt. multum deuio errore.

¶ Hæc lux ſerenum conferat
Puroſq; nos preſtet ſibi:
Nihil loquamur ſubdolum
Voluamus obſcurum nihil.

Dixit ꝙ lux ſurrexit ⁊ ideo (hec lux cõferat nobis ſerenum) ideſt virtutem ſpiritus ſancti ⁊ (preſtet nos puros) ideſt donet nobis puritatem anime (ſibi) ideſt ad honorem ſuum. ⁊ hoc ſic (vt nihil loquamur ſubdolum) ideſt deceptiuum (⁊ nihil voluamus obſcurum). i. nullum cogitemus peccatum.

¶ Sic tota decurrat dies
Nec lingua mendax nec manus:
Oculi ne peccent lubrici
Nec noxa corpus inquinet.

Tota dies) ideſt totũ tempus vite nr̃e (decurrat ſic) vt nõ loquẽdo ſubdolũ (nec lingua mẽdax ſit). i. ne dicat mẽdaciũ (nec manus peccẽt). i. nõ faciant aut operẽtur aliq̃d mali (nec oculi lubrici peccẽt). i. vidẽdo ⁊ concupiſcẽdo illicita (nec noxa). i. culpa (iquinet) i. nõ polluat corpus noſtrum.

¶ Speculator aſtat deſuper
Qui nos diebus omnibus:
Actuſq; noſtros proſpicit
A luce prima in ueſperum.

Et nolite peccare q̄ꝛ (ſpeculatoꝛ).i.dn̄s (aſtat).i.ꝓſpicit (deſuꝑ).i.de celo (qui nos oı̄bus diebus).i.quottidie ⁊ (actus nr̄os ꝓſpicit).i.videt et cōſiderat (a pꝛima luce).i.a natiuitate (in veſperū) vſq; in noctem.

¶ Carmē eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas ueſpertinas quinta feria. quo die quia ex aqua piſces & aues create ſunt: petit ut non deprimamur peccato nec extollamur ſuperbia.

In hoc hymno cōtinet̄ q̄d deus fecit ı̄ q̄nto die.ſ.creauit piſces ⁊ aues ex aq̄ ⁊ ipſoꝝ q̄ ex aq̄ fecit partı̄ imiſit gurgiti vt piſces: partim leuauit in aera vt aues. Creauit q̄q; cete grādia bn̄dixitq; eis dicēs. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete aq̄s maris: aueſq; multiplicētur ſuꝑ terrā. Piſces ⁊ aues de aqua ſunt oꝛti. ſed aues nō comedūtur in omni tꝑe vt piſces. qđ ideo fit: q̄ꝛ aues ꝑ coitū generātur: vt ⁊ nos gn̄am᷒. qđ nō eſt in piſcib᷒. vel q̄ꝛ ſunt calidioꝛis nature. Intēdit etiā autoꝛ rogare deū vt nos q̄ ſumus abluti ſacro baptiſmate ſic fuet: vt neſciam᷒ lapſus criminū ⁊ vt mala culpa nō depꝛimat nos.i.criminalia pc̄tā. Natura piſcium ⁊ auiū vna.

Magne deus potētie
Qui ex aq̄s ortū genus:
Partim remittis gurgiti
Partim leuas in aera.

(O de᷒ magne potētie q̄ remittis gen᷒).i.piſces ⁊ aues. gen᷒ dico (oꝛtū ex aq̄s).ſ. baptiſmatis (partim gurgiti).i.in mari.i.in inferno vt piſces.i.malos hoı̄es (⁊ leuas partim in aera) vt aues.i.bonos homines. q.d. Sicut in aere aues collocaſti: ita in celo hoı̄es vel ſc̄tōs.

¶ Dimerſa limphis imprimens
Subuecta celis irrogans:
Vt ſtirpe una prodita
Diuerſa rapiant loca.

Tu dico (ıp̄rimēs).i. ſubmergēs (dimerſa).i.deoꝛſum merſa vt piſces.i.malos hoı̄es (lymphis).i.aq̄s ı̄fernalib᷒ (⁊ irrogās).i. ſubleuās (ſubuecta).i.ſurſum vecta vt aues.i.puros hoı̄es (pꝛodita) i.oꝛta (vna ſtirpe).i.vno baptiſmate renati (rapiant) ideſt accipiant (diuerſa loca) vt aera ⁊ aquam ideſt vitam eternam aut eternam damnationem.

¶ Largire cunctis ſeruulis
Quos mundat unda ſanguinis:
Neſcire lapſus criminum
Nec ferre mortis tedium.

Et tu q̄ oı̄a feciſti largire).i.tribue hoc ſ.(neſcire lapſus criminū).i.caſum illū: qui ı̄ baptiſmo dimiſſus eſt (cunctis ſeruulis) tuis (quos vnda ſanguinis) tui mūdat a pc̄tō nec pro ⁊ nō tribue nos (ferre).i. poꝛtare vel habere (tediū moꝛtis).i.penā diaboli.

¶ Vt culpa nullum deprimat
Nullum leuet iactantia:
Eliſa mens ne concidat
Elata mens ne corruat.

Ad hoc largire (vt culpa).i. graue peccatū (nō d̄pꝛimat).i.aggrauet vel aggrauat vllū xp̄ianū (⁊ iactātia).i.ſuꝑbia de bōis (nō leuet).i.nō tollat vllū (⁊ mēs eliſa).i. ꝑcuſſa vel vulnerata a vitıȷ̄s (ne cōcidat).i.non incidat in deſperationē (ne), ꝓ ⁊ (elata mens).i. inflata ꝑ ſuꝑbiā (ne coꝛruat) in infernum.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur ad horas nocturnas feria ſexta. petit a deo medicinā peccatorū iam preteritorum: & antidotum quo premuniamur ab inſtantibus peccatis.

Tu trinitatis unitas
Orbē potēter qui regis.
Attende laudum cātica
Quę excubantes pſallimus.

In hoc hymno nos hoꝛtatur auctoꝛ de ſomno ſurgere ⁊ medelam vitioꝝ querere intendit etiā in hoc hymno ipſam trinitatē laudare vel inuocare per quā mūdus regitur vt impleat nos ſuo lumine: vt quicquid peccauimus fraude demonū ipſe chriſt᷒ ab-

ſtergat celitus. O (tu vnitas). i. o tu ſancte ſpiritus qui procedis a patre ⁊ a filio (trinitatis) vnus deus in trinitate (qui regis). i. qui gubernas (potenter) ideſt potentia tua (orbem). i. mundum (intende). i. reſpice vel auſculta (laudum cantica) ideſt carmina hymnorū noſtrorum (que) cantica (excubantes). i. vigilantes (pſallimus) i. cantamus.

❧ Nam conſurgimus omnes lectulo). i.
Let⁹ vnde. deſida. Lectus dicitur ab electis ⁊ mollibus herbis ſup quas antiqui requieſcebāt (quieto tempore) ideſt in horis noctis. ⁊ ad quid (vt flagitemus) ideſt imploremus (a te medelam omnium vulnerum). i. indulgentiā omnium peccatorum noſtrorum.

¶ Nam lectulo conſurgimus
Noctis quieto tempore:
Vt flagitemus uulnerum
A te medelam omnium.

❧ Quo pro. vt ⁊ (vt poteſtas glorie tue) ideſt tue laudis (abſtergat) ideſt abluat (celitus) ideſt diuinitus illud peccatū ⁊ quicquid vitiorum. i. peccatorum (deliquimus). i. fraude vel deceptione demonum peccauimus in noctibus. i. in tenebris vitiorum.

¶ Quo fraude qcquid demonū
In noctibus deliquimus:
Abſtergat illud celitus
Tue poteſtas glorie.

❧ Ne) pro ⁊. ⁊ pro non (noſtrū corpus nō ſit ſordidū). i. pollutū vel fetidū (nec torpor) i. pigritia vel malicia (cordiū) noſtrorum (inſtet nobis ⁊ ardor ſpirit⁹) ideſt amor vel gratia ſpiritus ſancti (nō tepeſcat). i. non deficiat in nobis (contagio) ideſt propter maculaꝫ vel inquinationem (criminis). ideſt peccati.

¶ Ne corpus adſit ſordidum
Nec torpor inſtet cordium:
Nec criminis contagio
Tepeſcat ardor ſpiritus.

❧ Vt amor tue gr̃e non deficiat in nobis (ob hoc) ideſt ꝓpter hoc (o redemptor queſumus te reple nos tuo lumine) ideſt ſplendore (per quod) lumen (nō ruamur vllis actibus) ideſt non cadamus vllis peccatis (circulis dierum) ideſt in reuolutionibus dierum.

¶ Ob hoc redemptor queſumus
Reple tuo nos lumine:
Per quod dierum circulis
Nullis ruamur actibus.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad laudes matutinas Feria ſexta: quia iam lux ſolis aduentat. Petit ut illuſtremur diuina luce quo permaneamus in ſpe fide & charitate.

❧ Materia huius hymni eſt inuocatio ad chriſtum filium beate Marie virginis vt dignetur nobis ſuam miſericordiam tribuere et dexteram porrigere vt mereamur corroborationem fidei ſpei et charitatis obtinere. o chriſte tu dico (eterna gloria celi) ideſt angelorum: vel quia pater per te glorificatur et (o beata ſpes mortalium) ideſt chriſtianorum et (o vnice celſitonantis) ideſt celeſtis patris ſecundum diuinitatem et (o proles) ideſt fili (caſte virginis) ſecundum humanitatem.

ETerna celi gloria
Beata ſpes mortalium:
Celſi tonantis unice
Caſteq; proles uirginis.

❧ Da dexteram) ideſt auxilium tuū nobis (ſurgētibus) a vitijs (⁊ ita mens noſtra ſobria) ideſt abſtinens (exurgat) ſcilicet ad laudē tuam (ꝗ) pro ⁊ (illa flagrans) ideſt ardens (in laudem) ideſt cōmemorationem dei (rependat) ideſt perſoluat (debitas grates) ſcilicet hymnis ⁊ canticis deo omnipotenti.

¶ Da dexteram ſurgentibus
Exurgat & mens ſobria:
Flagranſq; in laudem dei
Grates rependat debitas.

¶ Ortus refulget lucifer
Sparſamq; lucem nunciat:
Cadit caligo noctium
Lux ſancta nos illuminet.

Lucifer. ſ. ſtella matutina). i. xp̃s nat⁹ refulget ⁊ nũciat mũdo (lucẽ ſparſam). i. natam ⁊ vndiq; diſpſam. ⁊ vere nunciat: q2 (caligo noctiũ). i. obſcuritas diaboli (cadit). i. recedit. ⁊ ideo (lux ſcta). i. xp̃s q̄ eſt lux ſctificata (nos illuminet) lumine ſpũſſcti ⁊ ſanctificet nos ⁊ ſaluet nos.

¶ Manenſq; noſtris ſenſibus
Noctem repellat ſæculi:
Omniq; fine diei
Purgata ſeruet pectora.

Et ipſa lux manẽs). i. pmanens in (nr̃is ſenſib⁹) i. in nob: q2 habem⁹ q̄nq; ſenſus corporeos (repellat) a nob (noctẽ). i. diabolũ (ſcli huius). i. mundi. ⁊ illa lux (ſeruet pectora) noſtra (purgata) a vitijs (omni fine diei). i. omĩ tp̃e vite noſtre.

¶ Quæſita iam primum fides
Radicet altis ſenſibus:
Secunda ſpes congaudeat
Qua maior extat charitas.

Fides) q̄ſita a nob in baptiſmo (iã primũ). i. cito ideo dicit (p̃mũ) q2 fides p̃ma cognoiatur inter v̄tutes in illo loco: vbi dicit. Fides ſpes ⁊c. (radicet). i. ponat radices ſenſibus nr̃is (altis). i. pfundis (ſc̃da ſpes). i. pſpera p quã ſpẽ ſperam⁹ vitã (ꝯgaudeat). i. ſimul letet̃ ⁊ creſcat (qua). ſ. ſpe: ⁊ etiã fides charitas extat maior. iuſta illð apl̃i. Maior aũt hoꝝ eſt charitas. Aplus. ſ. Capi. iiij.

Additio. Legitur etiam queſita iam pridem fides ⁊ fecunda ſpes cõ. i. fertilis cũ meritis bonorum operum.

¶ Carmẽ eſt quale illud primo pierũ. Canitur ad horas ueſptinas feria ſexta. Quo die quia beſtie & reptilia cum hoie creata ſunt ppter hoiem purgari a peccato & donari æternis præmiis petit.

Plaſmator hominis deus
Qui cuncta ſolus ordinãs:
Humum iubes producere
Reptantis & fere genus.

In hoc hymno cognoſcit̃ illud qð fecit de⁹ in ſexta die: creatis ſiq̄dẽ reptilib⁹. ſ. piſcibus: auib⁹: ⁊ alijs beſtijs: ſexta die formauit de⁹ adã ⁊ p̃fecit eũ oib⁹ aialib⁹ dicẽs. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrã: ⁊ dñamini piſcib⁹ maris ⁊ volatilib⁹ celi ⁊ vniuerſis q̄ viuunt ſup terrã: poſuitq; eũ in paradiſo delitiaꝝ vt oparet̃ ⁊ cuſtodiret illð. Intẽdit itaq; auctor rogare deũ: vt ſicut fecit hoiem ſupiorẽ cũctis aiantib⁹: ſic faciat vt nõ ſit inferior aialib⁹ ppter pc̃a ſua. ¶ Querit̃ cur de⁹ hoies creauit q̄s malos futuros p̃ſciebat: q2 ſicut p̃uidit q̄d mali eẽnt facturi: ſic etiã p̃uidebat de malis factis eoꝝ q̄d boni ipſe factur⁹ eſſet: vel q̄ boni hoies eẽnt futuri. O (de⁹ plaſmator). i. creator (hois). ſ. ade (q̄ ſol⁹ ordinãs cũcta). i. diſponẽs (iubes pducere). i. pcreare pmittis (humũ). i. terrã vel humũ. i. ecc̃iaꝫ. ſ. bonos ⁊ malos hoies. Ecc̃ia ẽ ꝯgregatio fideliũ (gen⁹ reptãtis) vt ſerpentũ (⁊ fere). i. beſtiaꝝ. quare de⁹ creauit futuros malos. Eccleſia.

feciſti,

¶ Qui magna rerum corpora
Dictu iubentis uiuida:
Vt ſeruiant per ordinem
Subdens dediſti homini.

Et o tu de⁹ q̄ feciſti (dictu iubẽtis). i. verbo tuo p̃cipiẽtis (magna corpa). i. iumẽta pecora beſtias oim ſpecieꝝ diuerſaꝝ (viuida). i. aiata (⁊ ſubdẽs). i. ſupponẽs illa aialia dediſti homini vt ſuiant p ordinẽ). i. vt oia aialia ſuppoſita ſint homini q̄dã vt hoies illa aialia comederẽt ſcꝫ boues oues lepores ⁊ porcos ⁊ talia. ⁊ alia vt illis vterent̃ ⁊ illa eq̄tarẽt: vt equos ⁊ mulos ⁊ ſic de ceteris.

¶ Repelle a ſeruis tuis
Quicquid per immundiciam:
Aut moribus ſe ſuggſrit
Aut actibus ſe interſerit:

Et o de⁹ (repelle a ſuis tuis q̄cq̄d ſuggerit). i. īfert (ſe p immũdiciã). i. p aliquã ſupfluitatẽ culpã vel turpitudinẽ vel p ſordidaꝫ comeſtionẽ (aut morib⁹). i. p prauã ꝯſuetudinẽ: vt cũ aliq̄s poſtq̄ incepit peccare neq̄t ſe abſtinere: ſed vult ſemp pſeuerare (aut inter

ſerit ſe).i.miſcet (actibus).i.opationibus.ſcuͤ mala facimus.

Da pmia).i.remuneratioñe gaudio᷑ eternorum (da munera gratiarum) ideſt dona ſpiritusſancti (diſſolue vincula litis) ideſt diſliga vel diſrumpe peccatū odiū (aſtringe) ideſt coniunge federa pacis) ideſt contubernia ſuperne pacis.

¶ Da gaudiorum præmia
Da gratiarum munera:
Diſſolue litis uincula
Aſtringe pacis fœdera.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas nocturnas die ſabbato. Surgentibus nocte ad cantandū. petit ut ardentes igne ſpūs ſancti uitam ęternam mereamur.

Materia hui⁹ hymni eſt cognitionem habere trinitatis in vnitate ꝛ vnitatis in trinitate. Intēdit et' auctor rogare deū vt cingat lumbos nr̄os cingulo caſtitatis ꝛ adurat.i. inflāmet vel repleat corda nr̄a igne ſpūs ſcti vt caſto corpe ꝛ mūdo deo ſuire mereamur.

Summe deus clæmentiæ
Mundiq; factor machine
Vnus potentialiter
Trinus perſonaliter.

(O de⁹ ſumme clemētie).i.alte pietatis ꝛ o (factor).i. cōpoſitor (machine).i.ſtructure (mundi tu dico vnus potentialiter).i.in potenti.ſecundum diuinitatem (ꝛ trinus perſonaliter).i trinus in perſonis.

Et tu pius) noīatiuus ꝑ vocatiuo (ſuſcipe benigne nr̄os flet⁹).i.lachrymas (cū canticis).i.cū hymnis vel laudib⁹ (quo) ꝑ vt (fruamur te larg⁹).i.amplius ꝛ hoc (corde puro).i. mūdo (ſordidus).i.a vitiis.

¶ Noſtros pius cum canticis
Fletus benigne ſuſcipe:
Quo corde puro ſordibus
Te perfruamur largius.

Adure).i.accende (igne cōgruo).i. ſpūſctō (lūbos nr̄os ꝛ iecur).ſ.epar morbiduʒ ad morbū ꝛ pcīm inclinatū. Et nota ꝙ hec tria iecur: cerebrū lumbi cogūt hoīem peccare vt ſint accincti.i.vt lumbi ſint caſti ꝯtra libidinē (ꝑpetim).i.ſemp (remoto peſſimo luxu).i. iniquo luxu.i.remota peſſima luxuria ꝛ alia vitia ſint procul.

Tria cogūt hoieʒ peccare.

¶ Lumbos iecurq; morbidum
Adure igne congruo:
Accincti ut ſit perpetim
Luxu remoto peſſimo.

Ut qq.i.qcūqꝫ (ꝯcinendo).i. pſallendo (rūpimus).i.dū vigilam⁹.ſ.diuidimus horas noctiū oēs ditemur.diuites efficiamur (affatim).i.abūdāter (donis bt̄e patrie).i.btitudine.ſ.patrie celeſtis.

¶ Vt quiq; horas noctium
Nunc concinendo rumpimus:
Donis beate patrie
Ditemur omnes afatim.

¶ Carmē eſt quale illud primo dierū. Canitur ad laudes matutinas die ſabbato. facta mentione lucis aduentātis: petit illuſtrari diuina luce ut fruamur cognitione dei poſt mortem.

¶ Hymnus iſte ꝯtinuat̄ ſupiori: ita nos rumpimus horas noctium vt nos omnes ditemur ideſt diuites ſimus in xp̄o ꝛ ecce aurora.i.xp̄s iam ſpargit polū.i.illuminat corda hominū. Hortatur etiā nos vt taliter nos habeamus in hoc ſcl'o vel in mane vt ad illō vltimū mane venire poſſim⁹ ꝛ audire mereamur.ſ. Venite bn̄dicti pr̄is mei ꝛc. nam finito mundi termino pctores ꝑpetue tenebris obſcuritatis tradent̄. Fidelibus vero ꝛ iuſtis q in hac vita ſunt nō in noctē: ſed in lucē gloriā ꝛ premium effluet.i.abundāter clareſcet. ꝛ hoc eſt quod precamur (Aurora) ideſt chriſtus (ſpargit polum) ideſt illuminat mentes vel eccleſiam (ꝛ dies illabitur) ideſt immergitur (terris

Aurora iam ſpargit polū
Terris dies illabitur:
Lucis reſultat ſpiculum
Diſcedat omne lubricūm.

τ ſpeculum) ideſt pulchritudo vel aſpectus lucis ideſt claritas reſultat, τ ideo (omne lubricum) ideſt omne peccatum) diſcedat a nobis.

¶ Phantaſma noctis decidat
Mentis reatus ſubruat:
Quicquid tenebris horridum
Nos attulit culpe cadat.

Phantaſma). i. phantaſia vel illuſio (noctis) ideſt diaboli (decidat). i. cadat vel ruat (reatus) ideſt culpa (mentis ſubruat). i. cadat a nobis (τ quicquid horridum). i. difforme (culpe nox) ideſt diabolus vel nocturna cogitatio (attulit nobis in tenebris) cadat a nobis.

¶ Vt manet illud ultimum
Quod præſtolamur cernui:
In lucem nobis effluat
Dum hoc canore concrepat.

Ut mane illđ vltimū). i. iudiciū futurū vel charitas. i. aduēt⁹ xpi (qđ mane cernui). i. inclinati (pſtolamur) ſperam⁹ vel ſpectamus (effluat). i. eueniat (nob in lucē dū hoc). i. nox (ɔcrepat). i. reſonat (canore). i. cātu vł laude.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas ueſpertinas die ſabbato quia iam ſol tendit ad occaſum: petit diuino lumine illuſtrari: hortaturq; deum omni tempore laudare.

O Lux beata trinitas
Et principalis unitas
Iam ſol recedit igneus
Infunde lumen cordibus.

¶ In hoc hymno materia ſumit circa qualitatem tpis die recedente τ nocte adueniente. intendit inuocare trinum deū in pſonis τ trinitatem in vnitate vt fundat in cordibus noſtris lumen ſpūſſancti vt ſupplices mereamur laudare deū. ſ. in pſperis τ in aduerſis. τ ita ɔcedat nobis: tranſire diem τ noctem ſine pctō τ ſine impedimento ſathane τ hoc eſt (o beata trinitas). i. o deus lux hoim vel mundi vel angelorū (τ vnitas pncipalis). i. q̄ habet pncipatum ſuper angelos (ſol). i. xps (igneus recedit) a nobis iam ideo (infunde lumen). i. ſpm (cordibus nris). i. ſenſibus vt illud habere mereamur.

¶ Te mane laubum carmine
Te deprecemur ueſperi:
Te noſtra ſupplex gloria
Per cuncta laudet ſæcula.

Dico infunde ſpm ſanctum vt deprecemur te τ vt adiuues nos in principio vel mane. i. in tpe matutino laudum (carmine) ſero mane meridie τ tota die debemus laudare deum. τ orare per ſingulas horas. ſ. quotidie τ omnibus horis in omni tpe. Unde ait propheta. Ueſpere τ mane meridie τc. (deprecemur veſperi). i. in fine mundi (noſtra ſupplex). i. humilis gloria laudet te (per cuncta ſcła). i. per omnia ſecula τ hoc perpetue ideſt ſine fine.

¶ Carmen eſt dimetrum iambicum magna ex parte cacometrum. Canitur aduentus tempore: itaq; & incarnationis chriſti & utriuſq; aduentus illius mentionem facit.

COnditor alme ſyderum
Eterna lux credentium:
Chriſte redēptor omniū
Exaudi preces ſupplicum.

Materia huius hymni eſt de aduentu chriſti et de incarnatione eiuſdez. quia deus deſcendens de celo ſe exinaniuit formā ſerui accipiens. et humiliauit ſe vſq; ad mortem τ qualiter egreſſus eſt de honeſtiſſima clauſula vginis tanq̄ ſponſus de thalamo ſuo cui ſponte oia obediſt. ſ. terreſtria celeſtria τ infernalia. Intendit etiam rogare deū vt p hanc incarnationem nras pces exaudire dignetur τ a ſagitta diaboli liberare. O (conditor) qui eſt compoſitor (alme ſyderum). i. ſtellarū

o(eterna lux credentium).i.xpianoꝝ fidelium.o(xp̃e redemptor oīum) hoim(exaudi p̃ces ſupplicum) i.humilium tibi ſupplicantium.

Alm⁹ vū. **Additio.** Cōditor qd̃ ꝛ vū vide ſupra in hym. Eterne rex ꝯditor. Alm⁹ aūt ab alendo dr̃. alit aūt ꝯditor nr̃. i. creator de⁹ oīa q̃ ꝯdedit ꝑ ꝯſuationē: q2 ſicut ſine ipſo

Vergili⁹. factū eſt nihil: ita ſine ei⁹ ꝯſeruatiōe nihil ꝑmaneret in eſſe iuxta illō Vergi. vj. enei. Principio celū ꝛ terras cāpoſq3 liq̃ntes. Luciq3. g. l. t. q3. a. Sp̄us intus alit. ꝛc. eſt aūt ꝓpriū3 dei epithetū ꝛ attributū eſſe almū. Sydeꝝ aūt dicit notāter. nam ſi ſupoꝝ eſt ꝯditor. ergo ꝛ inferioꝝ. vt explodat̃ hereſis negantiū viſibiliū eſſe ꝯditorē ꝛ eoꝝ q̃ ſydera ꝛ planetas adorāt aut obſeruāt. Eterna lux credentiū tangit̃ in his v̄bis ſcōm dei bn̄ficiū. ſ. reformationis: q2

Chriſtus. ꝑmū fuit formatiōis. Xp̃s dr̃ a chriſmate. i. vnctiōe ꝛ interp̃tat̃ vnctus: q2 illi eſt regale ſa-

Redēptor cerdotiū in eternū ſm̄ ordinē melchi. Redēptor v̄o dr̃ a redimēdo. redimo v̄o a re ꝛ emo. ꝑ

Redimo. interpoſitionē. d. euphonie cauſa vt eſt in redeo. bene dr̃ redemptor q2 precio ſanguinis ſu-

Exaudire os a captiuitate liberauit. qđ ſummum eſt beneficium ſcōm aug. Exaudire plus eſt quam audire: q2 audit deus oēs ꝛ exaudit in noīe ſuo petentes. dicit p̃ces ſupplicum. nam de⁹ humilia reſpicit: dando grãm. alta vero a longe cognoſcit.

Qui condolens).i. nobiſcū dolens vel compatiens(ſeculum).i. ſeculares(perire interitu).i. pena infernali(ſaluaſti).i. liberaſti de poteſtate diaboli(mundū languidum).i. languentem in peccatis(donans remediū).i. redemptionem tui ſanguinis(reis).i. peccatoribus.

Qui condolens interitu
Mortis perire ſæculum:
Saluaſti mundum languidum
Donans reis remedium.

Seculum **Additio.** Seculū dr̃ a ſequendo ſe eo quod ſequatur atq3 in ſe reuoluatur. eſt aute3 ꝓprie ſeculum ſpacium centum annoꝝ vt videre eſt in carmine ſeculari hora-

Reus. tij. Reus dr̃ quicunq3 rem ſuam defendit in iudicio ꝛ licet innocens ſit q2 contra reū ſemꝑ eſt preſumptio. accipitur ꝓ nocente vnde dr̃ reus eſt mortis.

Vergente mūdi veſꝑe).i. appropinquāte vel declināte fine mūdi: es ſic(egreſſus) ſupple(vti) ꝓ ſicut (ſpōſus) egredit̃ (de thalamo) egreſſ⁹ inꝙ de (honeſtiſſima).i.ō caſtiſſima (clauſula) i. clauſtro (v̄gis marie) mr̃is tue.

Vergente mundi ueſpere
Vti ſponſus de thalamo
Egreſſus honeſtiſſima
Virginis matris clauſula.

Vergo. is **Additio.** Vergente a vergo. is ſi. vel. xi. quod eſt inclinare deſcendit. vergente ergo. i. appropinquante ad finē. vnde ap̄lus. poſtꝙ venit plenitudo tp̄is miſit deꝰ fi. ꝛc. clauſula. ſignanter dixit q2 de ea dictū ē mulier circūdabit virū non em̄ alia vnq̄3 circūdedit saluis vc3 pudicitie v̄ginalis clauſtrj

Et ideo q2 egreſſus es: vel quia ſaluaſti mūdū(forti potētie cui⁹).i. xp̃i(oīa curuāt̃ genu).i. laudādo ip̄m(celeſtia).i. angeli (terreſtria).i. hoies(fatent̃ ſubdita).i. ꝯſitēt̃ illi ſubiecta eſſe(nutu).i. ſpōte ꝛ ad ſuā voluntatē: et q2 obediūt nr̃o ſaluatori. ꝛ oīa clamāt deus me fecit ideo te dep̃camur.

Cuius forti potentie
Genu curuantur omnia:
Cœleſtia terreſtria
Nutu fatentur ſubdita.

Ergo q2 ita eſt(dep̃camur te o agie).i. o ſancte(venture iudex ſeculi).i. ad iudicium (conſerua nos in tempore) in hac vita(a telo hoſtis perfidi).i. a ſuggeſtione diaboli qui ſagitta dicitur.

Te deprecamur agie
Venture iudex ſæculi:
Conſerua nos in tempore
Hoſtis a telo perfidi.

Et q2 deus miſit filium ſuum chriſtū vt nos redimeret: referam⁹ grãs ei (laus honor v̄tus gl̃ia deo patri ꝛ filio ſctō ſimul paraclyto).i. conſolatori(in ſempiterna ſecula amē.) ideſt ſine fine.

Laus honor uirtus gloria
Deo patri & filio:
Sancto ſimul paraclyto
In ſempiterna ſæcula. Amen.

Carmen eſt quale illud primo dierũ. Canitur tpe aduentus xpi. itaqꝫ cõmemorata illius æterna generatiõe primi aduentus in quo carnem aſſumpſit: & ſecundi quo uenturus eſt meminit.

VErbũ ſupernum ꝓdiens
A patre olim exiens
Qui natus orbi ſubuenis
Curſu decliui temporis.

Iſte hymnꝰ agit de ſupradicta materia ꝛ ꝯtinuat̃ ſupiori: ita xp̃s egreſſus eſt de vtero v̓ginali vti ſpõſus de thalamo ſuo. et ideo oia ei humiliant̃. ꝛ nõ eſt miruꝫ qꝛ ipſe deſcendit de p̃re. i. de celo. ꝛ hec eſt reſpõſio ꝯtra hereticos q̃ dicebãt xp̃m veniſſe ſed nõ de p̃re. qbus rñdẽdũ eſt. (O ſupnũ v̓bũ). i. dei filius (ꝓdiẽs). i. manifeſtãs te ineffabiliter (a p̃re olim exiẽs) qñ incarnatꝰ es (q̃ de matre natꝰ ſubuenis). i. ſuccurris (orbi) ꝑdito (curſu). i. plenitudine (tp̃is decliui). i. ꝓni vel declinati ad finem ſeculi.

C Illumina nunc pectora
Tuoqꝫ amore concrema:
Audito ut præconio
Sint pulſa tandem lubrica.

Et tu q̃ es talis illumina nũc in p̃ſenti tuo lumine nr̃a pectora (ꝛ ꝯcrema). i. accende (tuo amore). i. tua gr̃a (vt audito p̄conio) ideſt p̄dicatiõe aploꝝ: vel audito p̄conio ꝓphetarum (lubrica). i. peccata (ſint pulſa) a noſtris cordibus (tandẽ) in fine ſeparatiõis corpis ꝛ anime.

C Iudex xqꝫ cum poſt aderis
Rimari facta pectoris:
Reddens uicem pro abditis
Iuſtiſqꝫ regnum pro bonis.

Et o tu ſupnũ v̓bũ). i. o fili dei (cũ aderis) ideſt affueris vel adueneris (iudex poſt). i. in fine mũdi (rimari). i. expiri vel inq̃rere (facta pectoris). i. pc̃ta cogitationũ. (ꝛ ſis reddens vicẽ). i. remuneratiõnẽ (ꝓ abditis). i. ꝓ occultis pc̃tis. (ꝛ iuſtis). i. ſc̃tis regnũ eternũ ꝓ bonis opibꝰ q̃ in p̃ſenti ſc̃lo opati ſunt.

C Non demum arctemur malis
Pro qualitate criminis:
Sed cum beatis compotes
Simus perennes celibes.

Et nõ arctemur). i. nõ ꝯſtringamur (demũ). i. ad vltimũ malũ (ꝓ q̃litate criminis) ideſt ꝓ magnitudine vel cumulo pctõꝝ (ſed ſimus cõpotes). i. ſimul potẽtes ſimus (cum beatis) ideſt ſanctis (perennes). i. perpetualiter vel pennes. i. habitatores celoꝝ (celibes). i. celeſtẽ vitã ducentes.

C Carmen eſt dimetrũ iambicũ ex parte cacometrũ. Canitur aduentus xp̄i tpe. Et facit mentionẽ utriuſqꝫ aduentus ſicut in ſuperioribus hymnis factum eſt.

VOx clara ecce intonat
Obſcura quæqꝫ increpat:
Pellãtur eminus ſomnia
Ab æthere xp̄s ꝓmicat.

Materia huiꝰ hymni idẽ eſt qđ i ſupradicto hymno dictũ ẽ ſupiꝰ ꝙ xp̃s venit oliꝫ a p̃re: qꝛ ecce vox. i. p̄dicatio xp̄i intonat (ecce clara vox). i. ioãnes celeſtis (itonat). i. terribiliter p̄dicat de nube carnis penitẽtiã (ꝛ increpat q̃qꝫ obſcura). i. oia vitia vel pc̃ta. ꝛ ideo oia (ſomnia). i. vana ꝛ muta pc̃ta (pellãt̃ eminꝰ). i. lõge qꝛ (xp̃s iã ꝓmicat). i. fulget (ab ethere). i. de celo. i. vl̓ a diuīa ſcriptura. ¶ Eminꝰ pe. co. ſignificat de lõginq̃ loco. q. extra manẽs vl̓. q. e manibꝰ vt telũ qđ eminꝰ iacit̃. Vox pfecta ẽ alta. clara. ſuauis. alta vt clamare i ſublimis ſufficiat clara vt aures audiẽtiũ adipleat. ſuauis vt aures audiẽtiũ blãdiat̃. Si qđ ex his defuerit pfecta vox: nõ erit. Hec iſidorꝰ. Eminus.

C Mens iam reſurgat torpida
Que ſorde extat ſaucia:
Sidus refulget iam nouum
Vt tollat omne noxium.

Et ideo (mens nr̃a torpida). i. pigra (reſurgat) a vitiis (q̃ mens extat ſaucia). i. manet vulnerata (ſorde). i. pc̃to. bede dicit ꝙ ſurgat mẽs qꝛ (ſydus). i. xp̃s (refulget) ꝑ ſpiritũ ſanctum (nouũ). i. de v̓gine natum (vt tollat). i.

remoueat a nobis(om̄e noxiū) i.pcc̄m.
¶ Agnus).i.dei filius(mittit̃ eſurſum).i. de celis(laxare).i.ꝑdonare(debitū).i. originale pcc̄m vel penas pcti(gratis).i.dono vl' ſpōte ſua:⁊ ſine aliq̄ remuneratione. ⁊ ideo (oēs demus vocem cū lachrymis).i.ꝯfeſſionem peccatoꝝ(ꝓ indulgentia).i.ꝓ remiſſione peccatoꝝ.
¶ Bene dico demus vocē cū lachrymis: vt cū ille agnus(fulſerit).i.fulgens aduenerit(ſcd̄o).i.aduētu.i.in iudicio ⁊(horror). i. pauor illiuſ(cinxerit) i.circūdederit(mūdū) ideſt mūdano.(nos nō puniat).i.non dānet (ꝓ reatu)ideſt pro peccato(ſed pius). i. xp̄s ꝓpitius nobis(nos tunc ꝓtegat). i. defendat a poteſtate diaboli.

¶ E ſurſum agnus mittitur
Laxare gratis debitum:
Omnes pro indulgentia
Vocem demus cum lachrymis.

¶ Secundo ut cum fulſerit
Mundumq; horror cinxerit
Non pro reatu puniat:
Sed pius tunc nos protegat.

¶ Laus honor uirtus gloria
Deo patri & filio.ſancto ſimul.&c.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas diurnas tempore natalis xp̄iniani:in quo duplicis ortus eius mentionē facit:in tempore a matre: æternaliter a patre.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt inuocatio ad deū vt veniat oñdere partū v̄ginis ſed non ex virili ſemine:ſed diuino ſpū coopante eſſe factū ⁊ q̄liter egreſſus ē a p̄re:⁊ regreſſus ad patrē ⁊ q̄liter eſt eq̄lis p̄ri ⁊ loq̄tur de p̄ſenti q̄ſi de futuro. Vel poſſum⁹ dicere ſm̄ iſaꝫ (Veni redemptor gentiū).i.oñde te illis q̄ in mūdo habuerūt noticiā tui.hoc eſt. veni redēptor. (O xp̄e redēptor gētiū).i.gētiliū vel iudeoꝝ (veni)in mētibus n̄ris(⁊ oñde partū v̄ginis) marie.⁊ ideo(om̄e ſcl̄m).i.ſclares(miret̃). i. mirent̃ (q2 talis partus decet deū) vcꝫ de ſpū ſcto ⁊ maria v̄gine ꝑmanente.

VEni redemptor gentium
Oſtende partum uirginis
Miretur omne ſeculum
Talis decet partus deum.

¶ Vere talis partus decet deū q2 nō ex virili ſemine(ſed myſtico ſpiramine).i.ſecreto ⁊ ſancto(verbum dei) i.filius dei(factum eſt caro).i.homo(⁊ fruct⁹ vētris)marie (floruit) ideſt ſicut flos creuit.vnde maria v̄go eſt:filius eius flos.

¶ Non ex uirili ſemine
Sed myſtico ſpiramine:
Verbum dei factum caro
Fructuſq; uentris floruit.

¶ Et ecce(aluus v̄ginis).i. venter marie (tumeſcit).i.creſcit.⁊ tū(clauſtra pudoris).i. v̄ginitatis(permanent integra)q2 v̄ginitas nō eſt violata(⁊ vexilla)ſuple oim̄ v̄tutum.i. miracula(micāt).i.fulgēt vel v̄tutū quarum de⁹ eſt vexillū.i.cuſtos.⁊ ideo(de⁹ verſatur in templo)quia receptus eſt a ſymeone vel verſat̃ in templo ideſt in aluo Marie virginis.

¶ Aluus tumeſcit uirginis
Clauſtra pudoris permanēt:
Vexilla uirtutum micant
Verſatur in templo deus.

¶ Chriſtus procedens de thalamo ſuo).i. de vtero virginis:quia illa fuit ille lectus caſtitatis ſcilicet (de regia aula pudoris) ideſt de palatio regali exiſtēs(gygas gemine ſubſtantie)ideſt diuinitatꝫ ⁊ humanitatis:quia deus eſt ⁊ homo. Gigas dicitur eo ꝙ inſeparabilis et irreuocabilis ad vitam huius mundi occurrit nobis. Unde dauid. Exultauit v gigas ad currendam viam ſuam.⁊c̄.(vt alacris currat viam) ideſt de hoc mundo tranſea ad patrem.

¶ Quare xp̄s dict⁹ eſt gigas. Dauid.

¶ Procedens de thalamo ſuo
Pudoris aula regia:
Gemine gigas ſubſtantie
Alacris ut currat uiam.

¶ Egreſſus eius a patre
Regreſſus eius ad patrem:
Excurſus uſq; ad inferos
Recurſus ad ſedem dei.

Egreſſus eiꝰ a pr̄e) q̄n deſcendit in vterum v̄ginis (regreſſus eiꝰ ad pr̄ez) q̄n rediit in celū. Unde dauid a ſummo celo egreſſio eiꝰ ⁊ occurſus eiꝰ vſq; ad ſummū eiꝰ ⁊ ip̄e ait in euãgelio. Ego veni a pr̄e in mūdū: iterū relinquo mūdū ⁊ vado ad patrē (excurſus vſq; ad inferos) q̄n deſcendit ad inferna (recurſus ad ſedē dei). i. ad dexterā pr̄is.

¶ Equalis eterno patri
Carnis tropheo accingere:
Infirma noſtri corporis
Virtute firmans perpeti.

Et o tu xp̄e (equalis eterno pr̄i) ſcd̄m diuinitatem (accingere tropheo). i. victoria carnis ſcilicet induere carnem: q̄ꝛ per carnez triumphauit ſuper diabolū tu dico (firmās) ideſt roborans (perpeti) ideſt perenni virtute (infirma). i. vita ſcz fragilitates (nr̄i corꝑis) ⁊ anime.

¶ Præſepe iam fulget tuum
Lumenq; nox ſpirat nouum:
Quod nulla nox interpollet
Fideq; iugi luceat.

Vere procedis de thalamo (o tu chriſte quia preſepe tuum) ideſt eccleſia (iam fulget) virtutibus ⁊ (nox ſpirat) ideſt emittit (nouū lumen) ideſt natum ſine peccato qd̄ lumen (nulla nox) ideſt nulla obſcuritas hereticorū quia heretici dicunt te non accepiſſe carnez (interpollet). i. obſcuret (⁊ luceat) lumen tuum (iugi fide). i. aſſidua virtute.

¶ Carmen eſt dimetrū iambicū cacometrū. Canitur ad horas diurnas t̄pe natalis xp̄i. Facitq; mentionē utriuſq; ortus xp̄i ſicut in ſuperiori hymno factum eſt.

CHriſte redemptor omniū
Ex patre patris unice:
Solus ante principium
Natus ineffabiliter.

Materia huiꝰ hymni eſt inuocatio quā facimus ad xp̄m vt ſicut dignatus eſt accipere carnem humanam ⁊ illaz ſibi vnice ita p̄ces nr̄as exaudire dignetur ⁊ nos a peccatis liberare (O xp̄e redemptor gentium vel omnium) quia omnes gentes redemiſti tuo ſanguine ⁊ o tu (vnice) ideſt. O tu vnigenite (patris ex patre) procedens tu dico (ſolus natus ineffabiliter) ſecundum diuinitatem. vnde ait ſcriptura. Generationem eius quis enarrabit (ante principium) ideſt ante mundi conſtitutionem.

¶ Tu lumen tu ſplendor patris
Tu ſpes perennis omnium:
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem famuli.

O xp̄e (tu es lumen ⁊ ſplendor patris) q̄ꝛ ꝑ te pr̄ intonuit mundo (tu ſpes perennis). i. ꝑpetua ſpes (omniū intende) i. exaudi p̄ces quas famuli tui fundunt (per orbem) ideſt ꝑ omnes gentes que ꝑ vniuerſum orbem orāt aſſidue apud te.

¶ Memento ſalutis auctor
Quod noſtri quondam corporis:
Ex illibata uirgine
Naſcendo formam ſumpſeris.

Dico q̄ debes ad p̄ces noſtras intendere. q̄ꝛ aſſumpſiſti humanaz carnē. (O auctor noſtre ſalutis). i. redemptionis (memento) ideſt recordare (quia ſumpſeris quondā) ideſt in tempore (formam). i. ſimilitudinem (noſtri corꝑis ex virgine illibata). i. intacta: quia ante partum ⁊ poſt partum ⁊ in partu virgo permanſit.

¶ Sic preſens teſtatur dies
Currens per anni circulum:
Quod ſolus a ſede patris
Mundi ſalus adueneris.

Preſens dies). i. natiuitatis (teſtat̄ ſic) ita (currens ꝑ anni circulū). i. ꝑ vnum quēq; annum: q̄ꝛ tu ſolus adueneris exiſtens (ſalus mundi a ſede pr̄is). i. veniens de celo operans ſalutem in medio terre.

hunc).i.diem vel auctorem.(celum).i.celeſtes vel ſtelle p celum ſtella q̄ apparuit magis.i.tribus regib⁹ vel angeli intelliguntur qui paſtoribus cum nimio gaudio dixerūt. Gloria in excelſis deo ꝛ p(mare)tyranos.vel qꝛ mare ſe p̄buit calcabile ipſi deo(terra).i.terrena poteſtas vel paſtores(hūc mare)qꝛ magi nauigio venerūt(ꝛ om̄e qđ in eis eſt).ſ.in celo ꝛ terra(laudat hunc auctorem).i.deū vel pferꝫ (tui aduentus)omne dico(exultans cū cantico)ideſt hymno.

℄ Hunc cœlum terra hunc mare
Hunc omne quod in eis eſt:
Auctorem aduentus tui
Laudat exultans cantico.

Et nō ſolū terra ꝛ mare laudant te:ſed etiaꝫ(nos quoqꝫ).i.ſimiliter.q ſum⁹ redēpti tuo ſcto ſanguine(ꝯcinim⁹).i.canim⁹(nouuꝫ hymnū).i.nouā laudē(ob diem).i. ꝓpter diē natalis tui.

℄ Nos quoqꝫ qui ſancto tuo
Redempti ſanguine ſumus:
Ob diem natalis tui
Hymnum nouum concinimus.

℄ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad horas diurnas tempore natalis chriſti:cōmemorat quemadmodū chriſtus ſumpto homine natus eſt ex maria uirgine.

Sedulius eſt auctor. In hoc hymno agitur de incarnatione dn̄i ꝛ de natiuitate qūo puerpa enixa eſt xp̄ꝫ q nō horruit ſtabulū ꝛ p̄ſepe. Et ſic cōtinuatur ſupio:i. Dixit ꝙ celū terra mare ꝛ om̄e qđ in eis eſt laudat eū p̄ncipē.ꝛ ṽe qꝛ ab ortu ſolis vſqꝫ ad occaſum vniuerſis orbis canit deū.i.

A Solis ortus cardine
Ad uſque terræ limitem:
Chriſtū canam⁹ principē
Natum maria uirgine.

laudat.vel aliter.dico ꝙ ei⁹ p̄ſepe iā fulget nouo lumine ꝛ ideo canam⁹ ip̄m natū de maria ṽgine p̄ncipē mūdi a ſolis ortu vſqꝫ ad occaſum.(A ſolis ort⁹ cardine).i.ab origine mūdi.vel(ſolis)ſcꝫ ab oriēte ſolis(vſqꝫ ad limitē terre).i.vſqꝫ ad occidētē(canamus).i.laudemus (xp̄m deū).i.p̄ncipē xp̄m dico(natū de maria ṽgine)vel(natū).i.filiū marie ṽginis.

Bene dico ꝙ debem⁹ laudare deū qꝛ (btūs auctor).i.factor(ſcli induit).i. aſſumpſit(ſuile corp⁹).i.formā ſerui ꝛ ꝯditor carnis nr̄e(liberās carnē)nr̄am(carne)ſua qꝛ formā hominis aſſumendo carneꝫ nr̄am liberauit ꝛ quare(ne perderet homines quos cōdidit) ideſt creauit.

℄ Beatus auctor ſæculi.
Seruile corpus induit:
Vt carne carnem liberans
Ne perderet quos condidit.

Et vere induitur:quia(gratia celeſtis).i. ipſe xp̄s(intra viſcera caſte parentis).i. matris.ꝛ ſic(venter puelle baiulat) ideſt portat (ſecreta)ſcilicet celeſtia que nō nouerat ante conceptionem.

℄ Caſte parentis uiſcera
Cœleſtis intrat gratia:
Venter puelle baiulat
Secreta quæ non nouerat.

Et ṽe baiulat ſecreta q̄ nō nouerat. qꝛ (dom⁹).i.alu⁹(pectoris)marie(pudici).i.caſti (fit tēplū dei).i.dom⁹ dei(repente).i.cito(domus)dico itacta(neſciēs vir)p carnis cōmixtionē(ꝯcepit).i.portauit(filiū). i. xp̄m.ꝛ hoc ṽbo opāte.ſ.ṽtute ſpūſſcti.vel (ṽbo).i.poſt ṽbū q gabriel p̄dixerat ip̄m naſcitur. vnde dr̄. Ecce ꝯcipies ꝛ paries filiū.ꝛc.

℄ Domos pudici pectoris
Templum repente fit dei.
Intacta neſciens uirum
Verbo concepit filium.

Dico ꝙ ꝯcepit ꝛ vere qꝛ (puerpera).i. maria pariens puer(enixa).i.peperit filium (quem gabriel p̄dixerat)naſciturum ꝛ (queꝫ ioannes clauſus aluo matris) ſcꝫ heliſabeth

Gabriel p̄ Luce.j.ec ce ꝯcipies

℄ Enixa eſt puerpera
Quem gabriel predixerat:
Quam matris aluo geſtiens
Clauſus ioannes ſenſerat.

¶ Feno iacere pertulit
Preſepe non abhorruit
Paruoq; lacte paſtus eſt
Per quem nec ales eſurit.

(ſenſerat).i.cognouerat(geſtiēs).i.gaudens.
☞ Ideo ꝑtulit vel patit̃ famē ⁊ ipſe puer
i.xp̃s(pertulit).i.paſſus eſt (iacere) vel poni
(feno)preſepis(ꝑſepe etiā nō abhorruit).i.re
futauit vel repudiauit(ꝑſepe).i. ſtabulū (q;)
pro et(paſtus eſt).i.nutritus(paruo lacte)vir
ginis(per quem)ſcilicet chriſtum(ales).i.nutrix maria a qua nutriebatur ipſe chriſtus (nō
eſurit).i.non patitur famen.maria enim chriſtum portabat ⁊ chriſtus eam regebat. ⁊ quē
celum ⁊ terra capere non potuit:aluus beate virginis portauit.

Additio. Per quē nec ales eſurit.i.maria a qua xp̃s nutriebat̃ non paſſa eſt famen.
Hoc forte ideo dicit q: matres lactātes pueros magis eſuriunt ⁊ ſitiūt aliis
hoibus.ſed maria virgo chriſtū lactabat ⁊ xp̃s ipſam regebat taliter q̄ nec plus eſuriuit.
nec ſitiuit.Et nota q̄ eſt differētia inter lactare ⁊ lactere.nā illud refert̃ ad matrē:hoc autē — Lactare.
ad puerū.vnde verſus lacteo lac ſuggo.lacto lac prebeo nato.Sed diuā virginē mariā ⁊ fi — Lactere.
liū ſitiuiſſe ⁊ eſuriiſſe ſepe legimus.nā pauper erat.⁊ nec habebat vbi reclinaret caput in
telligat̃ ergo de auibus celi.quippe illū lactabat maria:qui volucres celi paſcit.vt dr̃ mat
thei.vj.⁊ luce.xj.⁊ in pſalmo.cxlvj.Qui dat iumētis eſcā ipſoꝝ ⁊ pullis coruoꝝ inuocātib⁹
eū.paruo ergo lacte cōtētus eſt qui oīa animātia nutrit.Et libet vt de coruoꝝ intelligam⁹
pullis.q: corui dicuntur negligere nidum:ſed induſtria ſua derelinquūt ibi vermes vt re
fert plinius quibus pulli nutriūtur hoc aūt non ſine prouidentia dei:ſine quo nec foliū ar — Plinius.
boris nec paſſer ad terram deſcendit vt refert Hieronymus vnde Job.xxxviij.Quis pre — Hieronymus.
parat coruo eſcam ſuam quando pulli eius clamant ad deum vagientes eo q̄ non habeāt
cibos.q.d.ſolus deus dicamus ergo ales ideſt coruus ſaluo meliori iudicio. — Job.

¶ Gaudet chorus celeſtium
Et angeli canunt deo
Palamq; fit paſtoribus
Paſtor creator omnium.

☞ Et q: natus eſt(chor⁹).i.ſocietas(celeſti
um).i.ſpirituū(gaudet ⁊ angeli).i. throni et
dominatiōes ⁊ ꝑcipat⁹ ⁊ poteſtates.Et ſic
de ceteris(canūt deo gloriā ⁊ paſtor).i.crea
tor omniū(fit palam).i.not⁹ ⁊ natiuitas ſua
fit cognita ⁊ nunciata(paſtoribus)iuxta tur
rim abnam:iuxta quem locum paſtores pro conſuetudine aderant ⁊ erat illa planicies ap
ta paſtoribus illius regionis ad ſeruandum ibi vigilias noctis ſuper greges eorum.

¶ Carmen eſt quale illud nocte ſurgentes. Canitur in feſto epiphanie domini:narrat quo pacto magi cum tribus muneribus uenerunt ab oriente queſitum ſaluatorem noſtrum.

Nunciū uob̄ fero de ſupnis
Nat⁹ eſt xp̄s dn̄ator orbis
In bethleem iude ſic eni propheta
Dixerat ante.

☞ Materia hui⁹ hymni eſt ꝑparatio gau
dij de natiuitate xp̄i redēptoris ⁊ gaudium
annūciatū eſt nobis ꝑ angelū apparētē ⁊ pa
ſtoribus in vita dicētē.Annūcio vobis gau
diū magnū.⁊c.Cuius natiuitatē hec ſigna ⁊ — Signa in
miracula ſecuta ſunt.ſ.ſtella q̄ apparuit ma — natiuita
gis querentibus deū q̄ duxit eos preuia vſq; ad ipſum. In cuius natiuitate herodes ⁊ qui — te chriſti.
libet malus cōfundit̃ vel doctrina mala ⁊ ꝑniciofitas ſiue malitia tp̄is eo naſcēte ceſſaue
runt.ſ.idoloꝝ cultura ⁊ ſacrificia vana ſeditiones ⁊ bella:q: in natiuitate xp̄i pax fuit per
vniuerſuz orbē.Et vox angeli loquētis(fero).i.affero(nūciū vobis de ſupnis).i.de celo(xp̄s
dico dn̄ator orbis)filius dei natus eſt(in bethleē iude).i.in ciuitate illa que ſorte accidit tri
bui iude(enim)pro quia(propheta dixerat)ideſt prophetauerat ſic futurum eſſe.

¶ Hūc canit letus chor⁹ angeloꝝ
Stella declarat ueniunt eoi
Principes dignū celebrare cultū
Myſtica dona.

☞ Chor⁹ angeloꝝ canit hūc).ſ.xp̄m(cho
rus dico let⁹)exultās ⁊ laudās deū(ſtella) q̄ — Stella de
ducit magos.i.ſapiētes(declarat).i.manife — clarat.
ſtat eis ſaluatorē(eoi) i. oriētales (ꝑncipes) — Luce.ij.
i.reges(veniūt celebrare).i.honorare deū.ſ.
ꝑ dignū cultū(⁊ offerre myſtica dona.)deo.

Additio. Nota qđ dicit tres reges magos veniſſe ad adorandū dñz. hic aūt reges ideo magi dicti ſunt qꝛ ſapiētes erāt a magnitudine ſciētie. nā magus dictio eſt ꝑſica: q̄ apud eos ſignificat ſapiēs. ſic eñi ꝑ ſe magos vocāt ſapiētes vt greci philoſophos. la-
Magus et nota. tini ſapiētes. galli druydas. egyptū ꝓphetas ſiue ſacerdotes. Indi gynoſophiſtas ꝛ aſſirū chaldeos a chaldea aſie regiōe. Magus etiā apud nos incantator dici poteſt ex officio.

Thꝰ deo mirrhā troclētē humādo
Brachteas regi chryſeas decenti
Dū colunt unū meminere trino
Tres dare terna.

Iſti tres reges meminere) .i. in memoria habuerūt afferre tria mūera. ſ. aurū thꝰ ꝛ myrrhā (ꝛ meminere dare) .i. offerre deo thꝰ ꝛ myrrhā (troclete) .i. rutundā q̄ eſt arbor ita dicta a loco vbi naſcit ꝛ habet aureū colorē ꝛ
Trocletis declinat hec trocletis huiꝰ. tis (humando) qꝛ
Criſis. mortalis erat ꝛ meminere deo offerre (bractheas chryſeas) .i. laminas aureas qꝛ chriſis grece eſt aurū latine (regi decenti) .i. xp̄o (dū colūt) .i. venerātur (vnum deum) ꝛ meminere dare tria munera illi (trino) .i. trinitati quia vnum ſunt pater ꝛ filius ꝛ ſpiritus ſanctus.

Gloriā patri monadi canamus
Cum deo trino geniteq; proli:
Flamini necnō ab utroq; fuſo
Corde fideli.

Glriā canamꝰ monadi) i. vnitati trine cū deo (ꝛ ſpūi ſcō fuſu ab vtroq;) vel (trine monadi) i. deo q̄ eſt trinꝰ i ꝑſonis ꝛ vnꝰ i eſſentia. dr
Monas. eñi hec monas. adis. ꝛ eſt grecū ꝛ ſignificat vnū (canamꝰ ꝓli diue) .i. genite a pr̄e (cū deo pr̄e) et nō tm̄ canamꝰ pr̄i ſz etiā flamini) .i. ſpiritui ſancto (fuſo) .i. prodeunti (ab vtroq;.)

Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur in feſto epiphanię hoc eſt apparitionis dñi: & narrat quemadmodū magi ſtella duce uenerūt in bethleē: preterea miraculū in nuptiis factum.

Hoſtis herodes impie
Chriſtū uenire qđ times:
Non arripit mortalia.
Qui regna dat cœleſtia.

Materia huiꝰ hymni eſt cōclamatio quā facimꝰ ꝯtra herodē q̄ audita natiuitate xp̄i amittere regnū timuit: ideoq; multos
Sedulius eſt auctor pueros iterfecit. Intētio auctoris eſt tractare de tribꝰ miraculis die epiphie factis. ſ. de magorꝫ apparitiōe. de aq̄ in vinū cōuerſa ꝛ de xp̄i baptiſmate. Et nota q̄ hymnꝰ iſte cōtinuatur ſupiori: ita dixi q̄ xp̄s natus eſt ꝛ ꝑtulit iacere in feno. vnde herodes de natiuitate eiꝰ iratꝰ: occidit multos pueros timēs ne amitteret regnū. ſed nō deberet: qꝛ ille q̄ rex eſt regū ꝛ dñs dñantiū nō venit vt ei regnū auferret: ſed totū mūdū in tāto crimine inuolutū a pctis liberaret. O (impie herodes hoſtis quid) ideſt cur (times venire xp̄m: ipſe non arripit mortalis qui regna dat celeſtia.

Ibant magi quam uiderant
Stellam ſequentes præuiam:
Lumen requirunt lumine
Deum fatentur munere.

Ibāt magi. Matth. ij. Magi ibant) queſitū chriſtū ꝛ adorare eū (ſequētes ſtellā preuiā) .i. precedentē (quā viderant) requirunt (lumen) .i. chriſtum (lumine) ideſt ſtella (et fatentur deum munere) ſ. thure auro et mirrha.

Lauacra puri gurgitis
Cœleſtis agnus attigit:
Peccata quæ non detulit
Non abluendo ſuſtulit.

Celeſtis agnus) .i. chriſtus (attigit) .i. ſuſcepit (lauacra) ideſt baptiſmum (puri gurgitis) ideſt iordanis (ꝛ ſuſtulit) ideſt abſtulit a nobis (abluendo nos per baptiſmum peccata que non detulit) ideſt ſecum non portauit quia immunis erat ꝛ abſq; peccato.

Nouum genus potentie
Aque rubeſcunt hydriæ:
Vinumq; iuſſa fundere
Mutauit unda originem.

Et ideo dico (nouū) inauditū genꝰ potē-
Hydrie rubeſcūt. Ioā. ij. b. tie (hydrie rubeſcūt) .i. flaueſcūt ſcz aque intromiſſe. ponit eñi cōtinēs pro cōtēto. Et (vnda) ideſt aqua (iuſſa fundere vinuz mutauit originem) ideſt naturam precepto dei.

¶ Carmē eſt oī lege carminis ſolutū. Caniť ad horas ueſptinas in feſto diue marie. Cui⁹ patrociniū atq̃ fauorē multipliciter nobis iploramus.

AVe maris ſtella
Dei mater alma:
Atq̃ ſemper uirgo
Felix celi porta.

Materia hui⁹ hymni eſt ſalutatio ab angelo facta ſic dicēte. Aue gr̃a plena dn̄s tecū q̄ virtute altiſſimi obūbrata fuit ⁊ ſolo v̄bo ꝯcepit. Intēdit etiā auctor ipſam mariaꝫ iuocare: vt nomē eue ꝑ quā mors itrauit mutet. ⁊ vt ſoluat vīcula pctōꝝ ⁊ p̄ſtet nobis vitā eternā a cūctis reatib⁹ abſolutis. hinc etiā laudare nos hortať ⁊ gl̃ificare hūc diē ꝑpter hoc ꝙ euaſim⁹ de domo diaboli. ⁊ vēim⁹ poti⁹ ꝑ fidē ⁊ graꝫ dei ad ipam ⁊ d̄r hoc ꝑ ſiſe ⁊ facit ꝯpatione. Sicut. n ſtella p̄ſtat ducatū nautis vt veniāt ad portū: ita ducatu v̄gis marie venim⁹ ad portū. i. ad xp̄m. (O ſtella maris). i. mūdi (aue). i. ſalue (o alma). i. ſctā mr̄ dei atq̃ sue (ſp). i. eterna ſr (v̄go) q̃ ante partū ⁊ in partu ⁊ poſt partū (o porta felix celi aue). i. ſalue.

Additio. Hoc carmē dimetrū iābicū brachycatalecticō hoc eſt duab⁹ ſyllabis deficiēte voluit eſſe ſed nō cōſtitit niſi in principio. nam aue iambus eſt. maris iterū iambus. ſtella ſpondeus eſt. quia in fine carminis ſyllaba indifferens eſt.

¶ Sumens illud aue nomen materialiter
Gabrielis ore:
Funda nos in pace
Mutans nomen eue.

Et q̃ tu es (ſumēs illud aue). i. ſalutationem que fertur ore gabrielis (funda nos ī pace). i. in eterna beatitudine. tu dico (mutans nomen eue) in aue. i. maledictionē eue in vitam eternam. i. in tuam benedictionem.

¶ Solue uincla reis
Profer lumen cecis:
Mala noſtra pelle
Bona cuncta poſce.

Et q̃ tu v̄go facta eſt ſtella maris. ⁊ q̃ mutaſti nomē eue. i. maledictionē eue: ⁊ dediſti nobis bn̄dictionē ⁊ cōfudiſti mortē ⁊ dediſti nobis vitā ꝑpetuā: ideo (ſolue vincla). i. ligamēta peccati humani (reis). i. peccatorib⁹ et (profer) ideſt tribue (lumē cecis) ideſt fidelibus (⁊ pelle). i. abiice a nobis (mala noſtra ⁊ poſce). i. poſtula a filio tuo (cuncta bona.

¶ Monſtra te eſſe matrem
Sumat per te preces:
Qui pro nobis natus
Tulit eſſe tuus.

Monſtra te eſſe matrē). i. oſtēde te placando filiū tuū ⁊ filius tuus (ſumat p̄ces) noſtras ꝑ te filius dico ille (qui tulit). i. ſuſtinuit (eſſe tuus natus ꝓ nobis) vt nos ſaluaret.

¶ Virgo ſingularis
Inter omnes mitis:
Nos culpis ſolutos
Mites fac & caſtos.

Et quia ſubſtinuit eſſe fili⁹ tuus ideo o (virgo ſingularis) q̃ nulla ſimilis eſt tibi q̃ poſt partū virgo: in partu virgo ⁊ ante partū (mitis inter oēs) alias mulieres: et o virgo caſtitatis mater (fac nos ſolutos a culpis et fac nos mites). i. māſuetos: (⁊ caſtos). i. ī corpore ⁊ in anima fac nos mundos.

¶ Vitam preſta puram
Iter para tutum:
Vt uidentes ieſum
Semper colletemur.

Et q̃ mater es caſtitatis ⁊ ſuauitatis o (v̄go p̄ſta). i. dona (vitā purā) nobis (⁊ para) i. tribue (iter tutū vt vidētes ieſum filiū tuuꝫ ſemper colletemur). i. gaudeamus in eo. ſ. in preſenti ei laudes perſoluētes ⁊ in futuro eū plenius ⁊ ꝑfectius cognoſcentes gaudeam⁹ ⁊ exultem⁹ cū dn̄o noſtro filio tuo.

¶ Sit laus deo patri
Summo chriſto decus:
Spiritui ſancto
Trinus honor unus. Amen.

Et q̃ deſcēdit dn̄s nr̄ in vterū v̄gis ideo (laus). i. gl̃ia (ſit deo pr̄i decus) honor ſit ſūmo xp̄o excelſo ⁊ ſpiritui ſancto ſit honor trinus ꝓpter trinitatē perſonarū et vnus ꝓpter vnitatē eſſentie: vel vnus honor ſit tribus ideſt patri ⁊ filio ⁊ ſpiritui ſancto. Amen.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur ad horas noctur- nas in diebus feſtis diue marie. Cuius laudibus annumerat qđ de- um genuit & in lucem effudit.

Intentio huius hymni eſt ꝙ auctoꝛ vult oſtēdere hoc qꝺ ꝓphete de xp̄o nūciauerūt in genitrice dei maria eſſe cōpletū. oſtēdit ſilr̄ q̄liter clauſtrū marie baiulat xp̄m. Et nota ꝙ deus fecit hoīem ⁊ poſuit eū in paradyſo terreſtri: ⁊ p̄cepit ei ne comederet de ligno vite i. de pomo ꝙ erat in medio paradiſi: ſed diabolo ſuadēte eue: ⁊ eua poſtmodū ade ſilr̄ ſuadēte ambo comedētes: ⁊ ſic diabolo placentes: moꝛtaliter peccauerūt. Et poſt pctm̄ tante coꝛruptionis de paradyſo ſtatim a dn̄o eiecti ſe nudos eſſe cognouerūt. Uidēs ergo deus ꝙ aliter nō poſſet redimere genꝰ humanū niſi ꝑ feminā: in vterū virginis filiū ſuū deſtinauit: ⁊ icarnari voluit: per quē ſumꝰ redēpti ⁊ a peccato liberati: vnde grates reddere tenemur. Dictū eſt ſupius ꝙ maria ſtella maris eſt mater dei: ⁊ etiā quē celū ⁊ terra cape nō poterāt. tn̄ clauſtrū marie eū baiulat. Cōſtrue (clauſtrū). i. vēter btē (marie baiulat) illū deū (quē regentē trinā machinā) mūdi. ſ. celū terrā mare vel (machinā). i. anime cōcupiſcibilitatē rationabilitatē ſenſualitatē (quē). ſ. xp̄m (terra). i. boni (pontus). i. mali (ethera) i. celeſtes (colunt). i. honoꝛant (adoꝛant). i. commendant (pꝛedicant) ideſt nunciant.

QVē terra ponthus ethera
Colūt adorant predicāt:
Trinā regētē machinam
Clauſtrum marie baiulat.

Dico ꝙ celū. i. celeſtes. t̄ra. i. terreni. Et oīa ſiue celeſtia ſiue t̄reſtria laudāt. i. adoꝛāt illū quē celū ⁊ terra capere nō poterāt ⁊ vere q: (viſcera puelle). i. btē marie (ꝑfuſa). i. repleta (gr̄a celi). i. roꝛe celeſti geſtāt xp̄m (cui). ſ. xp̄o (luna). i. variatio lune (ſol) i curſu ſuo (et oīa d̄ſeruiūt). i. famulant̄ (ꝑ tp̄a). i. tp̄aliter.

¶ Cui luna ſol & omnia
Deſeruiunt per tempora
Perfuſa celi gratia
Geſtant puelle uiſcera.

Et q: tulit xp̄m poſſumus dicere ꝙ eſt (btā mater munere). i. donis filij (ſub archa) i. circūdatiōe ⁊ ſecreto (vētris cuiꝰ). ſ. matris (ſupnꝰ artifex). i. celeſtis creatoꝛ (clauſus eſt) ille dico (cōtinēs mūdū). i. vniuerſitatē oīum rerū (pugillo) ideſt in diſpoſitione.

¶ Beata mater munere
Cuius ſupernus artifex
Mundum pugillo continens
Ventris ſub archa clauſus eſt.

Et q: ſupnꝰ artifex clauſus ē ſub pectore virginis marie poſſumꝰ dicere ꝙ ṽgo maria ſit (btā nūcio celi). i. angelica ſalutatiōe. maria dico (fecūda). i. fertilis ſpū ſctō (ꝑ aluū cuiꝰ). i. marie (fuſus eſt). i. miſſus ⁊ natꝰ ē de ṽgine maria d̄ſideratꝰ a iudeis ⁊ gētibꝰ. ſ. xp̄s.

¶ Beata celi nuncio
Fecunda ſancto ſpiritu:
Deſideratus gentibus
Cuius per aluum fuſus eſt.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur ad laudes matutinas diebus feſtis diue marie. Eius laudi attribuit ꝙ deum lactauit & per eam recepimus quod per euam amiſimus.

Materia huius hymni eſt ꝙ Maria peperit ſaluatoꝛem: ⁊ quia deus contulit ei tantam gratiam ꝙ peperit ſaluatoꝛem. ⁊c. facit auctoꝛ apoſtropham. i. conuerſionem ſermonis: quia deus cōtulit ei tantam gratiam ꝙ peperit ſaluatoꝛem cōuertit ſermonem ſuum ad ipſam oſtendendo eam eſſe glorioſam dicens. (O glorioſa domina excelſa ſupra ſydera). i. o ſponſa domini maria (excelſa). i. alta (ſupra ſydera). i. in ſummo celo vbi non eſt aliqua vis ventoꝛum (tu lactaſti ſacro vbere illum qui te creauit prouide). i. ſua ſapientia.

O Glorioſa domina
Excelſa ſupra ſydera:
Qui te creauit prouide
Lactaſti ſacro ubere.

¶ Quod eua triſtis abſtulit
Tu reddis almo germine:
Intrent ut aſtra flebiles
Celi feneſtra facta es.

Tu reddis) ideſt reſtituis (almo germine) ideſt ſancto filio eue illud ſcilicet paradyſum (quod eua triſtis) ideſt miſera (abſtulit) a nobis ⁊ es (facta feneſtra celi) ideſt chriſti (vt flebiles) ideſt flentes peccata ſua (intrent aſtra) ideſt celos.

¶ Tu regis alti ianua
Et porta lucis fulgida:
Vitam datam per uirginem
Gentes redempte plaudite.

Dico ꝙ hoies flẽtes ſua peccata intrãt celos ⁊ vere q: es (ianua). i. oſtium (alti regis fulgida). i. ſplẽdida (porta lucis) ideſt chriſti: ⁊ o (gentes redempte) ſcilicet a chriſto (plaudite) ideſt gaudete vitam eſſe datam per virginem. ſcilicet mariam.

¶ Carmẽ eſt quale illud nocte ſurgẽtes. Canitur in feſto hypopantes hoc eſt preſentationis ſiue purificationis diue marie: cuius auxilium petit atq; fauorem.

Q Vod chor⁹ uatũ uenerãdus olim
Spũ ſctõ cecinit repletus
In dei factum genitrice conſtat
Eſſe maria.

In hoc hymno agit auctor de natiuitate xpi: ⁊ q̃liter debet eſſe cõpletũ in maria qd̾ ꝓphe nũciauerũt: ꝙ cõcepit ⁊ pepit filiũ: ⁊ ſimeõ gauiſus ſuſcepit eũ in tẽplo. Dicim⁹ ergo ꝙ ꝓphe ſenſerũt de aduẽtu ⁊ de natiuitate xpi. Eſaias eñi dicit. In medio duũ aialiũ cognoſceris. i. inter bouẽ ⁊ aſinum. et alibi. Egredietur virga de radice ieſſe. ⁊c. Abacuc ſentiens de chriſto ſic̃ ait. In medio duũ aialiũ. ⁊c. Multi ꝓphete annũciauerũt ⁊ ꝓphetauerunt de chriſto hoc totũ cõpletũ eſt in maria: q: natus baptizatus crucifixus ⁊ in tẽplo preſentatus ⁊ a iuſto ſymeone ⁊ ab anna vidua ſuſceptus. vnde a pſonis illis q̃ dño obuiauerũt dictũ eſt feſtũ illud in quo hymn⁹ iſte cãtatur hypopatim dñi ideſt obuiatio. conſtructio (qd̾ chorus vatum) ideſt exercitus prophetarũ. ſ. dauid ⁊ alioꝝ. chorus dico (venerandus cecinit). i. prophetauit (olim repletus) i. adipletus ſpũſctõ (cõſtat). i. manifeſtũ eſt (eſſe factũ). i. cõpletũ in maria genitrice dei. Eſaias. Abac. iij.

Additio. Ordo aũt quã hic cõmẽtatoꝛ certe min⁹ bñ cõſtructionẽ appellat (nã cõſtruere vnde cõſtructio) metaphorice ſumit̃ ab edificiis ⁊ eſt ſimul ſtruere ordinare ⁊ fabricare. Ordo aũt eſt digeſtio ⁊ i ſuo cuiuſq; partis loco collocatio. veluti acie fit vbi pedites vbi ale. ⁊c. eſt (illud cõſtat eſſe factũ in maria genitrice dei: quod chorus vatum. ⁊c.

¶ Hec deũ celi dominũq; terre
Virgo quẽ geſſit peperitq; uirgo:
Atq; poſt partum meruit manere
Inuiolata.

Et vere cõſtat eſſe factũ: q: ſ. beata vgo cõcepit dñm). i. xpm deũ celi ⁊ terre (⁊ virgo) i. maria (peperit illũ quẽ geſſit vel cõcepit). i. portauit (atq;) pro ⁊ (meruit inuiolata manere) ideſt manſit incorrupta poſt partum.

¶ Quẽ ſenex iuſtus ſymeõ i ulnis
In domo ſumpſit dñi gauiſus:
Hoc quod optauit proprio uidere
Lumine chriſtum.

Quẽ. ſ. xpm (ſymeon iuſtus et ſenex). i. ſymeon annoſus ſacerdos (ſumpſit). i. ſuſcepit (in vlnis). i. in brachiis ſuis (in domo). i. in templo (domini gauiſus). i. letus videre ſuo proprio lumine qd̾ optauit. ſ. chriſtum qd̾ optauit per multa tempora. vel ſi textus habeat ob hoc optatum proprio videre lumine chriſtum. Conſtrue ſic. ob hoc ergo quod videret proprio lumine ſcilicet oculis carnalib⁹ chriſtum optatum quem diu anteq̃ moreretur videre deſiderauit. Symeon ſumpſit. Luce. ij.

¶ Tu libẽs uotis petim⁹ ꝑcantum
Regis æterni genitrix faueto:
Clara quæ celſi renitens olimpi
Regna petiſti.

O tu genitrix). i. mater eterni regis. ſ. xpi q̃ caret pricipio ⁊ fine (petim⁹ te faueto) i. cõcede (votis). i. ꝑcibus (ꝑcãtũ). i. famuloꝝ (libẽs). i. libẽter (q;) pro ⁊ (tu renitẽs). i. ſplendẽs (petiſti). i. accepiſti vel acceſſiſti (clara re

gna olimpi celſi).i.alti celi. vel ſic ⁊ clara ⁊ renitẽs petiſti ideſt accepiſti regna celſi olimpi.

Decꝰ ⁊ poteſtas ſit deo nr̃o ꝑpes ſalus vel laus).i.ꝑpetua gl̃ia ſit illi(⁊ perẽnis ho= nor ſit illi).i.deo noſtro(qui reſidet i ſumma arce polli).i.in altitudine celi(trinus)in per= ſonis ⁊ vnus in ſubſtantia.

¶ Sit deo noſtro decus & poteſtas
Sit laus ꝑpes ſit honor & perennis:
Qui poli ſumma reſidet in arce
Trinus & unus. Amen.

¶ Carmen in comento patet. Canitur in aſſumptione beate ma= rie cuius laudes commemorat & fauorem implorat.

Hoc metrũ eſt tetrametrũ ſunt hic q̃ttuor v̾ſus:⁊ i vnoquoq; eoꝝ ſunt q̃ttuor pedes quoꝝ primꝰ eſt ſpõdeꝰ.ſcd̃s iãbus. tertius da ctilꝰ:q̃rtꝰ ſpõdeꝰ ſiue trocheꝰ. Materia huiꝰ hymni eſt duplex cõmẽdatio ipſiꝰ marie.tã a gñe q̃ꝫ a meritꝭ.cõmẽdatio a gñe q2 ipa eſt de regia ſtirpe.ſ.dauid. Cõmẽdatio a meritis eſt q2 ipſa pepit xp̃m ſaluatorẽ nr̃m. Cãtatur hymnꝰ iſte in trãſitu bt̃e marie q̃liter trãſiuit de hoc mũdo ad patrẽ.vel ſi mauis dicere q̃= liter in aſſumptiõe xp̃s eã aſſũpſit. vtrũ aſſũpta fuerit cũ corꝑe aut ſine corꝑe dubitat̃: ſed meliꝰ eſt vt eã credamꝰ aſſumptã in corꝑe. O regia ꝓles ſtirpis dauitice o maria q̃ es ra= mus ipſiꝰ dauid.ipſe em̃ fuit q̃rcus a q̃ rami ꝓcedũt.⁊ tu es ramꝰ ⁊ ſtirps ⁊ ꝓles q̃ ponun tur ꝓ eodẽ:ſed nõ idẽ ſignificãt.eſt em̃ ꝓles qd̃ aliũde habet initiũ. ſtirps idẽ eſt q̃ꝫ trũcus a quo ramꝰ velut a p̃rẽ filiꝰ ꝓcedit.(O q̃ꝫ).i.quantũ(glorifica luce).ſ.glorioſa (coruſcas).i. ſplẽdida es virgo maria tu dico ſublimis.i.ſublimi.ſ.in celo tu es(reſidens).i.ſedens ſuper omnes etheris celigenas).i.ſuper angelos genitos.quia in celo fuerũt creati angeli a deo.

Proles.
Stirps.
Ramus.

O Quã gl̃ifica luce coruſcas
Stirpis dauitice regia ꝓles:
Sublimis reſidẽs uirgo maria
Supra celigenas etheris omnes.

Additio. Hic verſus quinq; pedibus conſtat ſcilicet ſpondeo.trocheo. iambo. datilo. ⁊ ſpondeo ſiue trocheo.

O maria(mater cuꝫ virgineo honore) hoc eſt exiſtens mater ⁊ virgo tu virgo inq̃ꝫ (caſta paraſti aulã pectoris).i. pectus tuum (dñ̃o)⁊ q2 paraſti viſcera tã mũdata. et ideo (hinc).i.ex illis viſceribꝰ (natus eſt xp̃s deꝰ) i.dignatꝰ eſt naſci(corꝑe).i.q̃ꝫtum ad corpus quia humanitatem ſumpſit in te.

¶ Tu cũ uirgineo mater honore
Angelorũ dñ̃o pectoris aulam:
Sacris uiſceribus caſta paraſti
Natus hinc deus ex corpore xp̃s.

Quẽ cũctus venerãs orbis adorat quẽ oẽs hoies venerant̃ ⁊ adorãt(cui).i. ad hono rẽ cuius(omne genu flectitur).i.oẽs flectunt gennua a quo.ſ.xp̃o(nos petimꝰ te veniẽte) i.intercedẽte(gaudia lucis eterne abiectis te nebris)ideſt peccatis remotis a nobis.

Quẽ cũctꝰ uenerans orbis adorat
Cui nũc rite genu flectitur omne:
A quo nos petimus te ueniente
Abiectis tenebris gaudia lucis.

Supius fecit auctor apoſtropham ad beatã mariã:ſed in hoc loco ad patrẽ vt ipſe dignet̃ nobis dare q̃ predicta ſunt dicẽs.(O pater luminis oĩs).i.origo ⁊ factor totiꝰ cla= ritatis(largire nobis hoc)ſcꝫ gaudia largire inq̃ꝫ per(ꝓpriũ natũ.i.amore filij tui (⁊ ſacro flamine).i.amore ſp̃us ſancti(qui chriſtus viuit tecum in nitida).i.munda(ethera).i. in ce lo(regnans ac moderans ſecula cuncta)ideſt omnes gentes exiſtentes in hoc ſeculo.

¶ Hoc largire pater luminis oĩs
Natũ per propriũ: flamine ſacro:
Qui tecum nitida uiuit in ethera
Regnãs ac moderãs ſecula cũcta.

¶ Carmẽ eſt dimetrũ iambicũ cacometrũ. Canitur in quadrageſima= li ieiunio quod eſt tempus ad penitentiam peccatorum aptiſſimum.

In hoc hymno rogat auctor deũ vt in hoc tꝑe tribuat nobis cor penitens et quos lõganimitate pietas expectauit ſua benigni

IAm chriſte ſol iuſtitie
Mentis dehiſcant tenebre:

Virtutum ut lux redeat
Terris diem cum reparas.

ℭ Da tempus acceptabile
Et penitens cor tribue:
Conuertat ut benignitas
Quos longa ſuffert pietas.

ℭ Quidamq̨ penitentie
Da ferre q̄uis grandium:
Maiori tuo munere
Quo demptio ſit criminum.

ℭ Dies uenit dies tua
In qua reflorent omnia:
Letemur in hac ut tue
Per hanc reducti gratie.

ℭ Te rerum uniuerſitas
Clemens adoret trinitas:
Et nos noui per ueniam
Nouum canamus canticum.

ℭ Preſta beata trinitas
Concede ſimplex unitas:
Vt fructuoſa ſint tuis
Ieiuniorum munera.

tate ad ſe ꝯuertat.(O xp̄e ſol iuſticie).i. ſplē=dor pietatis(tenebre noctis).i.pctā nr̄e mentis.ſ.cecitas(dehiſcāt).i.recedāt(nūc).i. ī hoc tpe(vt lux virtutū redeat).i.virtutes bonoꝝ operū in nobis redeant ideſt reuertantur.

❧ Da tp̄s acceptabile)cōgruū ad penitē=tiā qđ ante paſſionē.ſ.in veteri teſtamēto nō erat:q2 oculus pro oculo:⁊ dens pro dēte da=batur:modo aūt nō ſic(tribue nobis cor pe=nitens vt benignitas). i.miſericordia tua (cō uertat.ſ.ad ſe de pctō)quos.ſ.nos (longa pie tas).i.māſuetudo tua (ſuffert) ideſt ſuſtinet.

❧ O xp̄e da quiddā).i.paululū (penitētie ferre).i.agere nobis(quo).i.ꝓpt quā pn̄iam (dēptio) i.ablutio(criminum) ſit ⁊ hoc(tuo munere maiori)criminibꝰ q2 delet crimia (licet),p q̄uis(grādiū) i.magnoꝝ peccatoꝝ.

❧ Vere debes dare penitētiā q2 tua dies iudiciū vl̄ paſchalis feſtiuitas venit q2 nos ſumus ī quos fines ſcl'oꝝ deuenerūt dies.ſ.paſchalis(venit).i.accedit dies dico illa (in q̄).ſ. dic oīa.ſ.mētes hoim(reflorēt).i. micāt virtutibus ideo(letemur in hac) die (vt) pro ſicut (reducti ſumus).i.redēpti(ꝑ hāc tue gratie) i.ad tuam gratiā ⁊ redemiſti nos. i.ſaluaſti.

❧ Et ideo(o clemēs trinitas) in ꝑſonis et vnitas ī eſſentia (vniuerſitas rerū).i.vniuerſe res(adoret te ⁊ nos facti noui ꝑ veniā).i.ꝑ tuā gratiā(canamus cāticū nouū).i.iubilū. i.quod mente nec ore poteſt exprimi.

❧ O btā trinitas p̄ſta).i.dona.ſ.trinꝰ deꝰ in perſonis(⁊ o ſimplex vnitas).ſ.in ſubſtantia(cōcede).i.iube(vt munera ieiunioꝝ)noſtroꝝ(ſint fructuoſa)ideſt fructus bonos ferentia tuis fidelibus ieiunantibus.i. vt ieiunia noſtra ſint acceptabilia ⁊ tibi placentia.

ℭ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur a principio quadrageſimalis ieiunii: petit orationes noſtras exaudiri tempore illo quo per ieiunium carnem maceramus.

AVdi benigne conditor
Nr̄as preces cū fletibus
In hoc ſacro ieiunio
Fuſas quadragenario.

❧ Materia huius hymni eſt commendatio ieiunii et hortatur nos ieiunare. Et deo ſeruire et in hoc tempore ieiunū in orationibus pluſq̄ in aliis diebus inſiſtere:vt in die iudiciū habeamus vitam eternam.(O benigne conditor) ideſt creator omnium rerum (audi preces noſtras cum fletibus) preces dico fuſas(in hoc ſacro ieiunio quadragenario)ideſt in numero.xl.dierum quibus digne ieiunare debemus.

Additio. Ne te lateat lector ieiunia ideo eſſe iſtituta:qm̄ in veteri lege p̄ceptū erat decimas deo ⁊ p̄mitias de oībꝰ bonis reddi. In q̄drageſima aūt ſoluit̄ dcima dieꝝ. Nā ſm̄ Grego.de cō.diſtin.v.q̄drageſima a prima dn̄ica q̄drageſime vſq̨ ad paſchalis feſtiuitatis gaudia:ſex hebdomade veniunt quarū dies.xlii.fiunt. Ex quibꝰ dū ſex dies dominici de ieiunio ſubtrahuntur:non plus remanent in abſtinētia q̄ triginta ⁊ ſex dies. Quare ieiunia iſtituta ſt.

Quare ieiunamus xl. dies. | ſed vt numerꝰ q̄draginta dierū q̄bus xp̄s ieiunauit impleat̄: recipiunt̄ q̄ttuoꝛ dies p̄cedentis hebdomade. Itaqꝫ cū p. ccc. lx. dies annꝰ ducit̄: nos p triginta ⁊ ſex dies affligimur: q̄ſi anni nr̄i decimas deo damꝰ: vt q̄ nobis metipſis p acceptū annū viximꝰ: auctori nr̄o nos i eis decimis mortificemꝰ. Sꝫ q: in decimas īcidimꝰ: cōdignū eſt noſſe ꝓ p̄mitijs dieꝝ vite nr̄e q̄ttuoꝛ tp̄a in ſingulis annis deueniſſe. ⁊ ne primā diē vniuſcuiuſqꝫ mēſis ieiunaremꝰ: q̄ter ter ꝓ q̄ttuoꝛ diuerſitatibus tp̄is anni carnē maceramꝰ. vt iuxta pauli vocē hoſtia viua fiat.

Debemꝰ dare decimas dō ⁊ primitias dierum.

❧ Scrutator almæ cordium
Infirma tu ſcis uirium:
Ad te reuerſis exhibe
Remiſſionis gratiam.

❧ Et quia fundimus preces (o alme ſcrutatoꝛ) ideſt inquiſitoꝛ omniū cordiū noſtroꝝ bene dico ſcrutatoꝛ quia (tu ſcis) ideſt cognoſcis. (infirma virium) quia tu ſcis (exhibe) id eſt oſtende vel da gratiam remiſſiōis tue (reuerſis). i. penitentibus ad te.

❧ Multum quidē peccauimus
Sed parce confitentibus:
Ad laudem tui nominis
Confer medelam languidis.

❧ Bene dixit reuerſis quia (peccauimus multum quidem). i. certe (ſed parce). i. condona confitentibus peccata (⁊ confer). i. tribue (medelam languidis). i. medicinam peccatoribus (ad laudem tui nominis). i. ad hoc vt nomen tuum laudetur.

❧ Sic corpus extra conteri
Dona per abſtinentiam:
Ieiunet ut mens ſobria
A labe proſus criminum.

❧ Et cōferēdo medicinā (dona conteri). i. minui p abſtinētiā comeſtiōis (corpus) nr̄m extra ſe (ſic vt mēs ſobria). i. abſtinēs vel modeſta (ieiunet prorſus). i. omnino (a labe). i. a putredine (criminum). i. peccatorum.

Ecce tempus idoneum
Medicina peccaminum:
Quibus deū offendimus
Corde uerbis operibus.

❧ In hoc hymno hortatur nos auctoꝛ vt ab omni pctō abſtineamus ⁊ rogemus deū cū lachrymis ⁊ p̄cibus. vt ipſe remittat pctā noſtra nobis ⁊ nos mundet ab omni vitio. i. peccato (quibus). ſ. peccatis (offendimus deum) contra nos (corde). i. vana cogitatione (verbis). i. iniquis ſermonibus ⁊ turpiloquiis (operibus). i. prauis ⁊ illicitis actibus.

❧ Qui pius & propitius
Nobis pepercit actenus:
Ne non cum noſtris perderet
Tantis iniquitatibus.

❧ Dico q verbo ⁊ opere deū offendimus (qui). ſ. deus exiſtēs (pius ⁊ propitius). i. miſericoꝛs (pepcit nobis hactenus). i. hucuſqꝫ (ne) ſecūdū mala noſtra nos pariter cū (nr̄is iniquitatibus perderet) ſed ita (pepercit) vt mediante paterno auxilio ad ipſum veniamus et amodo in bonis operibus perſeueremus.

❧ Hunc igitur ieiuniis
Cum precibus & lachrymis:
Multiſqꝫ bonis aliis
Placemus deuotiſſime.

❧ Et quia pepercit nobis miſericorditer (placemus) ideſt placatum nobis faciamus (hunc) ſcilicet deum. quomodo (cum ieiuniis) ideſt cum abſtinentia cibi ⁊ potus. ⁊ cum (precibus) ideſt cum orationibus aſſiduis q: ipſe ait. Petite ⁊ accipietis. ⁊ alibi. Amen amen dico vobis quicquid orantes petitis credite ⁊ fiet vobis (⁊ cum lachrymis) compunctionis ⁊ cum multis bonis aliis (placemus eum deuotiſſime). i. cum magna deuotione.

❧ Vt nos a cunctis ſordibus
Purgans ornet uirtutibus:
Angelicis & cetibus
Nos iungat in cœleſtibus.

❧ Dixi q placemus eum deuotiſſime vt ipſe purgans nos a cunctis ſoꝛdibus). i. peccatis ornet nos virtutibus: faciat nos perſeuerare in eis (et iungat nos in celeſtibus). i. in regno celorum (angelicis cetibus). i. ſocietatibus angelorum.

¶ Sit benedictus genitor
Eiuſq; unigenitus:
Cum ſpiritu paraclyto
In ſempiterna ſæcula. Amen.

Genitor ideſt deus pater ſit bñdictus (q;)pro et (eius vnigenitus) ideſt chriſt⁹ qui eſt filius vnicus eius ſit benedictus (cum ſpiritu paraclyto).i. conſolatore in ſempiterna ſecula. Amen.

Clarum decus ieiunii
Monſtratur orbi coelitus
Quod xp̄s auctor omniū
Cibis dicauit abſtinens.

In hoc hymno hortat̄ nos ⁊ admonet auctor ieiunioꝝ hūilitatē ⁊ auctoritatē hr̄e a xp̄o ⁊ efficaciā vt antiqui pr̄es moyſes ⁊ helias ꝯſecuti ſunt vitā eternā: ita ꝯſequamur. Cōſtructio (claꝝ decus ieiunij).i. cōmēdabile ieiuniū (mōſtrat̄).i. datur (celit⁹ orbi) ideſt mundo qd̄ ieiuniū xp̄s auctor oīm rerū abſtinēs (cibis dicauit).i. ſctificauit (vel auctor).i. factor oīm reꝝ (dicauit) ieiunium. Mat. iiij.

¶ Hoc moyſes charus deo
Legiſq; lator factus eſt:
Hoc heliam per aera
Curru leuauit igneo.

(Hoc).i. ex hoc ieiunio (moyſes) cui data eſt lex in tabulis lapideis (fact⁹ eſt charus lator).i. dator legis vel legiſlator (hoc heliaꝫ leuauit in curru igneo p̄ aera).i. p̄ aerē ad celū q: helias tranſgreſſus iordanē cū ſocio ſuo heliſeo fugiēs pſecutiones iezabeth dimiſſo pallio raptus eſt curru igneo in celū hoc eſt paradiſum terreſtrē. poſtea heliſeus reuerſus pcuſſit iordanē cum pallio ⁊ aqua receſſit et tranſiuit ſicco veſtigio. Reg. iiij. capit. ij

¶ Hoc daniel myſteria
Victor leonum uiderat:
Per hoc amicus intimus
Sponſi ioannes claruit.

(Hoc.i. ex hoc ieiunio daniel viderat myſteria. ⁊ hoc cognouerat per ſpiritū ſanctum (victor) ideſt ſuperator (leonum) et (per hoc) ſanctum ieiunium (ioannes amicus intim⁹ ſponſi).i. chriſti fideliſſim⁹ (claruit) ideſt clarus factus eſt.

¶ Hæc nos ſequi dona deus
Exempla par ſimonie:
Tu robur auge mentium
Dans ſpiritale gaudium.

Et q: iſti facti ſunt ſancti vel beati. (O deus dona nobis: vt nos poſſim⁹ hec ſequi) per exempla eorum (parſimonie).i. abſtinentie cibi ⁊ potus (⁊ tu auge robur).i. fortitudinem mentium dans ſpiritale gaudium hoc eſt letitiam ſpūs.

¶ Præſta pater per filium
Præſta per almum ſpiritum:
Cum his per euum triplici
Viuus deus cognomine:

(O pater p̄ſta) nobis hec. ſ. q̄ ſupra orauimus (p̄ filium).i. amore filij (⁊ per almum).i. ſpm̄ ſcm̄ tu dico exiſtens vn⁹ de⁹ (p̄ euū).i. in eternum (cum his) ſcꝫ filio ⁊ ſpiritu paraclyto (triplici cognomine.)

¶ Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur a principio quadrageſimalis ieiunii. Cōmemorata ieiunii ratione multipliciter dei miſericordiam atq; peccatorū ueniā implorat.

Ex more docti myſtico
Seruemus hoc ieiunium:
Deno dierum circulo
Ductum quater notiſſimo.

¶ Materia huius hymni eſt commendatio ieiunij et hortatur nos ieiunare ⁊ deo ſeruire hoc tempore in ieiunijs et orationibus et bonis operibus pluſq̄ alijs diebus vt inde habeamus vitam eternam. O fratres (ſeruemus hoc ieiunium) in quo modo ſumus ſcilicaſte et honeſte (nos docti) ideſt inſtructi (ex more) ideſt ex conſuetudine (myſtico) ideſt figurato ieiunium dico (ductum notiſſimo circulo) ideſt reuolutione (quaterdeno dierum) ideſt per quadraginta dies vel ducto ſcilicet circulo.

Lex) data p moyſez (τ pphete). ſ. helias τ alii (ptulerūt pmitus hoc) ieiuniū (τ xp̄s ſacrauit illō poſt modū). i. poſtea qr p. xl. dies ieiunauit donās nob exēplū. vt tpe ieiunij valeam⁹ redimere totius āni de pdita tpa p opera nr̄a praua ieiunando p. xl. dies τ a malis abſtinendo: τ bene debemus ieiunare: qr pphete ieiunauerūt τ (xp̄s rex atq factor omniū temporum ſacrauit) illud ieiunium.

Lex & prophete primitus
Hoc pretulerunt poſtmodum:
Chriſtus ſacrauit omnium
Rex atq; factor temporum.

Et qr pphete τ poſtea xp̄s conſecrauit hoc ieiuniū (vtamur ergo partius). i. tēperātius q̄z in aliis dieb⁹ (v̄bis) malis (τ cibis et potib⁹). i. a ſupfluitate comeſtiōis τ ebrietate abſtineamus: qr mediāte crapula in pctis labimur. τ vēter mero eſtuās de facili fumeſcit in libidinē. τ nō ſolū iſtis vtamur partius: ſed etiā (iocis) illicitis (τ ſomno). i. dormitione. et (arctius). i. ſtrictius (pſtemus). i. pſeueremus in cuſtodia aīe noſtre.

Vtamur ergo partius
Verbis: cibis: & potibus:
Somno. iocis. & arctius
Perſtemus in cuſtodia.

Dico qȯ relictis vitiis pſtemus in cuſtodia v̄tutū (τ vitemus) i. abiiciamus a nobis (aūt peſſima) i. pcc̄a vl̄ praua opa (q̄ ſubruūt mētes vagas). i. aggrauāt (q;) p τ (nō demus vllū locū). i. vllā cauſaz (tyrānidis). i. pctis vl̄ crudelitati (callido hoſti). i. diabolo vt conet nocere nobis.

Vitemus autem peſſima
Quæ ſubruunt mentes uagas:
Nullumq; demus callido
Hoſti locum tyrannidis.

In hoc hymno hortat̄ auctor vt rogem⁹ deū p̄cib⁹ τ lachrymis vt ipſe auertat a nob irā ſuā τ remittat nob delicta nr̄a. Nos (oēs cernui). i. inclinati (τ hūiles (dicamus). i. confiteamur. ſ. peccata nr̄a (τ ſinguli). i. quilibet nr̄m (clamem⁹). i. vociferemus p venia (τ plorem⁹). i. defleam⁹. ſ. pcc̄a nr̄a (ante iudicem). i. xp̄z q ē̄ futur⁹ iudex iudicare viuos τ mortuos τ ſclz p ignē. τ q̄re dico q clamem⁹. ſ. vt (flectam⁹ irā vindicē). i. iracūdiā vindicātē τ vīdictā accipiētē de cōmiſſis pctis.

Dicamus omnes cernui
Clamemus atq; ſinguli:
Ploremus ante iudicem
Flectamus iram uindicem.

O de⁹ nos offendim⁹). i. irritauim⁹ (tuā clemētiā). i. tuā benignitatem (nr̄is malis). i. carnalib⁹ opib⁹. τ qr tu pius τ miſicors es et dixiſti nolo mortē pctōꝝ ſed vitā: τ vt ↄuertātur τ viuāt p cordis ↄpūctionē (o remiſſor). i. ↄdonator delictoꝝ (effunde). i. emitte nob (de ſup). i. de ſupno ſolio indulgētiā pctōꝝ.

Noſtris malis offendimus
Tuam deus clementiam:
Effunde nobis deſuper
Remiſſor indulgentiam.

Et mittere debes de celo nob veniaz qr nos redemiſti ſanguie tuo (τ ideo memēto) o dn̄e (qr tui ſum⁹) redēpti (licet). p q̄zuis (caduci plaſmatis). i. fragilis nature qr de limo terre (τ p̄camur) te dn̄e (ne tu des). i. pmittas (alteri). i. inimico hūani generꝫ (honorē noīs tui) ſ. nos qr noīe tuo xp̄e: xp̄iani vocati ſumus.

Memento q; ſumus tui
Licet caduci plaſmatis:
Ne des honorem nominis
Tui precamur alteri.

Et qr alter non debet occupare honorē noīs tui: rogamus te (laxa). i. dimitte nobis (malum). i. pcc̄m (qȯ geſſimus). i. qȯ male ppetrauimus (τ auge). i. augmenta (bonuz qȯ poſcimus) a te (quo). p vt (poſſimus). i. valeamus (placere tibi tandem) i. hic in preſenti. i. in conſpectu tuo (τ perpetim) ideſt perenniter.

Laxa malum quod geſſimus
Auge bonum quod poſcimus
Placere quo tandem tibi
Poſſimus hic & perpetim.

¶ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur in tempore quadrageſimalis ieiunii. multipliciter dei miſericordiam & peccatorum ueniam implorat.

Summi largitor præmii
Spes qui es unica mundi:
Preces intende ſeruorũ
Ad te deuote clamantium.

Additus cũ glo. Pro tp̃e q̃drageſimali in quo canitur materiã ſeruat p̃ſens hymn⁹. rogat deum vt nos famulos ſuos deuotos exaudire dignet̃ 7 nr̃m acceptare ieiuniũ vt ſic digne capiamus paſchalia ſacramẽta. inq̃t ergo (o largitor). i. o ſumme deus dator (p̃miũ ſummi). i. eterne b̃titudinis (q̃ es vnica ſpes mundi). i. in quẽ ſoluꝫ mũdus ſpare debet q2 creator 7 redẽptor eſt. nã ſua paſſiõe 7 morte g̃rioſa nos redemit (intẽde). i. attẽde ſuſcipe (p̃ces ſeruoꝝ). ſ. tuoꝝ (clamãtiũ ad te). i. ad tuam miam 7 hoc (deuote). i. humiliter.

Noſtra te conſcientia
Graue offendiſſe monſtrat:
Quam emundes ſupplicamus
Ab omnibus piaculis.

Nã ſcd̃m boetiũ ſeuerinũ: q̃ opam medicãtis expectat: oportet vt medico ſuũ vulnus detegat. infirmi more defectũ ſuũ nũc detegit nr̃a ↄſciẽtia vt inde opẽ medicãtis imploret dicẽs (nr̃a ↄſciẽtia monſtrat). i. fatetur (offendiſſe te graue). i. grauiter ad iracundiã prouocaſſe. non q2 ira cadat in deum: ſed loq̃ndo more humano. vt dauid. Dñe ne in furore tuo arguas me neq3 in ira 7c. (quã). ſ. ↄſcientiã o x̃pe (nos ſupplicamus vt emũde). i. expurges (ab omnibus piaculis). i. ab omnibus maculis peccatoꝝ. Boetius.

Si renuis quis tribuet
Indulge quia potens es
Te corde rogare mundo
Fac nos precamur domine.

Demõſtrat ſolius dei eſſe ſemp̃ miſereri 7 parcere. q2 ipſe dixit in q̃cunq3 hora ingemuerit peccator 7c. (ſi renuis). i. recuſas p̃ces nr̃as exaudire 7 mũdare nos a pc̃tis (qs tribuet). i. remittet pc̃ta nr̃a. q. d. nullus niſi tu ergo (indulge). i. parce nobis tu (q2 potẽs es) 7 (o dñe p̃camur fac). i. vt facias (nos rogare te mũdo corde). i. nr̃a ↄſciẽtia mũda 7 ꝑpterea erit acceptior 7 letabimur impetraſſe.

Ergo accepta hoc noſtrum
Qui ſacraſti ieiunium:
Quo myſtice paſchalia
Capiamus ſacramenta.

Concludit. Ergo quia tu ſolus potẽs es (accepta). i. gratum habe (hoc noſtrum ieiunium qui ſacraſti). ſ. eum perſonaliter ieiunando (quo). put vel quo. ſ. mediante (capiamus paſchalia ſacramenta). i. cõmunionem ſacri corpis 7 ſanguinis tui (myſtice). i. ſacramentaliter ſub ſpecie panis 7 vini. Sacramentum euchariſtie ſecundũ magiſtruꝫ ſententiarum in. iiii. diſtin. in. ix. duobus modis ſumitur ſcilicet ſacramentaliter 7 ſpiritualiter eſt 7 alia lr̃a. ſ. acceptare infinitiuus vel impatiuus paſſiuus ſic. i. redaris acceptus ad noſtrum ieiunium paſſiue quia non reperitur deponens non ſit colliſio in hoc verſu. M. ſnãꝝ.

Summa nobis hoc conferat
In deitate trinitas:
In qua gloriatur unus
Per cuncta ſecula deus. Amen.

Summa trinitas in deitate. i. deus trinus in perſonis (cõferat nob). i. ↄferte dignet̃ nobis (hoc). ſ. quod rogatum eſt (in qua) ſc3 trinitate (vnus deus) ſc3 per eſſentiam (gloriatur). i. letatur. ſ. regnans per cuncta ſecula idest eternaliter.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur in quadrageſimali ieiunio a dominica in paſſione. Commemorata chriſti paſſione crucẽ maximis laudibus proſequitur.

V Exilla regis prodeunt
Fulget crucis myſterium
Quo carne carnis condi
Suſpenſus eſt patibulo. (tor

Materia huiꝰ hymni eſt talis: vt dicit btūs ambroſius. Paſſio dn̄i venit: ⁊ qꝛ venit debemꝰ de paſſiōe aliq̄d agere: ⁊ qꝛ debemꝰ de paſſiōe aliq̄d dicere: ergo dicamꝰ. Vexilla regis. vexilla dn̄i ſunt iſta. baptiſmus de quo ipſe dicit. Niſi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄. ⁊c. Itē vexilla ſunt corpus ⁊ ſanguis eiꝰ. Unde ipſe dicit. Niſi mādncaueritis carnem filij hoīs. ⁊c. Cōſtrue (vexilla). i. ſigna (regis). i. chriſti (prodeūt). i. apparēt (myſteriū) i. ſacrificiū. ſ. paſſio chriſti crucis fulget: qꝛ expugnauit diabolum quo myſterio (conditor). i. creator carnis (ſuſpenſus eſt patibulo) ⁊ hoc carne pro humano genere: vel in carne ſua propria.

Que ſūt vexilla domini.

Confixa clauis uiſcera
Tendens manus ueſtigia:
Redemptionis gratia
Hic immolata eſt hoſtia.

Ego dixi ꝙ xp̄s ſuſpēſus eſt patibulo) i. cruce. ⁊ ideo xp̄s (imolata eſt hoſtia) vł talis eſt lr̄a. ſ. in ara crucis gr̄a redēptiōis. i. ſaluatiōis humani gn̄is (tēdēs). i. extēdēs manus. ſ. ſuas in cruce ⁊ tēdens (veſtigia) ſanguinis ipſius ⁊ ꝑ hoc nota ꝙ ſanguis fluxerat ꝑ totū corpus ipſiꝰ. tēdens dico viſcera numeralia: qꝛ in tm̄ fuit extēſus xp̄s in cruce: ꝙ oīa mēbra ipſiꝰ poterāt numerari (cōfixa). i. ꝑforata (clauis). Claui em̄ ſunt poſiti in manibꝰ ſuis ⁊ pedibꝰ ⁊ lācea in latere: ⁊ exinde exiuit ſanguis ⁊ aq̄. exinde dico manauit ſanguis redēptionis ⁊ aq̄ baptiſmatis ex q̄bꝰ nos xp̄iani regeneramur in fonte ⁊ in ſacro baptiſmate.

Nota gloſa circa ſacramēta.

Quo uulneratus inſuper
Mucrone dire lancee:
Vt nos lauaret crimine
Manauit unda ſanguine.

Ecce myſteriū crucis fulget ꝑ totū mūdū: qꝛ ꝑ crucē habemꝰ altare: ꝑ corpꝰ xp̄i hoſtiā: ꝑ ſanguinē vinū ⁊ ꝑ ſudorē aquā ex q̄bꝰ ſacrificiū facimꝰ ſingulariter. qꝛ ex imolatione crucis ſibi ſit altare. ⁊ ideo ꝑ crucē habemus altare in q̄ ſacrificamꝰ (quo). i. i quo (patibulo) vulneratꝰ (inſuꝑ). i. ſuꝑ clauos (mucrone). i. acumine (lācee dire). i. crudelis. ⁊ ad q̄d ad hoc. ſ. (vt nos lauaret crimie). i. a pctō (vnda). i. aq̄ (manauit). i. perfluit cum ſanguine.

Impleta ſunt que concinit
Dauid fidelis carmine:
Dicendo nationibus
Regnauit a ligno deus.

Et eo tp̄e ꝑpetrata ſunt q̄ ſcripta ſunt ꝺ chriſto ꝑ prophetas. Unde ipſe ſumēs acetū in cruce cū ſpongia dixit. cōſumatū eſt (q̄ dauid cecinit). i. prophetauit (fideli carmine) in pſalterio ſunt impleta iſta (dicendo nationibus) ideſt gentibus diuerſis (deus regnauit a ligno) ideſt a paſſione ſurrexit.

Arbor decora fulgida
Ornata regis purpura:
Electa digno ſtipite
Tam ſancta membra tangere.

Et qꝛ pepēdit i cruce poſſumꝰ ꝓferre vocē admiratiōis. O q̄ntū fuit ornata (arbor decora). i. pulchra (⁊ fulgida). i. ſplēdida (ornata). i. decora (purpura regis) i. purpureis mēbris xp̄i. Arbor dico (electa tāgere) i. ſuſtinere (tā ſctā mēbra digno ſtipite). i. ſctō trunco.

Beata cuius brachiis
Secli pependit precium:
Statera facta corporis
Predamq̄ʒ tulit tartaris.

Vere btā fuit arbor vł crux in q̄ pependit ꝑciū mundi. ſ. xp̄s (brachijs. i. cornibꝰ (cuius). i. crucis (ꝑciū ſecli) intue (pepēdit) arbor dico (facta ſtatera). i. libra (corporis xp̄i) tulit predā tartaris. nā deſcendens dn̄s de cruce ad tartara nullū de ſuis ibi reliquit. In hoc loco ſermo dirigitur ad crucem.

O crux aue ſpes unica
Hoc paſſionis tempore:
Auge piis iuſtitiam
Reiſq̄ʒ dona ueniam.

Et qꝛ ex ſtatera facta. (O crux aue) i. ſalue tu dico (vnica ſpes) noſtra (auge). i. multiplica (iuſtitiā pijs) ideſt pietatem habētibus (hoc tempore paſſionis ⁊ dona veniam). i. remiſſionem peccatorum ſcilicet reis.

ℭ Te ſumma deus trinitas
Collaudet omnis ſpiritus:
Quos per crucis myſterium
Saluas rege per ſæcula.

Et qꝛ nos redemiſti tuo ſanguine. ideo (o ſumma trinitas deꝰ) om pꝰs (oīs ſpūs collaudet) te ꝛ quos ſcʒ hoīes ꝑ myſteriū crucis ideſt ꝑ paſſionem (ſaluas). i. liberas (rege per ſecula) cuncta.

ℭ Carmen eſt dimetrū iambicū cacometrū. Canitur in quadrageſimali ieiunio a dn̄ica in paſſione. Narrat quemadmodum ꝓ redemptione generis humani xp̄s natꝰ atqꝫ paſſus eſt.

Pange lingua glorioſi
Prelium certaminis
Et ſuper crucis tropheum
Dic triumphum nobilem
Qualiter redemptor orbis
Immolatus uicerit.

Hymnꝰ iſte ꝯtinuat ſupiori. dixerat em̄ ꝙ dn̄s poſitꝰ fuit in cruce ꝛ latꝰ eiꝰ ꝑforatū. ꝛ ſic depcamur eū ꝙ ſicut mortuꝰ eſt. i. ſicut corpus aſſumpſit in v̓gine: ꝛ in cruce mortificari paſſus eſt ꝓ nr̄a redēptiōe: ꝛ ad iferna deſcēdit cū diabolo pugnauit: ꝛ eū ſupauit: ſic faciat nos vincere cūcta nob̄ aduerſantia ſcʒ diabolū ꝛ mūdū ꝛ ꝯcupiſcētiā eiꝰ: ꝛ domeſticū inimicū. ſ. carnē de quo dr̄. Quāto familiaris magis eſt peſtis: tāto ꝑiculoſioꝛ. (O lingua pāge). i. manifeſta (ꝓliū certaminis glorioſi). i. victoriā quā xp̄s obtinuit moriēdo ſm̄ carnē qn̄ vicit mortē morte ſua. Ūn̄ ipſe ait. O mors ero mors tua ꝛc̄ (ꝛ ſup tropheū). ſ. de victoria (crucis dic triūphū nobilē) de inimicis fugatis (q̄liter redēptoꝛ). i. liberatoꝛ (orbis). i. totiꝰ mūdi (imolatꝰ) i ara crucis (vicerit). i. vicit diabolū. Et nota ꝙ ante paſſionē xp̄i diabolꝰ duas manꝰ. i. duas ꝑtātes. ſ. in corꝑe ꝛ in aīa hoīs habuit qꝛ quoſdā in corꝑe ꝛ in aīa: quoſdā tm̄ in aīa poſt mortē trahebat poſt ſe: ſed modo poſt paſſionē. vnā hʒ. ſ. de duabꝰ ꝑtātibꝰ amiſit vnā. ¶ Manꝰ aūt dr̄ a manādo ex eo ꝙ ex brachijs mānet vl̄ qd̄ digiti manāt ex ea.

Peſtis eo ꝑiculoſioꝛ quo familiarioꝛ. Diabolus habūit duas manꝰ. Manꝰ vn̄.

ℭ De parentis prothoplaſti
Fraude facta condolens:
Quando pomi noxialis
Morte morſu corruit:
Ipſe lignum tunc notauit
Damna ligni ut ſolueret.

In hoc loco apoſtrophat ſe auctoꝛ. ſi aliqs forte diceret q̄re fuit imolatꝰ xp̄us. rn̄deo ſic. qꝛ ꝯdoluit de deceptiōe ꝓmi parētis: ſcʒ ade (xp̄s ꝯdolēs de facta fraude parētis.) nr̄i ade (ꝓthoplaſti) i. ꝓmi formati: qn̄ corruit ꝓmꝰ parēs (morte) i. i mortē. ꝛ hoc (morſu vetito pomi noxialis). i. nociui (ipſe) xp̄us (tūc notauit) ꝑordināndo ſignauit (lignuʒ). ſ. ſc̄e crucis (vt ſolueret). i. recuꝑaret (dāna ligni). i. q̄ venerāt (lignū). i. pomū vetitū.

ℭ Hoc opus noſtræ ſalutis
Ordo depopoſcerat:
Multiformis proditoris
Ars ut artem falleret:
Et medelam ferret inde
Hoſtis unde leſerat.

Bene dico ꝙ xp̄s tūc notauit lignū vt ſolueret damna ligni. quia nullo alio modo poteramus recuperari ꝛ hoc aggreditur dicere. (Ordo ſalutis noſtre depopoſcerat) hoc opus ſcʒ vt deus carnem ſumeret ꝛ patibulū crucis ſubiret ꝛ per lignum damna ligni ſoluerent (vt ars) ideſt deus qui eſt artifex omnium rerum (falleret) ideſt deſtrueret (artem multiformis proditoris). i. diaboli. ꝛ vt chriſtus (ferret medelam) ideſt ſalutem omniū gentium (inde) ideſt ex illa re. ſcilicet a ligno (vnde) ideſt de quo ligno (hoſtis). i. diabolus (leſerat). i. nocuerat.

ℭ Quando uenit ergo ſacri
Plenitudo temporis:
Miſſus eſt ab arce patris
Natus orbis conditor.
Atqꝫ uentre uirginali
Caro factus prodiit.

Ergo quando) ideſt poſtꝙ (plenitudo temporis) ideſt quando vltima etas (venit) ideſt vt deus ſacrificaret filium (conditoꝛ orbis) ideſt chriſtus (natus miſſus eſt ab arce patris) in mūdum (atqꝫ factus caro) vel car-

ualis(prodiit).i.exiit(de ventre virginali.) Et nota q ſicut flos ſine macula pulcher ⁊ olēs ⁊ ſuauis naſcitur: ita xp̄s ſine ſemine et ſine crimine de vtero v̓ginis marie ꝓdiit.

(Infans).i.xp̄s (poſitus inter arcta).i. anguſta(preſepia vagit) i.plangit. Et nota q vagire eſt proprium pueroꝝ (v̓go) maria mater ſua(alligat membra) ſua(inuoluta pānis ⁊ faſcia).i.vitella cingit pedes ⁊ manus ⁊ crura ſtricta.

(Glīa ⁊ honor ſit vſq̄ quo altiſſimo deo (vna).i.ſimul(patri ⁊ filio inclyto).i.glorioſo (paraclyto).i.ſpūi ſancto ſit laus ⁊ glīa ſimiliter coeterna ⁊ equalis maieſtas ⁊ tribus pſonis ⁊ vni deo(cui laus eſt ⁊ poteſtas) p eterna ſecula. Amen.

℄ Vagit infans inter acta
Poſitus preſepia:
Membra pannis inuoluta
Virgo mater alligat:
Et manus pedeſq̄ crura
Stricta cingit faſcia.

℄ Gloria & honor deo
Vſq̄ quo altiſſimo:
Vna patri filioq̄
Inclyto paraclyto:
Cui laus eſt & poteſtas
Per æterna ſęcula. Amen.

Carmē eſt ſimile dimetro iambico. Canitur t̄pe ieiunii a dn̄ica in paſſione: cōmemorata xp̄i paſſione conuertit ſe ad laudes crucis in qua paſſus eſt.

Luſtruꝫ ⁊ vnde.

¶ Nota q luſtrū dr̄ ſpaciū.v. annoꝝ ⁊ dr̄ a luſtrādo eo q romani luſtrabāt p ſpaciū.v. annoꝝ totā romā. ⁊ nos ſilr p qnq̄ etates debem⁹ luſtrare totā romā.ſ.ſc̄am eccleſiā vincētē inimicos. ⁊ etiā luſtrū dr̄ obſcuꝝ latibulū feraꝝ.ſ.cubile feraꝝ. Itē luſtrū dr̄ lupanar meretricū ⁊ in vtraq̄ ſignificatione dr̄ a luſtro. as.p ꝯtrariū q̄ paꝝ illuſtrat.i.illuminatur. Hymn⁹ iſte ſic ꝯtinuat. xp̄s carnaliter erat. xxx. ānoꝝ cū eēt dedit⁹ paſſiōi. Luſtra ſex ⁊c. Et nota accuſatiui vel ablatiui caſus poſſunt ibi legi. Ablatiui ſic legunt. xp̄s q̄ ē implens t̄ps.i.etatē corpis hūani ſex luſtris iā pactis. ⁊ textus pōt hr̄e luſtris ſex q̄ iā pactis. Freq̄ntius tn̄ eſt vt accuſatiui ibi legant ſic(xp̄s q̄ eſt implēs t̄ps).i.etatē corpis hūani.ſ.p ſex luſtra(iam pacta nat⁹ ſe volēte).i.ſpōte nat⁹(ad hoc) vt pateret(agn⁹).i.xp̄s ſine macl̄a. deditus paſſiōi leuat in cruce a iudeis(immolād⁹).i.ſacrificād⁹.ſtipite.i.ligno.

Luſtra ſex q iam pacta
T̄ps implens corpis:
Se uolēte nat⁹ ad hoc
Paſſione deditus:
Agnus in cruce leuat
Immolandus ſtipite.

(Hic).i.in cruce dederūt ei(fel ⁊ acetum) vel fel mixtū aceto(⁊ arūdo).i.calam⁹ tradit ei in ſignū deriſiōis p ſceptro ⁊ p̄ter hec(ſputa) adhibita ſūt ei(corp⁹ mite) i.ſuaue pforat clauis ⁊ lācea ⁊ inde (ſanguis vnda).i.aqua (pfluit.i.exiuit de corpe ei⁹ q̄ flumine).i.p q̄ ſanguinis effuſiōe(terra).i.hūiles (pōtus).i. fluctuātes vitio(aſtra).i.iuſti(⁊ mūd⁹).i.mūdani(lauant).i.purgant. Per aquā debem⁹ intelligere baptiſmū.p ſanguinē chriſma. Et q̄dā dicūt q angeli boni purgati ſunt de labe quā habuerūt de illis q̄ ceciderūt: vt lucifer ⁊ ſui cōplices. ⁊ ideo dicit aſtra.

Quid intelligit p aquam et ſanguineꝫ chriſti.

℄ Hic accetum: fel: arundo:
Sputa: clauis: lancea:
Mite corpus perforatur
Sanguis unda profluit
Terra pontus aſtra mundus
Quo lauantur flumine.

Et q̄ redemit nos in cruce leuatus: oēs debem⁹ clamare.(O crux fidelis arbor inter oēs vna).i.ſola(nobilis) q̄ (nulla ſilua pfert talē) arborē(frōde).i.ꝓtectiōe(flore).i.decore (germine).i.fructu vel radice(vel flore) ideſt xp̄o q̄ vocat⁹ eſt flos a ꝓphetis. q̄ ſicut flos procedit ſine feditate vel aliq̄ putredine: ita

℄ Crux fidelis inter omnes
Arbor una nobilis:
Nulla ſilua talem profert
Fonde flore germine
Dulce lignum dulces clauos

Dulce pondus ſuſtinet.

xp̃s ex vtero v̾ginis ꝓceſſit ſine aliquo pc̃o (dulce lignū) fuit illō qͦ ſuſtinet dulces clauos xp̃i (⁊ dulce pōdus). i. xp̃m.

ℭ Flecte ramos arbor alta
Tenſa laxa uiſcera
Et rigor lenteſcat ille
Quem dedit natiuitas
Vt ſuperni membra regis
Miti tendas ſtipite.

Et q꞉ p̃cium mundi pependit in te: ideo (o arbor alta flecte). i. humilia (ramos). i. brachia crucis (laxa). i. relaxa (viſcera xp̃i tenſa) ideſt extenſa in te (⁊ ille rigor) ideſt duricia (lenteſcat) ideſt moleſcat (quem) rigorez (natiuitas) ideſt natura (dedit) tibi (vt tendas ſtipite). i. in cruce (miti). i. humili membra ſuperni regis.

ℭ Sola digna tu fuiſti
Ferre ſecli precium.
Atq꞉ portum preparare
Nauta mundo naufrago:
Quem ſacer cruor perunxit
Fuſus agni corpore. Amen.

Tu ſola fuiſti digna (ferre p̃ciū ſecli). i. ſuſtinere illū q̃ fuit app̃ciat⁹. xxx. argēteis (atq꞉) p̃parare portū (quaſi) nauta mundo (naufrago). i. periclitanti. i. hoibus periclitantibus (quē mundū ſacer cruor). i. ſc̃tus ſanguis (perunxit). i. mundauit. ille dico (fuſus) corpore agni.

ℭ Metrum eſt iambicum. Auctor eſt Ambroſius. &c

CHorus noue ieruſalem
Noua melos dulcedine
Promat colens cū ſobriis
Paſchale feſtū gaudiis.

Materia hui⁹ hymni ē inuitare nos ad laudē feſti paſchalis cū militauerim⁹ contra diabolū. dicit ergo Chor⁹ noue ⁊c. Notādū eſt ꝙ p̄mo vocabat̃ ciuitas illa ieb⁹. ſc̃do iebuſalē. tertio ſalē. q̃rto ierl̃m ꝑ qͦ ſignificatur multiplex hois ſtat⁹. Ieb⁹ eñ interp̃tat̃ cōculcamē ⁊ hoc eſt qñ aliq̇s in adoleſcētia intōſus efficit̃. Iebuſalē interp̃tat̃ pax ꝯculcationis. ⁊ hoc ē qñ aliq̇s habitat ⁊ delectat̃ in p̄dictꝭ. Salē interp̃tat̃ pax ⁊ hoc ē qñ aliq̇s reuerſus eſt a vitiꝭ. Ierl̃m interp̃tat̃ viſio pacis. ⁊ hoc ē qñ aliq̇s fruet̃ celeſti gaudio. Unde hoc nomē ierl̃m q̃ttuor modis accipit̃ ad lr̃am. Ierl̃m ē illa ciuitas paleſtine. Anagogice ierl̃z eſt eccl̃ia triūphās. ſ. chor⁹ celeſtꝭ p̄rie. In hoc loco accipit̃ ſic (Chor⁹ noue ierl̃z). i. noue aīe ſcꝫ cuiuſlibet hoīs bene innouati ⁊ purgati a vitiꝭ (ꝓmat noua dulcedine). i. dulce melos. Melos ḋr a mel: q꞉ ſicut mel fit ex diuerſis generib⁹ rex: ita melos eſt qͦ fit ex diuerſis notulis nouū. Unde cātate dn̄o cāticū nouū. Mel ḋr a miſcēdo. vnde ꝓhibebat̃ in lege ꝙ nemo in ſacrificio poneret mel ſed ſemꝑ ſal. Mel eñ fit ex diuerſis generib⁹ rex. Hō nō ḋbet eſſe diuerſus ſꝫ vniformis in bono. vñ vinū ⁊ ſicerā nō bibet. Etiā ſumit̃ hic vinum in mala ſignificatiōe. vinū fit ex vno genere rex. illi bibūt q̇ tale q̇d faciūt ſemꝑ qͦ niſi ſit rep̄hēſibile. Sicera fit ex diuerſis generib⁹ rex q̃ duo mixta vnū corrūpit aliud. vt de ceruiſia aut granū corrūpit aquā aut aq̃ granū. Ille ergo bibit ſicerā q̇ facit aliq̇d qͦ videt̃ de genere bonoꝝ cū nō ſit (chor⁹) dico colēs feſtū paſchale (cū gaudiꝭ ſobriꝭ) ꝯuenit ad corp⁹ vñ. Sobrie ⁊ iuſte ⁊ pie viuam⁹ i hoc ſcl̃o. iuſte q̇ ad ꝓximū: pie q̇ ad deū: ſobrie q̇ ad noſmetipos.

Quibus noib⁹ vocabat̃ āte ierl̃z ⁊ q̃re

Ierl̃m q̃druplicit̃ accipit̃ ƒꝫ iiij. ſenſus ſacre ſcripture.

Melos vñ. Mel vñ. Sicera.

Additio. Mel non ḋr a miſcēdo: ſed a meli greco. Melos aūt nō ḋr ab hoc noie mel ſꝫ eſt grecū: ⁊ eſt cant⁹ ſuauitas ſiue dulcis modulatio.

ℭ Quo xp̃s inuict⁹ leo
Dracone ſurgens obruto:
Dum uoce uiua perſonat
A morte functos excitat.

Quo. ſ. feſto paſchali (xp̃s inuict⁹ leo) vt narrat phiſiologus. Sicut leo rugitu ſuo reſuſcitat catulum poſt triduum: ita pater filium quare dictus eſt leo. ille dico (ſurgens dracone) ideſt diabolo (obruto). i. lapſo (dum viua voce perſonat) vt genimina viperarū: quis docuit vos fugere a ventura ira? Uel generaliter poteſt legi de angelis qui viua voce reſuſcitabunt mortuos ad iudicium (excitat functos a morte) ſecundum primam litteram (a morte). i. a mortali peccato: ſc̃dm aliaꝫ (a morte) quam omnis homo habebit.

Ipſe.ſ.de⁹(refudit).i.retro fudit vl' reddidit(prædam quã tartarus).i.infernus(improbus).i.inſatiabilis(deuorarat)ideſt ad ſe traxerat(captiuitate libera).i.aie ſanctorum (libera agmina ſequuntur ieſum) vnde illud quocunq3 pergis.⁊c̃.

Quam deuorarat improbus
Prædam refudit tartarus:
Captiuitate libera
Ieſum ſequuntur agmina.

Nos ſupplices).i.humiles(p̄camur ipſum regẽ).i.xp̄m nos dico milites precemur inq̃3 regẽ cũ p̄ce ⁊ laudib⁹(vt ordinet nos in ſuo clariſſimo palatio). i.in celo inter ſctõs: vnde in euãgelio. In domo p̄ris mei mãſiones multe ſunt.

Ipſum canendo ſupplices
Regem precemur milites:
Vt in ſuo clariſſimo
Nos ordinet palatio.

Glia ſit p̄ri ſup̄mo).i.exceſſo(p ſecla).i.p ſcl'a.⁊ eſt ibi ſincopa.gl'ia dico (neſcia mẽtis) i.incõp̄heſibilis poſſibilitate hũana. vñ de⁹ regnabit i eternũ ⁊ vltra.⁊(honor ſit)ſc3 p̄ri cũ filio ⁊ ſp̄ũ paraclyto. Amen.

Per ſecla mentis neſcia
Patri ſupremo gloria:
Honorq3 ſit & filio
Spiritui paraclyto. Amen.

Carmen eſt dimetrũ iambicũ cacometrum. Canitur tp̄e paſchalis reſurrectionis. cõmemorat beneficia q̃ ex xp̄i paſſione atq3 reſurrectione accepimus.

Oẽs iſti hymni hñt vnã materiã ⁊ vnã intẽtionẽ:q2 de paſſione xp̄i ⁊ de reſurrectione tractãt. Oñdit eñ q̄ ſicut mortu⁹ eſt p̄pter delicta nr̃a:ſic ⁊ reſurrexit p̄pter iuſtitiã ⁊ iuſtificationẽ nr̃a3 ⁊ ꝯtulit nob vex paſcha.i.trãſitũ de terra ad celũ:de iferno ad paradiſu3. Itẽ rogat vt ſua reſurrectio ſit nr̃a redẽptio ⁊ i paſchali tp̄e vel gaudio.i.in die iudicũ defendat nos a p̄iculo mortis.i.a dãnatiõe. Vel materia hui⁹ hymni ẽ vt deũ dep̄cemur vt ſicut ille plaſmauit adã ⁊ accepit corp̄is ei⁹ formã:vt nos redimeret a p̄tãte diaboli ⁊ iũgeret nos deo p̄ri:ita liberet nos ab oi delicto i hoc paſchali gaudio. O(dñe eterne rex) q2 in omi tp̄e es rex regũ tu dico(creator oim rex) ⁊ q̃ ſemp es filius cũ p̄re(ante ſcl'a).i.ãte mũdi ꝯſtitutionem.

O Rex æternæ domine
Rerum creator omniũ:
Qui es & ante ſæcula
Semper cum patre filius.

Qui plaſmaſti)hoiem vel formaſti de nihilo(in p̄mordio).i.in p̄ncipio mũdi(cui).i. ade(dediſti vultũ ſimilẽ).i.mẽtẽ ſimilẽ p rõnẽ(tui imagini).i.tue forme. vñ.ſ.gene. Formauit de⁹ hoiem ad ſilitudinẽ ſuã.

Qui mundi in primordio
Adam plaſmaſti hominem:
Cui tuæ imagini
Vultum dediſti ſimilem.

Quẽ)adã.ſ.(diabol⁹ hoſtis).i.iſidiator (hũani generis)vel hoſtis q2 nos in adã decep̄at ideo(tu formã)ade dignat⁹ es aſſumere vt ſic nos redimeres.⁊ hoc ẽ cui⁹ ade dignatus es aſſumere corp̄is formam.

Quem diabolus deceperat
Hoſtis humani generis:
Cuius tu formam corporis
Aſſumere dignatus es.

Dico q̄ dignatus es formã ſerui accipe ad hoc(vt redimeres hoiem).ſ.ada3 ⁊ alios (quẽ)hoiem(ia3 ante plaſmaueras) ⁊ nos redimendo ꝯiũgeres deo(p̄ri p ꝯtuberniũ).i.p vnionẽ vel p habitaculũ vel p ꝯiũctionẽ(carnis) i.humanitatis.

Vt hominem redimeres
Quem ante iam plaſmaueras:
Et nos deo coniungeres
Per carnis contubernium.

Quẽ editũ).i.natũ(ex v̄gie)maria(ois aia).i.ois ſp̄us rõnalis(paueſcit).i.mirat̃ (p quẽ credim⁹ reſurgere nos)dũ veneris iudicare viuos ⁊ mortuos(deuota mente.

Quem editum ex uirgine
Paueſcit omnis anima:
Per quem & nos reſurgere
Deuota mente credimus.

C Qui nobis per baptiſmum
Donaſti indulgentiam:
Qui tenebamur uinculis
Ligati conſcientie.

C Qui crucem propter hominem
Suſcipere dignatus es:
Dediſti tuum ſanguinem
Noſtræ ſalutis precium.

C Quæſumus auctor omnium
In hoc paſchali gaudio:
Ab omni mortis impetu
Tuum defende populum.

O tu xp̄e (q̄ donaſti nob̄). i. oib⁹ credētib⁹ pie ⁊ q̄d (indulgētiā) originalis pc̄ti. i. remiſſionem (p̄ baptiſmū) q̄ tenebamur ligati vinculis ꝯſcientie.

Qui dignatus es ſuſcipere crucem). i. paſſionem crucis propter hominem: et (dediſti tuum ſanguinem precium noſtre ſalutis) quia cum ſanguine tuo emiſti nos ⁊ redemiſti.

Et q꞉ tot ⁊ tanta feciſti ꝙ nos a morte liberaſti: ideo (o auctor omnium rerum que ſumus). i. rogamus te (in hoc paſchali gaudio). i. tua reſurrectiōe (defende). i. ꝓtege) populum tuū) a morte eterna iam redemptum (ab om̄i mortis impetu). i. ab omni p̄iculo ne denuo in mortē corruamus.

C Carmen eſt dimetrū iambicū cacometrum. Canitur tp̄e paſchalis reſurrectionis. cōmemoratis iis q̄ in reſurrectione xp̄i contigerunt petit corda noſtra ab illo poſſideri.

A Vrora lucis rutilat
Cœlum laudibus intonat
Mūdus exultans iubilat
Gemens infernus ululat.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt laudare deum ⁊ extirpare vitia ⁊ adherere v̄tutib⁹. Et nota ꝙ eccleſia dr̄ aurora ⁊ q꞉ aurora expellit tenebras: ita eccl'ia penit⁹ extirpat vitia ⁊ peccata. Aurora dicit q꞉ xp̄s reſurrexit: ⁊ celeſtes creature intonāt laudib⁹: ⁊ hoīes exultātes laudāt. ⁊ diabol⁹ vlulat ⁊ gemit. expone ergo ſic (aurora lucis rutilat). i. q̄n aurora pullulat ⁊ incipit dieſcere (celū). i. celeſtis creatura (intonat). i. reſonat (laudib⁹ mūd⁹ exultans iubilat). i. hoīes credētes in deū cantāt (⁊ infern⁹ gemēs). i. diabol⁹ vlulat. i. plangit q꞉ dolet de amiſſiōe eoꝝ: quos tenebat mortuos. ſ. adā ⁊ alios quos ſecū deus traxit ad celum. Eccl'ia dr̄ aurora.

Dico qd̄ celū tūc intonat laudib⁹ (cū rex ille fortiſſim⁹). i. xp̄s (ꝯculcās pede). i. poteſtate ſua (tartara). i. diabolū (ſoluit). i. liberauit (miſeros hoīes) a pena diaboli. et hoc (ꝯfractis viribus mortis). i. diaboli.

C Cum ille rex fortiſſimus
Mortis confractis uiribus:
Pede conculcans tartara
Soluit a pena miſeros.

C Ille qui clauſus lapide
Cuſtoditur ſub milite:
Triumphans pompa nobili
Victor ſurgit de funere.

Vere fractis viribus mortis. i. diaboli ſoluit a pena miſeros hoīes. q꞉ (ille clauſus lapide). i. monumēto (cuſtoditur). i. vigilat (ſub milite). i. ſub militib⁹: ſingulari ꝓ plurali p̄ ſynedochē (q̄ triūphās). i. veniēs (pōpa nobili). i. victoria: q꞉ tunc aīas ab inferis extraxit (ſurgit). i. ſe ſurſū erigit (de funere) ideſt de morte (victor). i. triūphator.

C Solutis iam gemitibus
Et inferni doloribus:
Quia ſurrexit dominus
Reſplendens clamat angelus.

Accipe de predicto verſu (xp̄s erat victor) ſolutis iam gemitibus ⁊ inferni doloribus (angelus reſplendens). i. valde nitens (clamat) dicens mulieribus. Ite dicite diſcipulis ei⁹ ⁊ petro q꞉ ſurrexit dn̄s.

C Triſtes erant apoſtoli
De nece ſui domini:
Quem pena mortis crudeli
Serui damnarant impii.

Ita dixerūt angeli mulieribus (quia apoſtoli erant triſtes de nece) ideſt de morte (ſui domini) quem dn̄m (ſerui impii). i. iudei (damnarant). i. damnauerant crudeli pena mortis.

Et quia apoſtoli erant triſtes de nece ſui dñi:ideo(angelus p̄dixit mulieribus blã-do ſermone dominus vidẽdus eſt in galilea) a vobis(quãtotius)ideſt ſubito.

Matthe. xxviij. Ille mulieres dũ pergũt (concite) ideſt ſollicite dicere hoc apoſtolis(videntes eũ viuere).i.chriſtum(oſculantur pedes domini) i.locum vbi perfoderant eum perfidi iudei.

Quo agnito).i.quo audito quia ſurrexit dñs(diſcipuli)ideſt apoſtoli(pergunt propere)ideſt feſtinanter(in galileam videre faciem domini deſideratam)ſcilicet ab eis.

Sol nitet).i.ſplẽdet(radio ſuo mũdo).ſ. paſchali gaudio claro(cũ).i.quãdo) apoſtoli)cernunt iam chriſtum viſu corporeo.

Quare oſtendit dñs cicatrices diſcipulis. Diximꝰ ꝙ tũc apparuit diſcipulis:ſꝫ q̃dã illoꝝ.ſ.thomas cũ abeſſet in apparitione narrãtibus aliꝭs nõ credidit.vnde dñs oſtendit ei ſua vulnera.⁊ ait. Noli eſſe incredulus ſed fidelis. Et nota ꝙ q̄ttuor de cauſis cicatrices vulnerũ oſtẽdit dñs ſcꝫ vt eſſet ſignũ victorie.vt deinceps de reſurrectiõe nõ dubitarẽt ⁊ nõ crederẽt eũ phantaſticũ corpus accepiſſe:aut vt eſſent ad patrẽ interceſſio.

Lu. xxiiij. Joan. xx. Cõſtructio(Oſtẽſa ſibi vulnera).i. oſtẽſis vulneribꝰ(ſibi).i.apoſtolis in fulgida carne xp̄i illi apoſtoli(fatẽtur) i.p̄dicãt(voce publica)ideſt manifeſta dominũ ſurrexiſſe.

O chriſte clemẽtiſſime rex tu poſſide) ideſt guberna(corda noſtra).i.mẽtes ſimul cum corporibus(vt reddamus).ideſt perſoluamus ad honorem tuum omni tẽpore.(laudes tibi debitas.

Sermone blando angelus
Predixit mulieribus:
In galilea dominus
Videndus eſt quãtotius.

Ille dum pergunt concite
Apoſtolis hoc dicere:
Videntes eum uiuere
Oſculantur pedes domini.

Quo agnito diſcipuli
In galileam propere:
Pergunt uidere faciem
Deſideratam domini.

Claro paſchali gaudio
Sol mundo nitet radio:
Cum chriſtum iam apoſtoli
Viſu cernunt corporeo.

Oſtenſa ſibi uulnera
In chriſti carne fulgida.
Reſurrexiſſe dominum
Voce fatentur publica.

Rex chriſte clementiſſime
Tu corda noſtra poſſide:
Vt tibi laudes debitas
Reddamus omni tempore.

Carmen eſt dimetrũ iambicum cacometrum. Canitur in tempore paſchalis reſurrectionis. Dicit ꝙ chriſtus eſt noſtrũ uerum paſcha: facitqꝫ memoriam paſſionis & reſurrectionis eius.

AD cenam agni prouidi
Et ſtolis albis candidi:
Poſt tranſitũ maris rubri
Chriſto canamus principi.

Materia huiꝰ hymni eſt ꝙ nos iuitat auctor ad cenã agni illiꝰ q̃ tollit pctã mũdi.ſ.ad accipiẽdũ corpus ⁊ ſanguinẽ dñi de quo dictũ eſt.qui ſumit corpꝰ xp̄i indigne:iudiciũ ſibi mãducat ⁊ bibit.q̃ vero digne:habet vitã eternã. Nos xp̄o poſiti (ad cenã agni ꝓuidi) i.ad accipiendũ corpus ⁊ ſanguinẽ dñi vel ad vltimũ p̄ceptũ xp̄i:qꝛ ſicut poſt cenã nullũ reſtat prãdiũ ita poſt nouũ teſtamẽtũ nullũ reſtat preceptũ.(Ad cenã agni ꝓuidi ⁊ agni cãdidi ſtolis albis).i.cũ virtutibus(canamus principi chriſto).i. laudemus eũ de reſurrectione poſt tranſitum maris rubri).i.poſt baptiſmum vel poſt gloꝛiam reſurrectionis.

Sanctiſſimum corpus cuius chriſti torridum).i.crematum quia paſſuꝫ (in ara crucis guſtando).i.ſuſcipiendo (eius roſeo cruore viuimus deo)ideſt diuine.

Cuius corpus ſanctiſſimum
In ara crucis torridum:
Cruore eius roſeo
Guſtando uiuimus deo.

¶ Protecti paſche ueſpere
A deuaſtante angelo:
Erepti de duriſſimo
Pharaonis imperio.

¶ Iam paſcha noſtrū chriſtus eſt
Qui immolatus agnus eſt:
Sinceritatis azima
Caro eius oblata eſt.

¶ O uere digna hoſtia
Per quam fracta ſunt tartara:
Redempta plebs captiuata
Redit ad uite premia.

¶ Cum ſurgit chriſtus tumulo
Victor redit de baratro:
Tyrannum trudens uinculo
Et reſerans paradyſum.

Dico ꝙ viuimꝰ deo ꝓtecti.i. defenſi vł ſeruati(veſꝑe paſche).i. vltima etate vel myſterio reſurrectionis xp̄i qđ nocte paſche factū eſt(ab angelo deuaſtāte).i. percutiēte primogenita egypti(erepti).i. liberati(de duriſſimo imperio pharaonis)ideſt diaboli.

Cōſtrue(xp̄s eſt iā nr̄m paſcha).i. trāſitus de vitijs ad virtutes(qui xp̄s eſt agnꝰ).i. patiēs(imolatus)pro oībus nobis vel ſic (q̄ꝛ xp̄s imolatus ꝓ nobis)eſt agnꝰ ſinceritatis i. puritatis(caro eiꝰ oblata).i. ſacrificata(eſt azima).i. ſine fermēto vł ſine amaritudīe. Azima dr̄ ab a qđ eſt ſine ⁊ zima qđ eſt fermentū vł amarū. ide azima q̄ſi ſine amaritudīe. Azima vnde.

O vere digna hoſtia).i. ſacra (ꝑ quā).ſ. hoſtiā(tartara ſunt fracta)⁊ ꝑ quā(plebs captiuata).i. aīe ſanctorū in inferno detēte: ſūt redempte(⁊ per quā p̄mia vite)eterne ſunt reddita(plebs)dico captiuata redit).i. reuertitur(ad p̄mia vite ſupple eterne.

Cum).i. qn̄ (xp̄s ſurgit tumulo).i. de ſepulchro(victor redit de baratro).i. de fouea inferni(trudēs).i. claudēs (tyrannū).i. diabolū (vinculo).i. cum poteſtate ſua ligans eū(⁊ reſerans paradyſum) fidelibus tuis: quia tua miſericordia hoc feciſti. ideo rogamus te.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur in re diuina aſcēſionis dominice. commemorata chriſti aſcenſione & regno illi a patre tradito: petit illius beneficium in die iudicii.

Eterne rex altiſſime
Redemptor & fidelium
Quo mors ſoluta depit
Datur triumphus gratie.

¶ Scandens tribunal dextere
Patris poteſtas omnium:
Collata ieſu celitus
Que non erat humanitus.

O eterne rex altiſſime ⁊ redēptor fidelīū quo).i. ꝑ quē mors(ſoluta deperit)deſtructa extitit vel perījt vel (mors) ideſt deſcēſus ad inferna quia ſancti illuc modo nō deſcendunt. vt ante paſſionē chriſti.(triūphus).i. victoria gratie datur iā glorificatis in anima ⁊ corpore glorificandis in reſurrectione.

Tu ſcādēs).i. aſcendens(tribunal).i. ſedē(dextere patris).i. ad equalitatē p̄ris(poteſtas oīm)rerū(eſt collata).i. attributa ieſu ſ. chriſto ⁊ hoc(celitus).i. diuinitus poſſumꝰ dicere ꝙ ſolus eſt ad dexteram patris. Ceteri ordines ſanctorū ad ſiniſtram reſpectu claritatis filij(q̄ poteſtas nō erat)ei(collata humanitus).i. ꝙ diu vel quādo erat in mundo.

¶ Vt trina rerum machina
Celeſtium terreſtrium:
Et infernorum condita
Flectant genu iam ſubdita.

¶ Tremunt uidentes angeli
Vice uerſa mortalium:

Dico ꝙ poteſtas datur diuinitus chriſto que non erat humanitus. vt trina rerum machina).ſ. celeſtium terreſtrium ⁊ infernorum condita a te(flectant genu iam ſubdita)ideſt flectentes genua celeſtes terreni ⁊ infernales ſūt ſubdita(ideſt humiliata tibi ad honorem tui.

Angeli vidētes)humanā formā vel naturā(tremūt).i. mirātur.ſ. q̄ꝛ videbāt humanam naturā ꝑ ipſum xp̄m ad dexteram pa=

Ante xp̄i natiuitatem angeli adorabantur. lege apoca. xxij.

tris collocatam ꝛ exaltatā. ꝛ hoc (vice verſa mortaliū) tremebant ꝛ mirabant. ¶ Et nota qđ ante natiuitatem xp̄i angeli ab hoīb⁹ ſe adorari patiebant. ſed nō poſtea ſicut legimus de Joāne: qui cū vellet angelū adorare: inquit angelus ioanni. Noli me adorare: ſeruus tuus enim ſum ꝛ fratrum tuorū. (Caro) ade (culpat nos) ideſt per adam in peccatū cadimus (caro xp̄i purgat nos) ideſt per chriſtū de vitijs ad virtutes ſurgimus (caro) dei. ꝛ deus (regnat) qꝛ chriſtus deus eſt ꝛ homo.

Culpat caro. purgat caro.
Regnat deus dei caro.

O chriſte tu eſto noſtrū gaudium manens p̄ditū). i. nobis paratū honoratum vel ſublimatū (olympo). i. in celo (tu qui regis) i. gubernas (fabricam) mundi (vincens mundana gaudia) ideſt a mortuus ſuperexcellit omnes delectationes mundi.

¶ Tu eſto noſtrum gaudium
Manens olimpo preditum:
Mundi regis qui fabricam
Mundana uincens gaudia.

Quaſi diceret ſupexcellit gaudia mundi ꝛ (hinc nos p̄cantes q̄s). i. dep̄camur te (ignoſce criminib⁹). i. dimitte nobis pctā nr̄a (ꝛ ſubleua). i. ſurſum leua (corda ad te ſuperna gratia) ideſt pro ſumma miſericordia.

¶ Hinc te precantes queſumus
Ignoſce tu criminibus:
Et corda ſurſum ſubleua
Ad te ſuperna gratia.

Nos q̄s te (vt cū). i. qñ cepis (clarere). i. fulgere (repēte). i. feſtināter (nube iudicis). i. xp̄i (rubēte). i. clareſcēte. i. teipſo iudice aduenīete: a nobis (repellas penas debitas) ꝑ adā (ꝛ reddas). i. tribuas per gratiā (coronas ꝑditas) ꝛ culpā inuētā ꝛ collatā ſcđm merituꝫ ꝑ gratiā. qꝛ nō neceſſitate cogēte: ſed volūtate ꝛ gratis a morte liberauit ꝛ ſaluauit nos.

¶ Vt cum rubente ceperis
Clarere nube iudicis:
Penas repellas debitas
Reddas coronas perditas.

O dñe) ieſu xp̄e (qui ſcādis ſupra ſydera). i. ſuper oēs celos (gloria). i. laus ꝛ honor (ſit tibi cum patre ꝛ ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula amen) ideſt ſine fine.

¶ Gloria tibi domine
Qui ſcandis ſupra ſydera:
Cum patre & ſancto ſpiritu
In ſempiterna ſecula. Amen.

¶ Carmē eſt dimetrū iābicū cacometrū. Canitur in feſto aſcēſiōis dñice. Agit xp̄o grās q̄ pro nobis paſſus mortē nos a morte liberauit.

O ieſu nr̄a redēptio) tu dico (amor ꝛ deſideriū) noſtrū. i. amor deſiderabilis (de⁹ creator oīm) qui es (in fine tēporū) factus (homo) vnde deus ꝛ homo ꝛ hoc in vltima etate.

IEſu noſtra redemptio
Amor & deſiderium
Deus creator omnium
Homo in fine temporum:

Que). i. q̄nta (clemētia). i. pietas (vicit) i. cōpulit te. (vt ferres). i. portares vel deleres (nr̄a crimina). i. pctā (patiēs crudelē mortē) crucis pro pctīs nr̄is. ꝛ quare vt (tolleres). i. liberares (nos a morte) ideſt a diabolo.

¶ Que te uicit clementia
Vt ferres noſtra crimina:
Crudelem mortem patiens
Vt nos a morte tolleres.

Tu penetrans) ideſt frangens (clauſtra inferni) redimens ſanguine tuo (captiuos) q̄ tenebantur iuſte in inferno (reſidens ad dexteram patris) manes (victor triūpho nobili) ideſt mirabili victoria.

¶ Inferni clauſtra penetrans
Tuos captiuos redimens:
Victor triumpho nobili
Ad dextram patris reſidens.

Ipſa pietas (q̄ cogit te) vt ſubires mortem crucis (cogat) ideſt impellat te (vt ſuperes noſtra mala) ideſt dimittas nobis debita noſtra (ꝛ ſaties) ideſt impleas ꝛ frui facias (nos cōpotes noſtri voti) ideſt deſiderij (tuo vultu) ideſt tua preſentia.

¶ Ipſa te cogat pietas
Vt mala noſtra ſuperes:
Parcendo & uoti compotes
Nos tuo uultu ſaties.

¶ Tu eſto noſtrum gaudium
Qui es futurus premium:
Sit in te noſtra gloria
Per cuncta ſemper ſecula. Amen.

❧ Et tu qui es futurum noſtrum premium eſto noſtrum gaudium) ideſt in preſenti ⁊ in futuro (⁊ noſtra gloria) ideſt laus (ſit in te ſemper) ideſt in omni tempore (per cuncta ſecula. Amen.

¶ Carmē eſt q̄le ſuperius. Canitur in feſto aſcēſiōis dn̄i ad laudes. deſcribit̄ chriſti aſcēſio in celo & petit illius bn̄ficiū in die iudicii.

HYmnū canamus glorie
Hymni noui nūc pſonēt
Chriſt⁹ nouo cū tramite
Ad patris aſcendit thronum.

Additus cū glo.

Materia preſentis hymni eſt deſcribere glorioſam xp̄i aſcēſionē: ⁊ regnū celorū ſibi traditū a patre. ꝓpter q̄ eccleſia inuitat nos ad noua cantica perſoluenda deo. dicēs (canamus hymnum glorie ⁊ hymni noui). i. noue laudes (perſonent) ſcilicet nunc (cum chriſtus aſcendit ad thronum patris) ideſt ad celum ⁊ hoc (nouo tramite) ideſt admirando. quia mirabantur angeli humanam naturam per ipſum chriſtū ad dexteram patris aſcendentem.

¶ Tranſit triumpho nobili
Poli potenter culmina:
Qui morte mortem aſſumpſerat
Deriſus a mortalibus.

❧ Incipit diſcurſus aſcēſiōis ſic (xp̄s trāſit potēter). i. cū magna maieſtate ⁊ poteſtate (culmina). i. altitudinē (poli). i. celi et hoc (nobili triūpho). i. inaudita victoria (qui deriſus a mortalib⁹ aſſumpſerat). i. deſtruxerat mortē. ſ. noſtrā morte ſcilicet ſua.

¶ Apoſtoli tunc myſtico
In monte ſtantes chriſmatis:
Cum matre clara uirgine
Ieſu uidebant gloriā.

❧ Tūc. ſ. cum chriſtus tranſibat culmina poli: apoſtoli ſtantes in monte myſtico chriſmatis quia ibi confirmati fuerūt in fide (cū matre virgine clara) ideſt cū maria immaculata dei genitrice (videbant gloriam ieſu aſcendentis in celum.

¶ Hoc proſecuti lumine
Leto potenter ſydera:
Letis per auras cordibus
Duxere regem ſeculi.

❧ Et cum apoſtoli cū maria virgine (proſecuti ſcilicet eſſent). i. reſpicerēt hoc. i. gloriā ieſu aſcendentis in celum (leto lumine) ideſt letis oculis (ſydera). i. oēs ciues ſyderei. i. celeſtis curie (duxere). i. ꝑduxere (cordib⁹ letis regem ſeculi) ideſt chriſtum ⁊ hoc ꝑ auras). i. per celis tractus.

¶ Quos alloquentes angeli
Quid aſtra ſtantes cernitis
Saluator hic eſt inquiunt
Ieſus triumpho nobili.

❧ Quos ſcilicet diſcipulos cum matre ieſu (angeli alloquentes). i. ad eos loquentes (inquiunt quid vos ſtantes). ſ. arrectis in celum luminibus (cernitis aſtra hic). ſ. q꞉ aſcēdit triumpho nobili eſt ſaluator ieſus.

¶ A uobis ad celeſtia
Qui regnans nunc aſſumptus eſt
Venturus inde ſeculi
In fine iudex omnium.

❧ Dico quod hic eſt ſaluator ieſus (qui regnans aſſumptus eſt a vobis). i. a veſtro aſpectu ad celeſtia). ſ. regna ⁊ venturus. ſ. eſt inde). i. a celo in fine ſeculi (iudex omniū) ſcilicet viuorum ⁊ mortuorum.

¶ Quo nos precamur tempore
Ieſu redemptor unice:
Inter tuos in ethera
Seruos benignus aggrega.

❧ Ecce hic petitur beneficiū a deo in die iudicij. ordina ſic. (quo tempore). i. in quo tēpore iudicij (o ieſu vnice redemptor p̄camur) ideſt rogamus te (aggrega) ideſt aduna vel coniunge tu benignus nos (in ethera) ideſt ſuper celum (inter tuos ſeruos) ideſt inter ciues celicos.

Da nobis)proſequitur ideſt concedas nobis(tendere)ideſt ire(deuotione ſedula).i. feſtina illuc.i.deſt ad eum locum(quo) ideſt i quo(credimus te ſedere cuꝫ patre in arce regni)ſcilicet celeſtis.

¶ Da nobis illuc ſedula
Deuotione tendere:
Quo te ſedere cum patre
In arce regni credimus.

O domine gloria ſit tibi qui ſcandis) i. aſcendis(ſupra ſydera) ideſt ſuper celos vbi regnas cum patre ꝛ cū ſpiritu ſancto in ſempiterna ſecula(amen)ideſt ita fiat.

¶ Gloria tibi domine
Qui ſcandis ſupra ſydera:
Cum patre ſancto ſpiritu
In ſempiterna ſecula. Amen.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur in feſto penthecoſtes hoc eſt quinquageſime. Spiritum ſanctum implorans: petit ut illius amore nos inflammet & in dei gratia confirmet.

Materia huius hymni eſt ſpūs ſanct9 quē pater ꝓmiſerat qn̄ dixit ioheli. Effundā de ſpū meo ſup oēm carnē. Filius ꝓmiſit qn̄ dixit. Si aſſumptus fuero in celū mittam vobis paraclitū: ꝛ apl̄is ſimul orātibus in hora.iij.mūdus tonuit. ꝛ ſubito venit ſpūs ſanctus ꝛ apoſtoli inflāmati ſpū ſancto: diuerſis loqbātur linguis magnalia dei. Intētio eſt rogare deū vt purget pectora noſtra superno ſplēdore ꝛ illuminet gratia ſpiritus ſancti: vt expellat a nobis viſibiles ꝛ inuiſibiles hoſtes vt habeamus vitā permanētē cū ipſo. O(creator)ſancte ſpiritus dei (veni ꝛ viſita mentes tuorum(fidelium ꝛ veniendo(imple pectora ſuperna gratia que tu creaſti)ideſt feciſti.

Johel.ij.

Veni creator ſpiritus:
Mentes tuorum uiſita
Imple ſuperna gratia
Que tu creaſti pectora.

Qui paraclitus.i.cōſolator(diceris donū dei altiſſimi) ꝛ diceris fons viuus. de quo nō cōmunicatur alienis. vel fons viuus aque ſaliētis in vitā eternā ꝛ diceris(ignis) q2 corda hoim ad dilectionē dei ꝛ proximi accēdis ꝛ vitia.i.peccata conſumis. ꝛ diceris(charitas)quia facis diligere deum ꝛ proximum. ꝛ diceris(ſpiritalis vnctio) quia de ſpiritali vnctione ideſt de ſpiritu ſancto vngis corda hominum vt humilientur in baptiſmo.

¶ Qui paraclitus diceris
Donum dei altiſſimi:
Fons uiuus: ignis charitas
Et ſpiritalis unctio.

Tu es ſeptiformis munere) ideſt donis (gratie) ideſt ꝓpter ſeptiformem gratiam. Septem enim ſunt dona ſpiritus ſancti. ſpiritu ſapientie ꝛ intellectus: ſpiritus conſilij et fortitudinis ſpiritus ſcientie ꝛ pietatis ꝛ amoris(tu)es(digitus) ideſt potentia (dextre dei) q2 ſicut nodi digitorum varij ſunt. ita varia ſunt dona ſpūs ſcti. ꝛ (tu) es (promiſſum patris) ꝛ ditans: ideſt faciens diuites guttura vel pectora(ſermone rite)ideſt recte vel tu es (ditans guttura promiſſum)ideſt promiſſio.

Septem dona ſpiritꝰ ſancti

¶ Tu ſeptiformis gratie
Dextre dei tu digitus:
Tu rite promiſſum patris
Sermone ditans guttura.

Et tu qui oparis oia(accende lumē ſenſibꝰ).i.mētibus nr̄is: ꝛ infunde cordibꝰ nr̄is (amorē).i.dilectionē dei(firmans infirma) i. debilia(noſtri corpis ꝑpeti).i.perēniter vel ꝑpetuo(v̇tute).i.mirabiliter cū virtute perpetua ꝛ ſemꝑ nos firmans).i.protegens.

¶ Accende lumen ſenſibus
Infunde amorem cordibus:
Infirma noſtri corporis
Virtute firmans perpetim.

Repellas hoſtem longius) ideſt remoueas eum procul(ꝙ)pro ꝛ(dones pacem protinus)ideſt cito (vitemus omne noxium).i. peccatum(ſic te preuio).ſ.ductore.

¶ Hoſtem repellas longius
Pacemq; dones protinus.
Ductore ſic te preuio
Vitemus omne noxium.

Per te ſciamũs da patrem
Noſcamus atqꝫ filium:
Te utriuſqꝫ ſpiritum
Credamus omni tempore.

❧ Da (o ſancte ſpiritus. vt per te ſciamus patrem atqꝫ noſcamus filium) ⁊ (credamꝰ te vtriuſqꝫ ſpiritum) ideſt procedentem a patre ⁊ filio (omni tempore.

Carmen eſt quale illud primo dierũ. Canitur in feſto penthecoſtes quo ſpiritus ſanctus miſſus eſt ad diſcipulos chriſti. narratqꝫ que in eius miſſione facta ſunt.

IAm chriſtus aſtra aſcenderat
Regreſſus unde uenerat:
Promiſſa patris munera
Sanctum daturus ſpiritum.

❧ Materia huiꝰ hymni eſt eadē q̄ ⁊ in ꝑmiſſo. Sp̄s.i.cõſolator. vel aduocatus. dicitur cõſolator: qꝛ nos cū ſumꝰ in pc̄tis trahendo nos ad celeſtē patriā ipſe ſp̄us ſc̄tus cum ſplēdore feruēti apparuit diſcipulis ſuis. Et qꝛ ſermo igneꝰ futurus erat ideo in ignea ligua eis apparuit: qꝛ fecit eos ardētes in dilectiõe dei ⁊ ꝓximi ⁊ perito ſermone affluentes. Cõſtrue (xp̄s aſcēderat iā) ſecūdū humanitatē (aſtra).i.celos (xp̄s) dico (egreſſus).i. reuerſus vnde venerat daturus apoſtolis munera (ꝓmiſſa patris).i. ſpiritum ſanctum.

Solemnis urgebat dies
Quo myſtico ſeptemplici:
Orbis uolutus ſepties
Signat beata tempora.

❧ Solēnis).i.feſtiualis (dies vrgebat).i.feſtinabat vel iminebat ſepties ſeptē q̄ ſunt.xlix.⁊ vno addito vel ꝑ ſeptē itelligimꝰ tꝑalia i.corꝑalia qꝛ ꝑ ſeptē totū tēpꝰ vite nr̄e voluitur in quo debemꝰ liberari a pc̄tis vt perueniamꝰ ad illā beatitudinē q̄ intelligitur per xl.dies in q̄bus ieiunare debemꝰ. vt ꝑuenire poſſimus ad diē ſabbati.i.ad requiē (quo die myſtico) ideſt figuratiuo (ſeptemplici).i.per figuram ſeptēplicē (orbis) ideſt ſeptima (voluptus ſepties).i.per.xl.⁊.ix.dies (ſignat beata tempora).ſ.futura.i.eternam requiem.

Dum hora cunctis tertia
Repente mundus intonat:
Orantibus apoſtolis
Deum ueniſſe nunciat.

❧ Et qꝛ xp̄s aſcēderat (dū hora tertia) videbat̄ eſſe (cūctis) oībus ap̄lis (mūdus intonat repēte).i.ſubito: ⁊ ille ſonus vel mundus (nūciat deū veniſſe orātibꝰ ap̄lis).i.ſimul in vnū locū cõgregatis ⁊ orātibus ⁊ expectātibus ꝓmiſſionē dn̄i ſui.ſ.xp̄i cū ipſe de illa ꝓmiſſione eis ante aſcenſionē locutus fuiſſet dicēs. vado ⁊ venio ad vos ⁊ mittā vobis paraclitū.i.conſolatorē qui docebit vos omnē veritatē. ⁊ ita facti perfectiores in omni ſcientia erant quia diuerſa genera linguarū loquebantur ⁊ predicabant magnalia dei.

De patris ergo lumine
Decorus ignis almus eſt:
Qui fida chriſti pectora
Calore uerbi compleuit.

❧ Et quoniam quidem pater miſit ſpiritum ergo (ignis) ideſt ſpiritus (decorꝰ).i. pulcher (eſt almus de lumine patris) qui ſpiritꝰ (cõpleuit) vt haberent ſciētiā loquēdi pectora apoſtolorum vel hominum (fida).i. fidelia chriſti ⁊ hoc calore.i.ardore (verbi).i.filij.

Impleta gaudent uiſcera
Afflata ſancto ſpiritu:
Voces diuerſas intonant
Fantur dei magnalia.

❧ Viſcera apoſtolorum impleta. i.ſaciata gaudent) qꝛ fecit eos loquentes ⁊ etiā ardentes in amore ⁊ (afflata).i.inflammata ſpiritu ſancto (intonāt diuerſas voces) ideſt loquuntur idiomata omnium linguarum. et Actuū.ij.
(fatentur vel fantur magnalia dei).i.mirabilia dei.i.predicant nomen chriſti.

Ex omni gente cogniti
Grecis latinis barbaris:
Cunctiſqꝫ admirantibus
Linguis loquuntur omnibus.

❧ Ex omni gente).i.ex omnibus gētibus (cogniti) ſunt apoſtoli.ſ.a grecis latinis barbaris (cunctiſqꝫ admirantibus) apoſtoli loquuntur linguis omnibus que ſunt.lxxij.

Cum apoſtoli ita loquebantur oēs admirabātur ſic loquentes: credentes deum in eis eſſe ſed iudea increpat eos. i. plebs iudeorum (incredula). i. infidelis illa dico (veſana) i. inſana (toruo ſpiritu) ideſt ſuperbo (concrepat alūnos). i. diſcipulos chriſti (ructare crapula muſti). i. affirmat eos vino inebriari.

Eſtimabāt iudei ꝙ ꝑ nimio potu muſti i. ꝑ ebrietatē aplī taliter loqbant (ſed petrus occurrit ſignis). i. miraculis (ꝛ v̄tutib⁹ docet) i. ꝓbat ꝑfidos iudeos (profari). i. loqui (falſa iohelis) ꝓphete (teſtimonio) ꝓphetauit eni

Iohel. ij. iohel ſic. Effundā de ſpiritu meo ſuper oēm carnem ꝛ prophetabunt filij veſtri ꝛ filie.

Laus ſit patri cum filio ſimul et ſancto paraclito). i. ſpiritu ſancto. ꝛ (mittat nobis) omnibus fidelibus (chariſma). i. donum ſancti ſpiritus. vel gratiam ſpiritus ſancti.

ℭ Iudea tunc incredula
Veſana toruo ſpiritu:
Ructare muſti crapula
Alumnos chriſti concrepat.

ℭ Sed ſignis & uirtutibus
Occurrit & docet petrus:
Falſa profari perfidos
Iohelis teſtimonio.

ℭ Sit laus patri cum filio
Sancto ſimul paraclito:
Nobiſqꝫ mittat filius
Chariſma ſancti ſpiritus.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur in feſto penthecoſtes ſicut & ſuperiores hymni narrat quid ex hac miſſione conſolatoris ſpiritus euenerit petitqꝫ illius dona nobis infundi.

Materia hui⁹ hymni ē ſpūs ſctūs quē pater ꝛ fili⁹ ꝓmiſerūt iohele dicēte. Effundā de ſpū meo ſuꝑ oēm carnē ꝛ ꝓphetabūt filij vrī ꝛ filie vre. ꝛ fili⁹ dicit. Si aſſumpt⁹ fuero in celū mittā vobis paraclitū. ꝛ apl̄is orantibus mūdus itonat. ꝛ venit ſpūs ſctūs in ſpēz ignis quo apl̄i inflāmati loquebantur magnalia dei varijs linguis. Queritur hic vtrum filius ſit a patre non factus ſed genitus ꝛ preiacenti materia dico ex ſubſtantia patris ꝛ non ex aliquo: ſed ex patre. Similiter dico de proceſſione ſpiritus ſancti: quia fit ex patre ꝛ filio ꝛ de ſubſtantia vtriuſqꝫ coequalis eis et non ex aliquo factus nec ex nihilo. Cōſtructio (orbita). i. reuolutio (anni reduxit nobis beata gaudia: cum ſpiritus paraclitus effulſit). i. reſplenduit (in diſcipulos.

Beata nobis gaudia
Anni reduxit orbita:
Cum ſpiritus paraclitus
Effulſit in diſcipulos.

Cōſtrue (ignis). i. ſpūs ſanctus cū ſplendore feruēte apparuit diſcipulis: q2 ſermo eorū futurus igneus erat. ꝛ ideo in lingua ꝛ igne apparuit: q2 fecit eos ardētes in dilectiōe dei ꝛ ꝓximi ꝛ pariter ſermone affluentes qꝺ dr̄ hic ignis. i. ſpūs ſctūs (detulit figurā ligue vibrante). i. feruēte (lumine ſuo). i. ſplēdore (vt illi apoſtoli ꝛ diſcipuli eſſent proflui). i. facūdi. ꝛ loquentes (verbis) i. varijs linguis (ꝛ feruidi). i. ardentes ꝛ inflammati charitate.

ℭ Ignis uibrante lumine
Lingue figuram detulit
Verbis ut eſſent proflui
Et charitate feruidi.

Apoſtoli) loquuntur (linguis omniū) ꝛ ideo (turbe gentiliū pauent). i. mirantur et turbe ille (deputant). i. valde putant (madere) i. abundare (muſto) i. vino illos (quos ſpiritus ſanctus ſuo ſplendore repleuerat.

ℭ Linguis loquuntur omnium
Turbe pauent gentilium:
Muſto madere deputant
Quos ſpiritus repleuerat.

Cū filij iſrl̄. xl. ꝛ. ix. āni ꝑ deſertū erraſſen. l. anno iuxta mōtē ſynai cū fulgore ꝛ tonitruo legē acceperūt. Itē in lege moyſi. Filij

Nota gloſam. iſrael emebāt ſuos ꝛ ancillas ꝛ agros ꝛ poſſidebant. xl. ꝛ. ix. annis: in. l. anno oēs liberabātur inde dr̄ annus iubileus. i. remiſſiōis ꝛ.

ℭ Patrata ſunt hec myſtice
Paſche peracto tempore:
Sacro dierum numero
Quo lege fit remiſſio.

ſignificat octauā diē reſurrectiōis in q̄ oēs liberati erāt a ſuitute diaboli, ꝛ hoc eſt (myſtice) figuratiue (ſunt patrata).i. cōpleta (pacto).i. cō pleto (tpe paſche ſacro nūero diez).i. quīq̄genario (q̄ nūero ſit remiſſio in lege moyſi vel myſtica).i. figuratiua.

Te nunc deus piiſſime
Vultu precamur cernuo:
Illapſa nobis cœlitus
Largire dona ſpūs.

O piiſſime deus (p̄camur te nunc).i. p̄ſenti (vultu cernuo) ideſt prono (largire) dona ſpiritus ſancti (illapſa nobis celitus) diuinitus infuſa.

¶ Carmen eſt dimetrū iambicū cacometrū. Canitur in feſto euchariſtie ideſt bone grē hoc eſt corpis xp̄i. Narrat quēadmodū hoc ſacramentū in cena inſtitutum eſt a chriſto.

Pange lingua glorioſi
Corporis myſterium:
Sanguiniſq; precioſi
Quem in mūdi preciū
Fructus uentris generoſi
Rex effudit gentium.

¶ Materia hui⁹ hymni glioſiſſimi: qꝛ de xp̄o infinite glioſo ꝛ ſolēniſſimo eſt qōdā p̄ceptū obſuātia dignū ab ecclia militāti approbatū ꝛ dictū. vn̄ diligētiſſime huic fides adhibēda iuxta aureliū Aug. dictū in epl̄a ad fundamētū. Euāgelio nō crederē niſi qꝛ eccleſia approbat. Qd̄.ſ. qdē p̄ceptū eſt vt pāgamus et cātem⁹ corde ꝛ lingua euchariſtie ſiue corpis xp̄i myſteriū ꝑ q̄ eſt aduertēdū qꝛ differētia talis eſt inter tria vocabula ibi repta.ſ. myſteriū ſacrificiū ꝛ ſacꝛm. Nā p̄mo myſteriū dr̄ ſacrū ſecretū vel ſacrū abſcōditū. Et ratio eſt ex ſua deriuatiōe ſumpta qꝛ dr̄ a myſtis vel myſticē grece qd̄ idē eſt qd̄ ſecretū latine. Sacrificiū xō generalr̄ nō ꝓpe ſm iſidoꝛ ē victima: ꝛ q̄cu̾q; in ara cremāꝛ ꝛ ponūꝛ, ꝛ ſic ſumiꝛ ꝑ oblatiōib⁹ q̄s antiq̄t⁹ faciebāt.ſ. vituloꝝ: hircoꝝ ꝛc̄. Sacꝛm tn̄ itelligiꝛ ſic. idē eſt qꝛ ſacre rei ſignū quātū ad ethimologiā vocabuli. vel ſacꝛm ē rē ſecretā ꝯtinēs. Nā aliud cernitur: aliud intelligiꝛ. Et dr̄ a ſacer. ſacꝛm. ti. qd̄ idē eſt qd̄ pign⁹ ſpōſiōis ſicut iuſiurādū daꝛ alicui vt ſit fideiuſſoꝛ. Quapropꝛ tn̄ ergo ſacꝛm.ſ. euchariſtie de q̄ hymn⁹ cātaꝛ: eſt datū nobis i pign⁹ btitudinis: ꝛ ꝓmiſſi aduēt⁹ ad iudiciū. Nā ꝓmiſit xp̄s qꝛ hꝫ alias oues ducere ad vnū ouile. ꝛ erit vn⁹ paſtoꝛ ſm Math. ꝛ in alio loco. Veniet fili⁹ hoīs in nubib⁹ celi ꝛc̄. ꝛ etiā in alio loco q̄ſi pollicēdo dixit. Eſtote parati qꝛ q̄ hora nō putatis fili⁹ hoīs veniet. ſicut iā antea iuſiurādū fecerat ꝛ cōpleuit. vt abraā teſtāte zacharia. Juſiurandū qd̄ iurauit ad abrahā p̄rem nr̄m daturꝝ ſe nob. qd̄ de facto ꝯpletū reuera accepim⁹ in die natiuitatis. Qd̄ q̄dē ſacꝛm ꝛ myſteriū ꝛ mirabile a ſclis nō auditū: iſtituit i die paraſceue exiſtens ille rex māſuet⁹ cū diſcipl'is factoq; ſmōe ꝯſolatiuo ex vno latere ꝛ ex altero multe amaritudines: qꝛ dixerat. nocte hāc ſcādalū ꝑpꝛ me patiemini. Circa qd̄ pōt eē vnū dubiū: q̄re magis inſtitutū ē tali die a xp̄o iſtō ſacꝛm ꝛ nō i alio tpe: cō rō dubū pōt eē iſta. p̄mo diſpoſitio ſꝫ phos dꝫ p̄cedere formā. qꝛ in. ij. de aīa ꝛ. vj. metha. act⁹ actiuoꝝ ſunt i patiēte diſpoſito. Sꝫ baptiſm⁹ ē diſpoſitio ad hoc ſacꝛm ergo baptiſm⁹ ē p̄oꝛ vltra cū baptiſm⁹ fuit iſtitut⁹ poſt paſſionē: ergo ſacꝛm altaris debuiſſet iſtitui poſt paſſionē. R̄ndeo qꝛ hoc ſacꝛm tota eccl'ie curia docēte: i hac die iſtitui debuit. ꝛ nō āte nec poſt: q̄ pl'rimis: p̄ſertim q̄ttuoꝛ rōnibus arcta ꝛ mota. Prima eſt rōne hui⁹ ſacramēti neceſſarie aſſignatiōis. nā neceſſitas q̄ aſſignaꝛ q̄re hoc ſacꝛm inſtitui debuit: ē ſignū qꝛ ad pfectionē nr̄am exigebat. vt.ſ. caput noſtrū xp̄s realiter corpi ꝯiūgereꝛ. Sꝫ toto tpe p̄cedēti xp̄s ſub ꝓp̄a ſpecie nobiſcū ꝯſtitut⁹ eſt. ergo nō oportuit āte hoc ſacꝛm inſtitui: ſꝫ tūc ꝛ in illo tpe qn̄ corp⁹ aſſumptū oblatur⁹ erat. Euſebio atteſtāte. Sc̄d̄a rō ē rōne legalis figuratiōis nā xp̄s q̄ diu fuit in mūdo ꝯuerſat⁹: figuras legis obſuare voluit fact⁹ ſub lege vt eos q̄ ſub lege erāt redimeret a pc̄o ſꝫ apl'm. Sꝫ veniēte xitate ceſſat figura ꝛ vmbra veniēte luce. ergo xp̄o recedēte ꝑ mortē: qn̄ figure legis terminādē erāt debuit inſtitui. Tertia rō ē rōne repſentatiōis. nā hoc ſacꝛm eſt repſentās terminū dn̄ice paſſiōis: ergo ꝯgruū erat iminēte iā paſſiōe inſtitui. Quarta rō rōne fortioris impꝛſſiōis: qꝛ q̄ vltimo fiūt magis memorie imp̄mūꝛ ꝛ cōmēdāꝛ. ergo vltimo poſt cenā inſtitui debuit ipo xp̄o receſſuro. Et hec rō tangiꝛ in decretꝫ de ꝯſe. diſt. ij. c. liq̄do vbi dr̄ qꝛ in memoria ꝛ in exp̄ſſiōe paſſiōis xp̄i ē inſtitutū. Reſtat dicere ꝛ r̄ndere ad rōne factā.

Auguſtinus.
Myſteriū ꝛ vnde.
Sacrificiū ꝛ vn̄.
Sacramētū ꝛ vnde.
Iſidorus.
Matthe⁹
Nota dubium.
Euſebius.
Apoſtol⁹

ꝙ nō eſt neceſſariū eundē eſſe ordinē inſtitutiōis ſacramētoꝝ ⁊ ꝑceptiōis:⁊ cauſa ē q꞉ ad fi-
nē q̄ nob̄ ꝯſtituit̄ vltimo ꝑuenim⁹. Jō euchariſtia q̄dāmō ē finis baptiſmi.q꞉ ꝑ baptiſmū
aliō ꝯſecrat̄ ad euchariſtie ꝑceptionē ſicut ꝑ ordinē ad ei⁹ ꝑceptionē hoc pacto redeam⁹ vn̄
digreſſi ſum⁹:ꝙ ſi illi tres pueri a camino ignis liberati ī laudē dei q̄dā cātícū cecinare.ſ.
Bn̄e oīa opa dn̄i.Et zacharias ꝓpħa aliō cāticū.Et iuſt⁹ ſimeō aliō cāticū ⁊ hymnum nō
parua iocūditate cecinit ob hoc ꝙ veꝝ redēptorē ieſuꝫ ī vlnis ſuis tenuit:hic de cetero fact⁹
vidēs ⁊ gaudēs:ita dixit. Nūc dimittis ſuū tuū dn̄e.Et eccl̄ia talia ſupradicta cātat ⁊ ꝑcipit
canere. Quāto magis iſtō ſacr̄m ſacroꝝ q̄ntū v̄bis poſſum⁹ exp̄mam⁹ canēdo ⁊ iubilādo
ꝑ qō nō mō tres pueri:imo īfiniti hoīes ab īferni igne liberāt̄. Qō etiā nō ſolū vnū illūi-
nauit:imo totū mūdū.qō nō ſolū in brachijs illū eūdē ieſuꝫ recipim⁹.ſꝫ in pectorib⁹ tāꝙ in
tabernaclo ſuo nobiſcū cenās ⁊ ꝯgaudēs. Et illō eſt de q̄ pſalmiſta dauid in ꝑſona dei mā-
pſalmiſta. dat ꝙ cātem⁹.ps.xcv. Cātate dn̄o cāticū nouū:cātate dn̄o oīs terra. Cātate dn̄o ⁊ bn̄e no-
¶ Quare hoc ſacr̄m dr̄ nouum mini ei⁹ ān̄ūciate de die in diē ſalutare ei⁹.i.xp̄m ꝯtētū in hoc ſacr̄o. Nā iſtō eſt nouū in tp̄e
q꞉ ante in nulla lege nec nature nec ſcripture.nouū in excellētia q꞉ nullū ātea ⁊ poſt excellē
ti⁹. Nouū in ꝯſecratiōe q꞉ nuſq̄ v̄bis ſl̄ib⁹ aliqō ſacr̄m fuit ꝯſecratuꝫ nec veteris nec noue
legis. Nouū in aſſumptiōe q꞉ in alijs qō ſumit̄ maſticat̄:frāgit̄:decoq̄t̄:digerit̄. Jbi ſemꝑ
aſſumptū realr̄ integre ⁊ abſq꞉ vlla mutatiōe augmēti nec detrimēti. Quāobrē eccl̄ia mili-
tās abſq꞉ nulla ruga ꝓpter tm̄ ſacr̄m ſaluberrimū oib⁹ ꝓmatū publice letāter: v̄bis ī celū
eleuatis nō parua armonia cātat ⁊ ꝑcipit canere iuxta dictū ſpōſi.ſ.xp̄i. Exēplū do vob̄: vt
queadmodū ego facio ꝙ faciatis vt patet ex expoſitiōe lr̄e. Ad quā veniam⁹ ſic dicēdo. O
(lingua militie xp̄iane)nō ꝑfidie iudeoꝝ nō porci mahometi ſuoꝝq꞉ cōplicū(pāge).i. cane
vel tāꝙ tuba exalta vocē laudādo ⁊ q̄d(myſteriū).i.diuinū ſecretū vel diuinū abſcōditū:ex
eo qō aliō cernit̄:aliō credit̄ vel ītelligit̄(glioſi corpis).ſ.ieſu xp̄i iā glioſe ⁊ imortalis ⁊ im
paſſibilis. Et pāge myſteriū(ſanguiniſq꞉ p̄cioſi) q꞉ lauit nos ī ſanguie ſuo(quē).ſ.ſanguinē
p̄cioſū ille)rex gētiū).i.gētiliū ⁊ oīꝫ gētiū:q꞉ cū iudei abdicarūt ⁊ negarūt te regē:quē pilat⁹
gētilis in ꝑſona oīm gētiliū cognouit eſſe regē iudeoꝝ dicēs.regē vr̄m crucifigā(effudit).i.
ſparſit ꝓ pctōrib⁹ ⁊ pcc̄o ꝑmi parētis(in mūdi p̄ciū).i.in ſatiſfactionē ꝓ mūdo:q̄ cū ſit fi-
nit⁹ infinitū nō valebat ſoluere. Rex dico ſupple(fruct⁹ vētris generoſi).i.fili⁹ itemerate v̄
ginis. ⁊ pōt ītelligi vna figura grāmaticalis:ſꝫ quā ꝑmittit̄ poni pars ꝓ toto vel ēt(fruct⁹
vētris generoſi).i. ꝓles illi⁹ q̄ ex vtraq꞉ parte eēntiali.ſ.corpis ⁊ aīe ex ꝓſapia regia ē ꝓce-
dēs. Nā matthei ꝓmo fili⁹ dauid q̄ rex excellēs in veteri teſtamēto fert̄ ⁊ hoc ſm̄ carneꝫ
cū parētēſi ꝯbet legi:vt patet bn̄ intuēti.

¶ Nobis natus nobis datus
Ex intacta uirgine
Et in mundo conuerſatus
Sparſo uerbi ſemine
Sui moras incolatus
Miro clauſit ordine.

☞ Et iſte nāq꞉ rex(nob̄ dat⁹)ē ſupple a dō
pr̄e(nob̄ nat⁹).i.ꝓpt̄ nos nō ꝓpt̄ angelos:vt
nos redimeret ⁊ liberaret a pcc̄o ⁊ nos glīfi-
caret. ⁊ hoc(ex intacta v̄gine). ſ.nō corrupta
nō ſolū corpe:verū etiā mēte ⁊ aīo q꞉ voto ſe
deo obtulit ſpōſaꝫ(⁊ in mūdo ꝯuerſat⁹).i. in
terra ſc̄a q̄ mediū mūdi dr̄ cū doctorib⁹ legis
diſputauit ⁊ cū alijs dn̄ p̄dicabat ⁊ miracula
innūerabilia faciebat:vt compleret̄ qō dixit
Abacuch. Et in terris viſus eſt ⁊ cū hoib⁹ ꝯuerſat⁹ eſt:⁊ ēt ꝯuerſat⁹ eſt in mūdo (ſparſo v̄-
bi ſemine).i.mediāte ſemine diffuſo v̄bi diuini dn̄ p̄dicabat ꝑ partes illas iuxta illō. Semē
eſt v̄bū dei q꞉ inde naſcit̄ fruct⁹ gr̄e ꝑ ꝯuerſionē ab eo:fruct⁹ ſaluatiōis ꝑ verā obſuantiā
⁊ cuſtodiā illi⁹ v̄bi diuini iuxta illō. Bt̄i q̄ audiūt v̄bū dei:⁊ cuſtodiūt illō ⁊ ſeq̄t̄.(Sui mo
ras incolat⁹).i.tarditates ⁊ dilatiōes ſui(incolat⁹).i exiliū a ſua patria vn̄ exiuit ⁊ ꝑegrina-
tiōes ꝑ.xxxiij. ānos(clauſit).i.ꝯcluſit ⁊ ꝑfecit(miro ordine).i.nouo:ideo miro q꞉ nouo. Nā
ꝑ prius voluit miniſtrare q̄ miniſtrari:ꝑus voluit facere q̄ docere:⁊ de poſt docere opādo
⁊ voluit ꝑ ꝑus miracula facere:vt oñderet ſe veꝝ deū qō nō docuit vſq꞉ ad etatē. xxx.ānoꝝ
Voluit pati:vt nos nō patiamur ꝓpter ipm̄:vt pote voluit oēs deriſiōes ꝑ ꝑus pati.vt nos
q̄ſcūq꞉ illatas ꝯtumelias ſine murmuratiōe pateremur:voluit nob̄ mori vt nos ꝓpt̄ ipm̄
parati ſim⁹ mori.vltimate anteq̄ illā immaniſſimā mortē ſuſcepit diſpoſuit medicamen
ſufficiētiſſimū ad ſurgēdū ab infirmitate ad ſanitatē. ⁊ a morte pcc̄i ad vitā anime.vt nō

oporteret iteꝝ crucifigi: vt rurſus a pc̄to liberarent̄ hoīes q̄bus diſpoſitis pie miſericorditer ordinatis: finiuit peregrinationem ad pr̄em: vnde exiuit ꝑ tp̄alem generationē reuertēdo: cū quo q̄dē ſemꝑ eſt idē q̄ntū ad diuinitatē.

Ⅽ In ſupreme nocte cene
Recumbens cum fratribus
Obſeruata lege plene
Cibis in legalibus
Cibum turbe duodene
Se dat ſuis manibus.

Et ſeq̄t. deuote xp̄iane cupis ſcire q̄ in tp̄e ordinauit tātā medicinā: tm̄ ſubſidiū ꝓ his q̄ in lucta demonū cadūt: hoc fuit q̄n ille ſum⁹ rex regū ꝛ dn̄s dn̄antiū fuit (ſedēs cum fratrib⁹). i. diſcipl'is ſuis. Qui iaȝ nō fui ſed amici ꝛ frēs erāt: q: ab vno eodē dn̄o ꝑ creatione: q: ſub vno iugo amoris: q: ſub mortalitate tūc vna oēs erāt: ꝛ hoc ſupple (i nocte) illa diei iouis (ſupme cene). i. vltime in corꝑe mortali ſupple ꝛ (obſeruata lege plene ꝛc̄). i. poſtq̄ lege moyſi p̄fecte ꝛ ꝯplete obſuauit: q: comedit agnū paſchalē more legis. nā nō veni ſoluere legē: ſȝ adiplere vt ſepe dixit. aliter q̄ tūc: vt nūc ſupple (dat ſe). i. porrigit corpus ſuū (cibū). i. in cibū aīe ꝛ āgeloꝝ (turbe duodene). i. toti toti ꝯgregatiōi. xij. apl'oꝝ ſupple vt augeret̄ gr̄a ꝛ fortitudo ad reſiſtēdū indagatiōi iudeoꝝ corp⁹ ſuū (dat ſe ſuis manibus) nō medio alicui⁹ miniſtri. Dādo ſupple ad intelligēdū adhuc nō eē datā ꝛ ꝯceſſaȝ ptātē miniſtrādi ꝛ ꝯficiēdi aliis tm̄ ſacr̄m.

mat. xxvj. Luce. xxij. Mar. xiiij.

Quare ſe dit ſe ſuis manibus.

Ⅽ Verbum caro panem uerum
Verbo carnem efficit
Fitq; ſanguis chriſti merum
Et ſi ſenſus deficit:
Ad firmandum cor ſincerum
Sola fides ſufficit.

Et ſeq̄t. Nā poſtq̄ in vltima cena accepit panē i ſctās ac venerabiles man⁹ (v̄bū caro). i. hō vel xp̄s (panē veꝝ) quē in man⁹ ſuas ſuſcepit ſupple (efficit) i. ꝯuertit (carnē) i. i ſuū corp⁹ iuxta illō. panis quē ego do: caro mea ē ꝓ mūdi vita. ꝛ hoc ſupple (v̄bo). i. i v̄tute v̄boꝝ. ſ. hoc ē corp⁹ meū (q;) ꝓ ꝛ (merū). i. vinū vitis ſupple (fit ſanguis xp̄i). i. v̄bis ꝯſecratiōis ꝯuertit̄ i veꝝ ſanguinē xp̄i (ꝛ ſi ſenſ⁹). ſ. tact⁹ tāgēdo (deficit) ꝛ ſenſus viſus vidēdo decipit̄ accidētia q̄libet tm̄ ſentiēs attamen ſcȝ. (Ad firmādū cor ſinceꝝ). ſ. nō fractū ꝯtagiōe īfidelitatis. nō fractū duritia ꝛ ꝑtinacia pc̄ti nō fractū malitia iudeoꝝ (ſola fides ſufficit). i. ſol⁹ aſſenſus volūtatis ab ītelligētia ꝛ ſenſu audit⁹ ꝓcedēs iuxta illō. Fides nō h̄ȝ meritū vbi hūana ratio p̄bet expimētū. Et ſeq̄t poſt q̄ȝ v̄tuoſus ē honorād⁹. Ethi. iiij. q̄nto magis vas oīm v̄tutū. iō (tm̄ ergo ſacr̄m). i. tā maximā rē ſacratā ꝛ ineffabilē oīm v̄tutū plenam (veneremur nos cernui). i. hūiles māſueti cū reuerētia ꝛ genuflexiōe ꝛ honore latrio tāq̄ȝ ad deū (ꝛ ātiquū documētū) doctrina legalis de agno paſchali (cedat). i. det locū (nouo ritui). i. nouo generi cibi vel doctrina legalis: tanq̄ȝ vmbra: figura ꝛ q̄ſi imꝑfectuȝ cedat. i. ceſſet dādo locū ſu. nouo ritui ſoli figurato ꝛ ꝑfectiſſimo iuxta illō. q̄n venerit qḋ ꝑfectum eſt ceſſabit qḋ ex parte ſicut adueniēte luce cedit vmbra. p̄ſtet fides ſupplemētū vt rite bn̄ veneremur qḋ nō videm⁹ ꝛc̄. (fides). i. illa noticia enigmatica tāq̄ȝ ꝑ ſpeculū (p̄ſtet). i. exhibeat ꝛ ordine (ſupplemētū) ꝛ ſic vice fungēs (ſenſuū defectui) v̄tuti limitati ſenſuū exterioꝝ quo circa tale obiectū ſunt d̄ficiētes ꝛ fallūt.

Fides nō h̄ȝ meritū vbi humana rō. ꝛc̄.

Ⅽ Tantum ergo ſacramentum
Veneremur cernui
Et antiquum documentum
Nouo cedat ritui:
Preſtet fides ſupplementum
Senſuum defectui.

Ⅽ Genitori genitoq;
Laus & iubilatio:
Salus honor uirtus quoq;
Sit & benedictio:
Procedenti ab utroq;
Compar ſit laudatio. Amen.

Jō ꝓpt̄ īfinitū bonū nob̄ collatū a ſctiſſima trinitate (laus ſit gēitori p̄ri ꝛ gēito). i. filio ſit eadē laus ꝛ iubilatio q̄ ē gaudiū qḋ v̄b explicari nō pōt ſal⁹ ſilr̄ q̄ ab vtroq; nob̄ euēit ꝛ ꝓcedit ꝛ nō ex nob̄. ſilr̄ honor ꝛ reuerētia latria. ſilr̄ v̄t⁹ q̄ āthōomatice charitas dici pōt: ꝛ q̄ oēs v̄tutes ꝯp̄hēdit q̄ redēpti ſu ur (q̄ȝ). i. ſilr̄ (bn̄o) ſit attribuēda ꝑfectē. iuxta illō. bn̄dicti vos a dn̄o q̄ fecit celū ꝛ t'rā (q;). ꝑꝛ

(lau datio cõpar) tota p̃dicta ſup. i. ſimul. eq̃lis ſit ſpũi ſcõ ſup.) ꝓcedẽti) p eternalẽ ꝓceſſio nẽ paſſiuã (ab vtroqꝫ). i. a p̃re ⁊ filio. iuxta determinationẽ eccleſie. Amẽ. i. ſine fine in ppetuum. Expoſitoꝛ ſubmittit ſe determinationi ⁊ ꝯſilio eccleſie militantis. Dixi.

¶ Carmẽ eſt ſimile aſclepiadeo mixto gliconico ſed ca cometrũ. Canit in feſto euchariſtie ad horas nocturnas. ꝓſeq̃t ſicut in pãge lingua inſtitutionẽ ſacramẽti. Auctor eſt ſc̃tũs thomas aq̃nas.

SAcris ſolemnis iũcta ſint gaudia
Et ex p̃cordiis ſonẽt p̃co/
Recedãt uetera noua ſint oĩa (nia
Corda uoces & opera.

Additus cũ glo. Q2 eadẽ eſt materia p̃ñtis hymni ac fuit ſupioꝛis: vcꝫ agere de iſtitutiõe ſacramẽti coꝛpoꝛis xp̃i: qð in nouiſſima cena ſaluatoꝛ nr̃ iſtituit. ad remediũ totiꝰ mũdi: tñ ordinẽ lr̃e in p̃ñti hymno explicabimꝰ q̃ ad rudes ſcolipetas. Sꝫ p̃mo nota q2 ex oĩ actiõe xp̃i nr̃a inſtructio demõſtrat. p̃mo ponit ordo inſtitutiõis ſacramẽti ⁊ materia. ⁊ deſignãt illi: qbꝰ offm̃ ꝯficiẽdi ſacr̃m ꝯceſſum ẽ. ſ. p̃bri. ponit etiã q̃o in hoc ſacr̃o ceſſauit figura veteris legis: in q̃ oĩa ꝯtingebãt i figuris. Iuxta pauli vocẽ ad corinthios cap̃. x. Figura aũt huiꝰ ſacramẽti p̃ceſſit qñ pluit deꝰ mãna i deſ̃to p̃ribꝰ: q̃ q̃tidiano paſcebãt alimẽto. vñ panẽ celi dedit eis: panẽ ange. ⁊c̃. ſꝫ illũ panẽ mãducãtes mortui ſunt. iſte aũt panis quẽ legifer xp̃s ꝯdit viuꝰ eſt: q̃ de celo deſcẽdit: ⁊ vite eterne ſubſtantiã miniſtrat. Qð aũt ſacr̃m ſit ſacre rei
M. ſniaꝝ ſignũ. ⁊ qð tria in eo ꝯſiderent. ſ. ſacr̃m tm̃. ſacr̃m ⁊ res ſacra. ⁊ res nõ ſacra: p̃termiſſum facio: q2 piguioꝛi minerua opꝰ ẽ. de hoc plura magr̃ ſniaꝝ i. iiij. diſt. ix. Erit ergo ordo. (Gau-
Gaudiũ ⁊ vnde. dia) gaudiũ ẽ animi letitia alicuiꝰ p̃ñtis bõi opiniõe ꝯcepta. ⁊ dr̃. q. gauriũ qð latine letũ ſonat. gaudia ergo (ſint iũcta ſacris ſolẽnijs). ſ. corpis xp̃i cuiꝰ feſtiuitate pluſq̃ ceteris gaudẽdũ eſt (⁊ p̃conia). i. ſigna vel voces ſolẽnitatis (ſonẽt). i. cũ ſono exeãt (ex p̃cordũs). i. ex itimis nr̃i cordis. (⁊ vetera). i. obſ̃uatiões veteris legis (recedãt) ꝓpter aduẽtũ noue. hoc eſt xp̃i figurati: vel ſic (vetera). i. hõ vetꝰ hoc ẽ vitioſus vñ expurgate vetꝰ fermẽtũ vt ſitis noua ꝯſpſio: vt q̃ ãte hac male vixit: poſt hac viuat nouit hoc ẽ ſine vitijs: vetera ergo. i. mala opa ꝑpetrata (recedãt). i. ſeparẽt (⁊ oĩa ſint noua). i. renouata vcꝫ (corda. voces. ⁊ opa) vt interius ⁊ exterius ſimus azimi hoc eſt puri ad celebrandũ tm̃ ſacramentum.

Noctis recolitur cena nouiſſima
Qua xp̃s credit agnum & azima:
Dediſſe fratribus iuxta legitima
Priſcis indulta patribus.

Et dico q̃ corda voces ⁊ opa ſint noua q2 (cena nouiſſima noctis). i. cena vltime noctis (recolit). i. celebrat (q̃). i. i q̃ cena (xp̃s cre-
Azima. dit dediſſe agnũ). ſ. paſchalẽ ⁊ (azima). i. panẽ abſq3 fermẽto. i. amaritudie ⁊ dr̃ azima ab a q̃ ẽ ſine. ⁊ zima fermentũ. q. ſine fermento (fratribꝰ). i. ap̃lis. nuſq̃ eñ niſi frẽs: aut amicos: diſcip̃los dñi cognoiari videmꝰ in tota ſa-
Gregoriꝰ. cra pagina. teſte Grego. (Iuxta idulta legitima). i. iuxta legẽ datã (p̃ſcis pa.) puta moyſi et
Indultuꝫ patriarchis. nã ſupra dixit obſ̃uata lege plene: q2 nõ veni ſoluere legẽ ſed adimplere. ⁊ ẽ in-
Gregoriꝰ. dultũ ꝯceſſum datũ ſiue remiſſum. vñ Gregoriꝰ luce. iij. tpa indulta ne pereant.

Poſt agnũ typicũ expletis epulis
Corpus dñicum datur diſcipulis
Sic totũ omnibus q̃ totũ ſingulis
Eius fatemur manibus.

Proſeq̃t dicens q̃ poſt agnũ typicũ. i. poſt eſuꝫ agni typici. i. figuratiui q̃ erat cibꝰ corpis: ꝯdit ſe i cibũ aĩe: ⁊ ãgeloꝝ. q2 ip̃e erat verꝰ agnꝰ q̃ abſtulit pc̃a mũdi ⁊c̃. (epulis ergo expletis). i. finitis poſt eſum ag. typici corpus dñicũ dat. ſ. a dño (diſcipulis) ſic totuꝫ. i. totaliter fatemur datũ eẽ oibꝰ. i. duodeci xp̃i diſcipulis (manibꝰ eiꝰ) qð totũ ſingulis. i. cuilibet illorum datum eſt.

Dedit ex frugibus corpis ferculũ
Dedit ex uitibus ſanguinis poculũ
Dicens accipite qð trado uaſculũ
Omnes ex eo bibite.

¶ Dedit. ſ. xp̃s ferculũ coꝛ. i. ſuũ corpꝰ i cibũ ⁊
Ioannes. hoc ex frugibꝰ. i. ex ꝯo pane materiali vñ ioãnes. p̃ãis quẽ ego dabo caro mea ẽ alias ꝯdit fragilibꝰ. ſ. diſcip̃lis q̃ bñ fragiles erãt q2 ſm
Gregoriꝰ. Gre. nõ eos paſſio: nõ reſurrectio: nõ ſpũſſc̃ti miſſio ꝯfirmauerat. ꝯdit et (poculũ) hoc ẽ potũ

ſanguinis ſui ⁊ hoc (ex vitib⁹).i.ex naturali vino. ⁊ nota ꝙ in die illi⁹ ſcẽiſſime cene dixit. nõ bibã amodo de hoc genimine vitꝫ donec ⁊c. q̃ cauſa ĩ die trãſfigurationis dñi ꝯficiť ſacr̃m ex vino nouo: ſi iueniri poſſit vel ſaltẽ vt aliquãtulũ de matura vua in calice liq̃ť. ⁊ noue vue ſup altare bñdiciũť: vt ppľs cõmunicet. Eutician⁹ eñi papa ſtatuit ꝙ fruges noui bñdicereñť ſup altare. alias. dedit ⁊ triſtib⁹. nã triſtes erãt apľi de nece ꝑdicta ſui dñi dicẽs (acci. vaſ. ꝙ tradõ).i. do vob (⁊ oẽs bibite ex eo). ſ. poculo ſanguinis mei. Nota. Eutician⁹ papa.

℄ Sic ſacrificium iſtud inſtituit
Cuius officium committi uolui
Solis preſbyteris qbus ſic congruit
Vt ſumant & dent cæteris.

Sic xp̃s inſtituit).i. tali mõ ſupradicto ordinauit (iſtõ ſacrificiũ). ſ. ſui corpis ſanguiniſq; (cui⁹ offm̃). ſ. ꝯficiẽdi ſacramẽtũ (voluit cõmitti).i. appropriari ſiue tradi tantũ (ſolis pbr̃is qb⁹ ſic ꝯgruit).i. ꝯuenit aut ẽ neceſſariũ (vt ſumãt).i. recipiãt ipſi (⁊ dẽt ceteris). ſ. fidelib⁹ (xͤ ꝯfeſſis ⁊ ꝯtritis) ad q̃ꝝ remediũ ꝯſtitutũ fuit. niſi eñi mãducaueritis carnẽ filij hoĩs: ⁊ biberitis ei⁹ ſanguinẽ: nõ habebitis vitam in vobis ⁊c.

℄ Panis angelicus fit panis hoim
Dat panis cœlic⁹ figuris terminũ:
O res mirabilis manducat dñm
Pauper ſeruus & humilis.

Panis angelic⁹).i. xp̃s q̃ eſt cib⁹ angeloꝝ. vñ dr̃. ego ſuꝫ panis ver⁹ q̃ de celo deſcendi (fit).i. efficiť (panis hoĩm) ꝑ qb⁹ nat⁹ eſt (⁊ panis hic dat celit⁹).i. diuinit⁹ (terminũ).i. finẽ figuris. ſ. typicis veteris teſtamẽti. in ꝙ tẽ diximus ꝯtingebãt oĩa in figuris. (o res mirabilis).i. digna admiratiõe q̃r. ſ. (paup ſeruus ⁊ hũilis) hoc eſt cuiuſcũq; ꝯditiõis ſeu ſtat⁹ ſit homo xp̃ianus: mãducat dñm. hoc eſt factorẽ ſuũ ſacramẽtaliter ſumit. ⁊ ſumiť dupliciter. ſ. ſacramẽtaliter ⁊ ſpũaliter.

℄ Te trina deitas unaq; poſcimus
Sic tu nos uiſita ſicut te colimus:
Per tuas ſemitas duc nos quo tẽdi-
Ad lucẽ quã inhabitas. (m⁹

O trina deitas (ꝙ) ꝑ ⁊ (vna).i. o de⁹ trinus ⁊ vn⁹ (poſcim⁹ te).i. a te q̃r colim⁹ te ſic. ſ. ꝑ hũilẽ ꝺuotionẽ celebrãdo feſtiuitatẽ corpis tui (viſita nos). ſ. ꝑ grãm tuã. aliter erit ſicut illõ qđ dr̃ in orõne dñica. ſ. dimitte nob debita nr̃a ſicut ⁊ nos ⁊c. vel dic viſita tu nos ſic ſicut colim⁹ te q̃r loq̃ť in ꝑſona eccľie q̃ tota pulchra ẽ ⁊ bñ colit duũ (⁊ duc nos ꝑ tuas ſemitas).i. ꝑ tua ꝑcepta q̃ ſunt ſemite di direct ad cor. vñ gregori⁹ ſemita dei ad cor dirigiť. ad lucẽ quã inhabitas (quo).i. ad quã lucẽ (tendim⁹) q̃r eſt finis religiõis nr̃e xp̃iane. Gregori⁹.

℄ Carmen eſt dimetrũ iambicũ cacometrũ. Canitur in feſto eucharistie ſicut ſuperiores hymni ad laudes.

Additus cũ glo.

VErbum ſupernũ ꝓdiens
Nec pr̃is linquẽs dexterã
Ad opus ſuum exiens
Venit ad uitæ ueſperam.

Iſte hy⁹ ſiľr caniť ĩ die corpis xp̃i. et eſt eiuſdẽ materie cũ ꝑcedẽtib⁹. Demõſtrat q̃liter legifer xp̃s deſcẽdit a ſummo celo ⁊ morticinia nr̃e carnis aſſumpſit: vt ĩ eadẽ carne ꝑditos redimeret: reliq̃ns ꝑ memoriali ſuũ ſacr̃m tãq; vltimũ ei⁹ teſtamẽtũ. Ordo ẽ (xͤbũ ſup).i. xp̃s filius dei altiſſimi (ꝓdiẽs).i. apparẽs nob (nec linq̃ns).i. nec deſerẽs. (dex. pa).i. ſedẽ pr̃is ſui q̃r xͤbũ erat apđ deũ (exiẽs ad op⁹ ſuũ).i. veniẽs ad paſſionẽ ſufferẽdã ꝑ nob pctõrib⁹ (venit ad veſperã vite) vnde ſupra. vergẽte mundi veſpere egreſſus ⁊c.

℄ In mortem a diſcipulo
Suis tradendus emulis:
Prius in uitæ ferculo
Se tradidit diſcipulis.

Et dico qđ xp̃s veniẽs ad vite veſpã (p⁹).i. pnſ ꝙ tradẽdus. ſ. eẽt a diſciplo. ſ. iuda traditore (ſuis emulis).i. inuidis iudeis bñ emulis: vñ eſt illõ ſciebat eñi qđ ꝑpter inuidiã tradidiſſent illũ (in mortẽ). ſ. corpalẽ (tradidit).i. ſe ipm̃ dedit ad manducandũ diſcipulis. ſ. ſuis (in ferculo).i. in cibo vite.

℄ Quibus ſub bina ſpecie
Corpus dedit & ſanguinem:

Quib⁹. ſ. diſciplis ſuis duodeci (dedit)

idest xp̄s (corp⁹).ſ.ſuū in cibū.(ꝛ ſanguinē).ſ. in potū ꝛ hoc ſub bina (ſpecie).i.ſub duabus natur.ſ.panis ꝛ vini: vt modo ꝯficit̃ a pbr̃is q̄ iā illi fuerāt ordinati pbr̃i (vt cibaret totū hoiem duplicis ſubſtātie).ſ.aie ꝛ corpis vel potius hūanitatis ꝛ diuinitatis.

Vt duplicis ſubſtantie
Totum cibaret hominem.

Naſcēs.ſ.xp̄s ex v̄gine maria (dedit ſe ſociū) in hūanitatē in q̄ nat⁹ eſt ꝛ cū hoībus ꝯuerſatus (ꝛ ꝯueſcēs).i.cenās.ſ.cū diſcipulis dedit ſe in eduliū.i.in cibum (ꝛ moriēs).ſ.xp̄s duct⁹ ad occiſionē ſic agn⁹ (dedit ſe i p̄ciū).i. in redēptionē nr̃am.(ꝛ iā regnans.ſ. in celis (dedit ſe) nob.ſ.fidelib⁹ (in p̄miū).i.in meritū ꝛ ſempiternā remūerationē certaminis nr̃i.

Ecce mer ces ei⁹ cū eo. Eſaie.lxij.

℄ Se naſcens dedit ſocium
Conueſcens in edulium:
Se moriens in precium
Se regnans dat in premium.

Cōuertit̃ mō eccl̃ia in pſona toti⁹ ppl̃i ad petēdū auxiliū ex omipotēti deo dicēs.(o hoſtia ſalutaris).i.o xp̄e victima ſalutifera (q̄ pandis).i.apis (oſtiū).i.ianuā celi.i.paradiſi (da robur).i.fortitudinē reſiſtēdi diabolo (fert).i.da (auxiliū).i.adiutoriū.ſ.(q̄ bella hoſtilia) i.triſtes ꝯtentiōes hoſtiū.i.demonū vel hereticoꝝ aut ſciſmaticoꝝ (p̄munt nos).i.vrgent nos pctores.

℄ O ſalutaris hoſtia
Quæ cœli pandis oſtium:
Bella premunt hoſtilia
Da robur fer auxilium.

Cōcluſio eſt totius hymni ad gl̃iam ꝛ laudē trinitatis vnitatiſq; (gl̃ia ſempiterna) idest laus perpetua (ſit vni dn̄o).ſ.in deitate (q;).i.ꝛ (trino).ſ.in pſonis q̄ ſcʒ deus (donet nobis vitā ſine termino).i.ſine fine ꝛ hoc in patria ſcʒ celeſti. Amen.

Vni trinoq; domino
Sit ſempiterna gloria
Qui uitam ſine termino
Nobis donet in patria. Amen.

℄ Carmen eſt quale dactylicum hypercatalecticum. Canitur in feſto beate agathe uirginis & martyris: cuius martyriū deſcribit & fauorem apud deum implorat.

¶ Prudentius q̄ hūc hymnū in honore bt̃e agathe ꝯpoſuit: laudat deū q̄ tātā ꝯſtātiā cōtulit ſc̃e agathe v̄gini.(Ecce).i.videte (dies agathe martyris eximie).i.magne (v̄gis emicat).i.valde ſplēdet quo.ſ.die (xp̄s ſociat).i. ꝯiungit (eā ſibi) vel accedere fecit eā ad ſe (et duplex diadema).i.duplex corona.ſ.martyrij ꝛ caſtitatis (decorat).i.honorat eam.

Martyris ecce dies agathe
Virginis emicat eximie:
Qua ſibi xp̄us eam ſociat
Et diadema duplex decorat.

Additio. Hic hymn⁹ prudētio attribuit: quē ego oculis trāſcurri meis nec tn̄ offendi ni ocul⁹ me fefellit ſʒ nō inficies eo cū hymnū ſc̃e eulalie martyris i hoc gn̄e cōpoſuerit. Noueris tn̄ vt in titulo poſui: metrū eē alemaniū dactylicū trimetrū hypcatalecticū ꝯſtās trib⁹ dactylis ꝛ ſemipede. ſcādit̃ ſic. m̃rtys.ecce.di.es.aga.the. Ubi aūt erat quā xp̄s eā ſibi ſociat. Verti. Qua ſibi xp̄s eā ſociat. vt ſtaret mēſura carminis. cetera demonſtrabit lr̃a. Diadema corona ē: ꝛ ornat⁹ capitis geſtamēq; regis. ꝛ d̄r a diadeo greco verbo qd̄ eſt circūligo. vn̄ diadematus.i.diademate ornat⁹ decorat. pe.cora.as. qd̄ eſt honeſto ſeu honorifico ꝛ deſcēdit a decus.oris. ꝛ nō a decor.is. vnde eſt decoro.as.pe.p. ꝛ ſignificat idē quod orno.as.

Diadema
Diadematus.
decoro.as

Decus).i.nobilis (ſtirpe) fuit ꝛ progenie (elegans ſpecie) idest decens ꝛ conueniens et pulchra facie (ſed magis pulchra actib⁹ atq; fide) idest operibus fidei. illa dico reputans nil p̄ro nihilo ducens (terrea) idest terrena (ꝛ proſpera) terrenorum proſperitatē (ꝛ ligans) idest retinens (ſibi corde) idest mente (iuſſa) idest precepta dei.

Stirpe decens elegans ſpecie
Sed magis actibus atq; fide:
Terrea proſpera nil reputans
Iuſſa dei ſibi corde ligans.

Fortior hæc trucibusq; uiris
Expoſuit ſua membra flagris:
Pectore q̄ fuerit ualido
Torta mamilla docet patulo.

☞ Hec ſcʒ agatha (fortior viris trucib⁹). i. crudelib⁹ (expoſuit ſua membra). i. dedit (flagris). i. verberib⁹ ⁊ flagellis (mamilla torta a carnificib⁹ docet) manifeſtat (patulo). i. apte (q̄). i. quantū ipſa agatha fuerit (valido pectore). i. forti mēte ⁊ corpe.

Delicie cui carcer erat
Paſtor ouem petrus hanc recreat:
Inde gauiſa magiſq; flagrans
Cuncta flagella cucurrit ouans.

☞ Cui agathe carcer erat delitie. i. ꝓ delicijs vl' loco ḋlitiaꝝ (paſtor ouē petr⁹ recreat). i. ꝯſolat (hāc ouē). i. agathā (⁊ ide gauiſa). i. leta (⁊ magis flagrās). ſ. amore dei (cucurrit). i. ſuſtinuit (cūcta flagella ouās). i. gaudens.

Ethnica turba rogum fugiens
Huius & illa meretur opem:
Quos fidei titulus decorat
His uenerem magis ipſa premat.

☞ Ethnica turba). i. gētilis vel pagana q̄ iuſta ethnā habitauit (fugiēs rogū). i. cōbuſtionē ipſa turba (meret opē) ipſi⁹ agathe. i. meruit auxiliū (ergo de⁹ ꝑmat magis ⁊ reſtrīgat venerē). i. luxuriā (his). i. oib⁹ (q̄s titul⁹). i. honor vel ſignū (fidei decorat). i. honorat. Et nota q̄ qōdā tpe ethna cepit cōburere totā ciuitatē catanēſiū. ideo pagani venerūt ad ſepulchrū ſcte agathe ⁊ acceperūt veliū ⁊ ꝓiecerūt in ignē: ⁊ ſtatim ignis extinct⁹ eſt.

Iam renitens quaſi ſponſa polo
Pro miſeris ſupplica domino:
Sic ſua feſta coli faciat
Se celebrantibus ut faueat.

☞ Tu ſtella (renitēs). i. ſplēdēs (polo). i. in celo (q̄ſi ſpōſa) xp̄i (ſupplica dn̄o ꝓ miſeris). i. ꝓ nob pctōrib⁹ (vt faciat coli) i. celebrari (ſua feſta ſicvt fauear). i. det auxiliū celebrātib⁹ ſe.

Gloria cum patre ſit genito.
Spiritui prouideq; ſacro:
Qui deus unus & omnipotens
Hanc memorū faciat memorem.

☞ Gloria ⁊ laus ſit genito). i. filio (cum patri ⁊ ſpiritu ſancto). i. trinitati (ꝓuide q̄ deus vnus ⁊ oīps faciat hāc. ſ. agathā memorē memoꝝ) ſuoꝝ noſtroꝝ q̄ eius feſtū ⁊ memoriaʒ celebramus meminerit ⁊ nos adiuuet ſuis ꝑcibus. Amen.

¶ Carmen eſt quale illud nocte ſurgentes. Canitur in feſto beati benedicti abbatis: cuius uitā & miracula deſcribens: petit ut eius meritis peccatorum ueniam conſequamur.

CHriſte ſctōrū decus atq; uirtus
Vita & forma uia lux & auctor
Supplicū uota pariterq; hymnum
Suſcipe clemens.

¶ In hoc hymno q̄ ſcribit carmine ſaphico mixto adonico agit auctor de vita ⁊ habitu ſcti bn̄dicti ⁊ de miraculis ei⁹. ſ. de capiſterio fracto ī pueritia ſua ſanato ⁊ de puero a latice tracto. Intēdit rogare deū q̄ eſt vita ⁊ lux oīʒ fideliū vt nr̄a vota ſuſcipiat ⁊ nr̄a pcc̄a expellat ⁊ fauorē ſuū tribuat ⁊ grām ſuā ꝯcedat meritis ſcti bn̄dicti. O xp̄e tu dec⁹). i. honor (atq; vt⁹ ſctoꝝ) q: ꝑ te v̄tuoſi ſunt (⁊ vita) q: ꝑ te viuūt (⁊ forma) q: a te imutari debēt. vn̄ dixiſti. Ego ſuʒ via veritas ⁊ vita (via) q: ꝑ te eūt ad p̄rēʒ (lux) q: ꝑ te illumināt (⁊ ſal⁹) q: ꝑ te ſalui facti ſunt ⁊ tu q̄ talis es (o clemēs). i. o miſicors (ſuſcipe vota ſupplicū). i. ſupplicantium et pariter hymnum.

Additio. Hic hymn⁹ nullas admittit colliſiōes ſyllabaꝝ: qd apd auctores maxime antiq̄s aliq̄n repim⁹. ⁊ ꝓpterea nō ſine metaciſmo q̄ barbariſmi ſpecies eſt ⁊ hiulca ꝓnūciatione p̄termiſimus.

Qui tuū dudū benedictū ad te
Attrahens mire ſegregaſti mūdo:
Ut proba mūdi reprobare diſcens
Te ſequeretur.

☞ Qui attrahēs dudū). i. olī (tuū bn̄dictū ad te) ꝑ v̄tuoſa opa (ſegregaſti mire). i. mirabilr (mūdo). i. a mūdo. ⁊ q̄re (vt diſcēs reꝓbare). i. ꝯtradicere vel ſpnere (ꝓbra mundi). i. pcc̄a et mūdi iniq̄tates. Et ſeq̄retur te. q: tu dixiſti. Qui ſeq̄tur me nō ambulat in tenebris: ſed habebit lumē vite ⁊ mie dicit dn̄s.

❧ Deuotũ animũ).i.religioſuz(cuiꝰ pueri).i.bñdicti(gr̃a fidei)de q̃ plenus erat ſctũs bñdictus(p̃ſtans valere).ſ.poſſe (q̃ gr̃a fidei valens)bñs pegit(mira).i.miracula q̃ in dialogoꝝ libro poſſunt inueniri ꝑ(p̃cibus)ꝛ mẽte fideli.

Cuius de uotum animum pueri
Gratia preſtans fidei ualere:
Qua ualens mira p̃cibus peregit
Mente fideli.

❧ De hinc).i.deinde(extendẽs pedẽ in remotis)locis.i.in heremo magis volẽs cruciari q̃ ſouere artꝰ iuuenilis corpis ꝛ q̃re:qꝛ erat ardẽs caſto amore dei(ſcãdẽs).i.aſcẽdẽs (ardua).i.excelſa(ꝛ fuit malẽs).i.magis volens (cruciari q̃ ſouere artus).i.mẽbra corpis iuuenilis ꝛ q̃re qꝛ erat ardẽs caſto amore dei.

De hinc extẽdẽs pedẽ i remotis
Ardua ſcandens cruciari malens:
Corporis artus iuuenilis ardens
Caſtoq; amore.

❧ Oẽs reſonemus).i.pſoluamus(glĩã).i.laudẽ pr̃i ꝛ(o alme).i.ſcẽe(ſpũs cõpar).i.eq̃lis(vtriuſq;).ſ.pr̃is ꝛ filii tu dico(vnꝰ deꝰ om̃i tpe ſecli reſonemꝰ).i.pſoluamꝰ glĩaz ſemp.i.in om̃i tpe(tibi) i.ad honorẽ tui.

Gloriam patri reſonemus oẽs
Et tibi compar utriuſq; ſemper:
Spiritus alme deus unus omni
Tempore ſecli.

❧ Cõſtrue(imbuit).i.docuit vel impleuit (poſt hinc) i.deinde(hoies btõs).i.bonos vel bñdictos(regulis arctis).i.ſtrictis(retũdi).i.refrenari aĩos ſupbos(ꝛ docuit ſubdere colla).i.mentẽ(ſemp iugo dñi poloꝝ).i.p̃ceptis domini.

Imbuit poſt hinc hoies beatos
Regulis arctis animos retundi:
Et iugo ſemper domini polorum
Subdere colla.

❧ Ex qbꝰ).ſ.diſciplis ſcẽi bñdicti(maurꝰ) ſcz ſctũs exiſtẽs(ſedulꝰ miniſter) i.diligẽs ad miniſtrator ſcẽi bñdicti(obſeq̃ns pr̃i).i.obediẽs p̃cepto pr̃is(traxit).i.retraxit(equore).i.a mari(pueꝝ) ſ.placidũ diſcipulũ ſcẽi bñdicti (ductũ gurgite)qꝛ iã aq̃ ipm mergebat (leuatum latice).i.extractũ ex aqua.

Ex qbus maurꝰ ſedulꝰ miniſter
Gurgite ductum placidũ puerum:
Obſequens patri latice leuatum
Equore traxit.

❧ O xp̃e p̃camur veniã meritis huiꝰ ſcẽi bñdicti(vt arceas).i.repellas a nob irã(ꝛ tribuas fauorẽ).i.auxiliũ(p̃ſtãs gr̃am) v̓tutũ et veniã pctoꝝ(nobis)tu dico(mitis).i.ſuauis reſpiciendo(ad oẽs.)

Huius o xp̃e meritis precamur
Vt arceas iram tribuas fauorem:
Gratiam preſtans ueniamq; nobis
Mitis ad omnes.

❧ O alme deus).i.ſcẽe ꝛ rector.i.gubernator:(oramus).i.dep̃camur (p̃be) nob vt fides nr̃a reſiſtat vitiĩs atq; miniſtra ſtudiĩs v̓tutum pectore puro.gloriã patri.

Prebe oramus deꝰ alme rector
Fides ut noſtra uitiis reſiſtat:
Atq; uirtutum ſtudiis miniſtra
Pectore pũro.

Carmen eſt dimetrum iambicum cacometrum. Canitur in feſtis ſanctorum angelorum.

¶ In hoc hymno intẽdit auctor laudare dñz intẽdit etiã in cõmemoratiõe ſcẽi michaelis gr̃a vel amore ipſiꝰ archãgeli collaudare oẽs angelos:ſed maxime michaelẽ q̃ eſt p̃nceps militie celeſtis.rogat itaq; ꝛ p̃cat vt oẽs angeli nob aſſiſtãt ꝛ demones a nob repellant ꝛ mũdos corde ꝛ corpe nos redãt. O xp̃e q̃ es ſplẽdor pr̃is vita ꝛ v̓tus cordiũ qꝛ ſicut viuit corpus p aĩam.ita viuit aĩa p xp̃z(pſallimus tibi in ɔſpectu angeloꝝ votis ac p̃cibus)vel corde ore ꝛ voce(ꝛ damus melos).i. melodias

Tibi xp̃e ſplendor patris
Vita uirtus cordium:
In conſpectu angelorũ:
Votis uoce pſallimus
Alternantes concrepando
Melos damus uocibus.

vocibus) nr̄is (cōcrep[illegible]do). i. reſonando (alternātes). i. vocibus alternatis decantantes.

Collaudamus uenerantes
Omnes celi milites
Sed precipue primatem
Celeſtis exercitus
Michaelem in uirtute
Conterentem zabulon.

Nos collaudam⁹ venerātes oēs celi milites) idest angelos celi (p̄cipue primatē celeſtis exercitus). ſ. michaelē (cōterentē zabulō) i. diabolū (in virtute crucis. Michael q̄s eſt vt deus. quaſi dicat. quis eſt ita fortis vt deus noſter qui creauit nos ad laudandum ſe: per hoc nomen michael oſtenditur q̄ nullus poteſt facere que deus facit.

Quo cuſtode procul puelle
Rex chriſte piiſſime
Omne nephas inimici
Mundo corde & corpore
Paradyſo redde tuo
Nos ſola clementia.

Quo cuſtode). ſ. michaele. o (piiſſime) i. fortiſſime (p̄cul pelle). i. abiice lōge (om̄e nephas). i. om̄e peccatum (inimici). i. diaboli: et redde nos ſola vel ſctā clemētia (tuo paradyſo). i. in requiē nos dico (mūdos factos corde ⁊ corpore). i. tam in anima q̄ in corpore.

Et quo cuſtode). ſ. michaele chriſtus expellat a nobis omne nephas inimici ⁊ faciat nos mūdos corde ⁊ corp̄e ideo (p̄ſonemus gloriā patri vocibus melodis). i. dulcedinis vel dulcib⁹ melodiis (canam⁹ gloriā xp̄o). i. ei⁹ filio ⁊ canam⁹ ſimiliter eadē q̄litate (gloriā) ideſt laudē dei ⁊ honorē (paraclito) i. ſpiritui ſancto (qui extat. i. manet) deus trinus i perſonis ⁊ vnus in vnitate ſubſtātie (ante ſecula). i ante omnia ſecula. Amen.

Gloriam patri melodis
Perſonemus uocibus
Gloriam chriſto canamus
Gloriam paraclito
Qui deus trinus & unus
Extat ante ſecula. Amen.

Carmen eſt ſaphicum mixtum adonico. Canitur in feſto angelorum quorum auxiliū petit.

CHriſte ſctōꝝ decus angelorū
Rector humāi gn̄is & auctor
Nobis eternū tribue benignus
Scandere celum.

O xp̄e ſanctoꝝ decus angeloꝝ ſctōꝝ dico ad differentiā maloꝝ. Et nota q̄ auctor facit hic inuocationē ad oēs ⁊ ſingulos bonos angelos (rector humani gn̄is) ⁊ auctor tu benignus tribue nobis (ſcandere). i. aſcendere (celum) ideſt regnum eternum.

Angelū pacis michael ad iſtam
Celitus mitte rogitemus aulam:
Nobis ut crebro ueniente creſcāt
Proſpera cuncta.

Rogitem⁹ mittat celitus). i. dirigat (ad iſtā aulā) i. eccleſiā (michaelē angelū pacis) qui nos placaret deo. quotiēs magna nūciātur: a deo michael mittitur: q̄n vero maiora gabriel mittit̄ vt marie: zacharie. ad medelam raphael mittitur vt thobie ad hoc ergo mittatur (vt cuncta proſpera creſcāt veniēte michaele angelo dei (crebro). i. frequenter. — Michael angel⁹ pacis.

Angel⁹ fortis gabriel ut hoſtē
Pellat antiquūm uolitet ab alto:
Sepius templū ueniatq̄ in iſtud
Nos miſeratus.

Gabriel interp̄tat̄ fortis angelus. i. fortitudo dei p̄ qd̄ itelligitur q̄ fortis fuit et potens ad defendendū fortitudinē diaboli p̄ virtutē ſctē crucis (⁊ gabriel fortis angel⁹ volitet) ideſt volet ab alto celo vt pellat antiquum hoſtem). i. diabolū gabriel dico (veniat ſepius) ad iſtud tēplū. i. eccleſiam miſertus noſtri. — Gabriel angel⁹ fortitudinis.

Additio. Adonicus iſte verſus erat noſtri miſertus. ſed q2 in noſtri vitioſe corripitur ſecunda: verti nos miſerat⁹: qd̄ legit̄ meli⁹ etiā quā viſere nr̄i. vt aliī legunt.

Angelū nobis medicum ſalutis
Mitte de celis raphael ut omnes:
Sanet egrotos pariterq̄ noſtros
Dirigat actus.

O xp̄e (mitte nobis angelū raphaelem medicū ſalutis nr̄e) raphael interpretat̄ medicina dei. ⁊ ſignificat xp̄m qui tulit nobis de celis medicinā cuius gratia mūdati ſum⁹ ab om̄i peccato ⁊ liberati ab hoſte antiquo — Raphael angel⁹ medicine.

(vt ſanet) ideſt curet nos omnes (egrotos) in mente (⁊ dirigat actus noſtros) ideſt noſtras operationes prauas ad bonam operationem.

Et quia facimus inuocationẽ angeloꝝ (maria genitrix dei noſtri ⁊ totus chorus angelorum aſſiſtat ſemper) ideſt in omni tẽpore (nobis) omnibus (⁊ tota concio beata) .i. exercitus angelorum nobis aſſiſtat ſimul et iſti intercedant pro nobis.

¶ Hinc dei noſtri genitrix maria
Totus & nobis chorus angelorũ:
Semper aſſiſtat ſimul & beata
Concio tota.

Beata deitas) ſcilicet patris (ac nati) .ſ. filij (⁊ ſpiritus ſancti preſtet) ideſt tribuat (nobis) pariter hoc quod predictum eſt (gloria) cuius ſpiritus (reboat) ideſt perſonat in omni mundo.

¶ Preſtet hoc nobis deitas beata
Patris ac nati pariterqꝫ ſancti
Spiritus cuius reboat in omni
Gloria mundo.

¶ Carmen eſt dimetrũ iambicũ cacometrũ. Canitur in feſto omniũ ſanctorũ: quorum omniũ interceſſionẽ pro nobis implorat.

Hic facit iuocationẽ ad oẽs ordines angeloꝝ: deprecatur eos vt ipſi aſſint nobis: et a nobis oĩa vitia repelant ⁊ nos purificatos corde ⁊ corpore ⁊ opere ad celeſtia regna perducant. (O chriſte redemptor omnium ſcilicet fideliũ (conſerua tuos famulos) qui tibi famulantur. tu dico (placatus ſanctis precibus) beate marie virginis. ⁊c.

CHriſte redemptor oĩum
Cõſerua tuos famulos:
Beate ſemper uirginis
Placatus ſanctis precibus.

O beata agmina celeſtium ſpirituuꝫ) ideſt angelorum (pellite quoqꝫ ideſt ſimiliter (preterita mala) ideſt vitia preſentia ⁊ futura a nobis.

¶ Beata quoqꝫ agmina
Celeſtium ſpirituum:
Preterita preſentia
Futura mala pellite.

Vates) ideſt o vos prophete eterni iudicis ideſt chriſti (o apoſtoli domini expoſcimus) ideſt deprecamur (ſuppliciter) ſaluari veſtris precibus.

¶ Vates eterni iudicis
Apoſtoliqꝫ domini:
Suppliciter expoſcimus
Saluari ueſtris precibus.

O martyres dei inclyti) ideſt nobiles et electi (et confeſſores lucidi) ideſt caſti (ferte nos in celeſtibus) regnis (veſtris orationibus.

¶ Martyres dei inclyti
Confeſſoreſqꝫ lucidi:
Veſtris orationibus
Nos ferte in celeſtibus.

Chorus ſanctarum virginum ⁊ omnium monachorum facite (nos chriſti conſortes) ideſt participes (celeſtis regni cum omnibus ſanctis.

¶ Chorus ſanctarum uirginum
Monachorumqꝫ omnium:
Simul cum ſanctis omnibus
Conſortes chriſti facite.

Auferte ideſt remouete (gẽtem pfidã) ideſt infidelẽ (de finibus credentium) et ad quid (vt perſoluamus alacriter) ideſt iocoſe (chriſto laudes debitas.

¶ Gentem auferte perfidam
Credentium de finibus.
Vt chriſto laudes debitas
Perſoluamus alacriter.

Gloria) ideſt laus ſit (ingenito pr̃i eiuſqꝫ vnigenito) ideſt filio ieſu chriſto (vna) ideſt pariter (cum ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. Amen.

¶ Gloria patri ingenito
Eiuſqꝫ unigenito:
Vna cum ſancto ſpiritu
In ſempiterna ſecula. Amen.

IEſu ſaluator ſeculi
Redēptis ope ſubueni:
Et pia dei genitrix
Salutem poſce miſeris
¶ Cetus omnes angelici
Patriarcharum cunei:
Et prophetarum merita
Nobis precentur ueniam.
¶ Baptiſta chriſti preuius
Et clauiger ethereus:
Cum ceteris apoſtolis
Nos ſoluant nexu criminis.
¶ Chorus ſacratus martyrum
Confeſſio ſacerdotum:
Et uirginalis caſtitas
Nos a peccatis abluant.
¶ Monachorum ſuffragia
Omneſq; ciues celici:
Annuant uotis ſupplicum
Et uite poſcant premium.
¶ Laus honor uirtus gloria
Deo patri & filio:
Sancto ſimul paraclito
In ſempiterna ſecula. Amen.

Hymnus iſte continuatur ſuperiori ſic dixi. O chriſte conſerua tuos famulos ⁊ bene debes: quia redemiſti nos. O (ieſu ſaluator ſeculi ſubueni) ideſt ſucurre redemptis (ope) ſcilicet tuo auxilio. ⁊ o (pia dei genitrix poſce) ideſt impetra (ſalutem animaruꝫ) nobis miſeris.

Omnes angelici cetus) ideſt oĩes angelorum ſocietates ſeu exercitus (cunei) ideſt chori (patriarcharum) ⁊ merita prophetaꝝ) (precentur). i. poſtulent vel impetrent (nobis veniam) ideſt indulgentiam peccatorum.

Baptiſta) ioannes (preuius). i. precurſor chriſti ⁊ (clauiger) ſcilicet petrus (ethereus) ideſt celeſtis (cum ceteris apoſtolis) (ſoluant nos a nexu criminis). i. a vinculis peccatorum.

Sacratus chorus) ideſt ſacer cetꝰ (martyrum ⁊ confeſſio ſacerdotum) ideſt iuſtoruꝫ (⁊ caſtitas virginalis). i. virginum abluant nos a peccatis.

Suffragia) ideſt patrocinia electorum vel monachorum (⁊ omnes celici) ideſt celi (ciues) angeli (annuant) ideſt faueant (votis) ideſt precibus (ſupplicum) ideſt humilium (⁊ poſcant) ideſt impetrent premium vite eterne.

Laus honor virtus gloria ſit deo patri ⁊ filio ſimul ſancto paraclito in ſempiterna ſecula. Amen.

Carmen eſt dimetrum iambicum cacometrum. Canitur in feſtis apoſtolorum: quorum poteſtatem a chriſto traditam narrat.

EXultet celum laudibus
Reſultet terra gaudiis:
Apoſtolorum gloria
Sacra canunt ſolemnia.

In hoc hymno facit auctor inuocationē ad apoſtolos vt ipſi pro nobis deprecētur ⁊ ſuis precibus a nobis vitia repellāt vt venientes ad iudiciū ne pro reatu puniāt ſed eternis gaudijs repleri nos faciāt. Et nota ꝙ dies iudicij nō dr ideo ꝙ tūc erit dies: ſed apparebūt omnia nobis tanꝙ in die (celū). i. celeſtis curia (exultet). i. gaudeat laudibus (terra) ideſt terreni. ſ. homines (reſultet gaudijs) homines canunt ideſt laudant (ſacra ſolemnia gloria apoſtolorum.

Dies iudicij nō erit dies.

¶ Vos ſecli iuſti iudices
Et uera mundi lumina:
Votis precamur cordium
Audite preces ſupplicum.
¶ Qui celum uerbo clauditis
Seraſq; eius ſoluitis:
Nos a peccatis omnibus
Soluite iuſſu queſumus.

Vos apoſtoli iuſti iudices ſecli. i. ſeculi: ⁊ (vera lumina mundi) quia totus mundus illuminat eoꝝ predicatione (precamur vos votis cordium) ideſt precibꝰ cordis (audite preces ſupplicum). i. humilium.

Qui clauditis) ſcilicet peccatoribus (celum verbo) ideſt ſermone (⁊ ſoluitis bonis ſeras) ideſt clauſuras (eius queſumus) precamur (vos ſoluite) ideſt abſoluite (nos a peccatis omnibus iuſſu). i. precepto.

Precepto quorū).ſ.apoſtolorū(ſalus).i. ſanitas(& langor).i.infirmitas omnium hominum(ſubditur ſanate egros).i.peccatores (moribus).i.prauis cogitationibus & voluntate mala peccandi (reddentes nos virtutibus)ideſt operationibus virtuoſis.

Et rogamus vos vt cum chriſtus iudex aduenerit in fine ſeculi faciat nos eſſe compotes ſempiternis gaudijs.

¶ Quorum precepto ſubditur
Salus & langor omnium:
Sanate egros moribus
Nos reddentes uirtutibus.
¶ Vt cum iudex aduenerit
Chriſtus in fine ſeculi:
Nos ſempiternis gaudiis
Faciat eſſe compotes.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur in feſtis apoſtolorum. Quorum laudes enumerat.

Hymnus iſte continuatur ſuperiori.ſ. exultet celum laudib⁹(nos canentes debitas laudes)xpo in honore aplorū (canamus letis mentibus).i.iocundis(gloria).i. ad gloriam (apoſtolorū eterna munera)ideſt dona chriſti que ſua pietate nobis largitus eſt.

Iſti ſunt principes eccleſiaruz iſti ſunt triumphales duces mūdi).i.triumphantes (iſti ſunt milites celeſtis aule) ideſt palatij et ſunt(vera mundi lumina) quia predicatione illorum illuminatus eſt mundus.

Fides deuota ſanctorum) ideſt obediens inuicta ſpes credentium perfecta chriſti charitas)ideſt amor(triumphat) ideſt ſuperat(principem mundi)ideſt diabolum. Unde. Uenit princeps mundi huius & in me nō habet quicq̄.

Paterna gloria exultat in his)ſcilicet apoſtolis(volūtas ſpiritus ſancti)exultat in his(filius exultat in his)quid dicam per ſingula celum repletur gaudijs.

O redemptor queſumus te nunc)ideſt in preſenti(vt iungas precantes ſeruulos cōſortio ipſorum)ſcilicet apoſtolorum (in ſempiterna ſecula. Amen.

Eterna chriſti munera
Apoſtolorum gloria:
Laudes canentes debitas
Letis canamus mentibus.
¶ Eccleſiarum principes
Mundi triumphales duces:
Celeſtis aule milites
Et uera mundi lumina.
¶ Deuota ſanctorum fides
Inuicta ſpes credentium:
Perfecta chriſti charitas
Mundi triumphat principem.
¶ In his paterna gloria
In his uoluntas ſpiritus:
Exultat in his filius
Celum repletur gaudiis.
¶ Te nunc redemptor queſumus
Vt ipſorum conſortio:
Iungas precantes ſeruulos
In ſempiterna ſecula. Amen.

Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur in feſto unius martyris cuius laudem narrat.

Deus tu ſors)ideſt pars (tuorum militum)ideſt hereditas.vnde dauid. Dominus pars hereditatis mee(& corona premiū)quia tu ſecundum meritum tribuis mercedez abſolue nos(nexu criminis).i. laqueo peccatorum nos dico canentes laudes martyris)cuius hodie feſtum celebratur.

Hic martyr(deputans) ideſt iudicans vel eſtimans(rite).i.recte (gaudia mundi et blandimenta eſſe noxia et caduca (peruenit nempe)ideſt certe(ad celeſtia regna.

Deus tuorum militum
Sors & corona premium
Laudes canētes martyris
Abſolue nexu criminis.

Hic nempe mundi gaudia
Et blandimenta noxia:
Caduca rite deputans
Peruenit ad celeſtia.

¶ Penas cucurrit fortiter
Et ſuſtulit uiriliter:
Pro te effundens ſanguinem
Eterna dona poſſidet.

☞ Et ipſe cucurrit fortiter) ideſt conſtans forti animo (penas) ideſt torměta huius mũdi trãſiuit (ꝛ ſuſtulit). i. ſuſtinuit (illas penas viriliter effundens ſanguinem ſuum) ꝛ ideo (poſſidet eterna dona.

¶ Ob hoc precatu ſupplices
Te poſcimus piiſſime:
In hoc triumpho martyris
Dimite noxam ſeruulis.

☞ Ob hoc). i. propter hoc quia pro te ſanguinem fudito (piiſſime paternos ſupplices poſcimus) ideſt precamur (te precatu). i. precibus humilibus (in hoc triumpho in hac victoria martyris dimitte noxam) ideſt culpaꝫ (ſeruulis.

MArtyr dei qui unicum
Patris ſequendo filium:
Victis triũphãs hoſtibus
Victor fruens celeſtibus.

☞ Materia hui⁹ hymni eſt vt relictis delectationibus ꝛ vanitatibus huius ſeculi bona opera exercẽdo deũ ſequamur. o (martyr dei qui fuiſti victor) victis hoſtibus. tu dico (triumphans ſequendo vnicũ filium patris es modo fruens celeſtibus). i. bonis.

¶ Tui precatus munere
Noſtrum reatum dilue
Arcens mali contagium
Vite remouens tedium.

☞ Et quia tantis bonis frueris (dilue). i. extingue (reatum) ideſt peccatum noſtrũ tu dico (arcens contagium mali) ideſt diaboli (remouens tedium vite) ſcilicet famem ſitim nuditatem frigus. ſcilicet nobis dando temporalia neceſſaria.

¶ Soluta ſunt iam uincula
Tui ſacrati corporis:
Nos ſalue uinclis ſeculi
Amore filii dei.

☞ Et quia (vincula tui ſacrati corporis ſunt iam ſoluta a nexibus) huius (ſeculi) diſſoluti ꝛ es cum chriſto ſic (ſolue nos a vinculis ſeculi) ideſt abſolue nos a peccatis tuis precibus ꝛ hoc amore filij dei.

¶ Carmen eſt aſclepiadeum mixtum gliconico. Canitur in feſtis plurimorum martyrum.

SAnctoꝝ meritis iclita gaudia
Pãgam⁹ ſocii geſtaqꝫ fortia:
Nã gliſcit anim⁹ promere cãtib⁹
Victorum genus optimum.

☞ In hoc hymno laudat auctor deum in ꝯmone ſctõꝝ martyꝝ qꝛ mũdũ cũ põpis ſuis ꝛ cũ vitijs ꝛ cõcupiſcẽtijs ſuis dimiſerunt et ſpreuerũt vñ i terris laudanꝫ ꝛ in celis honoranꝫ. Intẽdit itaqꝫ rogare deuꝫ vt nos ſuos famulos iũgat ꝯſortio ſcõꝝ mꝛꝫ. (O ſocij pãgamus). i. cãtem⁹ (iclita gaudia). i. pclara (meritis ſcõꝝ ꝛ fortia geſta) eoꝝ (nã anim⁹ gliſcit) i. cupit vel gaudet (ꝓmere). i. laudare cũ cantibus (optimũ genus victorum). i. martyrum.

Hi ſũt quos retinẽs mũd⁹ ihorruit
Ipſum nam ſterili flore peraridum
Spreuere penitus: teqꝫ ſecuti ſunt
Rex chriſte bone celitus.

☞ Hi ſũt martyres (quos mũd⁹ retinẽs) i. dum viuerent in mũdo (inhorruit). i. odio habuit (nã ipſi) martyres (ſpreuere penitus ipſum). ſ. mũdũ (peraridũ). i. valde ſiccũ (flore ſterili). i. nõ fructuoſo ꝛ (ſecuti ſunt celit⁹) i. diuinitus te o chriſte bone rex.

¶ Hi pro te furias atqꝫ ferocia
Calcarunt omnia ſeuaqꝫ uerbera:
Ceſſit his lacerans forti ter ungula
Nec carpſit penetralia.

☞ Hi martyres (calcarũt). i. ſuſtinuerunt paſſi ſunt ꝛ vicerũt (ꝓ te furias hoĩm). i. iſanias infidelium (atqꝫ ꝟbera ferocia). i. crudelia (ꝛ ſeua). i. iniuſte illata (ꝛ vngula) quodda gen⁹ tormẽti (ceſſit). i. locũ ꝺdit his martyrib⁹ (lacerãs). i. puniẽs fortiter vltra q̃uis tormẽta (nec) ꝓ ſꝫ (ꝛ nõ carpſit penetralia mꝛꝫ vel apłoꝝ). i. nõ fuerũt tracta vel diuiſa eoꝝ viſcera ꝛ hoc virtute dei. qꝛ virt⁹ dei erat i eis. vel nõ carpſit penetralia. i. itima eoꝝ nõ potuerũt tormẽtoꝝ gñib⁹ a ꝓpoſito ſctõ retrahi.

Ungula. Plinius. **Additio.** Ungula formam habet diminutiui: tñ non eſt niſi denominatiuũ ab vngue: ⁊ proprie dicitur de his: que carent digitis. Unde plinius. In quadrupedib⁹ ſolidas habent vngulas: que non ſunt cornigera hic autem ſumitur ſimilitudinarie ꝓ quodam inſtrumento vnico ſeu genere tormenti (quod quidem vocatur vngula) quo effodiebantur euellebanturq́ʒ beatorum martyrum carnes in ſua paſſione.

❧ Ipſi cedũtur). i. iugulãtur gladijs crudelibus (more bidentiũ). i. cõſuetudine ouiũ (murmur) eoꝝ (nõ reſonat nec querimonia) i. lamentatio non auditur (ſed mens bñ conſcia) ideſt boni meriti (conſeruat patientiam tacito corde) quia fortes patientes et firmi erant pro fide chriſti in bello.

℄ Cedũtur gladiis more bidẽtiũ
Nõ murmur reſonat nõ q̃rimõia
Sed corde tacito mẽs bene cõſcia
Conſeruat patientiam.

Biden. **Additio.** More bidentiũ. hoc dicit ꝓpter taciturnitatẽ ⁊ patientiã in tormentis quã ipſe ferunt oues. vnde de xp̃o Eſaias. ſicut ouis ad occiſionẽ ducet ⁊ ſicut agnus nõ aperiet os ſuũ. Sed nota qđ quidã intelligũt bidentes eſſe oues vel beſtias q̃ ꝑ etatẽ duos dentes altiores habẽt. Vergilius. Vergi. letas mactant de more bidentes. ſed Calepinus (Calepin⁹.) (cui⁹ dictis acquieſco) dicit hoſtias binas. i. duos annos habentes dici bidẽtes. q. bienes ſed longo vſu loquẽdi corrupta eſt vox ⁊ interiecta eſt. d. vt in redeo ⁊ pro bienibus dicimus bidentib⁹. eſt ⁊ bidẽs inſtrumẽtũ ruſticũ. Iuuenal. Iuuenalis. viue bidentis ⁊ amans ⁊ culti vtilic⁹ horti.

❧ Et q2 oĩa hec pro xp̃i noĩe patiebãtur: igitur (que vox ⁊ que lingua poterit retexere). i. dicere vel explicare (munera) ideſt dona q̃ tu martyribus ꝑparas. nam ipſi rubri (fluido). i. fluente ſanguine (ditantur). i. coronantur (laureis) ideſt coronis bene fulgidis.

Que uox q̃ poterit ligua retexere
Que tu martyrib⁹ munera ꝑparas
Rubri nã fluido ſanguie laureis
Ditantur bene fulgidis.

❧ O ſũma deitas nos ſupplices. i. humiles (poſcimus). i. rogamus te vt abluas. i. deleas (culpas noſtras). i. peccata noſtra ⁊ (ſubtrahas noxia). i. ipſa peccata a nobis et des pacem famulis tuis (quoq́ʒ). i. ſimiliter (nos omnes demus gloriam tibi (ideſt ad honorẽ tuum per cuncta ſecula. Amen.

℄ Te ſũma deitas unaq́ʒ poſcim⁹
Vt culpas abluas noxia ſubtrahas
Des pacẽ famulis nos quoq́ʒ gliã
Per cuncta tibi ſecula. Amen.

℄ Carmen eſt quale illud primo dierũ. Canitur in feſtis plurimorum martyrum quorum martyrium deſcribit & conſtantiam in patiendo: petitq́ʒ ut illorum iungamur conſortio.

❧ Hymnus iſte cum illo alio qui in feſtis apoſtolorum decantari ſolet vnus eſt: tamen eſt diuiſus principio bis repetito ſecũdo diſtarat carmine primi verſus commutato. ſcʒ apoſtolorum gloria in hoc ⁊ martyrũ victorias. Nam tota hymni ſententia (qui oppido q̃ ſuauis eſt) vtriſq́ʒ apte congruit: nempe apoſtoli dei omnes martyriũ glorioſum ꝓ chriſto perpeſſi ſunt: ⁊ calicem dñi biberunt. Incitat itaq́ʒ nos hymnus ad decantandas laudes debitas pro inuicta animi conſtantia in perferendis pro confeſſione vere fidei tormentis quam glorioſi martyres habuerunt. (Nos igitur canentes) ideſt cum gaudio pſallentes (laudes debitas: canamus letis mentibus) ideſt hilari ⁊ iucundo corde (munera) ideſt dona (eterna) ideſt perpetua (chriſti. ⁊ victorias martyrum.) Et nota ꝙ martyr teſtis interpretatur. dicti martyres ꝙ propter teſtimoniũ chriſti mortem paſſi ſunt. eſtq́ʒ grecum nomen. vnde martyria teſtimonia dicta ſunt.

Martyr.

E Terna chriſti munera
Et martyrum uictorias:
Laudes canentes debitas
Letis canamus mentibus.

❧ Declarat quõ poſſident in recõpenſationẽ mortis vitã beatã dicẽs. Martyres. ſ. poſſidẽt. i. potẽter hñt taliter ꝙ non auferet

℄ Terrore uicto ſeculi
Spretiſq́ʒ penis corporis:

Mortis ſacre compendio
Vitam beatam poſſident.

ab eis in eternũ(vitã btãm).i. incorruptibilẽ gloriã ⁊ hoc cõpẽdio.i.in cõpendiũ ⁊ recõpẽſationẽ mortis ſacre ⁊ hoc.(Terrore ſeculi).i. huius mũdi(victo).i.ab eis priꝰ ſupato(qꝫ)ꝓ ⁊(penis).i.tormẽtis corꝑi infligẽdis(ſpretis) i.ꝓ nihilo habitis cõpẽdiũ etiã ꝓ via breuiori ⁊ citius ad terminũ ducẽti ꝙ ea q̃ publica et ꝓtrita eſt ſumit in p̃ſenti parte qñ mors corꝑalis quã ꝑtulerũt martyres admodũ breuis fuit ⁊ ſatis cõpẽdiaria ad aſſequendũ terminũ ⁊ metam ſempiterne ⁊ incorruptibilis vite.

¶ Traduntur igni martyres
Et beſtiarum dentibus:
Armata ſeuit ungula
Tortoris inſanit manus.

Genera tormentoꝝ diuerſa deſcribit dicẽs(Martyres tradũtur).i.applicãtur(igni) i.ad ignẽ vt cõburant(⁊ dẽtibus ferarum)vt ab eis dilacerent(⁊ vngula)genus illud tormẽti de quo dixi in hymno ſanctoꝝ meritis (armata ſeuit).i.furit ⁊ crudeſcit cõtra martyres glorioſos(⁊ manus tortoris).i.carnificis torquentis (inſanit).i. nimio furore bachat alias legitur armata ſeuit vngulis tortoris inſani manus. Si autem lector diuerſa tormentorum genera crudeliter martyribus ſanctis allata legere volueris habes epiſtolam pauli ad hebreos.ſ.ſancti per fidem vicerunt regna. vbi videbis quemadmodum ludibria:verbera:vincula:carceres:experti:ſecti:tentati:⁊ in occiſione gladũ mortui ſunt.⁊c.

¶ Nudata pendent uiſcera
Sanguis ſacratus funditur:
Sed permanent immobiles
Vite perẽnis gratia.

Viſcera.ſ.martyrũ pendẽt.ſ.in tormẽtis nudata(⁊ ſanguis ſacratus).i.ſacrati corporis(fundit).i.per terrã ſpargit. Sed ipi.ſ. martyres(ꝑmanẽt).i.ꝑſeuerãt(imobiles).i. firmi in ꝓpoſito moriẽdi pro xp̃o ⁊ hoc(grã) i.cauſa(vite perẽnis).i.ꝑpetue glorie cuiꝰ cauſa leuia videbantur tormenta dulciaqꝫ.

¶ Te nunc redemptor queſumus
Vt ipſorum conſortio:
Iungas precantes ſeruulos
In ſempiterna ſecula. Amen.

Cõcludit iam ⁊ petit a deo vt ſui famuli cõſortio ſanctoꝝ iungãtur in celis dicens(o redẽptor).i.o chriſte qui tuo proprio nos ſanguine redemiſti(queſumus) ideſt rogamus te(vt iungas)ideſt iũgere velis ſeruulos precantes.ideſt nos tuos humiles ſeruos deprecantes(conſortio)ſcilicet ad conſortium ⁊ cetũ ipſorum martyrum.ſcilicet in ſempiterna ſecula. Amen.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierũ. Canitur in feſto martyꝝ.

REx glorioſe martyrum
Corona confitentium:
Qui reſpuentes terrena
Perducis ad celeſtia.

Materia huius hymni eſt inuocare regẽ martyrũ:vt dirigat ad nos aures ſue clemẽtie.⁊ quod deliquimus ꝓpter merita ſanctorũ in quorũ ꝯmone p̃ſens hymnus cãtat parcere vel ignoſcere dignetur. O glorioſe rex martyꝝ corona)ideſt brauium ⁊(merces confitentium)nomen tuum(qui perducis reſpuentes terrena ad celeſtia regna.

¶ Aurem benignam protinus
Appone noſtris uocibus:
Tropheas ſacra pangimus
Ignoſce quod deliquimus.

Tu appone aurem tuam benignam ꝓtinus)ideſt ſtatim(noſtris vocibus.)⁊ ignoſce quod deliquimus qui(pangimus ſacra trophea(ideſt victorias martyrum.

¶ Tu uincis in martyribus
Parcendo confeſſoribus
Tu uince noſtra crimina
Donando indulgentiam.

Tu vincis(ſeuiciã tyrannorum)in martyribus parcendo confeſſoribus(quia non vis vt ꝑ martyriũ finiant vitã ſuam (tu vince).i.deſtrue(noſtra crimina dãdo nobis indulgentiã(q: tu non vis mortẽ peccatoris.

¶ Carmen eſt quale illud nocte ſurgentes. Canitur in feſto unius confeſſoris:cuius laudes proſequitur.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt ꝙ totis viribus deū ſup oīa laudare debemus. Jutendit etiā auctor in hoc hymno tractare de aſcēſiōe illius ꝯfeſſoris. in cui⁹ memoria p̄ſens hymn⁹ totis laudib⁹ celebrat. (Jſte ꝯfeſſor dn̄i ſacratus a dn̄o) letus. i. exultās (meruit hoc die). i. in hac die (ſcādere). i. aſcēdere (ſecreta celi). i. ad celos (feſta cuius) ſancti plebs deuota celebrat ꝑ totum orbem.

Iſte confeſſor dn̄i ſacratus
Feſta plebs cui celebrat orbē
Hoc die letus meruit ſecreta
Scandere celi.

Qui). i. ꝯfeſſor (fuit caſtus) in corꝑe et anima (pius). i. ſanctus (prudens). i. ſapiens: (humilis pudicus) in xbis (ſobrius) in cibis (⁊ quietus). i. tranquillus (dum). i. donec (vegetauit). i. nutriuit (artus). i. membra corporis eius (preſens vita). i. quando erat in hoc ſeculo.

Qui pius prudens humilis pudicus
Sobrius caſtus fuit & quietus
Vitam dum preſens uegetauit ei⁹
Corporis artus.

Ad ſacrum tumulū cuius ꝯfeſſoris (mēbra languentū). i. egrotantiū (reſtituunt modo). i. in p̄ſenti (ſanitati). i. ſaluti frequenter (quolibet morbo). i. a quacūꝗ infirmitate illa membra (fuerint grauata.)

Ad ſacrum cuius tumulū freq̄ntet
Membra languētū modo ſanitati
Quolibet morbo fuerint grauata
Reſtituuntur.

Unde nunc nr̄ chorus) nr̄oꝝ fratrū (canit hunc hymnum) in honorem ipſius confeſſoris (libenter). i. voluntarie ⁊ ad quid canimus (vt iuuemur p̄ijs meritis). i. patrociniīs ⁊ orationibus eius (ꝑ omne euum). i. per cuncta ſecula.

Vnde nunc nr̄ chorus in honorē
Ipſius hymnum canit hunc libēter
Vt piis eius meritis iuuemur
Omne per euum.

Salus). i. gloria (decus). i. honor (atꝗ v̄tus) ſemꝑ erit illi deo (q̄ reſidens ſupra cacumen). i. ſupra altitudinē (celi) trinus in ꝑſonis ⁊ vnus in eſſentia (gubernat machinā). i. fabricā totius mūdi. ¶ Machina ꝓducit p̄mā ⁊ ꝓpterea multi legunt fabricam.

Sit ſalus illi decus atꝗ uirtus
Qui ſupra celi reſidens cacumen:
Totius mundi machinā gubernat
Trinus & unus. Amen.

℃ Carmē eſt quale illud primo dierum. Canitur in feſto uirginum in quarum laude uerſatur.

¶ In hoc hymno laudat auctor deū in commemoratione ſanctaꝝ virginum q̄ domādo fragilem ſexū meruerūt ſcandere ſecreta celi. Rogat itaꝗ deum vt neſciamus vulnera corruptionis. O (ieſu corona xginū (quē). ſ. mater illa mirabilis (ꝯcepit). ſ. ſcta maria (q̄ ſola mr̄) inter alias (v̄go parturit tu clemēs accipe). i. ſuſcipe (hec vota nr̄a). i. p̄ces. ¶ Nō poteſt ꝯcepit de rōne carminis niſi ꝯcipit.

Jeſu corona uirginum
Quē mater illa concepit
Que ſola uirgo parturit
Hec uota clemens accipe.

Tu q̄ paſcis). i. delectaris (inter lilia) ideſt bona opera (ſeptus). i. circūdatus (choreis). i. ordinibus (virginum) ⁊ es (decorans) ideſt coronans (ſponſas) gloria ⁊ reddēs ſpōſis premia.

Qui paſcis inter lilia
Septus choreis uirginum:
Sponſas decorans gloria
Sponſiſꝗ reddens premia.

Quocūꝗ. i. ad quemcunꝗ locū pergis ille virgines ſequuntur (te atꝗ canētes curſitant). i. currunt poſt te laudibus: ⁊ ꝑſonāt dulces hymnos. i. laudes.

Quocunꝗ pergis uirgines
Sequuntur atꝗ laudibus:
Poſt te canentes curſitant
Hymnoſꝗ dulces perſonant.

Te deprecamur largius
Noſtris adauge ſenſibus:
Neſcire prorſus omnia
Corruptionis uulnera.

Et quia vͦgines perſonant tibi laudes: (precamur te adauge largius). i. augmenta amplius (noſtris ſenſibus. ⁊ da prorſus) ideſt omnino (nobis omnibus neſcire vulnera corruptionis.

¶ Carmen eſt quale illud nocte ſurgentes. Canitur ſicut ſuperius in feſtis ſanctarum uirginum.

Uirginis proles opifexq̃ matris
Virgo quẽ geſſit pepitq̃ uirgo
Virginis feſtum canimus tropheũ
Accipe uotum.

¶ Materia hui⁹ hymni ẽ canere deo laudes ⁊ ſeq̃ veſtigia ei⁹. nã cõmemoratio ſctãꝝ vͦginũ agit̃ in iſto hymno. O (ꝓles). i. o fili marie vͦginis. ⁊ (o opifex). i. creator (m̃ris quẽ. ſ. te vͦgo) maria (geſſit). i. portauit (vͦgo) ſcꝫ maria (pepit). i. parturit. nos (canimus feſtũ virginis tropheum). i. victoriam. ⁊ ideo (accipe). i. ſuſcipe (votum). i. p̃ces noſtras.

Hec tua uirgo duplici beata
Sorte dum geſſit fragilẽ domare:
Corporis ſexum domuit cruẽtum
Corpore ſeclum.

Hec tua vͦgo) eſt (beata duplici ſorte). i. caſtitate vͦginitatis ⁊ martyrio (duꝫ geſſit). i. deſiderauit (domare). i. macerare (fragilem ſexũ). ſ. femineũ q̄ ſexus fragilis ẽ. ⁊ illa (domuit). i. deuicit (cruentũ). i. ſanguinolentũ vel crudelẽ (ſeclũ). i. diabolũ corpe.

Vñ nec mortẽ nec amica mortis
Seua penarum genera paueſcens:
Sanguine fuſo meruit ſecreta
Scandere celi.

Unde q: domuit fragileꝫ ſexum. i. corpus ſuum. (nec) ꝓ nõ (⁊ nõ fuit paueſcens). i. timens mortẽ nec ſeua genera penarum nec fuit amica mortis. i. diaboli vel pcti. et ideo (ſanguine fuſo). i. conſumato martyrio ipſa virgo (meruit ſcandere). i. aſcendere (ſecreta celi). i. ad celos.

Huius obtentu deus alme noſtris
Parce iam culpis uitia remitens
Quo tibi puri reſonemus almum
Pectoris hymnum.

Et q: meruit ſcãdere celũ (o alme deus parce iã culpis). i. pctis (obtẽtu). i. p̃ce vel orõne (huius vͦginis) vitia remitẽs quo ꝓ vt. vt nos (puri). i. caſti reſonem⁹ (tibi almum hymnum). i. canticum. i. cantemus ſanctã laudeꝫ (tibi). i. ad honorem tuum.

¶ Carmen eſt dimetrum iambicum ex aliqua parte cacometrum. Canitur ad horas ueſpertinas in natali continentium quarũ laudes ꝓſequitur & auxilium multipliciter implorat.

Ieſus ab ore omnium
Collaudetur fidelium:
Qui fecit mẽtẽ femine
Conſtantem in certamine.

¶ Hic hymn⁹ dimetrus iambicus eſt. ⁊ aliq̃ ex parte male menſuratus. ex eo quia ſyllaba pro ſyllaba. ⁊ pes pro pede aliquando ponitur. hoc aũt genere verſus: maxima pars hymnoꝝ conſtat. vt ex eoꝝ examinatiõe colligitur. ⁊ ex auctoritate Antoni nebriſſenſis p̃ceptoris mei qui preceteris eoꝝ naturã iam diu ſcrutatus eſt. Materia aũt p̃ſentis hymni verſatur circa laudes dei p̃mum. ⁊ beatoꝝ ꝯtinentiũ. q̄ relicto ſclo: ⁊ ei⁹ oblectamentis: ⁊ illecebris ſpretis in dei ſuitio tam fideliter quã efficaciter ꝑmanſerũt: fragilẽ ſexũ domãdo deinde eaꝝ interceſſionẽ apud deũ petit: ſed p̃mo deus collaudat̃ q̄ tantã ꝯſtantiã eis ꝓſtitit. (Jeſus collaudet̃). i. ſimul laudet̃ cum timore fide ⁊ dilectiõe (ab ore ⁊ etiam mente olm fidelium) qui fecit mentem femine. ſ. huius cuius ſolẽnia celebramus (ꝯſtantem). i. perſeuerantem forte ⁊ virilem (in certamine). i. in pugna ⁊ victoria vitiorum. i. peccatorum vel inimicorum. vcꝫ diaboli callidi. breuis ſeculi. carniſq̃ miſere. que ſummopere obſtant ad beatitudinem promerendam.

ℭ De ſancta maria egyptiaca.

ℭ Alma egypti filia
Negans terrena uilia:
Contempſit ſecularia
Dilexit & celeſtia.

¶ Hic de maria egyptiaca agit dicēs (alma filia egypti).i.bt̄a maria egyptiaca q̄ licet p̄mo ad modū peccatrix extiterit.tn̄ p.xlvij. ānos in heremo dolore p̄cedētis vite:arctiſſimā vitā duxit in penitētia(negās).i.paruipēdens(terrena vilia).i.veluti vilia trāſitoria ꝛ caduca(ↄtēpſit).i.ſpreuit(ſclaria).i.oīa iſta mūdana peuntia curſu velociſſimo ꝛ(dilexit).i.amauit(celeſtia).i.ad gl'iam eternam quam exquiſiuerat ptinentia.

ℭ De ſancta eliſabeth.

ℭ Eliſabeth ſanctiſſima
Orta de ſtirpe regia:
Contempſit ſecularia.
Dilexit & cœleſtia.

¶ Iſte v̄ſus ſcte eliſabeth agit memoriā (eliſabeth ſctiſſima) bn̄ ſctiſſima nam a p̄meuo ſue etatis tp̄e in x̄pa fide catholica fuit edocta(orta).i.nata (de ſtirpe regia).i.a genere regū.nā illuſtris regis vngarorū filia fuit (cōtempſit).ſ.p x̄po(ſclaria).i.regnū ꝛ ſcli pōpam (ꝛ dilexit celeſtia) qꝛ ab ineūte etate(vt refert hiſtoria)ſctiſſime vixit.

ℭ Honorauit miraculis
Eam nam a periculis:
Multos ſaluauit dominus
Huius beate precibus.

(Honorauit eam).i.dn̄s eā clarificauit ꝛ hoc multis(miraculis) qd̄ ex eo patet)nā dn̄s ſaluauit).i.liberauit(multos a p̄iculis) tam aīe quā corp̄is ꝛ hoc(p̄cib⁹ hui⁹).ſ.bt̄e ↄtinētis cuius ſolēnia celebramus.

ℭ Hanc oremus ſuppliciter
Vt nos iuuet ſalubriter:
Ne damnemur cum impiis
In aduentu iam iudicis.

Et qꝛ taliter dn̄s eā clarificauit qd̄ ſaluauit multos a p̄iculis ideo ad ei⁹ auxilium implorandū ↄuertimur(orem⁹ ſuppliciter).i.deuote ſupplicem⁹(hanc).ſ.gl'ioſam ↄtinētē (vt iuuet nos ſalubriter).i.ſalutifere(ne damnemur).i.ↄdēnemur cū impiis.i.cū ↄdemnādis pctōrib⁹ (in aduētu iudicis) qn̄ venerit iudicare viuos ꝛ mortuos ꝛ ſclm p ignem.

ℭ Preſta pater ingenite
Ieſu cum ſancto pneumate:
Vt eius ſanctis meritis
Cœli fruamur gaudiis.

(O pr̄ ingenite).i.nō genite. qꝛ pr̄ a nullo eſt fact⁹ nec creat⁹ nec genit⁹(p̄ſta).i.ↄcede ꝛ(o ieſu cū ſctō pneumate).i.cum ſpū ſctō (preſta) etiam vt meritis ſanctis huius beate continentis(fruamur gaudiis celi).i.gl'ia paradiſi. Amen.

ℭ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur in eadem feſtiuitate ad matutinas horas & in eadem materia uerſatur.

Nouum ſydus emicuit
Error uetus conticuit:
Nouo ſplendore rutilat
Plebs nouas laudes iubilat.

¶ In p̄ſenti hymno inuitat eccleſia catholica totaq̄ fideliū cœtus ad pſoluendas deo nouas laudes ,pp̄ter egregias hui⁹ gl'ioſe cōtinentis v̄tutes:eiuſq̄ interceſſiōib⁹ petit nob veniam ꝛ gr̄am ↄcedi.(Nouū ergo ſydus).i.hec bt̄a ↄtinēs cui⁹ hodie anniuerſarius celebratur dies vel eius opa puta humilitas:paup̄tas ſpontanea:obedientia:patientia:ꝛ mundi ↄtemptio quibus ipſa tanq̄ nouum emicuit ſydus.ſunt n amq̄ egregia ſanctorū opa poſteris imitanda ſydera q̄dam ſp̄ualia rutilo ſplendore coruſcātia quibus in hac lachrymarum valle illuminemur.(emicuit).i.apparuit in hac beate. M.ↄuerſione(error vetus).i.veteris legis(conticuit).i.tacuit in ea ꝛ(rutilat.ſ.ſydus).i.ſplendet (nouo ſplendore).i.noua luce.ſ.legis noue. Et propterea(plebs iubilat).i.cum iubilo profert (nouas laudes).i.noua cantica in hac feſtiuitate continentiū.poteris etiam dicere nouum ſydus.i.hec beata. M. tanq̄ nouum ſydus poſt conuerſionem.

Dico qd̄ plebs iubilat nouas laudes in hac feſtiuitate (in cui⁹ p̄conia). i. ad cui⁹ p̄conia ⁊ laudes ꝓferendas (eccleſia ſoluat). i. diſponat linguā ad cantandū ⁊ (promat). i. manifeſtet gl'iam noui p̄conis. i. noui p̄dicatoris xp̄i. vel noue ꝯtinentis. ⁊ hoc (ſperando veniaȝ) ſcȝ delictoꝝ p intercessionem eius. (Noui p̄conis). i. noui p̄dicatoris xp̄i vcȝ hui⁹ bt̄e ꝯtinē tis. nō em̄ minus femina q̄ vir poteſt eſſe p̄co. ⁊ dr̄ p̄cones q̄ ore publice denūciant qd̄ eſt faciendū. q. p̄cinentes ⁊ ante annunciantes quod facto opus ſit. Vergil. Victoreȝ eneas preconis voce cloanthum declarat. vnde et humanarum laudum precones dicūtur qui res egregie geſtas ab hominibus diuulgāt. habetq; hoc nomen fere ſemper actiuam ſignificationem licet hoc in loco paſſiue ſumatur ſiquidem eam ſignificat que ob excellentiam virtutum egregijs meretur excelli preconijs.

Dies ſolēnis agitur). i. celebrat̄ ⁊ (dies ſalutis colitur). i. veneratur (in quo ſpes) ſcilicet venie (que promittitur) ſcȝ nobis (redditur) ideſt donatur hac ſcilicet beata continēte (atteſtante). i. promittente vel intercedente pro nobis.

Ergo o btā famula) ideſt beata ſerua chriſti (que tenes) ideſt poſſides (ſecula celſa) ideſt celeſtem patriam (corregnans) ideſt ſimul regnans (chriſto). i. cum chriſto (poſcas nobis veniam) ſcilicet delictorum in futuro et gratiam ſcilicet bene gerende vite in preſenti.

Ergo tu o eliſabeth famula dei corregnans (ideſt ſimul regnans) per ſecula) cū xp̄o poſcas nobis veniam ⁊ gratiam vt ſupra dixit preſens verſus.

¶ In cuius nunc preconia
Linguam ſoluat eccleſia:
Noui preconis gloriam
Promat ſperando ueniam.

¶ Dies ſolemnis agitur
Dies ſalutis colitur:
In quo ſpes que promittitur
Hac atteſtante redditur.

De maria egyptiaca

¶ Ergo beata famula
Que celſa tenes ſecula:
Chriſto corregnans ueniam
Nobis poſcas & gratiam.

De ſancta eliſabeth.

¶ Ergo tu dei famula
Eliſabeth per ſæcula:
Chriſto corregnans ueniam
Nobis poſcas & gratiam.

¶ Preſta pater ingenite. ut ſupra.

¶ Ad uirginem dei genitricem mariam. Ode dicolos tetraſtrophos: compoſita per eundem Petrum nuñez Delgado presbyterum.

Virgo q̄ magnis meritis coruſcas.
Spiritū phebo ſimul & diane
Promis & meſtos facis inuenire
Proſpera cuncta.

Ecce nos palmas madidoſq; ocellos
Tendimus culpa miſera parentis:
Alma declares iter ad beate
Gaudia lucis.

¶ Regis eterni faciem decoram
Poſcimus noſtrū ſcelus auferētem
Virgo ſanctorū ſpeculū uerendū.
Sancta maria.

¶ Queſumus defer pietate plena
Nato & humani generis parenti:
Nos celebrantes paritercq; flamen
Numine trinum.

Fortiter clames miſerere fili
Supplices ores famulos gubernet:
Qui ſinus mites popul⁹ & ampla.
Viſcera pandit.

Laudibus patrē celebremus oēs:
Gloria flamen reſonetq; natum
Virgo quā matrē ueñ̄ramur almā
Sit benedicta.

¶ Ad eundem p̄clarum uirum ac. R. dn̄m. D. Hieronymum pinellum Hiſpalitane academie p̄ſulē digniſſimū. Petri nuñez delgado pbr̄i. familiares expoſitio in proprios ſanctorum hymnos.

¶ Carmen eſt quale illd̓ pange lingua. Canitur ad horas ueſptinas in feſto dulciſſimi nois ieſu. Cuius laudes ꝓſeqtur: ad illudq́ꝫ celebrandū nos hortatur ut in celis poteſtatum cetui copulemur.

¶ Supiori volumini lectores cādidi vltra ſcholioꝝ additiōes elucidatiōesq́ꝫ alias quoſdā hymnos denouo adiecim⁹ (vt intuētib⁹ videre erit) eoſq́ꝫ ab his ſctōꝝ ꝓpriis ideo dignuꝫ duxim⁹ expectiolari: vt ſuis locis appoſiti cū aliis ꝛ q̄litatis ꝛ materie eiuſdē ꝯiūgerent̃. q̄ oia q̄ potuim⁹ breuitate fecim⁹: ꝛ nūc denuo in q̄buſdā q̄ nob̄ tp̄is ratio elimare ſuadebat caſtigata imp̄ſſorib⁹ tradēda curauim⁹. Reliquū eſt vt ſilī cōpendio ſcholiola q̄dā ꝛ ea q̄dē familiaria in ꝓpriis ſctōꝝ hymnis ꝑſtringam⁹. Atq́ꝫ hāc opis partē ab hymnis mira ſublimitate ꝛ cādore refertis: q̄ in dulciſſimi nois ieſu anniuerſario feſto decātari ſolent: exordiamur. Nec em̄ immerito de eo ſiq̄dez ſcriptū eſt. Actuū. iiij. Nō eſt aliō nomē ſub celo datū hoi b⁹ in q̄ oporteat nos ſaluos fieri ꝛc. hoꝝ igit̃ p̄m⁹ eſt Glioſi ſaluatoris. In q̄ hymnograph⁹ incitat in p̄mis eccleſiaꝫ. i. xp̄i fideles ad decātāda p̄conia ꝛ excellētiā nois

Glorioſi ſaluatoris
Nominis preconia
Quē in corde genitoris:
Latent ante ſecula
Mater celi plena roris
Pandant nunc eccleſia.

ieſu: cui⁹ laudes ꝓſeq̄t̃ dicēs ꝙ eſt dulce: gratū: ineffabilē: effugās demonia ꝛc. Hortat̃ deniq́ꝫ oēs vt cernui tā p̄claꝝ nomē veneremur: q̄tin⁹ ꝑ illō ſupnoꝝ ciuiū ꝯſortio copulari valeamus. (Mater igit̃ eccl'ia) q̄ digne ꝛ ꝑfecte colit deū: q̄m vt ſcribit̃ cāticoꝝ. iiij. tota pulchra ē amica mea ꝛ macula nō eſt in te (plena roris). i. pulchritudinis ꝛ g̃re celeſtis. i. ſpūſſcti iuxta illō cāti. v. caput meū plenū eſt rore (pādat). i. ꝓmat ꝛ cātet (nūc). i. i hoc feſto āniuerſario (p̄conia). i. p̄dicationē ſeu ꝓnūciationē. Et nota ꝙ p̄coniū ꝓprie eſt ipa p̄conis vox: tū q̄ꝛ a p̄cone res geſte ꝓnūciari ſolēt: ideo q̄ñq́ꝫ ꝓ laude fama ꝛ g̃lia ſumit̃ a genealogia: v̄tutibus corpis ꝛ fortune. (nois) q̄d eſt ieſus. q̄d ois q̄ inuocauerit ſalu⁹ erit. vt ſcribit̃ ad romāos. x. Neq́ꝫ em̄ aliō nomē eſt ſub celo datū hoib⁹ in q̄ oporteat nos ſaluos fieri actuū. iiij. (ſaluatoris glioſi). i. pleni glia. noia em̄ in. oſus. habitationē ſiue copiā ꝛ plenitudinē ſignificant. (Que). ſ. p̄conia ꝛ ꝓnūciatiōes (latēt) q̄ꝛ ſecreta ꝛ abſcōſa fuere (i corde). i. mēte (genitoꝝ). i. dei p̄ris oīpotētis (ante ſcl'a). i. ab initio ꝛ ante mūdi ꝯſtitutionē. latebat nāq́ꝫ nomē nr̄i ſaluatoris in mēte diuino donec ab āgelo diceret̃ luce p̄mo ꝛ vocabis nomē ei⁹ ieſum ꝛc.

¶ Incipit iam recenſere excellētiam nois ieſu dicēs. (Nomen iſtō. ſ. ieſus eſt. ſ. dulce). i. ſuaue: q̄d a delitio quidā deducūt ꝙ dulcia maxime alliciāt: (eſt etiā nomē gratū). i. gratioſum. Gratus d̓r qui g̃ram ꝓ beneficio refert. q̄ñq́ꝫ grat⁹ ſumit̃ ꝓ leto ſicut ingrat⁹ ꝓ triſti. Vergilius. Et cineri ingrato ſuprema ferebant. i. triſti. (ꝛ eſt nomen ineffabile). i. inenarrabile. hiſpanice enim ineffabilis ꝛ hoc ineffabile dicitur lo que no ſe puede hablar.

¶ Nomen dulce: nomen gratum
Nomen ineffabile
Dulcis ieſus appellatum
Nomen delectabile
Laxat penas & reatum
Nomen eſt amabile.

Nota tamen ꝙ dei nomen ꝛ deū ipſum dicimus ineffabilem nō q̄ꝛ nō poſſit dici q̄d eſt fari ſed q̄ꝛ finiri ſenſu ꝛ intellectu humano nullatenus poſſit ꝛ q̄ꝛ de eo nihil digni dici pōt (appellatum). i. vocitatū matth. j. (dulcis ieſus) q̄d interp̄tatur ſaluator. appoſitiue (nomē delectabile). i. delectationem afferens ꝛ hoc. ſ. nomen (laxat). i. remittit penas. i. ſupplicia ꝓ peccatis debita. Dicta pene teſte varrone a pendendo quia eſt ſupplicium quo quis ob delictum afficitur (ꝛ reatum). i. culpam ſiue vt dicunt theologi obligationem ad penaꝫ ideoq́ꝫ eſt nomen amabile.

Marginal notes (printed): preconiuꝫ — Noia in oſus. — Dulce. — Gratus — Vergili⁹. — Ineffabilis d̓r de⁹ ꝛ quare. — Pena. — Varro.

Sequitur (hoc nomen eſt adorandum).i. debet adorari veluti nomen eius cui debet pfecta adoratio: q2 ſolus deus eſt adorandus iuxta illd luce.iiij. dñm deū tuū adorabis. &c. eſt etiā (nomē ſumme glorie).i. magne glorie q2 illi danda eſt gloria iuxta illud. ps. cxiij. ſed nomini tuo da gloriam. (nomē etiam meditandum).i. medio animo verſandum hoc eſt cogitandū. meditari namq3 licet in alias ſignificationes deſcēdat hoc pus ſignificat. vñ hieronymus. ex hoc loco intelligim⁹ non ſoluz herodem ſed ſacerdotes & ſcribas necem dñi fuiſſe meditatos. (ſemp).i. in oñi tpe. (& hoc in valle miſerie).i. in hoc mundo qui lacus & vallis miſerie eſt. vñ eſt illud. ps. xxxix. eduxit me de lacu miſerie & de luto fecis. eſt etiā hoc nomē. ſ. ieſus (ſemp venerandum).i. colendū nam licet venerari proprie ſit veniam orare. tñ ſumitur p colo ſicut colo p veneror. Vergi. ſumme deū ſcti cuſtos ſoratis apollo: quē collimus.i. veneramur & nō immerito eſt venerandum quia Ephe. primo eſt ſupra omne nomen qd nominatur non ſolum in hoc ſeculo ſed etiam in futuro (curie).i. collegio ſupnorum. ſ. ciuiū & poterit eſſe curie datiuus vt otūs vel poſitus p abltō ſi venerandū eſt participium. Mar. diligeris populo non propter premia ceſar. — *meditari. Hieronymus. Vergilius. Marcial.*

Hoc eſt nomen adorandum
Nomen ſumme glorie
Nomen ſemper meditandum
In ualle miſerie
Nomen digne uenerandum
Supernorum curie.

Proſeqtur dicens q nihil obſtat quo minus iſtud nomen. ſ. ieſus ſit venerandum: quandoquidem corporeos omnes reficit ſenſus & implet & nos omnem animi & corporis gaudimonium & ſuaueolentiam inde capimus. inquit igitur (nomen iſtud predicatū) ſcz populis quibus debet predicari iuxta illud actuum. ix. & continuo ingreſſus in ſinagogam predicauit ieſum qm hic eſt fili⁹ dei: (eſt mellos auditui) ideſt ſuauitas attrahēs ad ſe auditum. Melos pprie dr cantus ſuauitas ſiue dulcis modulatio & priorem corripit. nam illud Perſij. ſ. cantare credas pegaſeium melos p duplex. ll. debet ſcribi vt ſtet vſus vt apud Vergi. Reliquias danaum. & hoc de auditu. Tranſit nunc ad guſtū cui⁹ obiectuz eſt dulce vel amarum dicens (iſtud etiam nomē inuocatum). ſ. a nobis vel in nrm fauorem iuxta illud Johelis. ij. omnis q inuocauerit nomen dñi ſaluus erit (eſt mel dulce guſtui).i. ad guſtum hoc eſt attrahit ad ſe guſtum velut mel obiectum eius. Mel autem latinū eſt a meli greco nō autem a melos aut a miſcendo vt qdam impiti putāt. Nomē etiam iſtud. ſ. ieſus (cogitatum).i. mente cceptum. fit namq3 iam tranſitus a ſenſibus corporeis ad animum in quo etiam hoc nomē placidiſſimā ſibi reqrit manſionē. cogito aūt freqntatiuum vbum eſt a cogo cogis (qd ex con & ago abiectis a. & u. coaleſcit) & ſignificat in vnū colligere. Cice. tuſ. j. celum hoc in quo nubes: imbres: uentiq3 cogūtur. refertur q pprie ad animū vt qd in eo colligitur pprie cogitari dicatur (eſt iubilum).i. ſingulare & inextimabile gaudium. vnde iubilare: teſte auguſtino: eſt proprie gaudium verbis non poſſe explicare et tamen voce teſtari quod corde conceptum eſt & verbis explicari nō poteſt inde eſt illud. i. paralí. xv. ducebant arcam federis dñi in iubilo & ſonitu boccine iubilare hiſpanice dicit hazer alborbolas. iubilum vero aquellas miſmas alborbolas (viſui).i. noſtre anime vel intellectui (ſpiritali) ſincopatum eſt pro ſpirituali. viſus proprie actus ipſe videndi eſt nā video ad animum tranſſertur ſicut cerno ad corpus. — *Melos. Perſius. Vergili⁹. Dulce vel amarū obiectuz guſtus. Mel Cogito. Cicero. Jubilum. Jubilare. auguſtin⁹. Video. Cerno.*

Nomen iſtud predicatum
Melos eſt auditui
Nomen iſtud inuocatum
Dulce mel eſt guſtui
Iubilum eſt cogitatum
Spiritali uiſui.

(Hoc nomen. ſ. ieſus eſt exaltatum).i. in altum eleuatum iuxta illud. ps. cxlviij. iuuenes & virgines ſenes cum iunioribus laudate nomen dñi q2 exaltatum eſt nomen ei⁹ ſolius. (exaltatum igitur).i. magnifice laudatū hoc namq3 p tranſlationem ſignificat exal- — *Exalto.*

Hoc eſt nomen exaltatum
Iure ſuperiori
Nomen iure formidatum
Effugans demonia.

Ad ſalutem nobis datum
Diuina clementia.

to(iure ſuperiori).i.diuina lege(⁊ nomen iurem).i.merito ⁊ ratione(formidandum).i.timendum. Deuterono.xxviii.timueris nomē eius glorioſuz ⁊ terribile (effugās demonia) ideſt extra fugere faciens maligno ſpiritus. Marci. xvi. in nomine meo demonia eſcient ideſt in v̄tute nominis mei.(datum).i.ꝯceſſum (nobis ad ſalutem). ſ. mentis ⁊ corporis qꝛ in nomine eius eſt nobis ſalus Michee.vi.erit ſalus timentibus nomen ſuum ⁊ hoc (diuina clementia) ideſt bonitate dei per quam viuimus mouemur ⁊ ſumus ⁊ lex clementie in lingua eius prouerbiorum.xxxi.

Studioſus p ſe honorandus Ariſtotel.

Nomen ergo.concludit docens hoc nomen eſſe apprime venerandum quoniā ſi ſtudioſus hoc eſt virtute preditus eſt honorandus p ſe ethicorum.iii.multo magis omnium virtutum vas ⁊ fons vberrimus quale eſt hoc nomen ergo(nos cernui).i.humiles cū reuerentia ⁊ genuflexione(veneremur) i.recolamus(tam beatum nomen)ideſt tanta beatitudine plenum quia actuum.iiii.non eſt aliud nomen ſub celo datum hoibus in quo oportet nos ſaluos fieri ⁊c.ſic firmatum. i. fixum (in corde).i.in animo noſtro(ſic)ideſt taliter (ꝙ non poſſit erui)ideſt a nobis ſeparari(vt copulemur)redit cauſam ideſt vt coniungamur per hoc(in celis)ideſt in gloria paradiſi(cetui)ideſt conſortio(ſupernorum) ſcilicet ciuium. Coetus autem nec te lateat lector cum oe diphthongo ſcribitur a coeundo.i.in vnum conueniendo.ſine diphtongo v̄o piſcis marinus eſt qui ⁊ cete indeclinabile dr̄.

Coetus.
Cetus.

Nomen ergo tam beatum
Veneremur cernui
Sit in corde ſic firmatum
Quod non poſſit erui
Vt in celis poteſtatum
Copulemur cetui.

Sit diuine ⁊c.gratiarum actio eſt(virtus ⁊ potentie ſit diuine maieſtati).i.diuino numini(⁊ honor laus ⁊ gloria detur trinitati ſumme).i.deo trino(⁊ reuerentia par) .i. equalis(ſit ſemꝑ vnitati).i.vni deo ꝑ immēſa ſeculoꝝ ſecula. Amen.

Sit diuine maieſtati
Virtus & potentia
Detur ſumme trinitati
Honor laus & gloria
Semper tamen unitati
Par ſit reuerentia.

Carmen eſt quale illud exultet celum. Canitur in eodem feſto dulciſſimi nominis ieſu ad horas matutinas:eiꝰ laudes proſequitur:& auxilium implorat. Horum auctor creditur eſſe auguſtinus in iubilo.

Preſens hymnus in tres principales diuiditur partes ſecundum ꝙ tria facit.in prima parte mira depingit glorioſi nominis ieſu laudes.in ſecunda conuertit ſermonem ad nominatum redemptorem Jeſum petitq; vt ipſe qui eſt ſpes noſtre ſuſpirantis anime auferat nubem triſtitie donetq; lucē glorie. In tertia deniq; pro repetita ac ſi eſſet cōceſſa reddit gratias deo dicens.tibi ieſu ſit gloria ⁊c.dicit igitur.(Nomen ieſu magnificum).i. magnifice glorie.vnde eſt illud. ii. Petri.i. voce delapſa de celo huiuſcemodi a magnifica gloria ⁊c.ſcꝫ (dulce canticum in aure).i. dulcedine eius allectas attrahit ad ſe aures quando vcꝫ laudamus nomen dei cū cantico ⁊ magnificamus eum in laude.p̄s.lxviii. (Et nomē ieſu eſt mel mirificum).i. excellentiſſimū(in ore)ſcilicet fidelium(⁊ eſt nectar celicum).i.dulcedo ⁊ celeſtis potio(in corde)ſcilicet noſtro ⁊ vt in ſumma dicam dum nomen ieſu cogitatur eſt celicū nectar in corde.dū

Nomen Ieſu magnificum
In aure dulce canticum:
In ore mel mirificū
In corde nectar celicum.

pronunciatur mel mirificum in ore. dum auditur dulce canticū in aure veluti propriū eorum obiectū. pro quo ſciendū ꝙ nectar nō dicitur a nectendo ꝙ linguam (vt multi volunt) nectat ſed eſt nomē grecū ⁊ proprie ſignificat potū deoꝝ ſicut ambroſia dapes eorum Vergi. de liuore. Aut tradat ganymedes ipſe nectar. Nō ſomnum capit aut quieſcit vnq̄. hoc etiam nomine immortalitas deſignatur vnde nectareus pro diuino ⁊ immortali. Nectar Vergiliꝰ. Nectareꝰ

Nil canitur ſuauius
Auditur nil iucundius
Nil cogitatur dulcius
Quam ieſus dei filius.

Proſequit̄ laudes dicens (nil). i. nulla res (canit̄ ſuauiꝰ). i. maiori ſuaui loquētia et delectatiōe. eſt eñ nomē dei ſuaue iuxta illō. ps. cxxxiiii. pſallite nomini eiꝰ qm̄ ſuaue eſt (nil auditur) ideſt auribꝰ repreſentatur (iucūdius). i. qd̄ magis iuuet aures ⁊ (nil cogitat̄) i. mente concipitur (dulcius) quia dulcis ⁊ reptus dominus. ps. xxiiij. (quā ieſus filius dei) ſic enim paterna teſtatur vox Mat. xvij. hic eſt filius meus dilectus. ⁊c.

Hoc nomen ardet dulciter
Dulceſcit mirabiliter
Sapit delectabiliter
Delectatq; foeliciter.

Hoc nomē. ponit aliq̄s glorioſi huiꝰ nominis ꝓprietates dicēs ꝙ (hoc nomen). ſ. ieſus (ardet dul.). i. ardere facit corda fidelium iuxta illud nonne cor noſtrū ardēs erat ī nobis de ieſu dū loque. in via ⁊ facit eos ardore charitatis incēdi in ꝓximos dulci eos amore ꝓſequēdo quia vt inquit apoſto. charitas omnia ſuffert omnia ſuſtinet ⁊c. (dulceſcit mirabiliter). i. dulce fit mirū in modum ⁊ (ſapit) i. dat ſaporem guſtui ⁊ anime noſtre eſt enim methaphora ſumpta a cibis corporeis (delectabiliter). i. maxima cum delectatione (q;) pro ⁊ (delectat) i. delicias gignit in nobis eius nā ꝙ delicie ſunt eſſe cū filijs hominū (foeliciter). i. cum omni plenitudine foelicitatis.

O beatum incendium
O ardens deſiderium
O dulce refrigerium
Excedis omne gaudium.

O particula tribꝰ caſibꝰ iūgi ſolet. ntō vt o mos antiquꝰ. Perſiꝰ. O vos patricius ſanguis. ⁊c. Actō vt cicero. O fortunatā natam me conſule romam. Vocatiuo vt Perſius. O iane a tergo. Vergi. O regina nouā cui condere iupiter arcē. Sed nota teſte valla ꝙ tūc vehemētē excandecētiā ⁊ irā ſignificat cū actō iungitur. (O igitur beatū incendiū). i. o ieſus beatus ignis quo nos dei ⁊ proximi amore incenſi ad beatitudinē ꝓuocamur ⁊ (o deſiderium ardens) ideſt fide ⁊ charitate ⁊ ſpiritus ſancti nos igne ardere faciens. ardentes namq; ⁊ non tepidos in fide nos eſſe oportet nam tepidos ex ore ſuo ſe euomere dicit ſaluator apocalypſeos. iij. (excedis tu ſubaudi o ieſus). i. ſuperas (omne gaudium). i. gaudimonium ⁊ delectationem. O. tribus caſibus iūgi ſolet. Perſius. Cicero. Vergiliꝰ. Deus tepidos euomet.

Ieſu redemptor optime
Spes ſuſpirantis anime
Pellens nubem triſtitie
Nobis da lucem glorie.

Ieſu redemptor. hec eſt ſecunda pars preſentis hymni in qua petit a redemptore noſtro ieſu nomine vt pulſa nube triſtitie det nobis lumen glorie dicens. (O ieſu redemptor optime) optimꝰ fuit redemptor q̄r vt ſcribitur ad hebreos. ix. ſuo ꝓprio ſanguine nos redemit: appoſitiue (ſpes anime). ſ. fidelis (ſuſpirantis). i. ad te tanq̄ ad conſolationem ⁊ remedium in tribulationibus ſuſpiria mittentis (da nobis) ideſt concede (lucem). i. claritatem (glorie). ſ. celeſtis ⁊ hoc pellens). i. expellens prius (nubem) ideſt obſcuritatē (triſtitie). i. peccati nam veluti homines triſtes tenebricoſum ⁊ abſconditum preſeferunt vultum ita peccatum obſcuram redit animam ⁊ ante acta opera bona mortificat.

Tibi ieſu ſit gloria
Honor uirtus uictoria
Salus decus imperium
Et nunc & imperpetuum. Amen.

Agit in hac vltima parte grās deo vt ſupra diximus ꝓ repetita dicēs o ieſu glo. ſit tibi ⁊ etiā. ſ. ſit (honor ⁊ virtus) iuxta illō apocalipſis. vij. benedictio ⁊ claritas ⁊ ſapientia ⁊ gratiarum actio honor virtus et fortitudo ſit deo noſtro in ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Carmen eſt quale illud aue maris ſtella. Canitur in eodē feſto ad laudes matutinas. Immēſam dulciſſimi nominis ieſu uirtutem deſcribit.

¶ In preſenti hymno intendit auctor quicunq́ fuerit deſcribere huius glorioſi nominis ieſu ſingulares effectus: v̄tutem: p̄matum ⁊ excellentiā: veluti de eo de quo ſcriptū eſt actuū iiij. Non eſt aliud nomen ſub celo datum hominibus ſub quo oporteat nos ſaluos fieri niſi in nomine ieſu. dicit igitur o (ieſu fili dei) ſic appellatus eſt ab homine illo ab ſpū immūdo obſeſo Marci. v. quid mihi ⁊ tibi ieſu fili dei altiſſimi. appoſ. (nomen ſingulare). i. excellens hoc autem nomen ſingularis ⁊. e. a. ſingulus dr̄: ⁊ ſingulus. q. ſine angulo ꝙ ea que vnica ſunt nequeant conſtituere angulum ꝑ quod ſignificatur vnicum ⁊ excellēs ⁊ famatiſſimū tam in bonā partē ꝙ malā: in bonā vt hic. in malā apud Ciceronē ꝓ ſylla. Me ſingulari immanitate ⁊ crudelitate ꝑditum (nomen ſcē ſpei). i. ꝑ qd̄ ſperat̄ ⁊ dat̄ omne qd̄ bonū eſt ⁊ (nomē ſalutare). i. ſalubre vel ſanitatem ꝯferens vt puta nomen xp̄i ieſu qui ſalutare dr̄ Luce. ij. Qz viderunt oculi mei ſalutare tuum: ⁊ alibi. ⁊ videbit omnis caro ſalutare dei. i. xp̄m.

Singl'aris. e. ſingul'ꝰ

Cicero.

Iesu fili dei
Nomen ſingulare
Nomen ſancte ſpei:
Nomen ſalutare.

¶ Proſeqtur dicens ꝙ nomen iſtud. ſ. ieſus eſt cibus. i. cibarium vere reficiens mentem. veluti cibꝰ materialis reficit corpus: vt puta nomē illius pueri ieſu qui Joan. vj. dixit. caro mea vere eſt cibus. ⁊ (medicina). i. medela ⁊ antidotum ad ſanandum lāgores noſtros: vnde eſt illud marci. in nomine meo ſup̄ egros manus imponent ⁊ bene habebunt ⁊ (nomen ieſu eſt lux). ſ. vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundū ne in peccatoꝝ tenebras decidat (ſeruans). i. ꝯſeruans vel p̄ſeruans ſtantes ne cadant (a ruina). i. a peccati recidiuatione ꝑ quā inanis efficitur anima deo (q́) pro ⁊ (donans). i. concedēs (ſolamen). i. ꝯſolationem ne q̄s in aduerſis oppreſſus deſperet. Solamen autem magis eſt poeticum q̄ oratorium teſte valla. vnde Vergilius. ſolamenq́ mali de collo fiſtula pendet.

Solamen
Valla.
Vergiliꝰ.

¶ Cibus medicina
Lux eſt ieſu nomen
Seruans a ruina
Donanſq́ ſolamen.

¶ Dixit ꝙ nomen ieſu eſt ſolamē nec immerito quia ſcz (cogitatum) ideſt quandocūq́ cogitationibꝰ infigitur humanis (paſcit) ideſt reficit cogitationem ⁊ (p̄dicatum) ideſt cum predicatur (lucet) ideſt ſplendet: (⁊ inuocatum) ideſt quando inuocatur (lenit) i. mitigat caſtas mentes vel (lenit) i. lene blandum ⁊ ſuaue eſt per ſe (⁊ fouet). i. recreat ꝯſeruatq́ (mentes). i. animas (caſtas). i. puras et a peccato immunes ſeu purgatas.

¶ Paſcit cogitatum
Predicatum lucet:
Lenit inuocatum
Caſtas mentes fouet.

¶ Conſolatur ⁊c. ponit alios huius glorioſi nominis effectus dicens ꝙ (conſolatur triſtes) ideſt in aliqua triſtitia ⁊ calamitate poſitos peccatores (⁊ ſaluat) ideſt ſaluos facit (penitentes) ideſt peccata ſua plangentes per penitentiam veram que eſt preterita mala plangere ⁊ plangenda iterū non committere. ⁊ dico ꝙ ſaluat penitentes q̄r vt ſcribitur actuum. x. ꝑ nomen eius remiſſionem peccatoꝝ accipient oēs qui credunt in eum. ⁊ (cōfortat). i. animat: accendit: ⁊ fortes facit (pugnantes). ſ. aduerſus diabolum: carnem: ⁊ mundū tres anime inimicos: bellum gerentes ⁊ (ſanat). i. ſanitati reſtituit (omnes morbos). i. omnes infirmitates vel omnem langorem ſeu angorem. i. corporis ⁊ anime cruciatum per remiſſionem peccatorum.

Peniten tia.

Hi e inimi ci tres.

¶ Conſolatur triſtes
Penitentes ſaluat:
Confortat pugnantes
Omnes morbos ſanat.

¶ Preſtat cecis uiſum
Et ſermonem mutis
Datq; claudis greſſum
Et auditum ſurdis.

Preſtat.ꝛc. docet quomodo ſanat omnes morbos dicens ꝙ hoc nomen (preſtat).i. confert (cecis).i. lumine orbatis vel a natura ipſa vel a caſu (viſum).i. lumen hoc eſt facit vt videant ꝛ.ſ. preſtat (ſermonem mutis).i facit mutos loqui (ꝗ) pro ꝛ (dat).i. cōcedit (claudis).i. truncatis pedibus ꝛ eis non valentibus conſiſtere (greſſum).i. vt faciāt greſſum hoc eſt vt ambulent. ꝛ nota ꝙ claudus dr̄. q. pedibus clauſus.i. impeditus qui ex pedibus aut cruribus foemoribuſue varicatis non poteſt greſſus facere. ꝛ dat.ſ. (auditum ſurdis).i. facit ſurdos audire. que omnia in nomine ieſu diſcipuli faciebant. vnde eſt illud Luce. vij. ceci vident. ſurdi audiunt. claudi ambulant.ꝛc. Surdus autem dicitur a ſordibus quib⁹ obtuſce aures ꝛ in duritiem verſe audire non ſinunt ꝛ tam actiue ꝙ paſſiue ſumitur: vt ſurd⁹ ſit qui nō audit ꝛ qui nō auditur Juue. Surda nihil gemeret graue buccina. inde a Plinio ſurde herbe appellantur quorum nomina non ſunt. non enim audiuntur cum ſint ſine nomine noſq; etiam ipſi abſurdum dicimus dictum quando tale nunꝙ eſt auditum.

Claudus vnde. Surdus vnde. Juuenal. Plinius.

¶ Nomen reuerendum
Suſcitat defunctos
Nomen expauendum
Liberat obſeſſos.

Nomen.ꝛc. proſequitur dicens ꝙ hoc (nomen.ſ. ieſus reuerēdum).i. maxima veneratione dignū qꝛ donauit illi nomē: vt ſcribitur ad philippēſes.ij. qḋ eſt ſuper omne nomen vt in nomine ieſu omne genu flectatur celeſtrium terreſtrium ꝛ infernoꝝ (ſuſcitat) i. ſurgere facit a morte (functos).i. defunctos vita hoc eſt mortuos. nam vt dicimus defunctus officio pro eo ꝙ ſuo officio eſt perfunctus: ita defunctus quoq; vita dicitur qui vitam finiuit teſte laurentio (nomē expauendū).i. timendū. iuxta illud quod predixerat dauid. ꝑs cj. timebūt gentes nomen tuū dn̄e (liberat).i. diſſoluit (obſeſſos).ſ. homines a preſſuris ꝛ ab anguſtia diaboli iuxta illud Mar. xvj. in nomine meo demonia eijcient.ꝛc.

Defunct⁹ Laurēti⁹

¶ Quod a genitoris
Pietate datur
Hoc in ſaluatoris
Nomine petatur.

Declarat tātā eſſe hui⁹ glorioſi noīs dignitatē vt in eo petaꝛ ꝗcꝗd a patre petēdū ſit iuxta illud quicꝗd petieritis patrē i noīe meo dabit vobis ꝛ illud eiuſdē ioannis cap. xvi. in illo die in noīe meo petetis (hoc igitur petaꝛ) bonū cōſiliū eſt (in nomīe ſaluatoris) i. ieſu noſtri redemptoris (quod datur).i. ſi quid volueritis dari. ꝛ concedi (a pietate genitoris) ideſt dei patris omnipotentis.

¶ Sit laus trinitati
Salus atq; uirtus
Compar unitati
Honor lux & decor. Amen.

Sit ergo laus trinitati) ideſt deo trino (ſalus atq; virtus compar) ideſt equalis (ſit vnitati) ideſt vni deo ꝛ honor.ſ. compar lux ꝛ decor. Amen.

¶ Carmen eſt dimetrū iambicū cacometrū hoc eſt male mēſuratū. Canitur in dedicatione eccleſie. Rogat deū ut in hoc tēplo mereamur acquirere eterna bona: & cū ſuis ſctis perēniter poſſidere.

Vrbs beata hieruſalem
Dicta pacis uiſio
Que cōſtruitur in celis
Viuis ex lapidibus
Et angelis coornata
Vt ſponſata comite.

In hac cōmemoratiōe celeſtis hieruſalē auctor laudat deū qui in hoc ſacro templo infundit iugiter ſuam bn̄dictionē. ꝗpropter rogare debemus vt in hoc tēplo ſctō ſuo oēs ꝓmereamur acqrere eterna bona: ꝛ adepta cū ſuis ſctis perēniter poſſidere (hieruſalem beata vrbs).i. ciuitas celeſtis conſtituta vel cōſtructa de aīabus ſctoꝝ qui ſunt viui lapides (eſt dicta).i. interꝑtata viſio pacis (ꝗ) hieruſalem (conſtruitur in celis viuis ex lapidibus). ideſt ſanctis animabus ſanctorum que

ſunt viui lapides. illa dico (coornata) ſcilicet angelis (vt ſponſata) ideſt ſponſa (comite) ſpõſo. i. ſicut mulier ornata eſt viro. ideſt ſponſo. ita eccleſia chriſto.

Noua ueniens e celo
Nuptiali thalamo
Preparata ut ſponſata
Copuletur domino
Platee & muri eius
Ex auro puriſſimo.

Iſta (noua ſpõſa). i. ſctã eccleſia (veniẽs e celo). i. xp̃o. iſta dico (p̃parata nuptiali). i. v̓ginali (thalamo vel lecto). i. thalamo baptiſmatis (vt) ꝓ ſicut ſpõſata copuleṫ. i. coniũgatur (dño platee). i. vie. ſ. perfecte ambulantes in viјs dñi (ꝛ muri). i. p̃dicatores illius ſponſe ſunt (ex auro puriſſimo). i. ſplẽdore ſanctorũ qui ſplendidi efficiũtur vt aurũ puriſſimuꝫ.

Tunſionibus preſſuris
Expoliti lapides
Suis coaptantur locis
Per manus artificis
Diſponuntur permanſuri
Sacris edificiis.

Lapides. i. ſancti martyres (expolliti). i. aptati ad edificandum (tunſionibus). i. percuſſionibus ꝛ afflicti (preſſuris). i. tribulationibus. Sicut enim lapides in muro ſunt edificati. ita anime ſanctorum ſunt ordinate in paradyſo (qꝫ) pro ꝛ (aptantur). i. ordinantur vel diſponuntur (ſuis locis per manus artificis). i. per manus filiј dei. lapides dico (permanſuri ſacris edificiјs). i. celeſtibꝰ edificiјs.

Sicut lapides ī muro ita anime ſctõrũ ordinate ſunt ī gloria.

Porte nitent margaritis
Aditis patentibus
Et uirtute meritorum
Illuc introducitur
Omnis qui ob chriſti nomen
In hoc mundo premitur.

Porte). ſ. illius templi (nitent). i. reſplẽdent (margaritis). i. virtutibus (aditis). i. liminibus vel introitu (patentibus) ideſt apertis (omnis). ſ. chriſtianus (qui ob chriſti nomen premitur) ideſt cruciatur (in hoc mũdo) i. in hoc ſeculo (introducitur illuc). i. celeſtem hieruſalem (virtute meritorum) ideſt bonorum operum ſuorum.

Adyta et vnde. Vergiliꝰ.

Additio. Adyta ſunt ſecretiora templi loca q̃ adire non licet niſi ſummo pontifici. Vergi. iј. ene. iſqꝫ adytis hec triſtia dicta reportat. hoc ſeruius ibidem ſentit ꝛ dicitur ab. a. grece quod eſt ſine ꝛ dys qđ eſt ingredior quaſi in acceſſibile. templorũ ergo penetralia dicuntur adyta ſicut ianua value. inde eſt diminutiuum adyticulum.

Angularis fundamentum
Lapis chriſtus miſſus eſt
Qui compage parietis
In utroqꝫ nectitur
Quem ſancta ſyon ſuſcepit
In quo credens permanet.

Chriſtꝰ dr̃ lapis angularis: qꝛ a iudeis fuit reprobatꝰ. vñ dauid. Lapidẽ quẽ reꝓbauerũt edificãtes. ꝛc. Tñ duos pp̃los in vnuꝫ cõiũxit. ſ. iudaicũ ꝛ gẽtilẽ. q̃ xp̃s filiꝰ perduxit eos ad eternã beatitudinẽ ſummi regis. i. dei pr̃is (fundamẽtũ) totiꝰ eccleſie (miſſus ẽ a patre) vel eſt factꝰ (lapis angularis) q̃ lapis (nectiṫ). i. cõiungiṫ (cõpage). i. cõiũctiõe (parietis in vtroqꝫ). i. in duobꝰ pp̃lis. ſ. in iudaico ꝛ gẽtili (quẽ ſcꝫ xp̃m ſyõ ſuſcepit ſctã) ſyõ interpretaṫ eccleſia vel ſpeculatio (in quo). ſ. xp̃o vel eccleſia (credẽs). i. xp̃ianus qui credit (ꝑmanet). i. firmiter ſtat. ſ. i fide ſancte eccleſie.

Syon.

Omnis illa deo ſacra
Et dilecta ciuitas:
Plena modulis in laude
Et canoro iubilo
Trinum deum unum quoqꝫ
Cum fauore predicat.

Oĩs illa ciuitas). i. eccl̃ia militãs (deo) i. ad honorẽ dei eſt (ſacra). i. ſacrata (ꝛ dilecta). i. amata a deo (plena modulis). i. cantilenis angelorum (in laudem dei ꝛ canoro). i. cãtu (vel canore iubilo). i. dulci exultatione. Jubilus eſt gaudium illud quod eſt interiꝰ in homine quod omnino non poteſt proferri. nec omnino tacetur ſcilicet pre animi exultatione. et ſacra eccleſia predicat (trinum deum) ſcilicet in perſonis (quoqꝫ) pro ꝛ vnum in ſubſtantia vel eſſentia (cum fauore) ideſt cum prece.

¶ Hoc in templo ſumme deus
Exortatus adueni:
Et clementi bonitate
Precum uota ſuſcipe
Largam benedictionem
Hic infunde iugiter.

O ſumme deus exoratus.ſ.a nobis.i.tu deprecatus (adueni) per gratiam (in tēplo) i. in iſta eccleſia (⁊ ſuſcipe vota).i.ꝑces vel orationes deuotas (precantiū).i.rogantiū (clemēti bonitate) ideſt tua pietate (infunde) i. immitte (iugiter) ideſt perenniter vel aſſidue (largam benedictionem.

Hic.ſcilicet in ſacra eccleſia. vel hic.i.in iſto loco congregatio omnium fidelium vel omnes fideles (promereantur).ideſt mereantur (acquirere) ideſt adipiſci ⁊ obtinere (petita) ideſt iuſtas ⁊ ſanctas ſuas petitiones (et mereantur poſſidere) ideſt retinere (perenniter) ideſt perpetuo (adepta).i. precibus ſuis acquiſita et mereantur (introire) ideſt ingredi (paradyſum) ideſt celum (cum ſanctis iuſtis.fideles dico tranſlati in requiem.i.gaudium ſempiternum.

¶ Hic promereantur omnes
Petita acquirere
Et adepta poſſidere
Cum ſanctis perenniter
Paradyſum introire
Tranſlati in requiem.

¶ Carmen eſt ſaphicū endecaſyllabū mixtū adonico quale eſt illud nocte ſurgētes. Canitur ad horas nocturnas in feſto dedicationis alme eccleſie Hyſpalenſis. Intendit auctor rogare deum ut cōſeruet nos intra hoc templum eius honorem celebrantes.

CHriſte cūctorum dominator alme
Pr̄is eterni genitꝰ ab ore
Supplicum uota pariterq̄ hymnū
Cerne benignus.

Materia glorioſiſſimi hymni p̄ſentis eſt agere de dedicatione tēpli Hyſpalēſis eccleſie ⁊ laudare deū:a quo petit eccleſia in ꝑſona totius populi chriſtiani.vt velit infundere ſuam benedictionē ⁊ gratiā intra tēplū hoc.vt quicūq̄ beneficia petiturus īgreſſus fuerit:ſe impetraſſe letetur. Narrat etiā que commoda nobis proueniant ex hoc templo dicens.ꝙ hic ſumitur ſacroſanctū corpus chriſti ⁊ hauſtū ſui p̄cioſiſſimi ſanguinis.⁊ ꝙ ſacroſancti latices veternas abluūt culpas.⁊ complura alia que indicabit littere p̄ſentis diſcurſus.inquit ergo.(O chriſte alme dn̄ator cunctorū).ſ.hominū vel cunctarū rerū dn̄s q̄ creator (genitus ab ore).i.a mente patris eterni) vnde Claudianus in ruffinum. Vox ſummi ſenſuſq̄ dei quē fudit ab alta mēte pater tātiq̄ dedit cōſortia regni (tu benignus).i.qui benignus ⁊ pius es (cerne).i.inſpice miſericordes oculos tue pietatis ad nos cōuertendo (vota) q̄ pro ⁊ (hymnū).i.laudem cū cantico (ſupplicum).i.humilium ſeruorum fidelium. ¶ Non inficias eo candide lector in hoc hymno ⁊ in ſequentibus quaſdā ſyllabas breues pro longis inueniri.quas ſcienter pretermiſimus ne contra vſum eccleſie ageremus. quādoquidē ſacris parcendum eſt.quoſdam etiam ex precedentibus ſine carminis qualitate pretermiſimus:quia ſunt eiuſdem qualitatis cum prepoſitis ſibi coniunctis.

Claudianus.

¶ Cerne quo puro deus i honore
Plebs tua ſupplex reſonet in aula
Annua cuius redeunt colenda
Tempore feſta.

Cerne dico o deus.i.tuo nos fauore ꝓſequere (quo) pro vt (plebs tua ſupplex).i. humilis (reſonet) ideſt modulatum canticū reddat vel repreſentet. Vergi. reſonat plangoribus ether.i.repreſentat plā. (in honore puro).i.tibi debito ⁊ hoc (in aula tua) ideſt in tēplo tuo (cuius feſta annua).i.q̄ ſingulis ānis ſolēt fieri (redeūt).i.aduenlūt (colēda).i.celebrāda tpe.ſ.iſto.i.hodierne feſtiuitatis die.

Vergilius.

¶ Hec domus rite tibi dedicata
Noſcitur in qua populus ſacratū

Hec domꝰ.).i.hec ecclia ſiue tēplū (noſcitur).i.cognoſcit (dedicata tibi).i.ꝯſecrata (rite i.recte (in q̄ po.) ſ.xp̄ianus (aſſumit corpꝰ tu

um ſacratū) ⁊ bibit (hauſtū).i. poculū (beati ſanguinis tui) hoc.n. pro memoria ſue paſſionis ⁊ animarum remedio fieri precepit dicēs Joan.vj. niſi manducaueritis carnem.⁊c.

Corpus aſſumit: bibit & beati
Sanguinis hauſtum.

Latex. Proſequit explicās beneficia (ſacroſancti latices).i. ſacrate aq̄ baptiſmi latex. oīs liquor pōt dici latex. ⁊ eſt aqua ſubterranea latens in venis terre. Lucanus.iiij. occultos latices obſtruſaq̄ flumina querūt. latex etiam dicitur vinum a latendo quia latet in vaſis ſiue in vite. Vergi. laticem q̄ lieum.⁊c. (diluūt) i. abluunt (hic) ideſt in hoc templo (culpas veternas).i. peccatum vetus originale tractū ex ſemine ade. q̄.i. ⁊ (perimunt).i. extingunt (noxas).i. culpas (vt nouum genus chriſticolarū creetur).i. ex aqua baptiſmi regeneretur (chriſmate).i. vnctione (vero). ideſt noue gratie.e. in chriſmate vitioſe corripitur.

Lucanus. Vergili⁹. Chriſma interp̄tatur vnctio.

Hic ſacro ſcti latices ueternas
Diluūt culpas: perimūtq̄ noxas
Chriſmate uero genus ut creetur
Chriſticolarum.

Proſequitur dicens q̄d etiam in hoc tēplo (fertur) hoc eſt dat (medicina) hoc eſt remediū corporis ⁊ anime (feſſis) hoc eſt lāguidis ⁊ infirmis ⁊ in fide xp̄i vacillantib⁹. ⁊ etiam datur (lumē orbatis).i. cecis ⁊ obſtinatis in pctō. ⁊ etiā (fertur venia noſtris offenſis) i. noſtris culpis ⁊ (omnis timor atq̄ meror pellitur).i. repellitur in hoc templo.

Hic ſalus egris: medicina feſſis
Lumen orbatis ueniaq̄ noſtris
Fertur offenſis: timor atq̄ meror
Pellitur omnis.

Bene datur hic ſalus ⁊ medicina feſſis quia etiam (perit hic).i. deficit (ſeua rapina demonum).i. diabolorum. nam aduerſarius noſter diabolus tanq̄ leo rugiens circuit q̄rens quem deuoret (⁊ monſtrum peruicax) ideſt diabolus proteruus obſtinatus ⁊ importunus (pauet hic) ideſt timet (⁊ retentat) ideſt retro fugit (⁊ linquens corpora).ſ. hominum obſeſſorum vel peccatorum quia per confeſſionem que fit in hoc templo expellitur diabolus a corpore ſubdito peccatis (fugit ocius).i. citius (in vmbras) ideſt tenebras (remotas).i. ſeparatas ⁊ infernales.

Demonū ſeua: perit hic rapina
Peruicax mōſtrū pauet & retētat
Corpora linquēs: fugit i remotas
Ocius umbras.

Et quia tot tantaq̄ beneficia ex hoc tēplo nobis proueniunt (gloria reſonet).i. laudet (parentē ſummum).i. deum patrem omnipotentem. ⁊ (natum) ideſt filium eiuſq̄ ꝓ ⁊ nos omnes (pariter modulemus).i. canamus (ſpiritum ſanctū) dulci hymno (per omne euum) ideſt per omne ſeculum. Amen.

Gloria ſummū reſonet parētē
Gloria natum: pariterq̄ ſanctum
Spiritū dulci: modulem⁹ hymno
Omne per euum.

Carmen eſt quale ſuperius in qualitate & materia. Caniturq̄ in dedicatione eiuſdem eccleſie ad laudes matutinas.

Materia preſentis hymni eſt eadem cum ſuperiori. ſcilicet agere de dedicatione eccleſie ⁊ de laudibus huius preſtantiſſimi templi. ſimiliter diuinum auxilium petere. ibi queſumus ergo deus vt ſereno annuas vultu. inquit igitur (hic locus) ideſt hoc templum preſtantiſſimum (vocitatur nempe).i. certe dicitur (aula) ideſt domus et baſilica (regis immenſi).i. omnipotentis dei. q̄ pro ⁊ vocitatur dico (porta niuei celi que) ſcilicet porta. ⁊ debet eſſe relatiuum. alias nec verſus nec ſenſus ſtaret: quoniam ſecundus pes ſaphici verſus eſt ſpondeus. (accipit omnes petētes) i. euntes ad patriam vite. hoc eſt ad gloriam. vel petentes. quia teſte Gregorio. peti vult celum. ⁊ rapi noſtris fletibus. vnde eſt illud petite ⁊ accipietis.

Gregori⁹.

HIc locus nēpe uocitat᷑ aula
Regis imenſi niueiq̄ cęli
Porta que uite: patriam petentes
Accipit omnes.

Turbo quē null⁹ qtit: aut uagātes
Diruūt uēti penetrātq; imbres
Non tetris ledit piceus tenebris:
Tartarus horrens.

Quē. ſ. locū eccleſie (null⁹ turbo). i. nulla perturbatio aeris vel immūdi ſpūs aut hereſis (quatit). i. cōcutit q2 eſt ſolidata in lapide illo angulari: cuius meminit dauid. pſal. cxviij. eſt eñ ꝓprie turbo vētus vehemēs et volubilis oppoſita deſtruēs. Lucanus auulſit laceros percuſſa pupe rudentes turbo rapax. τ tunc mittit genitiuum per. inis. τ etiam quando accipitur pro inſtrumento luſorio quo maxime delectantur pueri. Vergilius in. vij. de amata. Ceu quondam torto volitans ſub verbere turbo. quando vero mittit genitiuum in. onis. eſt proprium nomen gladiatoris celeberrimi. Hora. ij. ſer. corpore maiore ridens turbonis in armis. (aut venti vagantes non diruunt). i. non deſtruuntq; pro τ (nec himbres). i. agmina aquarum (penetrant). i. perforant (hymber) per ſecundam declinationem non legi. niſi forte hymbri pro nimbi poſitum fuerit ante hac in hoc textu (non tartarus piceus τ horrens ledit) ideſt infeſtat τ damnat τ hoc ſuis tenebris. Turbo p inis. τ onis. Lucanus. Vergili⁹.

Quesum⁹ ergo deus ut ſereno
Annuas uultu famulos gubernes
Qui tui ſummo celebrant amore
Gaudia templi.

Ecce ꝓ populo petit eccleſia auxiliū diuinū dicēs. Queſumus ergo deus (vt annuas). i. cōcedas reſpiciasq; nos (vultu ſereno) i. nō irato (τ gubernes). i. regas. (famulos). i. ſeruos tuos (q̄ celebrāt) amore (ſummo). i. maxima leticia (gaudia tui ſacratiſſimi templi. ¶ Proſequit̄ dicēs (nulla moleſtia). i. nulla dāna τ incōmoda (vite) noſtre preſentis (cruciēt). i. ledāt nos celebrātes gaudia tui templi (τ dies). ſ. vite nr̄e (ſint leti) q; pro τ (noctes) ſint etiā (placide). i. dulces ſine illuſione aut perturbatione demonū que ſolet fidelibus euenire vt eos a ſuo recto ꝓpoſito euertat τ (null⁹ ex nobis. ſ. gaudia tēpli celebrātib⁹ (ſentiat ignes). i. tormēta vltimi examinis diei iudicij (mūdo pereūte) pro pereūtis mundi. aut ſit abſolute in die quippe iudicij ignis τ tempeſtas valida in conſpectu dei apparebit.

Nulla nos uite cruciēt moleſta
Sint dies leti placideq; noctes:
Nullus ex nobis pereunte mundo
Sentiat ignes.

Hec dies in qua tibi cōſecratam
Conſpicis aram tribue perēne:
Gaudium nobis uigeatq; longo
Temporis uſu.

Hec dies. ſ. eſt o deus (in qua conſpicis) ideſt vides (aram). i. templuꝫ vel altare (conſecratam). i. dedicatam tibi. i. in honorem tui nominis vel dico deus tribue nobis gaudium peremne. i. perpetuumq; pro τ dies in qua conſpicis aram conſecratam tibi vigeat. i. duret in ſuo vigore τ potentia. vigere enim permanentiam dicit vt habetur. iiij. Regū ix. c. adhuc fornicationes iezebel matris tue τ veneficia eius multa vigent (longo vſu temporis). i. per longum ſpacium temporis ad gloriam tuam. Vigere.

Gloria ſummū reſonet parentē
Gloriam natum. &c.

Carmē eſt dimetrū iambicū cacometrū. i. male mēſuratū. nam cacos grece malū: & metrū mēſurā ſignificat. Canit̄ in feſto diui gabrielis archāgeli ad horas ueſpertinas eius laudes cōmemorās.

GAbrielem ueneremur
Summi regis nuncium.
Per quē deus delegauit
Suum miniſterium:
Mundo lapſo nunciando
Ieſum dei filium.

In hoc hymno intēdit auctor laudare deū in cōmemoratione archangeli gabrielis cuius laudes deſcribēs ex officio τ legatione: petit per eū nr̄as p̄ces preſentari ante deum dicens. ſ. nos omnes (veneremur). i. laudem⁹ (gabrielem archangelum nuncium ſummi regis). i. dei patris vel xp̄i: quem nūciauit incarnandum propter reparationem generis

Nūcius. Laurētiꝰ. Feſtꝰ pō-pe. Calepinꝰ

humani. Nūcius ꝛ res ipſa que nūciatur eſt ꝛ qui nunciat. nūciū aūt non ōr ſcōm Laurentiū ꝛ feſtū pompeiū (per quē). ſ. ga. (delegauit). i. miſit. nā legare ſecundū calepinū eſt legationē facere vel mittere (ſuū miniſteriū). i. ſuū ſacrū ſecretū (nūciando). i. manifeſtādo (miſſo lapſo). i. pereunti ieſum dei filium eſſe venturum: ꝛ naſciturum ex ventre virginis marie. Hoc metrum ꝛ illud. ſ. luſtra ſex qui iam peracta. ꝛ pange lingua. ꝛ tibi xpe ſplēdor patris. ꝛ vrbs beata hieruſalem. ſic pretermiſimus quia videbantur. q. ab omni lege carminis ſoluta. nam abundant trocheis in locis imparibus ꝛ in paribus aliquando ſpondeis ꝛ videntur catalectici. tales ſunt hymni ſequentes beate catherine.

Gabriel interpretatꝰ fortitudo dei.

Ecce in preſenti parte petit auxiliū diui gabrielis dicens (gabriel virtus diuina) ꝛ bene qꝛ gabriel fortitudo dei interꝑtatur fortis enim fuit cōtra diabolū per virtutem crucis (fortifica debiles). i. nos pctōres vt habeamꝰ fiduciam recuperādi veniā per te ꝛ (ipſe corrobora nos) i. cōfirma (vt vincamꝰ inimicū) i. diabolum aduerſarium noſtrū qui rugiēs tanꝗ leo querit quē deuoret: (ꝛ impetra) i. obtine a deo (vt lapſus) ideſt peccata (remittantur). i. condonentur nobis. Et dicitur lapſus de labor laberis (quod idem eſt quod cadere. ꝛ quia in peccatum labimur dicitur lapſus teſte gregorio in homilia dn̄ice quarte aduentus.

Lapſus. Gregoriꝰ.

¶ Gabriel uirtus diuina
Debilis fortifica:
Vt uincamus inimicum
Ipſe nos corrobora
Vt & lapſus remittantur
Ipſe nobis impetra.

Laudat eum a legatione dicens quod inter ceteros hic ſolus venit ad annūciādū verbū incarnādū. dicit ergo. tu gabriel fuiſti. ſ. (angelus miſſus a deo vt habetur Luce. i. (ad thalamū) i. ad domū virginis marie (et deus elegit te ſolū ſuum ſecretarium). i. repoſitorium ſuorum ſecretoꝝ. ꝛ quia tu fuiſti dei apocryſarius (preſenta noſtras preces) ideſt noſtras orationes ante deum celi.

¶ Angelus in mundum miſſus
Ad marie thalamum:
Te ſolum deus elegit
Suum ſecretarium:
Noſtras preces tu preſenta
Ante celi dominum.

Concluſio eſt ad laudem ꝛ gloriā dei ꝛ gabrielis archangeli (gloria ꝛ honor deo) ſ. ſit (vſqꝫ quo) ideſt ſemper (altiſſimo) ꝛ gloria ſit (vna) ideſt pariter (patriqꝫ pro et filio et paraclito inclito) ideſt ſancto ſpiritui conſolatori (inclito) ideſt magno ꝛ nobili a quo bona cuncta procedunt (qui condonauit tot dona gabrieli angelo). ſ. vt eſſet apocryſarius paranimphus dei. Nota quod hoc nomē paraclitus deſcendit a para ꝛ cleſis. quod a noſtris dicitur aduocatus teſte Peroto in cornucopia: tradunt tamen tunc per. e. ſcribendum eſſe. ſcilicet paracletus. ex eo quod per. i. infamem ſignificare dicunt. tamen vſui frequentiori credendum eſt quoniam per. i. ſcribitur communiter paraclitus a doctoribus totius ſacre pagine.

Paraclytus ꝛ vñ. Perotus

¶ Gloria & honor deo
Vſqꝫ quo altiſſimo
Vna patri filioqꝫ
Inclito paraclito
Qui tot dona condonauit
Gabrieli angelo.

¶ Carmen eſt dimetrum iambicum ex parte cacometrū. Canitur ad horas ueſpertinas in die ſancti Iſidori archiepiſcopi Hyſpalenſis cuius laudes proſequitur.

In preſenti hymno vniuerſa fidelium cōgregatio incitatur ad leticiā carpendā in ſolēnitate noſtri glorioſiſſimi patroni iſidori: cōmemoranſqꝫ auctor eiuſdē laudes circa erradicandā hereſim: declarat eum magna fortitudine ꝛ mira ſcientia floruiſſe. ꝛ maxi-

¶ Congaudeat eccleſia
Et preſulis ſolemnia:
Confeſſoris iſidori
Honore colat celebri.

mo charitatis ardore accenſum in clericorum ꝛ totius populi commodis: tam anime quã corporis inuigilaſſe dicens. (eccleſia). ſ. militans hoc eſt fidelium congregatio (congaudeat). i. ſimul ꝛ ad inuicem letetur cum triumphante ſupernorum ciuium (ꝛ colat). i. veneretur. honore celebri. i. frequenti vel magna cum veneratione (ſolemnia). i. feſtum (iſidori p̄ſulis) ideſt archiepiſcopi hiſpalenſis doctoriſꝙ celeberrimi ꝛ confeſſoris excellẽtiſſimi. Cuius vitam a primis incunabulis ad finem vſꝙ videre cupientes: remittimus ad ſacre ſcripture hortos. vbi ſeuerianus pater: ꝛ turtura mater: leanderꝙ: ꝛ fulgentius epiſcopi fratres eius: cum florentina ſorore veluti gemme coruſcantes apparebunt. cuius etiam mortem ſuis diſcipulis prophetico ſpiritu longe ante predictam apertiſſime dignoſcent.

¶ Qui uelut ſolis radius
Demptis prorſus hereſibus:
Et deuotus martyrio
Dogmate fulſit uario.

Qui. ſ. iſidorus (fulſit). i. ſplẽduit velut i. ſicut (radius ſolis) illuſtrãs totũ orbẽ (hereſibus dẽptis). i. extirpatis ꝛ a radice euulſis ꝛ etiã (deuotus). i. deuote attẽtus (martyrio). i. ad ſuſtinẽdũ martyriũ pro chriſto ſi interea occurreret (fulſit dogmate vario). i. multiplici doctrina ad omnium vtilitatem. dogmata vt ciceroni. Senece. et apuleio placet. ſcita decreta placita atꝙ conſulta interpretãtur. Marcialis papilium notauit ſic ab eo querens. Tu qui ſectarum vires et pondera noſti. Dic mihi precide papili dogma quid eſt. Dogma. Marcial.

¶ Hiſpaniarum populis
Diuine legis regulis:
Et romanorum moribus
Inuigilabat ſedulus.

Recenſet vitam ꝛ induſtriam Iſidori in pontificatu dicens. qđ etiam ſanct⁹ iſidorus (ſedulus). i. diligens (inuigilabat). i. inſudabat (populis). i. in populis (hiſpaniarum) ſcꝫ inſtruendis regulis diuine legis ꝛ etiã (in moribus) romanorum. ſ. componẽdis vel inſtruendis (regulis etiam diuine legis.

¶ In clericorum commodis
Et pauperum ſubſidiis:
Legum lator clariſſimus
Hic inherebat arctius.

Hic. ſ. ſctũs iſidorus (clariſſimus legum lator). i. ſanctarꝫ legũ dator (inherebat). i. inſiſtebat (arctius). i. impẽſius ꝛ totaliter (incõmodis) ideſt in vtilitate (clericorum) eis in neceſſitatibus ſuccurrendo ꝛ honoribus extollendo ꝛ (in ſubſidiis). i. in auxiliis pauperum. diuidebat. n. ſubſtãtiã ſuam trifariã. ſ. partim eccleſie parti paupib⁹. reliquũ xp̄o ſibi.

¶ Laus honor uirtus gloria:
Deo patri & filio:
Sancto ſimul paraclito
In ſempiterna ſecula. Amen.

Et quia deus contulit tantam gratiã beato iſidoro vt ſic viueret: ꝛ nobis bene viuendi normam relinqueret (laus honor virtus gloria) ſcilicet ſit deo patri et filio ꝛ ſimꝉ i. pariter (ſancto ſimul paraclito) ideſt conſolatori in ſempiterna ſecula. Amen.

¶ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur ad horas matutinas in eadem feſtiuitate ſancti iſidori: cuius auxilium implorat.

MAgne doctor iſidore
Nos de hoc diro carcere
Fac poli reddi ſolio
Placato dei filio.

Quia de laudibus ſancti iſidori in precedenti hymno dictũ eſt: nunc conſequenter in preſenti: diuinũ auxiliũ per eius interceſſionẽ petit fideliũ caterua. deum ſuppliciter laudando: vt dignetur ſuorum ſeruorum vota ſuſcipere dicens. (o magne doctor iſidore fac). i. tuis precibus obtine (nos pctõres reddi) ideſt redduci (ſolio poli). i. ſedibus patrie celeſtis a qua teſte gregorio per delectamenta deceſſimus. ꝛ p lamẽta penitẽtie illuc redire tenemur. ꝛ eſt ſoliũ ſella regalis: quod greci thronũ appellant. ꝛ dicitur a ſoliditate. vel per antiſtichon quaſi ſodium a ſedendo vt ſcꝉ Gregori⁹. Solium.

Sella. la.q.ſeda.⁊ ſubſellia quaſi ſubſeddia.de quibus aſconius ⁊ pedianus li.j.verrinarū multa
Subſeddia. de hoc diro carcere)ideſt de hoc mundo vel de hoc corpore:in quo veluti in carcere vinclis ita anima noſtra tribus inimicis eſt irretita ſcilicet mundo.demone.carne.⁊ hoc debet fie-
Aſconi⁹. ri(placato dei filio).ſ.per tuam interceſſionem.

Pedian⁹ Et dico q̄ facias nos reddi ſolio poli.ſ. quia(o confeſſor inclite)ideſt glorioſe et preclare.inclytus.grecum eſt ab en grece qđ eſt
Inclytus in.⁊ cletos.clarus.Geñ.xxxj.de iacob dr̄ ⁊ de illius facultate ditatus.factus eſt inclit⁹(cho
Ouas ouat. rus eccleſie ouans).i.letus valde.ab ouas.at verbo deficiente in prima perſona.qua plura carebant ſecundum probum grammaticum vt ſunt furis.it.faris.tur.roras.at.que nunc in eadem proferuntur.furio.is.roro.as.⁊c.(et caterua fidelium collaudat per te)ideſt habendo te interceſſorem(chriſtum dominum.

¶ Ieſu chriſte rex glorioſe
Vota ſeruorum ſuſcipe:
Huius doctoris precibus
Nobis faue propitius.

O ieſu chriſte quia tuam iuſtitiam timemus noſmetipſos reos accuſantes: ad auxiliū tuum per ſanctoꝝ itercesſionē currim⁹. ⁊ ideo(o ieſu xp̄e rex glorie ſuſcipe vota ſeruorum)⁊ tu propitius.i.pius (faue).i.faueas hoc eſt ſucurras nobis(p̄cibus).i.per preces vel propter interceſſionem (huius doctoris) ideſt iſidori cuius feſta celebramus.⁊ nota quod propitius poterit eſſe aduerbium ⁊ melli
Priſcianus. us propicius.ideſt pie ⁊ benigne(quia teſte priſciano)nomina comparatiua in neutra terminatione efficiuntur aduerbia.

¶ Ieſu chriſte rex glorie
Vota ſeruorum ſuſcipe:
Huius doctoris precibus
Nobis faue propitius.

Declarat modo quō poterit nobis fauere p̄pitius.aut q̄d poſt fauorē preſtabit dicens.(Da nobis veniā peccatoꝝ).i.remitte nobis pctā nr̄a(⁊ p̄ſta).i.cōcede nobis (gloriā ſanctoꝝ).ſ.vt ſctis tuis in celo ſociemur vt fruamur gaudiis celi)ideſt letemur eter-
Fruor. na gloria.⁊ hoc(meritis tanti patris) ideſt tam glorioſi patris iſidori. frui enim eſt potiri
Valla. aliqua re propter ſe ipſam teſte valla.

¶ Da peccatorum ueniam
Preſta ſanctorum gloriam:
Vt tanti patris meritis
Celi fruamur gaudiis.

¶ Laus honor.&c.ut ſupra.

¶ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur ad horas ueſpertinas in feſto corone domini. Commemorat beneficia que ex paſſione atq; reſurrectione chriſti accepimus.

Materia preſentis atq; ſequētis hymni cōſimilis eſt.ſ.agere de xp̄i paſſione: circa ſpinas quibus glorioſiſſimū eius caput vndiq; pforatū fuit.oſtendit aūt quod p̄pter delicta noſtra mortuus eſt. ⁊ qđ dolores nr̄os ipſe portauit.vt eſaias ait. declarat etiā qđ ob id gaudere debemus ſummopere.quia eius paſſione redēpti ſumus dicēs.plaudat turba fidelium quod per ſpine ludibrium purgat creator omnium ſpineti noſtri vitiū. ſignat etiam beneficia que ex eius coronatione ſeu paſſione ſuſcepimus Inquit ergo (o fidelis cō
Concio. cio).i.cōgregatio fideliū chriſtianorum.Concio idem eſt quod contentio. ⁊ populi multitudo.aut eccleſia.idem etiam quod alloqui populum ⁊ conuentū facere. ſumitur etiā pro loco in quo cōcionat̄ aliquis.vt habet̄ Deut.x.⁊ Nu.v.(lauda trophеū inclitum).i. victoriā nobilē(ſpine)ideſt ſpinarū quibus chriſtus perforatus eſt caput glorioſum. trophеum
Trophea ſunt aūt Trophea hoſtiū ſpolia in arborū truncis aut ſaxis affixa in victorie ſignū Lucan⁹.
Lucanus Cūq; ſuperba foret babilon ſpolianda tropheis. bene ergo laudabimus chriſti trophеū: quandoquidē tartarū ſpoliauit(p quā).ſ.ſpinā(pditio)ſ.nr̄a(perit)perditi enim eramus ante xp̄i paſſionē(q;)pro et(meritū vite).ſ.eterne(datur).ſ.nobis vt per eam viuamus.

¶ Lauda fidelis concio
Spine trophеum inclitū:
Per quam perit perditio
Viteq; datur meritum.

¶ Per te confeſſor inclyte
Ouans chorus eccleſie.
Et caterua fidelium
Collaudat xp̄m dominum.

¶ Filius eterni pr̄is. i. ieſus xp̄s filius dei (liberat nos a pūcturis). i. a cicatricib⁹ ſpinarū. vel tormētoꝝ inferni (dū tollerat). i. ſuſtinet ip̄e (pūgi). i. ꝑcuti (ſpinis) exiſtēs. ſ. neſci⁹ i. inocēs culpe ſpinaꝝ. q̄ nō ꝓpter ſua ſ ꝓpt ppl̄i delicta attritus ⁊ cū iniquis deputat⁹ ē. vt affirmat eſaias ꝓpheta.

¶ Cum ſpinarum aculeum
Chriſtus ꝓ nobis pertulit:
Per diadema ſpineum
Vite coronam contulit.

¶ Explicat bn̄ficia q̄ ꝯtulit nobis dn̄s in ſua corona doloroſa. dicēs (cū xp̄s ꝑtulit). i. ꝓ nob paſſus eſt (aculeū). i. vuln⁹ tormentuꝫ ſpinaꝝ. Aculeus ſtimul⁹ eſt ſiue gen⁹ tormē- Aculeus.
ti pungens veluti acus a quo deriuat̄. ſumit̄ etiam ꝓ cura ſiue anxietate (ꝯtulit). i. donauit nobis gratis (coronam vite ꝑ diadema ſpineum). i. ꝑ coronam illā ſpinis ꝯtextā. ⁊ infle- Diadema
ctitur diadematam ꝑ primam quam ꝑ tertiam. teſte Priſciano. eſt diadema autem orna- Priſcian⁹.
mentum capitis ex auro ⁊ gemis contextum maxime mulierum. vt Iſidorus li. xix. ca. xxx. Iſidorus.
d. Iuuenalis. Ille crucem precium ſceleris tulit hic diadema. Iuuenal.

¶ Plaudat turba fidelium
Quod per ſpine ludibrium:
Purgat creator omnium
Spineti noſtri uitium.

¶ Plaudat ergo. i. gaudeat turba fideliū ꝓpter tantū beneficium qđ. i. q2 creator omnium purgat. i. emundat (vitiuꝫ nr̄i ſpineti) ideſt noſtrorum peccatorum culpam. ſpinetum autem a ſpina dictum eſt ſpine ꝟo ſentes ſunt. ſpina etiam pro iunctura dorſi accipitur (per ludibriū ſpine) ideſt per deriſioneꝫ Spinetuꝫ
factam per ſpineam coronam. Nam iudei plectentes ſpineam coronam: illudebant ei di- Spina.
centes. aue rex iudeorum prophetiza nobis ⁊c.

¶ Queſumus auctor omnium
In hoc paſchali gaudio:
Ab omni mortis impetu
Tuum defende populum.

¶ Et q2 p̄ſens ſolemnitatis canitur i t̄pe paſchalis reſurrectiōis: addit̄ hoc ꝟſus ſic. Et quia tu liberaſti nos a morte (o auctor oim̄ q̄s). i. rogamus te (in hoc gaudio paſchali). i. in tua reſurrectiōe (defende pplꝫ tuū ab om̄i impetu). i. ab om̄i ꝑiculo mortis vl̄ a pc̄to. ne denuo in mortē incidam⁹.

¶ Laus xp̄o regi glorie
Pro corone uirtutibus:
Qua nos reformans gratie
Coronat in celeſtibus.

¶ Cōcluſio ē toti⁹ hymni ad laudē ⁊ gl̄iā oipotētis dei (laus ergo ſit xp̄o regi gl̄ie ꝓ v̄tutib⁹ corone q̄). ſ. corōa (reformās). i. renouās nos gr̄e ſue. i. ad gr̄aꝫ ſuā ꝓmerēdā (coronat in celeſtib⁹). i. dat nob coronā i gl̄ia ſc̄toꝝ vbi regnat ꝑ iſ̄nita ſc̄loꝝ ſc̄la. Amen.

¶ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur ad horas matutinas in feſto corone Domini: cui⁹ beneficia commemorat & fideles incitat ad ꝑſoluenda xp̄o cantica letitie.

ETerno regi glorie
Deuota laudum cantica:
Fideles ſoluant hodie
Pro corona dominica.

¶ Diximus quod materia preſentis hymni eſt agere gratias deo: pro beneficiis nob collatis in ſua coronatiōe. ad quod inuitat nos hymnus dicens. (fideles ſoluant hodie) ideſt perſoluant ⁊ reddant in hodierne feſtiuitatis die (cantica deuota) ideſt hymnos deuote modulatos (regi eterno glorie) ideſt chriſto perpetuo regi celeſtis glorie (pro corona dominica) ideſt pro eiuſdem domini corona glorioſa ſpinarum.

Corona ↄtumelie.i.iniurie ⁊ vilipēdij. Cōtume. nā ↄtumelia eſt iniuria ⁊ graue ↄuitiū in cō Terētius. tēptū pſone. Terēti⁹ nā ſi ego hac ↄtumelia digna ſuꝫ ⁊c. ptꝫ ēt qḋ ꝑpter iniuriā corona uerūt eū dicētes: aue rex iudeoꝝ ⁊c. (coronāt regē oīm).ſ.regū ⁊ reꝝ oīm dn̄m (cui⁹ opprobrium).i.cuius crimen ⁊ maledictum oblatum donat nobis coronam glorie.

Coronat regem omnium
Corona contumelie:
Cuius nobis opprobrium
Coronam confert glorie.

Corona plectit̄.i.impͥmit̄ ⁊ applicatur xp̄o ⁊ hoc de aculeis ſpinaꝝ.i.de ſpinis et ſtimulis ſeu iūcis marinis.q̄.ſ.corona (ptās mūdi).i.facultas nocēdi ſup terrā (tollit̄).i.eripitur (miniſtris).i.a miniſtris (tartareis).i.īfernalib⁹ rugiētib⁹ ad deuorādū fideles.

De ſpinarum aculeis
Chriſto corona plectitur:
Qua miniſtris tartareis
Mūdi poteſtas tollitur.

Recte demonib⁹ tollit̄ ptās nocendi in mūdo. q̄ꝛ (corona capitis xp̄i pfuſa).i.ſperſa (ſanguine ſuo ſacro purgat).i.emūdat (reos) ideſt pctōres (a crimine).i.a pctīs ſuis. ⁊ hoc (penis debitis).i.q̄s pro pctīs debebāt) ſolutis.i.ꝯdonatis ⁊ remiſſis ī xp̄i paſſiōe q̄ꝛ pctā q̄ nō detulit nos abluēdo ſuſtulit.

Corona chriſti capitis
Sacro perfuſa ſanguine
Penis ſolutis debitis
Reos purgat a crimine.

Q m̄s auctor. & laus xp̄o utſupra.

Carmen eſt ſaphicū mixtū adonico. Canitur in feſto natalitio ſancti ioannis baptiſte. Cuius generationē: educationem: laudeſq̄ ꝓſequitur atq̄ auxilium implorat.

Hymn⁹ iſte vitā ⁊ mores habitū ⁊ ꝯuerſationē ſcti ioānis baptiſte deſcribit orās ⁊ perſuadēs vt ei⁹ ꝯſuetudinē imitemur: vt ad ei⁹ btitudinē ꝑuenire mereamur (o ſcte ioannes ſolue).i.relaxa (reatū labij).i.oris (polluti).i. inqnati (vt famuli tui q̄āt).i.poſſint (reſonare mira).i.miracl̄a (geſtoꝝ tuoꝝ).i.factoꝝ (fibris).i.venis (laxis).i.reſolutis vł vocib⁹ apt;

UT queant laxis reſonare fibris.
Mira geſtoꝝ famlī tuoꝝ
Solue polluti labii reatum
Sancte ioannes.

Nūci⁹ celſo ē veniens olipo.i.de celo.ſ. āgel⁹ gabriel veniēs olipo (ꝓmit).i.nunciat (te fore magnū naſcituꝝ pr̄i tuo zacharie) nōmē tuū ſilr ꝓmit: q̄ꝛ dixit ioānes vocet̄ et (ꝓmit ſeriē).i.ordinē vite gerēde dicēs) vinū ⁊ ſicerā nō bibet (ordie).i.ſꝫ ordinē quē geſſit

Nuncius celſo ueniens olimpo
Te patri magnum fore naſciturū:
Nomen & uite ſeriem gerende
Ordine promit.

Ille.ſ.zacharias (dubi⁹).i.icredul⁹ (ꝓmiſſi ſupni).i.celeſtis ꝓmiſſiōis (pdidit prōpte Ambroſi. modulos loq̄le).i.modū locutionis. Ambroſi⁹ dicit q̄ zacharias vocē amiſerat in cōſonātib⁹: q̄ꝛ eas formare nō poterat ſꝫ tu reformaſti (o ſcte ioānes genit⁹).i.nat⁹ (organa vocis pēmpte).i.extincte vocis.

Ille promiſſi dubius ſuperni
Perdidit prompte modulos loq̄le:
Sed reformaſti gemitus perempte
Organa uocis.

Et tu poſit⁹.i.recūbēs (cubili).i.ventre mr̄is tue (obſtruſo) clauſo (ſenſeras regē).i. xp̄m (manētē).i.iacentē (thalamo).i. ventre marie (hinc).i.hoc q̄ tu nouiſti xp̄ꝫ o ioānes (parēs vterq̄).ſ.zacharias ⁊ eliſabeth (pandit abdita).i. ꝓphetauerūt abſcōdita. Pr̄ dixit. Bn̄ſ dn̄s de⁹ iſrl̄. ⁊ hoc nō ſuis meritis. ſed (meritis).i. ꝑpter merita (nati).i. filij.ſ.ioannis. mater aūt dixit. Unde cucuit mihi q̄ mater dn̄i mei veniat ad me.

Ventris obſtruſo poſitus cubili
Senſeras regem thalamo manentē
Hinc parens nati meritis uterq̄
Abdita pandit.

¶ Antra deſerti teneris ſub annis
Ciuium turmas fugiens petiſti:
Ne leui ſaltem maculare uitam
Famine poſſes.

O ſcſe ioannes (tu fugiens turmas). i. turbas (ciuiũ petiſti antra). i. obſcurã ſpelũcã (deſerti ſub teneris annis). i. in etate duodecim annoꝝ (ne poſſes maculare vitã) ſanctam (famine). i. vbo ocioſo ocioſum eſt verbum qđ aut vtilitatis rectitudine aut iuſte rationis neceſſitate caret (famine dico ſaltẽ leui). i. ſine bono fructu.

Ocioſum vbum qđ ſcđm gregorium.

¶ Prebuit hirtum tegimẽ camel⁹
Artubus ſacris ſtrophiũ bidentes:
Cui latex hauſtum ſociata paſtum
Mella locuſtis.

Camelus ꝓbuit hyrtũ tegimẽ. i. aſpeꝝ veſtimentũ (ſacris artub⁹ bidentes). i. oues ꝓbuerunt (ſtrophiũ). i. cingulũ (cui). i. ioãni (latex). i. aqua ꝓbuit (hauſtũ) ⁊ cui mella ꝓbuerunt paſtũ mella dico (ſociata locuſtis). i. volatilibus.

¶ Ceteri tantum cecinere uatum
Corde preſago iubar affuturum:
Tu quidem mundi ſcelus auferẽtẽ
Indice prodis.

Ceteri vatũ. i. aliĩ ꝓphete (cecinere) ꝓphetauerunt (tantum). i. tantũmodo (corde preſago). i. prouido (iubar affuturũ). i. xp̃z venturum ſed tu diſcretus es ab aliis ꝓphetis dicens. Ecce agnus dei ⁊c. (prodis). i. oſtẽdis xp̃m. ſ. (auferentẽ ſcelus mũdi). i. pcc̃m (indice). i. cũ digito dicẽs. Ecce agnus dei.

¶ Non fuit uaſti ſpacium ꝑ orbis
Sanctior quiſq̃ genitus ioanne:
Qui nephas ſecli meruit lauãtem
Tingere limphis.

Quiſq̃ homo genitus nõ fuit ſanctior ioanne per ſpacium (vaſti orbis) ideſt ampli mundi. Unde veritas ait. Inter natos mulierum ⁊c. ſcilicet corruptarũ mulierũ. Quidam opponunt de chriſto ſed non valent: qꝛ de virgine natus eſt qui ioannes (meruit tingere) ideſt baptizare (limphis) ideſt aquis iordanis (lauantem) ideſt chriſtum purgantem nephas) ideſt peccatum (ſecli) ideſt ſeculi. et eſt ibi ſincopa.

O Nimis felix meritiq; celſi
Neſciens labem niuei pudoris.
Prepotẽs martyr heremiq; cultor
Maxime uatum.

Et quoniam meruiſti chriſtum tingere limphis. tu dico (nimis felix celſis meriti neſciens) ideſt ignorans (labem) ideſt ſordem (niuei pudoris) ideſt pulchre caſtitatis (martyr) ideſt teſtis prepotens chriſti. Ecce agnus dei. ⁊c. vel (martyr) ideſt decollatus (⁊ cultor) ideſt habitor (heremi) ideſt loci ſolitariĩ. tu dico (maxime vatum) quia propheta ⁊ pluſq̃ propheta.

¶ Serta terdenis alios coronant
Aucta cremẽtis duplicata quoſdã:
Trina centeno cumulata fructu
Te ſacer ornant.

Tres ordines hic notantur ſcilicet triceſimus. ſexageſimus. centeſimus: in quibus continentur omnium hominum ordines ſcilicet continentes coniugati ⁊ virgines. qui ⁊ deſignantur per tres viros ſcilicet per Noe: per Danielem. per Iob: per Noe coniugati. ⁊ per Iob continentes. per Danielem vgines deſignantur. Unde in euangelio. Aliĩ ſunt in lecto. aliĩ in villa. aliĩ in agro. Hoc tractũ eſt de euangelio vbi dicitur de ſemine iacto in terram. Aliud ſexageſimum. aliud triceſimum aliud centeſimum fructum attulit. ideo dicitur hic ſerta terdenis. (Serta) ideſt corone (terdenis) ideſt triginta (coronant alios) ſcilicet coniugatos qui habent ſecum fidem trinitatis ⁊ adherent decem preceptis legis. ⁊ alia ſerta (aucta). i. augmentata (⁊ duplicata cremẽtis) i. ad duplum creſcentia. ſ. in ſexageſimum fructum (coronant quoſdam). i. ꝯtinentes q̃ vixerunt in charitate ⁊ hñt ſex opa miſericordie ⁊ caſtitatis vel charitatis vt paſcere ieiunos veſtire nudos ⁊c. (Et trina). i. tria (ſerta comulata) ideſt aggregata ex ter triginta (aucta) ꝑ additionem denariĩ. ſ. ꝑ decẽ (coronãt te o ſcſe ioannes) qui es virgo (centeno fructu)

Tres ordines.

Tres hoĩs ſtatus.

qꝛ centeſimꝰ fructꝰ coronat.i.ornat virgines. Et vt breuiꝰ exponamus. a triceſimo fructu vl' ordine ꝯiugati: a ſexageſimo ꝯtinentes. a centeſimo virgines poſt diſſolutionem corpis et anime coronantur in eterna beatitudine. Et nota ꝙ triceſimus numerus ſurgit a ternario ⁊ denario. qꝛ ꝯiugati hn̄t fidem ſancte trinitatis ⁊ adherent decem p̄ceptis legis. Sexageſimus numerus a ſenario ⁊ denario ſurgit qꝛ ꝯtinentes habent ſex opera miſericordie ⁊ charitatis.ſ. paſcere ieiunos ⁊c. Virgines in centeſimo ordine ponuntur ⁊ ſignificant ꝑfectionem qꝛ centenarius numerus ſurgit a trino triceſimo: ⁊ denario.i. decem ſupaddito. et ita ſunt centum. ꝑ centum numerus ꝑfectus intelligitur. in hoc ordine fuit beatus iannes nō abſurde immo apte ſcd̄m loq̄lam digitorum. Per triceſimum numerum coniugatorum. ⁊ ꝑ ſexageſimum ꝯtinentium. ꝑ centeſimum v̓ginum merces accipitur. Periti eñ prima computatione articuloꝝ quam appellant loq̄lam digitoꝝ in ſiniſtra manu ꝑ quam vita temporalis intelligitur vſqꝫ in nonaginta nouem ſolebant computare. Centum autem et deinde in dextera parte ꝑ quam celeſtis vita deſignatur. Unde q̄dam de centenario habemus in Juuenale ſat.x. Jam dextera computat annos. In hoc loco facit aucto numerū ſuum ꝑ q̄nqꝫ digitos manus.ſ. ꝑ policem ꝑ indicem ꝑ medium medicum ⁊ auricularē: auricularis in palma poſitus ſignificat vnitatem medicus cum ipſo poſitus duo ſignificat. medius cum ipſis poſitus.ſ. in medio tria. deinde. Auricularis erectus medio ⁊ medico iacentibus quattuor ſignificat. medicus cum illo erectus medio iacente in palma quinqꝫ deſignat medius cum illis erectus ſex ſignificat. Item auricularis in palma extenſus ſeptem ſignificat medicus eodem modo poſitus.ſ. in palma octo ſignificat. medius ſimili modo poſitus nouem ſignificat. Index qui vſqꝫ huc nil fecit predicto modo poſitus.x. ſignificat amplexu pollicis adiunctus.xxx. ſignificat. Per quem numerum ſatis ꝯgrue accipit̄ merces coniugatorum ꝓpter illorum mollem amplexum ⁊ vite dilectionem ⁊ concordiā. Pollex ſiquidem cum indice ſimiliter aſtrictus ſexaginta ſignificat. Per quem numerum ſatis competenter accipitur merces continentium. Graue eñ eſt ab amplexu ⁊ voluptuoſa delectatione ⁊ conſuetudine abſtinere. vnde ſcriptum eſt. Nil conſuetudine maius. In dextera dicitur.c. per quem numerum quia ſit in dextera parte: vita celeſtis intelligit̄. Non immerito accipitur merces virginum quia in hac vita mundam ⁊ immaculatam vitā ducentes: celeſtem ⁊ angelicam inquantum poſſunt ducunt.

Nota gloſam.

Juuenalis.

Nota q̄nqꝫ digitoꝝ manꝰ ⁊ nota gloſa 3.

Hinc idest poſt hoc o ſancte ioānes (potens repelle) ideſt remoue (duros lapides).i. incredulitates (noſtri pectoris meritis opimis) ideſt fertilibus ⁊ magnis ⁊ fecundis planans iter aſperum ideſt patroſum (dirige calles reflexos) ideſt curuos in peccatis et tortuoſos.

Hinc potēs nr̄i meritis opimis.
Pectoris duros lapides repelle:
Aſperum planans iter & reflexos
Dirige calles.

Ut pius ſator ⁊ dr̄ a ſero.is. ideſt creator (mundi ⁊ redemptor mentibus puris pulſa leuione) ideſt liuore abiecta ⁊ venenoſa ſorde vitiorū (veniens dignetur ponere greſſus ſacratos) ideſt ſancta itinera (rite) ideſt recte vel ordinate.

Vt pius mundi ſator & redemptor
Mentibus pulſa leuione puris:
Rite dignetur ueniens ſacratos
Ponere greſſus.

Supni ciues.i. celeſtes angeli celebrāt te laudibꝰ (o deus ſimplex) ſcilicet in ſubſtantia (⁊ trine) ſcilicet in ꝑſonis (pariter nos ſupplices) ideſt humiles (precamur veniā) ideſt indulgentiam (parce redēptis) ideſt dimitte nobis redemptis peccata noſtra quia redemiſti nos ſanguine tuo ꝓprio.

Laudibus ciues celebrāt ſuperni
Te deus ſimplex pariterqꝫ trine:
Supplices & nos ueniā precamur
Parce redemptis. Amen.

Carmen eſt trimetrum iambicum cacometrū Canitur in feſtis apoſtolorum Petri & Pauli: proſequitur ipſorum laudes.

¶ Hic laudat auctor deum in commemoratione Petri ꝛ Pauli ꝙ deputauit illos esse pn̄cipes ecclesie ꝛ potestatem dedit illis ligandi atq; soluendi vincula peccatoꝝ: vnde rogamus eos vt reddāt nos deuotos fide: ꝛ spe robustos ꝛ repletos fonte gemine charitatis. impetrato ab eis viuere post mortem (aplo͞rum festum felix).i. beatum vel lectum ꝓpollet (alacriter).i. iocose pre aliis splendet (per omnes cardines).i. per omnes partes mundi (aplo͞rum dico) scʒ beati Petri ꝛ Pauli sacratissimi quos aplo͞s (xp̄s) cōsecrauit almo sanguine ꝛ (deputauit).i. cōstituit eos esse pn̄cipes ecclesiaꝝ.

Felix per omnes festū mundi cardines
Apostolorum præpollet alacriter.
Petri beati pauli sacratissimi
Quos xp̄s almo consecrauit sanguine
Ecclesiarum deputauit principes.

(Hic sunt due oliue) ꝛ due arbores fructuose ꝛ redolētes ꝛ sunt cādelabra luce radiantia corā dn̄o scʒ cū lumine v̄tutū: qꝛ dn̄s nō posuit eos sub modio abscōditos: sed sup cādelabra.i. in maiore claritate siue charitate scʒ romana ciuitate (ꝛ duo p̄clara luminaria celi ꝛ soluūt).i. rūpūt fortia vincl̄a pctōꝝ (ꝛ reserāt isti duo).i. apiūt (portas olimpi).i. celi (fidelib⁹).i. xp̄ianis.

¶ Hi sunt oliue due coram dn̄o
Et candelabra luce radiantia
Preclara cœli duo luminaria
Fortia soluunt peccatorū uincula
Portas olimpi reserant fidelibus.

Et ipsi scʒ Petr⁹ ꝛ Paul⁹ (hn̄t ptātem claudere supnas sedes).i. celestes. hn̄t ptātē claudere (s̄moē).i. solo x̄bo. sicut clausit ananie ꝛ sephire cū dixit petr⁹ pecunia tua tecū sit.i. pc̄ta tecum sint in pditionem (ꝛ pandere).i. apire splendentia limina poli ligue eoꝝ claues facte sunt (sup alta sydera).i. sup oēs doctores ecclesiaꝝ (ꝛ repellunt laruas).i. culturas idolatrie. Larua quoddam monstrum est ꝛ in vultu hominis est vt pauorē inferat p quasdam phantasias nocturnas: intelligimus pc̄ta ꝙ apl̄i repellunt ab eis ꝙ eos sequūt (vltra limites mundi).i. extra ecclesiam. Nota ꝙ aliud est latria ꝛ idolatria: quia latria est summe veneratiōis cultus soli deo adhibendus: vel latria est voluntaria ꝓfessio diuine maiestatis. Idolatria x̄o est cultus deo debitus creature exhibitus. Et hec differentia solet assignari inter latria idolatria dulia ꝛ iperdulia. de latria ꝛ idolatria q̄d sit dictū est. Dulia vero est honor ꝙ debet scīs. Unde de btā v̄gine sciendū ꝙ in q̄tum sit p̄sona scā ei debet dulia: sed in q̄tum est mater dei debet ei ip̄dulia.i. magna excellentia qꝛ iperdulia debetur excellenti sicut est caro xp̄i. beata v̄go crux xp̄i. q fuit instrumentum nr̄e redemptionis. ꝛ ꝯcordat cum dicentibus ꝙ est dulia maior ꝛ minor de latria ꝛ dulia ꝛ differentiis habet. c. venerabiles imagines. de conse. distin. iij. in glosa ibi posita.

Larua.

Pro latria ꝛ idolatria.

Dulia ꝛ yp̄dulia.

¶ Habent supnas ptātē claudere
Sermone sedes pandere splēdentia
Limina poli super alta sydera
Lingue eorū claues cœli facte sunt
Laruas repellūt ultra mūdi limites

(Beatus Petrus rupit laqueos cathenarum) quia ceciderunt cathene de manibus eius per angelum nunciantem (mirabiliter) idest fortiter (christo iubente) ꝛ ipse (custos ouilis ꝛ doctor) fidelis ecclesie (et pastor gregis) christiani ꝛ (conseruator ouium).i. fidelium (arcens) idest repellens (truculentam rabiem) idest crudelem (rabiem) idest seuitiam (luporum) idest demonum vel hereticorum.

Actuū.xij.

¶ Btū̄s petrus cathenarū laqueos
Xp̄o iubente rupit mirabiliter:
Custos ouilis & doctor ecclesie
Pastor & gregis conseruator ouiū
Arcens luporū truculētam rabiē.

(Quodcunq; vinclis) idest sententiis striterit idest ligauerit ꝛ constringet (erit ligatum astris) idest celis (ꝛ quod resoluerit

¶ Quodcunq; uinclis super terrā strinxerit
Erit in astris religatum fortiter:
Et q̄d resoluerit in terris arbitrio

in terris arbitrio).i.iudicio ſuo(erit ſolutum ſuper radium ſolis) vel celi. ⁊ erit iudex ſeculi in fine mundi.

Petr⁹ erat talis q̄lis ſupius oſtendit ſed paulus(nō impar huic).ſ. Petro equalis (doctor gētiū ⁊ ſacratiſſimū tēplū).i.vas electiōis(⁊ in morte).i.in paſſiōe(cōpar).i.equalis huic ⁊ in corona particeps cōcors (ambo illi lucerne ſunt ⁊ dec⁹).i.honor(eccl'ie coruſcant claro vibramine).i.magno ſplēdore (in orbe).i.mundo.

O roma felix).i.beata es (q̄ purpurata).i.decorata p̄cioſo ſanguine hoꝝ qui paſſi ſunt(tantoꝝ p̄ncipū).i.tam magnoꝝ.ſ. petri ⁊ pauli(excellis).i.ſupas(oēm pulchritudinē mūdi)nō tua laude(ſed meritis ſanctoruꝫ).i. ꝓpter ſanctos(quos iugulaſti).i. interfeciſti (gladūs cruētatis).i.ſanguinolentis.q₂ in te occiſi ſunt.

Et q₂ habetis poteſtatē ligādi atq₃ ſoluendi.ergo o martyres gl'ioſi.ſ.(petre ⁊ paule liliū).i.ornamentū vel flos(mundi milites celeſtis aule triūphales).i.victorioſi (munite) idest defendite nos ab oīb⁹ malis vr̄is almis p̄cib⁹(⁊ ferte nos ſup ethera).i.vſq₃ ad ethereum celum.

Gloria ſit deo p immēſa ſcl'a).i.p immutabilia ſcl'a(⁊ o tu nate).i.o fili dei viui(dec⁹ ⁊ impium)q̄ impās celo ⁊ terre ⁊ mari ſit tibi honor ⁊ poteſtas ⁊ ſpūi ſc̄o(indiuidua).i. inſeparabilis(ſalus ſit trinitati)q̄ trinitas vn⁹ deus eſt ſalus oīm gentiū p infinita ſeculorū ſecula. Amen.

O Lux lucis).i.filius p̄ris (ꝓfudiſti oīme ſcl'm).i.repleſti(aurea luce).i.predicatione apl'oꝝ.lumina aurea dicti ſunt apl'i ſapientie ꝓferentia ſplēdorē ⁊ bonitatis ⁊ bōe vite q̄bus nos illuminār(⁊ decore roſeo) i.rubeo martyrio tu dico decorās celos.i.celeſtes creaturas(inclyto m̄ryrio).i.nobili paſſione (hac ſacra die).ſ.i hac ſacra feſtiuitate(q̄)dies (dat veniā).i.idulgētiā(reis).i.p̄ctōrib⁹.

Janitor celi).i.petr⁹ oſtiari⁹ (doctor orbis) i.p̄dicator mūdi ſ.paul⁹(pariter).i.ſimul ſunt(iudices ſecli)⁊ ſunt(vera)mūdi lumia. alter.i.petr⁹(triūphās).i.vicēs(p crucē)alter ali⁹.ſ.paul⁹ triūphās enſe(laureati).i.coronati(poſſidēt ſenatū).i.p̄ncipatū vite eterne.

Apoſtrophā facit ad petrū ſic dicēs (o petre bōe paſtor clemēs accipe iā vota p̄cātū) i.p̄ces(⁊ reſolue vīc'la pc'ti ptāte tibi tradita) a xp̄o(q̄ ptāte)claudis apis (celū).i. paradiſum(cūctis verbo).i.ſermone.

Erit ſolutum ſuper celi radium
In fine mundi iudex erit ſeculi

Nō impar paul⁹ huic doctor gētiū
Electionis templum ſacratiſſimū:
In morte cōpar:i corona particeps
Ambo lucerne & decus eccleſie
In orbe claro coruſcant uibramie

O roma felix q̄ tantorū principū
Es purpurata p̄cioſo ſanguine
Excellis oēm mūdi pulchritudinē
Non laude tua ſed ſc̄tōrū meritis
Quos cruentatis iugulaſti gladiis.

Vos ergo modo glorioſi m̄ŗyres
Petre beate paule mundi lilium
Celeſtis aule triumphales milites
Precibus almis ur̄is nos ab oibus
Munite malis:ferte ſuper ethera.

Gloria deo p immenſa ſecula
Sit tibi nate decus & imperium
Honor poteſta s ſanctoq₃ ſpiritui
Sit trinitati ſalus indiuidua
Per infinita ſeculorū ſecula. Amē.

AVrea luce & decore roſeo
Lux lucis oē ꝓfudiſti ſcl'm
Decorans cœlos inclyto martyrio.
Hac ſacra die que dat reis ueniā.

Ianitor celi doctor orbis pariter
Iudices ſecli uera mundi lumina
Per crucē alter alter enſe triūphās
Vite ſenatū laureati poſſident.

Iā bone paſtor petre clemēs accipe
Vota p̄cantū & peccati uincula
Reſolue tibi poteſtate tradira
Qua cūctis celū uerbo claudis apis

Doctor egregie paule mores
inſtrue
Et mente polum nos transferre ſa
tage:
Donec pfectum largiatur plenius
Euacuato qď ex parte gerimus.

O Paule doctor egregie (inſtrue).i.cōpone nr̃os mores (ꝛ ſatage).i.labora trāſferre nos mēte polū.i.celeſtia mēte cogitare ꝛ q̄ icelis ſunt tota mēte ďſiderare (donec).i.quſqꝫ pfectū in vtraqꝫ parte.ſ.aīa ꝛ corpore. (largiat̃).i.tribuat̃ nob in futuro (plenius).i.de⁹ largiat̃.illo (euacuato)ſ.penit⁹ dimiſſo.i.mortalitate (qď gerim⁹ ex parte).i.i hoc mortali corpe q̄ſi i aliā partē hoīs.i.i futuro glīa bit homo pleni⁹ ꝛ pfectius data ſibi immortalitate vtriuſqꝫ partis.ſ.corpis ꝛ aīe.

Oliue bine pietatis unice
Fide deuotos ſpe robuſtos maxie:
Fonte repletos charitatis gemine.
Poſt mortē carnis ipetrare uiuere.

Oliue bine.i.due oliue (pietatis vnice) i.idiuiſe vel vni⁹ amoris (ipetrate).i.poſtulate a deo nos (viuere deuotos fide ꝛ robuſtos) i.firmos (ſpe maxie repletos fōte gemie charitatis).ſ.dilectiōe dei ꝛ ꝓximi ipetrare inq̄ (poſt mortē carnis).i.ſepationē corpis ꝛ aīe.

Sit trinitati ſempiterna gloria
Honor poteſtas atqꝫ iubilatio:
In unitate cui manet imperium
Et tunc & modo per eterna ſecula.

Sēpit̃na glīa.i.eterna glīa (ſit trinitati) in trib⁹ pſonis (ꝛ honor ſit eis atqꝫ iubilatio.i.laudatio ſit ei trinitati i vnitate).ſ.vno deo (cui) trinitati q̄ eſt vn⁹ de⁹ (manet impiū ex tūc).i.ab exordio mūdi (ꝛ modo) in pſenti p eterna ſc̄la.i.p oīa ſeq̄ntia.

C Carmen eſt dimetrum iambicum cacometrum. Canitur in feſto beate marie magdalene ad ueſptinas horas. Memorat quemadmodum penitentia ducta: ante chriſti pedes delictorum ſuorum ueniam conſecuta eſt a deo ut ieſum reſurgentem a mortuis prima uidere mereretur eamqꝫ exorat ut p nobis ſtet aduocata.

LAudat mater eccleſia
Lauda xp̄i clementiam
Qui ſeptem purgat uitia
Per ſeptiformem gratiam.

¶ Materia pſentis hymni eſt laudare deū in ꝯuerſione marie magdalene cui⁹ habitū ꝛ ꝯſuetudinē pteritā tangit: glorioſam ꝯuerſionē eius celebrādo. narrat eīn auctor quemadmodū prius peccatrix: ꝛ fere iā ab ipſa fauce tartari detenta redit ad vite ianuam p lamenta penitentie ꝛ lachrymarum affluentiam. cuius ꝯuerſionē imitantes peccatores ad eius beatitudinem ꝑuenire merebuntur (o mater eccleſia).i.o fidelis congregatio xp̄ianorum (laudat).i.verbis extolle (clementiam) i.miſericordiam chriſti (qui purgat).i. emūdat ꝛ extirpat in maria magdalena (ſeptem vitia).i.ſeptem peccata mortalia ꝛ hoc (p ſeptiformem gratiam).i.per ſeptem dona ſpiritus ſancti. que ſunt ſapientia. intellectus. conſiliū. fortitudo. ſcientia. pietas. ꝛ amor. vel dic per ſeptiformem gratiam idest per ſeptem virtutes que opponuntur peccatis. vt humilitas ſuperbie. ꝛ caſtitas luxurie. ꝛ diligentia accidie ꝛ ſic de ſingulis.

Septē dona ſp̄uſſc̄i.
Septē v̓tutes ꝯtra pc̄ta.

C Maria ſoror lazari
Que tot commiſit crimina:
Ab ipſa fauce tartari
Redit ad uite premia.

Declarat q̄lis fuerit ante conuerſionē ꝛ qualis effecta ſit poſt dicens (maria).ſ.magda. a magdalo caſtro cognominata. ꝛ dicta eſt maria. q. amar mare. ꝛ magdalēa. q. manens rea. hoc apiet cathalogus ſanctorum (ſoror lazari q̄ cōmiſit tot crimina) ideſt tanta ꝛ tam inhoneſta genera peccatorum quod (amiſſo nomine) peccatrix dicebatur ꝛ ſic cognoſcebatur (redit ad premia) ideſt ad dona vel ad limina (vite) ſcilicet eterne ꝛ hoc ab ipſa fauce tartari.

Maria.
Magdalena.

℄ Poſt fluxe carnis ſcandala
Fit ex lebete phiala:
In uas tranſlata glorie
De uaſe contumelie.

Phiala. Fit.ſ. maria magdalena (phiala).i. vas aureum ꝓcioſum quo vt habetur exodi.xxv. offerebãt odoramẽta in templo (ex lebete).i. ex vaſe illi ꝑ qđ ei⁹ pcc̃a deſignant̃. q̃ lebes olla enea eſt.ſeu vas coq̃ndi aliq̃d ſup ignez (& hoc poſt ſcãdala).i. poſt peccata ſcãdaloſa (carnis fluxe).i. fragilis & ſpurciſſime (trãſlata in vas glĩe).i. in habitaculũ dei (de vaſe ↄtumelie).i. malitie & ſpurciſſimi peccati.
Lebes.

℄ Egra currit ad medicum
Vas ferens aromaticum:
Et a morbo multiplici
Verbo curatur medici.

Egra ſcz maria mag.i. infirma põdere pctõꝝ (currit ad medicũ).ſ. xp̃m q̃ vite ꝓſtine nõ ſuſtinuit detrimentũ ſed afflata ſancto ſpũ iuit ad domũ ſimonis leproſi (ferens vas aromaticũ).i. plenũ vnguẽti nardi myſtici ꝓcioſi. aromaticus.a.um. ab aroma.tis. grece deſcendit qđ latine ſonat odoramentum ex ſpecieb⁹ odoriferis ↄfectuz (& curat̃).i. ſanatur (a multiplici morbo).i. ab immundiſſima peccatoꝝ lepra & hoc (voce).i. ꝑ vocem (medici) q̃ dixit ieſus remittuntur ei peccata multa: q̃ dilexit multum.
Aromaticus.
Aroma:

℄ Contriti cordis unctio
Cum lachrymarum fluuio:
Et pietatis actio
Ream ſoluit a uitio.

Unctio ↄtriti cordis.ſ. ipſi⁹ ma. pungẽtis dñm (cũ fluuio).i. abũdãtia lachrymaruz: & (actio pietatis).i. actus vel demõſtratio pietatis ſiue exercitiũ. q̃ deuotis lachrymis cepit rigare pedes dñi & capillis tergere (ſoluit) zeuma eſt ab iferiori nã hoc ỽbũ rñdet ſupradictis noĩatiuis ſoluit dico.i. abſoluit (reã).i. mag. peccatricẽ (a vitio).i. a pcc̃o.

℄ Surgentem cum uictoria
Ieſum uidit ab inferis:
Prima meretur gaudia
Que plus ardebat cæteris.

Diximus qđ ꝑ affluentiã lachrymaꝝ et magnã ↄtritionem curata fuit a medico. declarat autem ouantum valuere lachryme ille.ſ. quod (prima vidit ieſum.ſ. poſt mariam matrem reſurgentem ab inferis cũ victoria) ſcz ꝓpter ſpolium animarum ſanctarum expectantium eius aduentum & quia ardebat (plus ceteris) ſcilicet diſcipulis Domini Jeſu: (meretur prima gaudia) ſcilicet reſurrectionis dominice. & petierit eſſe prima tam nominatiuus quam accuſatiuus.

℄ Vni deo ſit gloria
Pro multiformi gratia
Qui culpas & ſupplicia
Remittit & dat premia.

Et q̃ xp̃s remiſit tot tãtaq̃ pcc̃a marie magda. vt daret fiduciã pctõrib⁹ ſperãde pietatis (gloria ſit vni deo ꝓ ſua gr̃a multiformi).i. infinita (q̃ remittit culpas & etiam ſupplicia).i. tormẽta ſiue penas debitas ꝓ pcc̃is (& dat ꝓmia).i. recte ↄuerſis pctõrib⁹ cõcedit gloriam eternam hoc eſt ſeipſum. cuius fruitio eſt gloria eterna.

℄ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur ad horas matutinas in eadem feſtiuitate ſancte marie magdalene agitur quod in titulo precedentis hymni.

DOtiua cunctis orbita
Lucis triumphat gratia:
Qua ſcãdit aſtra uernula
Maria chriſti fulgida.

¶ Ut ſupiori ſic etiam ꝓſens hymn⁹ tractat de laudibus diue marie mag. cui⁹ interceſſionem petit. narrat quidez q̃ũo ↄtempſit & calcauit huius ſeculi pompã & faſtus igne ſancti ſpũs ſuccenſa. & ꝓ dolore ꝓcedentium delictoꝝ beatoꝝ gloriam ↄſecuta ẽ. Orbita ab orbe dicta eſt. vt vrbs & eſt rota currus & eius veſtigium. vt ait aſconius. orbita ergo lucis.i.
orbita vñ
Aſconius

dies huius ſolẽnitatis btẽ marie mag. q̄ ꝑ annuā reuolutionẽ. q. in rota nobis ſe repſentat. nā orbita ꝓprie rotũditas eſt (votiua). i. aduocata (cũctis). i. hoibus reſpectu deuotiõis. vel ſic votiua. i. deſiderata cũctis hoc eſt in voto cunctorũ reſpectu vite q2 oẽs deſiderãt hũc et plures alios dies videre (triũphat). i. letať gřa. i. (ꝑ gratiã) cõceſſam marie. qua. i. in q̄ orbita (maria vernula). i. ſerua chriſti. q2 veluti ſerua ad pedes dñi recũbẽs precio miſericordie ⁊ ſuarũ lachrymarum redẽpta eſt (fulgida) hoc eſt effecta fulgida ⁊ ſplendens in amore et dilectione noſtri redẽptoris vel fulg. ideſt iam mundata a peccatorum lepra.

¶ Calcans beatam luridam
Secli ruentis machinam:
Ardore ſancti ſpiritus
Ignem ſubegit lubricum.

❧ Btã. ſ. maria (calcãs). i. flocipẽdẽs ⁊ negligẽs (machinã). i. fabricã ſui corporis ſiue mundane cõpoſitionis inſidias. Luridã. i. pallidã. tabidã. liuidãq; merentẽ ⁊ triſtẽ. nã a loro dř ſiue a luria genere potionis mortifere pallideq;. vnde tibullus. Diues in ignaua luridus orcus aqua (ſecli ruentis). i. mũdi ꝑeuntis (ſubegit). i. ſubiugauit ⁊ calcauit (ignem lubricum). i. vilem ⁊ contagioſum hui⁹ mũdi ⁊ hoc ardore ſancti ſpũs. ſ. ſuccenſa: qui eius lumbos iecurq; morbidum aduſit. Luridus et vnde. Tibullus

¶ Hec ſacros ieſu lachrymis:
Pedes rigauit intimis:
Terſit capilis oſculans
Mentis tenebras expians.

❧ Hec. ſ. maria (rigauit lachrymis intimis). i. viſceralib⁹ (pedes ſacros ieſu) ⁊ terſit. i. mundauit vel exſicauit (ſuis capillis) ꝓ lintheo habitis (oſculans ⁊ expians). i. euacuans emũdanſq; (tenebras). i. peccata tenebroſa que mentes hominum ceca caligine inuoluunt (mentis). i. anime ipſius marie.

¶ Te queſumus gratiſſima
Depoſce clemens ueniam:
Celeſtis aule tinulis
Quo perfruamur organis.

❧ Per ei⁹ intercessionẽ nřoꝝ peccatoꝝ cõdonationẽ petim⁹ (o gratiſſima deo). ſ. mag. ſpeciali gřa a deo dilecta (q̄s). i. rogamus te (depoſce tu clemẽs). i. pia. vel potius clemẽs. i. clemẽter (depoſce). i. ipetra a deo veniam. i. nřoꝝ peccatoꝝ remiſſionẽ (quo. pro vt. ꝑfruamur). i. nos participes ſim⁹ ⁊ letemur organis. organũ. notiſſimũ inſtrumẽti muſici genus eſt. de quo ps. cxlviij. accipitur etiã pro omni genere muſici inſtrumenti: organis). i. cãtib⁹ ⁊ melodia (tinulis). i. bene ſonantibus vt ſit tinulus. a. um. eſt autẽ tinulus ſonus liquidus ⁊ ſuauis ⁊ dulcis qualis eſt in gloria ſanctoꝝ a tinio. is. q̃d ſonat retenir el metal. Organum. Tinulus.

¶ Salue beata trinitas
Perẽne manens gaudium:
Viua creatrix omnium
Qui regnas in perpetuũ. Amen.

❧ Cõcluſio toti⁹ hymni ad laudẽ ⁊ gřiã ſctiſſime trinitatis (o trinitas btã ſalue manẽs). i. exiſtẽs gaudiũ perẽne. i. ꝑpetua btitudo (creatrix viua). i. increata oim (q̄ regnas) i. duras ⁊ ꝑmanes (imperpetuum). i. ſine fine ꝑ infinita ſeculorum ſecula. Amen.

¶ Carmẽ eſt q̃le illud primo die ⁊ ſed cacometrũ. Caniť ad ho. ueſp. in feſto diui iacobi maioris: cui⁹ merita cõmẽdãs petit nřas pces exaudiri.

HIc iudicandis ouibus
Et iudex agnoſcẽtibus:
Sũmo qui fulſit merito
Sit pius in iudicio.

❧ Materia pñtis hymni laudes bti iacobi apoſtoli proſequiť. ⁊ ꝑ eius interceſſionẽ petit a deo preces celebrantiũ ſua feſta exaudiri ⁊ cõcedi ⁊ primo petit vt in iudicio ſit pius. O. ſ. deus hic iudex. ſ. a te cõſtitutus nã dř Math. xix. ſedebitis ⁊ vos ſup duodecim ſedes iudicantes. d. t. i. (qui fulſit). i. electus ⁊ ſplendidus fuit (ſummo merito). i. ſecundum eius preclara merita. (Sit pius). i. mitis ⁊ miſericors in iudicio ⁊ hoc (ouibus iudicandis) i. ad iudicandas oues (agnoſcentibus). ſ. eum vel te o deus per eum vel agnoſ. ſcilicet peccata ſua quia qui non agnoſcunt hic peccata ſua per penitentiam. et qui non credunt iam iudicati ſunt ⁊ preciſſi ab eccleſia ſecundum auguſtinum. Auguſti.

O ſctē iacobe.ſ.vel potius o deꝰ (abſolue nos erroribus).i.ab erroribus ⁊ pctis noſtris(in his p̄cibus ſacratis).i.dedicatis tibi ⁊ robora ideſt fortifica ſtantes.i.permanentes in ſtatu grē ne.i.vt nō cadāt.ſ. in peccata ⁊ adiuua lapſos vt ſurgāt ſcilicet a peccatis in quibus iacent ⁊ ſepulti ſunt.

¶ In his ſacratis precibus
Abſolue nos erroribus:
Stantes ne cadant robora
Lapſos ut ſurgant adiuua.

Petit etiā (vt qui colūt).i.celebrant et venerātur hodie hec feſta (nomine)ideſt ſub noīe apl'i.ſ.iacobi(interſint).i.aſſociētur ⁊ p̄ſentes ſint in per.i.in eternū(ſolēnitati).i.feſtiuitati.⁊ glorie(celibū).i.vitā celeſtem agētium aut ſanctoꝝ.

Celebs. nā celebs dicitur cōiugū expers celo aptus ſiue celo beatus.

¶ Apoſtoli qui nomine
Hec feſta colunt hodie:
Solemnitati celibum
Interſint in perpetuum.

O deus ſctā trinitas).i.o deus trinus et vnus(omnes fideles collaudēt).i.adorēt ſup exaltent ⁊ benedicant te(vt exaudias ſupplices).ſ.eos ideſt ſuppliciter decantantes ⁊ cōferas.ideſt dones pacem cunctis.

¶ Vt ſupplices exaudias
Pacem cunctis & conferas.
Omnes fideles te deus
Collaudent ſancta trinitas

¶ Carmē eſt q̄le ſupius. Canit̄ i eodē feſto:ad qđ celebrādū nos monet

Iſte hymnus cū ſuperiori verſatur. ſed primo nota q̄ incitat chriſtianū populuꝫ ad celebrandū beati iacobi natalicū diem: cuius laudes ⁊ martyriū deſcribēs: petit apud deū eius interceſſionē. inquit ergo nr̄a concio)ideſt fidelium cōgregatio ⁊ chriſtianorū vnio.

Hymnus. quid ſit concio vide in hymno corone domini(exultet)ideſt letetur filio eterni patris (q̄ꝫ pro ⁊ modulatio).i.dulcedo ⁊ ſuauitas(vocis)ſcꝫ noſtre(canat ſcꝫ ei hymnum).i. laudē cū cantico.hymnus.grece hymnos.⁊ interpretatur laus dei cum cantico.⁊ ſi non fuerit dei ⁊ cum cantico non erit hymnus.hos primum dauid compoſuit.

EXultet noſtra concio
Eterni patris filio:
Vociſq̄ꝫ modulatio
Canat hymnum cum gaudio.

Colamꝰ).i.celebremꝰ cū letitia.ſ.maxima(natalicia iacobi).i.ſolēnitatē diei i quo natus eſt ad gloriā btūs iacobꝰ.nā cū ſcī moriūtur tūc videnť naſci ad glīā ⁊ appellamꝰ

Natale. Natalicium. natiuitas. natale ſeu natalitiū diē eoꝝ q̄z non nati ſunt ſcti.ſoliꝰ aūt dtē marie genitricis dei.⁊ beati ioānis natiuitatē celebramꝰ q̄z ſcti nati ſunt.⁊ dñi nr̄i ieſu xp̄i:q̄ ſctiꝰ ſctoꝝ eſt(q̄ ligauit demonia.i.p quē iacobū angelus dei ligauit demōia)⁊ hoc(ꝑ iniuria phileti)

Philetꝰ quis. hic fuit diſcipulus ſcti iacobi ⁊ prius hermogenis magi.hoc aūt fuit qn̄ poſt cōuerſionē phileti:miſit hermogenes diabolos:vt adducerēt philetū ⁊ iacobū vinctos.⁊ veniētes in aere vlulare ceperunt.dicentes iacobo q̄z angelus dei eos ligauit cathenis ferreis:⁊ plurimum cruciauit.

¶ Iacobi natalitia
Colamus cum letitia:
Qui ligauit demonia
Pro phileti iniuria.

Iacobus dr̄ maior triplici ratione. Narrat beati Iacobi excellētiā q̄ vocatus eſt primꝰ ſeu maior triplici rōne. primo rōne vocatiōis. q̄z primo vocatꝰ eſt a xp̄o.ij. ratione familiaritatis.q̄z ipſuꝫ ad ſecreta admittebat.iij.ratione paſſionis quia(primus omnium apoſtolorum).i.inter ceteros apoſtolos(ſequentiuꝫ veritatē) ideſt xp̄m (ſubijt martyrium)ideſt paſſus eſt mortem.nam decollari iuſſus eſt ab herode ꝑ abiatar(ſcādēs) i.aſcendens per mortem martyriū(ſolium celeſte)ideſt gloriam regni celeſtis.

¶ Apoſtolorum omnium
Veritatem ſequentium:
Primus ſubijt martyrium
Celeſte ſcandens ſolium.

Dico quod ſubijt martyriū plexus capite).i.pcuſſus vel decollatus(hieruſalem).i. in hieruſalē ⁊ hoc(ſentētia impia).i.per cru-

¶ Hieruſalem ſententia
Capite plexus impia.

Compoſtelle per maria
Dantur ei reſidia.

deleſententiã(⁊ reſidia).i. vltime ſedes ſiue vltima qui es ⁊ locus permanẽs in poſterũ (dantur cõpoſtelle).i.in cõpoſtella(ꝑ maria) i.ad quam appulit per maria vectus.nam diſcipuli eius metu iudeorum noctu corp⁹ apoſtoli ſurripientes naui ſine remige impoſuerunt.cetera aperiet cathalogus ſanctorum.

¶ O iacobe paſtor pie
Conſolator eccleſie:
Regem appella glorie
Vt nos audiat hodie.

Cõcludit petẽs ei⁹ bñficiũ (o iacobe paſtor pie ⁊ cõſolator eccleſie).i.fideliũ (appella).i.in nr̃ꝫ fauorẽ iclina(regẽ glie).i.deuꝫ vt ipſe tuis ꝑcibus placat⁹(audiat nos).i.nr̃as preces(hodie.i.in preſenti feſtiuitate. amen.

¶ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur in eodem feſto & incitat Hiſpaniam ad laudes ſui glorioſi ducis decantandas.

Gaude felix hiſpania
Letis exultans mentibus
Tui ducis ſolemnia
Dignis cantando laudibus.

Glorioſiſſimi hymni pñtis materia vlteriorꝭ citeriorîſq̃ hiſpanie icolas idigenaſq̃ exhortat̃:vt eximiũ patroni ſui iacobi ſolẽnitatẽ gaudiis attollat:ꝑceteris natiõibus. tũ q꞉ ꝑ ei⁹ ſaluberrimã ꝑdicationẽ idola reprobauit.tũ etiã q꞉ ſui ſacratiſſimi corporis theſaurũ tanq̃ depoſitũ ſeruat.inquit ergo.(o hiſpania)eſt aũt hyſpania regio nr̃e europe.dicta prius hyberia ab hybero poſtea vero ab hyſpano ſiue ab hyſpali hyſpania cognominata eſt.Hyſpania aũt tribus eſt diſiuncta nominib⁹. Terraconẽſis in qua numãtia vrbs erat clariſſima. Bethica vbi Hiſpalis ⁊ Corduba.Luſitania vbi emerita eſt auctor eſt mellas(felix).i.nobilis ꝓpter tm̃ patronũ(gaude).i.letare(exultãs).i.gaudẽs ⁊ te gl̃ificãs(mẽtib⁹ letis)i.v̄bis mẽbriſq̃ feſtiuis.õ ex ⁊ ſalto(cãtãdo laudib⁹ dignis ſolẽnia).i.feſtiuitatẽ(tui ducis).i.tui glorioſi patroni Jacobi. hyſpania Hyſpanie ptes tres. Mellas.

¶ Hic eſt ille magnificus
Miles potens certamine:
Primus palma glorificus
Apoſtolorum agmine.

Declarat quare debeat exultare dicẽs. q꞉(hic eſt ille)ꝑ excellẽtiã dicitur (magnificus miles).i.nobilis ⁊ magnanimus(potens certamine).i.incertamine nam multa miracula operat̃ quotidie(primus glori.).i.glorificatus ⁊ laureat⁹(palma).i.victoria ⁊ corona martyrij ſui(agmine) ideſt exagmine ⁊ numero apoſtolorum.quare autem dicatur primus ſiue maior vide ſuperius.

¶ Qui poſt mortem ſententiam
Naui deductus irie:
Tibi dedit noticiam
Regni celeſtis curie.

Qui.ſcꝫ beatus iacobus(deductus)id eſt vectus naui(irie)ideſt ad illum locum.hirie.e s ciuitas eſt boetie.Iria autẽ flauia vulgariter dicitur el padron in gallecia.ad quã beatus Jacobus poſt mortem delatus fuit (poſt ſententiam mortis) dictatam ab herode per abiatar (dedit tibi) o hyſpania ſiue iria(noticiam)ideſt cognitionem(curie regni celeſtis) ideſt glorie paradyſi. Hirie. es. Iria.e.

¶ Vt reprobares idola
Cum omnibus piaculis:
Iam fide facta credula
Multis uiſis miraculis.

Dico qd̕ dedit tibi noticiam regni celeſtis(vt reprobares)ideſt ſperneres (idola). i. falſos deos(cũ oibus piaculis).i. pctis expiatione dignis(iam facta).i.te iã exiſtẽte facta ideſt effecta(credula miraculis multis viſis) ideſt per multa miracula a te viſa ⁊ ab ipſo facta ad gloriam dei. vel dic vt tu facta iam cred.mul.v.reprob.idola.

¶ Carmen eſt dimetrum iambicum cacometrum. Canitur ad horas ueſpertinas in feſto beate Anne matris Marie genitricis dei. Narrat quemadmodum diuino nuto concepit & peperit glorioſam uirginem Mariam.

Totus hic hymnus tractat de laudib' beate anne p̄celſe genitricis dei marie matris: cuius genealogiā a regibus ⁊ ſacerdotibus tangit: eiuſq; vite ſtatū demōſtrat. dicēs q̄ matrimonio felici nupta fuit nobili viro Joachī primū ex quo progenuit mariā matrē redēptoris. ⁊ poſt eius obitum: annuente dn̄o. habuit alterum cuius nomen cleophas. ex quo habuit alterā mariā matrē Jacobi minoris: ⁊ ſimonis ⁊ iude. deinde habuit tertium virū qui fuit zebedeus: ex quo habuit mariā matrē Joannis euangeliſte: ⁊ Jacobi maioris. Jtaq; per eius interceſſionē petit nobis auctorē oīum reddi propitiū dicēs (eccleſia decantet nunc gaudia clara dei). ſ. huius preſentis feſtiuitatis anniuerſarie diue anne (pangens). i. decantans (miracula celi) ſcilicet eſſe completa in anna famula. i. ſerua dei.

Btā anna tres maritos ⁊ tres filias habuit.

Clara dei gaudia
Decantet nunc eccleſia:
In anna dei famula
Pangens celi miracula.

Laudat eā a gn̄e ⁊ ab opibus q̄bus genealogiā ſuā decorauit anna (appoſitiue) p̄genies (regū). i. deſcēdēs a gn̄e regū ⁊ exiſtēs caput gn̄atiōis regis regū (⁊ ſeries). i. ordo ⁊ diſcurſus ſacerdotū ⁊ p̄triarchar̄ (donauit ſuis acti.). i. ſuis opib' ⁊ meritis ſctis dedit (vt decebat ſemp oratiōibus ⁊ ieiunijs inſiſtēdo (patribus). i. ſuis anteceſſoribus (ſtirpem). i. filiam mariam (illuſtrem). i. nobilem. non enim primam viſa eſt nec habere ſecundam.

Anna regum progenies
Et ſacerdotum ſeries:
Stirpem illuſtrem patribus
Suis donauit actibus.

Nupta). i. coniuncta fuit anna (iudicio dei). i. diuina volūtate (matrimonio fideli) i. debita caſtitate celebrato cui petm̄ deeſt: vt ait Beda (cōcepit fructū celicū). i. mariā reginā celor̄ (iuxta verbū angelicum) dixit. n. angelus. Anna ecce Joachi vir tuus ex quo cōcipies: veſtras eīn preces deus exaudiuit.

Beda

Nupta dei iudicio.
Fideli matrimonio:
Iuxta uerbum angelicum
Fructum concepit celicum:

Infecunda) ſcilicet fuit beata anna. i. ſterilis (pro tempore) ſcilicet aliquo et multo ſue etatis vel gratia temporis. ideſt ſenectutis ſue (marceſcens) ideſt marcida vel exſiccata (prole). i. quo ad prolem (corpore. ſ. exſiccato cuius cauſa pontifex deſperit Joachi; q2 nō reliquerat prolē in iſrael iam ſenex (ſed p patrē luminū). i. gr̄a p̄ris luminū hoc eſt dei omnipotētis (paritiā reginā virginū) ideſt virginē mariam virginū decus egregiū.

Infecunda pro tempore
Prole marceſcens corpore:
Sed iam per patrem luminum
Parit reginam uirginum.

Maria illumiatrix īterpretat̄

Petit btē anne iterceſſionē apud deu; dicēs (Maria filia plena gr̄a reddat). i. efficiat nobis (auctorē oīm). i. deū omnipotente; (p̄pitiū). i. mitē ⁊ miſericordem ⁊ hoc (obtētu). i. interuentione anne. ſ. matris ſue.

Obtentu anne filia
Maria plena gratia:
Nobis auctorem omnium
Reddat ſemper propitium.

Laus ſit paterno lumini). i. deo patri ⁊ filio vel ideſt (etiam flamini) ideſt ſpūi ſctō. qui. ſ. deus trinus ⁊ vnus (trāſducat) accipe ſimpler verbum ſolum ⁊ dic. ducat nos trās additū celi ideſt intra ipſum celum (per meritum anne matris marie genitricis dei.

Sit laus paterno lumini
Sit filio uel flamini:
Qui nos per anne meritum
Celi tranſducat additum.

Carmē eſt q̄le ſupius. Canitur in eodē feſto ad matutinas horas. collaudat annā tāti fructus genitricē: qui nr̄e redēptionis extitit principiū.

In p̄ſenti hymno agit̄ etiā de laudib' btē anne. laudat eā veluti radicē et p̄cipiū nr̄i remediī. q̄ppe eā pepit quā pōt' ⁊ aſtra

Qvā terra pōtus ethera
Colunt & aſtra cetera:

Excelſam ſupra ſydera
Anna precelſa genuit.

aſtra. ꝛ cetera colũt. Anna ergo ꝑcelſa). i. alta nobilis vt decebat matrẽ tãte filie: alias ꝑcelſam ꝛ refert ad virginẽ (genuit). ſ. illã virginẽ (excelſam). i. ſublimẽ (ſupra ſydera). i. ſup oẽs celos ꝛ celeſtes (quã terra ꝛ põtus). i. mare (ꝛ ethera). i. celũ (colũt). i. venerãtur ꝛ adorant (ꝛ aſtra cetera). i. oĩa alia ſydera ſeu celi. ether aũt pro primo celo vel pro altiore parte aeris. ab eo deriuatur ethera. e. femininum ſicut ab hoc nomine aer aura. poteris etiam dicere in alio ſenſu. quam terra ideſt boni. ꝛ põtus ideſt mali. ꝛ ethera. i. celeſtes colunt ꝛ adorant excelſam ſupra ſydera. Aether. Aethera.

¶ Nam hec arbor pomifera
Ramos pandens ut hedera:
Vt oliua fructifera
Fructum trinum progenuit.

Nã hec arbor). i. btã anna (pomifera) a pomo ꝛ fero cõpoſitũ eſt. i. fructuoſa (pãdẽs) i. extendẽs (ramos). i. prolẽ triũ filiarũ vt. i. veluti (hedera) pullulans. i. ramoſa. ꝛ vt. i. veluti (oliua fructifera) ideſt ꝓſpera ramis ꝛ fructibus plena vtiliſſimis oleo enim veſcimur vngimur: et illuminamur. (progenuit fructum trinum) ideſt tres filias. pomifer. Olei triplex vſus.

¶ Qui marie uocabulo
Coniunctus ut in ſurculo:
Sed iam primus pro ſeculo
Redimendo concipitur.

Genuit anna trinũ fructũ q. ſ. fruct⁹ fuit (cõiũct⁹). i. inſertus ꝛ adunatus (vocabulo marie) oẽs eñ tres vocabantur marie. ſ. maria mater xpi. ꝛ maria iacobi. ꝛ maria ſolome (vt. i. ſicut in ſurculo). i. ſicut in trũco arboris cui inſeruntur ſurculi ſeu rami. nam ſicut nicolaus perot⁹ in cornucopia aſſerit. ſurus eſt palus cui⁹ diminutiuũ eſt ſurcul⁹. ſurculus eñ ꝓprie eſt q̃ inſerit̃. germẽ aũt in ſurculis naſcit̃. alij eñ ſurculũ a ſurco tradũt pro trũco arboris ꝛ ꝓ ramo abſciſſo vt ambroſi⁹ in quadã homilia quadrageſime (ſed prim⁹) ſcʒ fructus. i. prima maria mater xpi (cõcipitur iã pro ſeculo redimẽdo). i. pro generis humani redẽptione: ex ea namq; natus eſt chriſtus (qui ſuo proprio ſanguine nos redemit. Nicola⁹ Perotus. Surus. Surcul⁹. Ambroſius.

¶ Vt in mortis ergaſtulo
Dudum oppreſſo populo:
Cum ſalutari poculo
Subueniat dum oritur.

Hec glioſa virgo q̃ fuit primus fructus anne cõcipitur (vt dũ oritur ſubueniat). i. ſucurrat cũ poculo ſalutari. i. cum filio ſuo chriſto ieſu (ſalutari) ideſt ſalutifero vel ſaluaturo potantes. vnde in euangelio qui biberit. ꝛc. nunquã ſitiet in eternum) populo oppreſſo) ideſt detento (dudum) ideſt iam diu (in ergaſtulo mortis) ideſt in infernali carcere.

¶ Hec eſt maria regia
Feminarum prenuncia:
Velut gemma primaria
Clare fulgens producitur:

Hec que ſubuenit dũ oritur (eſt maria regia). i. a regia ꝓgenie decendẽs ꝛ regis regũ mater (prenuncia) ideſt dux ꝛ aduocata (feminarũ. ſ. q̃ fulgens). i. ſplẽdẽs clare (producitur). i. generatur ꝛ ꝓpagat̃ (velut. i. ſicut gẽma). i. flos ex qua naſcit̃ fruct⁹. vulgarit̃ dr̃ yema (ꝑmaria). i. q̃ ꝑmo naſcit̃ (alias ꝑmitia) gẽma etiã ſumit̃ ꝓ lapillo ꝑcioſo ſplẽdido ꝛ trãſparẽti qđ inſtar gumi trãſlucẽat. Gemma.

¶ Laus ergo ſit ingenito
Marie primogenito:
Cum ſpiritu paraclito
Pro anne fetu inclito.

Sit laus igenito). i. pr̃i q̃ nõ fuit genit⁹ (ꝛ primogenito). i. filio marie (cũ ſpũ paraclito). i. conſolatore (ꝛ hoc profectu). i. pro partu (inclito). i. nobili anne. que virginem mariam glorioſam filiam nobis condonauit.

¶ Carmẽ eſt q̃le illud primo dierũ. Canitur in die transfiguratiõis dñi ad ueſpertinas & matutinas horas, chriſti transfigurati gloriã celebrat.

Nata lux de lumine
Ieſu redemptor ſeculi:
Dignare clemẽs ſupplicũ
Laudes preceſq; ſumere.

Glioſam xpi trãſfiguratiõnẽ celit⁹ vtriuſq; teſtamẽti pr̃ib⁹ reuelatã repſentat preſens hymn⁹: in quo nos auctor monet ad debitã xpo adorationẽ offerendã (o ieſu redẽptor). ſ. mũdi exiſtẽs. ſ. lux nata ideſt filius ge=

nitus(de lumine).i.de patre(tu clemēs dignare).i.digneris(ſumere laudes).i.hymnos.q̄ ꝓ ⁊(preces)ideſt petitiones orationeſq̄ʒ(ſupplicum).i.deuote ſupplicantium ſeruorum.

Tu ergo ieſu q̄ dignat⁹ es cōtegi carne quondā).i.incarnari ex marie carne ꝟginea (ꝓ perditis).ſ.hoibus(confer).i.cōcede (nos effici).i.fieri membra(tui ſacrati capitis)naʒ chriſtus caput eſt noſq̄ʒ eius membra.

O cōditor.ſ.xp̄i tu apparuiſti.i. videri te feciſti:ī ditatis claritate te trāſfigurādo(dignis teſtib⁹).i.trib⁹ diſcipulis.ſ.ioāni:petro: iacobo:q̄ erāt teſtes noui teſtamēti(in mōte)

Thabor. ſ.thabor.q̄ vt calepino placet mōs eſt in me-

Calepin⁹ dio galilee rotūdus ⁊ ſublimis exiſtēs(flāmeus vultu).i.p̄clar⁹ aſpectu p̄ſole.i.pluſq̄ ſol. ⁊(cādid⁹).i.ſplēdid⁹ (amictu).i.veſte (vt nix.

Et tu cōferens).i.ſimul adducēs (vates vetuſtos).i.moyſen ⁊ heliam veteris teſtamēti ꝓphetas(additos nouis alūnis).i.noui teſtamēti diſcipulis(dediſti).i. conceſſiſti) vtriſq̄ʒ.ſ.alumnis(credere te)ſcilicet eſſe deum(diuinitus)ideſt celitus. habentem coruſcantem humanitatem deitate infuſa.

O xp̄e in hac glorioſa transfiguratione tua paterna vox vocauit te filiū ſuū celitus. i.a celo deſcēdēs dicēs.hic eſt fili⁹ meus dilectus in quo mihi. ⁊c.quē.ſ.filiū xp̄m(nos fatemur)profitemur regē.ſ.eſſe gl̄ie.ſ. eterne et hoc(fideli pectore).i.firma anime fide.

Petit auctor dei auxiliū ſic q̄ꝛ profitemur nos te eſſe regē gl̄ie ideo(q̄s).i.petimus cōcede.i.da nobis.ſ. vt poſſimus (micare).i. ſplēdere(moribus almis).i.ſanctis conuerſationibus ⁊ virtutibus (vt vehamur).i.ducamur a te(ad gaudia polorum).i.ad gloriam celorum(bonis actibus).ſ.noſtris vel actib⁹ i.operibus bonis.ſ.preeuntibus.

Laus.ſ.ſit patri inuiſibili)⁊ (laus ei⁹ almo flammini).i.ſpiritui ſancto ab eo procedēti q̄ʒ pro ⁊(laus ſit vnigenito)ideſt filio(domino orbis terrarum). Amen.i ita ſit.

Qui carnem quondam cōtegi
Dignatus es pro perditis.
Nos membra confer effici
Tui beati corporis.

Preſole uultu flammeus
Vt nix amictu candidus:
In monte dignis teſtibus
Apparuiſti conditor.

Vates alumnis additos
Nouis uetuſtos conferens:
Vtriſq̄ʒ te diuinitus
Deum dediſti credere.

Te uox paterna celitus
Suum uocauit filium:
Quem nos fideli pectore
Regem fatemur glorie.

Concede nobis queſumus
Almis micare moribus:
Vt ad polorum gaudia
Bonis uehamur actibus.

Laus patri inuiſibili
Laus eius almo flamini:
Lauſq̄ʒ ſit unigenito
Orbis terrarum domino. Amen.

Carmen eſt quale ſuperius in qualitate & materia. Caniturq̄ʒ in eadem feſtiuitate intra laudum ſolemnia.

FEſtiua iam ſolemnitas
Nobis recurrit annua:
Qua proles dei inclyta
Paterna fulſit gloria.

Hymnographus in preſenti hymno ad ſenſum littere dn̄i noſtri ieſu chriſti transfigurationeʒ decātat:qui ante tres diſcipulos transfiguratus eſt:talis qualis in t̄pe iudicij extremi futurus eſt.nō q̄ pviſtinā faciei formā:⁊ corporis humani veritateʒ amiſerit: et ⁊ aliud corpus ſaltē aereum vel ſpirituale aſſumpſerit:ſed vt euangeliſta teſtatur.reſplen-

Moyſes. duit facies eius ſicut ſol ⁊c.in qua transfiguratione apparuerunt Moyſes(qui moſes dicē-

Moſes. dus erat vt Iuue.tradidit archano q̄cūq̄ʒ volumine moſes.ſed in vſu frequētiori eſt moyſes interpoſito.y.)⁊ helias in claritate magna.⁊ petr⁹ qui dixit dn̄e bonū eſt nos hic eſſe fa

clamus hic tria tabernacula. ꝛc. (Solēnitas ergo feſtiua).i. ad feſtū ptinēs ꝛ iocūda (recurrit).i. aduenit nobis annua.i. q̄ fit ſingulis annis (q̄).i. in q̄ (proles incli.d.).i. ineffabilis filius dei. fulſit.i. ſplenduit (pa.glo.).i. diuinitate in qua patri manet ſemper equalis.

¶ Perſpicuo nam lumine
Candido tectum pondere.
Chriſtum in aruo hac die
Clari uiderunt heroes.

Illam clari heroes).ſ. moyſes ꝛ helias ꝛ apl̄i (viderūt i hac die lumie pſpicuo).i. clara luce vel aptis oculis xp̄m i aruo.i. in mōte.ſ. thabor (tectū).i. ſupinductū (pōdere cādido) i. clara diuinitatis glīa. heros aūt diuin⁹ hō eſt ꝛ ſcd̄z Aug.li.x.ci.dei dr̄ a iunone q̄ grece hera appellat᷑: quo noīe ſecūdū grecoꝝ fabulas: q̄dā eius filius appellat⁹ fuit. inde heroes. Heros.

¶ O quam digna celebritas
In qua polorum dignitas:
Telluris huius infima.
Irradiauit nubila.

O q̄ digna celebritas).i. q̄ admirabil̄ feſtiuitas (in q̄ dignitas poloꝝ).i. xp̄s ieſus celoꝝ glīa (irradiauit).i. clarificauit (nubila i fi.).i. mūdū ipſuꝫ vel tenebras mūdanas (hu i⁹ tel.).i hui⁹ mortalitatis q̄ ip̄e aſſūpſerat.

¶ O clientes eximii
Qui huius tam egregii:
Clarum decus prodigii
Suis uiderunt oculis.

O cliētes eximii).i. o famuli glīoſi dn̄m deū colētes (q̄ viderūt ſuis oculis).ſ. proprijs (clarū decus).i. immēſam gloriā (huius pdigij).i. miraculi tā egregij.i. tā ineffabilis ꝛ inauditi quale erat deū videri in terra ab oculis mortalium in ea claritate coruſcantē qua in celo reſidet ſemper.

¶ Tu nate patris unice
Cunctos clementer refoue:
Qui tue feſtum glorie
Deuote colunt hodie. Amen.

Cōcludit ꝛ petit dei adiutoriū dicēs (tu nate vnice).i. p̄mogeīte p̄ris (refoue).i. reſpice ꝛ adiuua cle.i. pietate ſolita (cūctos qui colūt hodie deuote feſtū tue glīe).i. tue glorioſe trāſfigurationis. Laus p̄ri inuiſibili vt ſupra.

¶ Carmē eſt dimetrū iā.caco. Canitur in feſto beati laurentii ad horas ueſpertinas. cuius martyriū deſcribit & cōſtantiā in paſſiōe demōſtrat.

CHorus noſter ſolemniter
Exultet & concorditer:
In hoc feſto laurentii
Tormentis flecti neſcii.

Materia p̄ſentis hymni eſt agere laudes bt̄i laurētij martyris: eiuſq; cōſtātiaꝫ in paſſiōe explicare. ad qd̄ incitat᷑ fideliū chor⁹. inquit ergo (chorus nr̄).i. nr̄a congregatio.ſ. fideliū (exultet).i. letet᷑ (ſolēniter).i. cum ſolēnitate maxima (ꝛ cōcorditer in hoc feſto laurentij neſcij).i. ignorantis (flecti).i. moueri a rectitudine fidei. et hoc (tormentis).i. paſſione quia nunquam in martyrio negauit chriſtum. dictus eſt autem laurētius a lauro quia victoriam obtinuit in ſui paſſione. q. lauream coronam tenens. Laurēti⁹.

¶ Reddi ſibi quam citius
Theſauros petiit decius:
Quos diſperſit laurentius
Erogando felicius.

Bt̄us laurēti⁹ natiōe hiſpan⁹ rome erudit⁹ ab ipſis icunabulis xp̄ianus: ꝛ bt̄ō ſixto pape fact⁹ diacon⁹ miniſtrabat cui ſixtus tētus a decio ceſare theſauros eccleſie cōmendauit: q̄ acceptos paupib⁹ erogauit. Tūc decius (petijt).ſ. a bt̄ō laurētio (theſauros reddi ſibi quātoci⁹).i. citi⁹ (quos laurēti⁹ diſpſit felici⁹ erogādo).i. pauperibus diſtribuendo.

¶ Furens ira prenimia
Recurrit ad ſupplicia:
Sperans tormentis flectere
Sanctum dei ſed temere.

Poſtq̄ deci⁹ cognouit theſauros eſſe a laurētio paupib⁹ diſtributos (furēs ira p̄nimia).i. maxima (recurrit ad ſupplicia).ſ. igerēda laurētio (ſperās flectere).i. inclinare (ſuis tormentis ſanctum dei) ad idola colenda (ſed temere) ideſt ſtulte hoc ſperabat.

Tūc laurētius iuſſo decii ceſaris ea tēpeſtate imperātis (rotatur). i. uertitꝛ ad modū rote in circuitu (ſup ignib⁹) manibus ſcȝ prius (ligatis fune). i. corda vł aliquo ligamine (ꝛ queq; particula) ſcȝ ſui corpis (ſtridet) i. ſonat diuidebanꝛ em̄ eius mēbra (in craticula cādeſcēte). i. ignita. craticula diminutiuū eſt ab hoc noīe crates ꝛ eſt inſtrumētū ferreuȝ quo vtimur ad aſſandum. Exodi. xxvij. craticulamq; in modum retis eneam.

craticula.

Ligatis fune manibus
Rotatur ſuper ignibus:
Candeſcente craticula
Stridet queq; particula.

(Caro ſtridet). i. ſonat aſſando (ꝛ crepitat). i. finditur ſeu apitur cū ſomno. frequētatiuū eſt a crepo. as. ꝛ (martyꝛ). ſ. laurenti⁹ inſultans). i. gaudēs ꝛ irridēs tortores (clamitat). i. vociferaꝛ dicēs (o tortoꝛ). i. o carnifex. poterit dirigi ſermo ad deciū (gira). i. reuolue me ꝛ (manduca) quia iam aſſaſti vnā partem gira ꝛ manduca aliam: dicit hiſtoria: (nam aſſata ſunt iam corpora.

Crepito.

Caro ſtridet & crepitat
Martyr inſultans clamitat:
Regira tortor corpora
Aſſata ſunt incorpora.

Regira toꝛ. nota etiā q aliter legitur textus iſte. ſ. regira tortoꝛ corpa. Aſſata ſunt in corpora. i. interfice ꝛ ſine aīa relinque. verbū nāq; eſt corporo. as. vnde cōcorporo ꝛ incorporo qđ hiſpanice dicitur encorporar qſi vnū relicto eſſe prioꝛi efficitur cum alio vnū corpus.

Cōcluſio eſt hymni ad laudē ꝛ glīā dei q pro ſe paſſis digna repēdit pmia (gloria ſit xpo regi q pēſat). i. pōderat ꝛ gubernat ordinādo oia (iuſte ꝛ repēdit). i. dat pmia digne. ideſt ſecundum merita ꝛ vltra (paſſis pro ſe ſupplicia). i. tormenta ꝛ paſſiones.

Sit chriſto regi gloria
Qui iuſte penſat omnia:
Pro ſe paſſis ſupplicia
Digne rependit premia. Amen.

Carmē eſt q̄le ſupius in q̄litate & materia. Et caniꝛ ad horas matuti.

Preſentis hymni materia tractat de laudib⁹ bti laurētij. demōſtrat aūt ei⁹ cōſtātiā in patiēdo: interceſſionēq; ei⁹ apud deuȝ petit. dicit ergo. (O mira patiētia). i. admirabilis ꝛ laudāda (mēbra oia). ſ. ſancti laurētij (torrenꝛ). i. adurūtur aſſando (tū ipſe (ſcȝ laurentius (inſultat) ideſt illudit tortoribus (ignibus ſpretis) pro gloria paradiſi.

O Mira patientia
Mēbra torrētur omnia:
Ipſe tamen tortoribus
Spretis inſultat ignibus.

Ignis). ſ. materialis (ſeuit). i. creſcit (exterius). i. extra corp⁹ bti laurētij: qꝛ nō deficiebāt alimēta (neſci⁹ ſeuire). i. furorē imittere. (int⁹). i. itra corp⁹ ꝛ viſcera ei⁹. nā (alter ignis ſ. ſancti ſpūs interioꝛ ꝛ potētioꝛ). ꝓpter feruorē patiēdi (reſiſtit). i. vincit exteriorē igneȝ a perſequentibus ſanctum dei illatum.

Seuit ignis exterius
Intus ſeuire neſcius
Nam reſiſtit potentior
Ignis alter interior.

Tangit breuiter originē beati laurētij dicēs (ortus). i. oriūdus fuit btūs lau. (climate hiſpano). i. ex partibus hiſpanie qꝛ hiſpanus fuit. Clima em̄ pars terre dꝛ. ſunt aūt ſeptē climata diuerſis diſiūcta noībus. vt videre eſt de climatibus in ſpera. vbi multa ioannes de ſacro buſto (ꝛ ſubſiſtit). i. ſtetit rome aduerbialiter. i. in roma (dogmate). i. ꝓ dogmate hoc eſt eruditione. nā rome eruditus fuit vel pro doctrina fidei chriſtiane extollēda (ꝛ renaſcitur) ideſt iterum naſcitur quantum ad gloriam martyrio partam (laureatus martyrio). i. veluti laureis ſertis martyrio coronatus per decium imperatorem.

Clima.

Ortus hiſpano clymate
Rome ſubſiſti dogmate
Renaſcitur ſub decio
Laureatus martyrio.

O felix pmutatio. ſ. tpalis vite cum eterna et (martyꝛ felix). i. ſanctiſſimus (in cābio) ideſt in permutatione vite (qui gaudet pre-

O felix permutatio
Felix martyr in cambio

Qui pro breui ſupplicio
Eterno gaudet premio.

mio eterno)i.glia ppetua(p breui ſupplicio) i.p breui tormēto.nā qđ putat hic eē ſiue pene ſiue glie momētaneū eſt.pñe aūt celeſtis qs enarrare valeat q̄nta ⁊ quā i etnū durabilia ſunt gaudia.hec Gregori⁹ ſup Lucā. xiiij. Gregori⁹.

ℭ Martyr dei laudabilis
Nobis adſis placabilis:
Vt apud regem glorie
Per te ſit locus uenie.

❧ Eiuſdē ſcti laurētij glioſam interceſſionem imploramus.(O martyr dei laudabilis tu adſis nob placabilis).i.placid⁹ ⁊ mitis. i. faueto nobis(vt locus venie).i. pctorum remiſſio ſit nobis apud regem glorie ſempiterne qui eſt ieſus xp̄s filius dei.

ℭ Carmen eſt quale illud primo dierum. Canitur in feſto diui martini: cuius laudes proſequitur.

Rex chriſte martini decus
Hic laus tua tu illius:
Tu nos in hunc te colere
Quin ipſum in te tribue.

¶ Auctor cōmēdat ⁊ laudat deū de cōuerſione ⁊ habitu bti martini: q: hic paup ⁊ modicus celū diues ingredit q: p ↄſtātiā fidei ⁊ cōfeſſionē trinitatis tria corpa mortuoꝝ quoꝝ anime detinebant clauſe in inferno reſuſcitauit.rogat itaqȝ dñm: vt ſicut p ↄfeſſionem ſcte trinitatis tres mortuos ſuſcitauit ab inferno: ita ſuſcitet nos a pcto: ⁊ ſicut induit pauperem parte ſue clamidis: ſic nos induat iuſtitiā.(O xp̄e rex)eterne(decus).i.honor martini(iſte).i.martinus(eſt tua laus tu es laus illius)martini tui(tribue nos colere te in hūc).ſ. martinum(quin).i.inſup tribue nobis ipm martinū colere in te xp̄o.

ℭ Qui das per orbis cardines
Quod gemma fulget preſulum:
Da quos premunt culpe graues
Soluat per ingens meritum.

❧ Tu q̄ das q martinus(gēma) exiſtēs pſulum ep̄orum ⁊ ſacerdotum(fulget).i.ſplendet(per cardines).i.p angulos(orbis)ideſt p q̄ttuor partes mūdi(da).i.ↄcede vt martin⁹ ſoluat p igēs meritū nos(q̄s graues culpe).i. criminalia pcta(pmūt).i.detinēt.

ℭ En pauper hic & modicus
Celum diues ingreditur:
Celiq̄ cohortes obuiant
Lingue: tribus: gentes: ouant.

❧ En.i.ecce(hic.ſ.martin⁹)paup i diuitijs (⁊ modic⁹).ſ.in pſona corpis(diues)in vtutib⁹ exeūdo de mūdo(igredit celū cohortes).i. exercit⁹ celi obuiāt ei ligue.ſ.oēs trib⁹ iſrl ſiudei(gētes).i.gētiles(ouāt).i.applaudūt.

ℭ Vt uita fulget tranſitus
Celis & aruo ſplendidus:
Gaudere cunctis pium eſt
Cunctis ſalus ſit hic dies.

❧ Ut p ſicut(ſicut vita)illi⁹(ſic trāſitus) i.obitus ei⁹(fulget).i.reſplēdet(celis).i.in celo(⁊ in aruo).i.in terra ſeu in mūdo.tranſit⁹ dico(ſplēdidus)⁊ ideo q: fulget(piū eſt gaudere cunctis)hoibus(⁊ hic dies).i.hoc feſtuȝ ſit ſalus cunctis.

ℭ Sit trinirati gloria
Martinus ut confeſſus eſt:
Cuius fidem per opera
In noſmetipſos roboret.

❧ Sit glia trinitati.i.pri ⁊ filio ⁊ ſpūi ſcto (vt p ſicut.ſicut martin⁹ ↄfeſſus eſt).ſ. fide ⁊ ope fidē cui⁹ martinū.⁊ ipſe deus roboret in nobis.

Martine par apoſtolis
Feſtum colentes tu foue:
Qui uiuere diſcipulis
Vis aut mori nos reſpice.

In hoc hymno cōmendat auctor beatū martinū p ↄſtantiā fidei ei⁹ quā habuit in ſuſcitatiōe triū mortuoꝝ.(O martine par aplis).i.equalis ſuſcitatiōe mortuoꝝ triuȝ q: tres mortuos ſuſcitauit vt apli: ⁊ q: globus igneus.ſ.ſpūſſctūs deſcēdit ſup eū(tu foue).i. reſuſcita a pcto(colētes tuū feſtū q̄ vis viuere aut mori diſciplis).i.ad vtilitatē diſcipłoꝝ: q: nec mori timuit: nec viuere recuſauit.vnde ⁊

⁊ ipſe effundēs orōnē apd dn̄m ait. O dn̄e ſi adhuc pp̄lo tuo ſuz neceſſitas nō recuſo laborē fiat volūtas tua. q̄z nec viuere nec mori recuſaſti. ideo (reſpice nos) vt tuis meritis ⁊ p̄cibus mūdo corde ⁊ caſto corpe exiſtēres: aulā celi īgrediamur: ſicut feciſti in tp̄e tuo p̄latos eccleſie famulos.

Fac nunc quod olim geſſeras
Nunc preſules clarifica:
Auge decus eccleſie
Fraudes relide ſathane.

O martine fac. i. effice nūc hoc preſenti tp̄e. ſ. nos eē iuſtos qd̄ geſſeras. i. feceras (olī) p̄dicando clarifica. i. illumina (nūc p̄ſules eccleſie). i. p̄latos (auge decus eccl'ie ⁊ relide). i. frange vel reprime (fraudes ſathane). i. diaboli aduerſarij.

Qui ter chaos euiceras
Merſos reatu ſuſcita:
Diuiſeras & clamidem
Nos indue iuſtitiam.

Tu q̄ euiceras .p euiceraſti. ſ. euacuaſti (chaos) i. infernū (ter). i. tres mortuos ſuſcitaſti: tu q̄ ter intraſti in īfernū reſuſcitādo tres mortuos (ſuſcita nos merſos). i. mortuos (reatu). i. culpa p̄ pc̄m p̄mi parentis. ſ. ade ⁊ propria culpa vt .p ſicut (diuiſeras clamidē) pauperi indue nos iuſtitiam.

Vt ſpiritalis glorie
Quondam recorderis tue:
Monaſtico nunc ordini
Iam pene lapſo ſubueni.

O martine ſubueni. i. ſuccurre (monaſtico ordini). i. ordini monachoꝝ (iā lapſo). i. relapſo in pc̄tis pene. i. fere. ⁊ ad q̄d vt recorderis quondā tue ſpūalis gl̄e.

℄ Carmen eſt quale illud pange lingua. Canitur ad horas ueſpertinas in feſto beate catharine: ad quod celebrandum nos incitat: & martyrium deſcribit.

CAtharine collaudemus
Virtutum inſignia
Cordis ei preſentemus
Et oris obſequia
Vt ab ipſa reportemus:
Equa laude premia.

¶ Preſens hymn⁹ .p materia ſeruat nos p̄mū incitare vt corde ⁊ ore: ⁊ debita reuerentia collaudem⁹ b̄te v̄ginis catharine merita deinde deſcribere ei⁹ martyriū ⁊ ꝯſtātiam in patiēdo demōſtrare. necnō miracl'a ab ea in eadē paſſiōe celebrata. dicēs (collaudem⁹). i. nos oēs xp̄icole ſimul laudemus (inſignia). i. merita vel rep̄ſentatiōes v̄tutū catharine (⁊ p̄ſentem⁹). i. offeram⁹ ei (obſeq̄a). i. ſeruitia: laudes ⁊ reuerentiā (cordis ⁊ oris). i. corꝑis ⁊ aīe nr̄e (vt reportem⁹ ab ipſa laude. ſ. nr̄a) premia (equa). i. ꝯdigna nā in ꝑſona eccleſie loquit̄ cui⁹ laus ꝑfecta eſt. vel dic ab ipſa. ſ. catharina. Nomē aūt ⁊ parētes: ⁊ multa alia de b̄ta catharina videre cupientes: remittimus ad cathalogū ſanctoꝝ ⁊ ſeq̄tur diſcurſus. Catharina ꝑ. a. ⁊ nō ꝑ. e. a catharos qd̄ eſt purus vel catharizo purifico legendū eſt nō aūt. q. vniuerſoꝝ ruina vt ille fabulatus eſt q̄ ſcripſit librum qui d̄r legenda aurea.

Fulta fide catharina
Iudicem maxentium
Non formidat lex diuina
Sic firmat eloquium:
Quod confutat ex doctrina
Doctores gentilium.

Catharina fulta. i. p̄munita (fide). ſ. xp̄i (nō formidat). i. nō timet (iudi. maxē.). i. īpatorē maxentiū ceſarē ea tēpeſtate rome imperātē. ſi aūt maxētī⁹ q̄ rome a p̄torianis militib⁹ auguſt⁹ appellat⁹ ē. vl' maximin⁹: q̄ ī oriēte ꝯtra xp̄ianos tyrānidē exercebat. vel ꝯſtātin⁹: q̄ ex traditiōe paterna impium ſumpſit fuerit: ſub quo martyrizata ē catharina: adhuc ſub iudice lis eſt. q̄z hi tres ſc̄m cronicas tūc tp̄is imꝑabāt. Sz maxētiū tenet eccleſia. nā. ſ. (lex diuina). i. xp̄s quē in pectore .p clipeo geſtabat catharina (ſic firmat). i. fortificat eloquiū catharine (q̄ ꝯfutat coram imꝑatore). i. vincit ⁊ ꝯfuſos facit ex doctrina. ſ. eoꝝ hoc eſt ex p̄ncipijs philoſophie. vel ex doct. euāgelica (doctores gētiliū) quos adduxerat imꝑator vt diſputarēt cū catharina. Erāt aūt q̄nq̄ginta

ꝗ in ſapientia mūdana oēs mortales excellebāt ⁊ venerant ex diuerſis ꝓuincijs immenſa mūera accepturi ſi catharinā vincerēt. fuerūt tñ victi ab ea ⁊ ꝯuerſi ad dñm vt ſeqtur.

Victi chriſtum confitentur
Relictis erroribus
Iudex iubet ut crementur
Nec pilis aut ueſtibus
Nocet ignis & torrentur
Inuſtis corporibus:

Victi. ſ. doctores iſti a catharina (ꝯfitēt xp̄z ⁊ hoc erroribꝰ ſuis relictis). i. ꝓ xp̄o ſpretis deoꝝ ſuoꝝ culturis ⁊ ꝓpterea (iudex) ſcꝫ maxentiꝰ (iubet vt cremēt). i. ignibꝰ tradant in medio ciuitatꝭ (⁊ nec ignis nocet pilis eoꝝ) vel pillis ꝓ capillis aut veſtibꝰ qꝛ nec veſtes cōburebāt ⁊ (tñ torrēt). i. ꝓ xp̄o cremātur et martyres efficiunt (corpibꝰ). ſ. eoꝝ (inuſtis). i. nullo igne tactis. qꝛ vt refert hiſtoria ꝑ dei ꝑſeruationē flāmis iniecti ſine leſiōe aīas dño reddiderunt.

Velut aurum comprobauit
Fornacis aduſtio
Nam quos foris conſeruauit
Chriſtus ab incendio:
Coxit intus & purgauit
Fides & confeſſio.

Proſeqt explicās qliter fuerunt illeſi doctores ab igne exteriori: nō tñ ab interiori ſcti ſpūs. dicēs ꝑ cōparationē qd (aduſtio fornacis). i. icēdiū cōprobauit doctores illos (velut). i. ſicut auꝝ ꝓbat i igne nā fides ⁊ ꝯfeſſio ſuoꝝ erroꝝ vel ſcte ⁊ īdiuidue trinitatis: qua mediante tūc baptizati fuerunt baptiſmate ſanguinis qꝛ triplex ē baptiſmuꝫ ſ. fluminis. ¶ Triplex flaminis ⁊ ſanguinis. (coxit ⁊ purgauit). i. itra pectꝰ (qs xp̄s ꝯſuauit). i. liberauit foris ab baptiſmꝰ. incēdio corpōreo. qꝛ eoꝝ corpa incōbuſta: poſt fuerūt ſecrete ſepulta a xp̄ianis.

Poſt hec blandis rex molitur
Virginem ſeducere:
Nec promiſſis emolitur
Nec terretur uerbere:
Compeditur cuſtoditur
Tetro clauſa carcere.

Poſt hec ideſt poſt martyrium doctorum rex ſcilicet maxentius (molitur ſcꝫ tribꝰ viīs. blanditijs. promiſſionibus. verberibꝰ.) ideſt procurat ⁊ preparat (ſeducere). i. ſubuertere (virginem) ſcilicet Catharinam blādis ſcilicet verbis ſed (nec emolitur). i. delinitur ⁊ mouetur a fide chriſti. promiſſis. i. policitationibus regis. dixit enim rex. ſacrifica diſs ⁊ eris vxor mea: ⁊ veluti dea adoraberis (nec terretur verbere). i. tormento: quia ſimiliter dixit rex amittes caput. cui ipſa. fac quecunqꝫ animo concepiſti tuo. ſequitur (compedit.) i. compedibus ligatur ⁊ clauſa. i. recluſa. car. te. i. obſcuro (cuſtoditur) ideſt a militibus obſeruatur et per duodecim dies fame cruciatur.

Hic rex fuit & tabeſcit
Nec intra ſe capitur
Quod nox ibi noctem neſcit:
Nox in diem uertitur
Soli turba multa creſcit
Ieiuna reficitur.

Hic. i. tūc cum ſe rex videret illuſum (furit). i. furore incitat ⁊ (tabeſcit). i. ꝯturbat et ira maxima corrumpit (⁊ nec capit intra ſe). i. a ſenſu deficit propterea (quod nox). i. obſcuritas noctis (neſcit noctem). i. non habet obſcuritatem ibi. in carcere Catharine. ⁊ furit etiam ꝙ nox vertitur in diem quia ita erat clara ac ſi eſſet dies. ingreſſa namqꝫ regina illam ineſtimabili claritate fulgentem et angelos eiꝰ plagas purgātes inuenit (multa turba). ſ. angeloꝝ ⁊ vginū (creſcit). i. accreſcit ſoli. ſ. catharine ⁊ (ieiuna reficit). i. ſaciat. nāꝫ ꝑ eos dies miſſa de celo cādida colūba: celeſti eā paſcebat alimento.

Claude lumen ne claudatur
Illucet porphirio:
Qui regine federatur.

Porphiriꝰ fuit hic princeps militū vir nobilis: conſilioꝝ regis intimus cuſtos: ⁊ ſolatiū in laboribus ipſius impatoris ⁊ declinatur porphirius. ij. nā porfirio. onis. ꝓ are ⁊ ꝓ cōmētatore Horatij tm̄. ergo (ne lumen)

i.ne vita vel dic(ne lumē).ſ.celeſte(claudatur clauſe).ſ.catharine.ſine teſtimonio illius rei ꝛ miraculi oſtēſiōe(elucet)alias illucet etiā porphirio cū regina.nā ambos ꝯuertit Catharina ad fidē xpi. hoc eſt anteꝗ̄ moreret catharina:vel lumē celeſte recederet ab ea:ad ꝯfirmationē ꝟitatis quā ꝑdicabat catha.cōuertit porphiri⁹ ad verū deū cū ducētis aliis(ꝗ̄ federat).i.ꝯiūgit regine collegio.i.ſocietati fidei.ꝯiungit regine.intellige vxorē imꝑatoris ꝗ̄ abſente marito amore catharine ſuccēſa cū porphirio ad carcerē ꝟginis acceſſit media nocte ꝛ cū clarū ꝛ angelis ſociatū inueniſſet: vt ſupra diximꝰ.a catharina ꝯuerſa eſt ad xpm:cū porphirio ꝛ ducētis militibꝰ eiꝰ:veniēte tū marito extractis ꝑus mām̄illis cū militibꝰ eſt decollata(quorū fidē).ſ.regine ꝛ porphirij (ꝯcio).i.copia ducētorū virorū imitat.i.ſeqt.

Fidei collegio
Quorum fidem imitatur
Ducentena concio.

Cōcluſio eſt totiꝰ hymni ꝗ̄ exēplo ſupradicte ꝯciōis admonemur ſupare vitia vt letemur cū bonis nos ergo exiſtētes.ſ.(cōcordes).i.vnanimes(ꝯſtātia).i.ꝑpter ꝯſtantiā huiꝰ ꝯciōis ſupradicte in tollerādis tormētis (ſupemꝰ vim).i.ipetū(mūdāe paſſiōis) patiētia pari.i.ſil̄i patiētia vt letemur pariter cū bonis in gloria ꝑ infinita.ſ.ſ. Amen.

Huius ergo concionis
Concordes conſtantia:
Vim mundane paſſionis
Pari patientia
Superemus:ut cum bonis
Letemur in gloria. Amen.

Carmen eſt quale ſuperius. Canitur in eadē feſtiuitate ad horas matutinas & in eadem materia uerſatur.

Hymnꝰ iſte ꝯtinuat cū ſupiori ꝛ pmo ꝑponit in ciuitate decātare martyriū ꝟgis.Scdo illō deſcribit.tertio ſuffragia implorare nos hortat catharine ꝟginis dicēs(o ligua).ſ.militie xpiane(pange).i.manifeſta:vel deſcribe aut cane vel tanꝗ̄ tuba exalta vocē laudando(martyriū ꝟginis glo.).ſ.catharīe (iubar) i.maieſtas vel ſplendor diuinus (gemme precioſe(.i.catharine.vel potius xpi ieſu eiꝰ ſpōſi.nā licet iubar ſit ſtella que ante ſolis ortū naſcitur.ſ.lucifer dicta qꝺ iubata appareat.ꝛ claritas ſolis vel alicuius ſyderis.ꝛ ſumat ꝑ ſplēdore auri vel alicuiꝰ rei.tū ꝑ xpo melius ſumit vt in hymno ſcti ioānis. Iubar affuturū.i.xpm(deſcendat in medium vt illuſtret).i.clarificet(domicilium).i.habitationē mētis nr̄e ſ.tenebroſe.i.obſcure aīe clauſe in corpore ſubdito peccatis.

Iubar.

Pange lingua glorioſe
Virginis martyrium:
Gemme iubar precioſe
Deſcendat in medium:
Vt illuſtret tenebroſe
Mentis domicilium.

Incipit pāgere mrꝛriū. Virgo.ſ.catharina(iā attrita).i.fatigata penis. qꝛ prius in carcere fuit ꝛ ſpoliata ſcorpiōibꝰ ceſa fuerat (ꝑſentat patibulo).i.tormēto rotarū.erat em̄ inſtrm̄ ꝗ̄ttuor rotarū ſeris ferreis:ꝛ clauis acutiſſimis circūſeptū tal'r qꝺ due vno ordine alie ꝟo ꝯtrario ipetu agerēt.vt dorſum dilacerarēt corpa ſup ipoſita(ꝑſitat dico ꝑmunita ſignaculo fide).i.ſigno crucis xpi ꝛ(flectit genu)hūilit ꝛ(orat ita) .i. hmōi orōne facit ad dn̄m(ꝑplo circūſtāte).i.exiſtēte circum.

Patibulū catharine.

Virgo penis iam attrita
Rotarum patibulo:
Preſentatur premunita
Fidei ſignaculo:
Genu flectit orat ita:
Circunſtante populo.

Sequitur orō beate catherine.ꝛ ſubaudi o deꝰ ſuppliciter exoro(vt ꝯfirmes).i.ratam facias(ſpem tuorū)ſcʒ ſeruorū hoc eſt meam ꝛ eorū quos ad te cōuerti.vt nullius ſit irritū votū nec vacua poſtulatio(ꝛ honorem nōis) ſcʒ tui(ꝛ elidas).i.effrigas diſſipes ꝛ ōſtruas

Vt confirmes ſpem tuorum
Et honorem nominis:
Et elidas ſuperborum

Vim uirtute numinis:
Struem deus hanc lignorum
Ictu frange fulminis.

vim.i.virtutē ⁊ poteſtatē ſupbor.i.tyranorū me perſequentium virtute numinis.i.voluntatis tue ⁊ poteſtatis.numen licet multipliciter ſumatur:proprie tamen volūtas dei eſt vt verg. Nō hec ſine numine diuū eueniūt.i. ſine voluntate.exoro etiā o deus(frange).i.vt frangas(ictu).i.violentia ⁊ impetu(fulminis) i.ignis venientis e celo(hanc ſtruem lignorum)hanc machinam rotarum ſiue tormentuꝫ (ad laudem)vcꝫ tui nominis ⁊ circunſtantis ppl'i ꝯfirmationem in fide.

Numen. Vergili⁹

¶ Mox completur mox iunctura
Rotarum diſſoluitur:
Aſtans molis ex preſſura
Populis pars territur.
Pars baptiſmum ſuſceptura
Virgini coniungitur.

❧ Mox.i.ꝯtinuo(completur).i.perficitur quod in oratione petijt ⁊(mox iunctura).i. compoſitio rotarum(diſſoluitur).i.frāgitur (pars molis pop.)ideſt remiſſa flexibilis atq; tenera(aſtans).i.p̄ſens(territur ex preſſura).i.ex anguſtia ⁊ timore concutitur ſiue ex diuiſione rote que quattuor milia hominuꝫ interemit(⁊ pars)ſcilicet pop.ſuſceptura baptiſmum coniungitur virgini vt ab ea baptizarentur.

¶ Fide fides occultata
Regis uxor emicat:
Deos regis exprobata
Chriſtum regem predicat
Tortis mammis cruciata:
Spe conſtanti dimicat.

❧ Tūc regis vxor appoſitio(fides occultata fide)q: vt refert hiſtoria vſq; tūc ſe celauerat(emicat).i.ſplēdet ⁊ micādo deſcēdit ea enī deſup aſpiciebat exprobata.i.q̄ exprobauit ⁊ deteſtata eſt(deos regis).i.idola mariti ſui(p̄dicat xp̄m regē).ſ.verū deū eſſe(⁊ cruciata mām̄is tortis).i.a pectore euulſis iuſſu regis mariti ſui(dimicat) ideſt pugnat pro Chriſto(ſpe conſtanti) ideſt firma in propoſito ⁊ fide Chriſti a beata Catharina ſuſcepta. ¶ Recte poterit eſſe fide fidens occultata ⁊ ego vidi textum ⁊ quadrat ſenſus ſed melius fide videns occultata.

¶ Decollari cum iubetur
Caput effert gladio:
Petit ſibi ſuffragetur
Virginis oratio:
Et defectu ne fraudetur
Palme ſuo premio:

❧ Cum regina iubetur a rege decollari poſt extorſionem mammillarum(offert)ideſt dat caput gladio(⁊ petit vt oratio virginis Catharine ſuffragetur) ideſt ſuccurrat ſibi veluti apud deum interuentrix(ne fraudet.)ideſt priuetur ſuo premio ideſt laureola glorie.defectu palme ideſt propter defectum certaminis aut martyrū ſui quia non tam velox ⁊ tam hilaris currebat ad martyrium vel hoc dixit timēs ne deficeret: ideo r̄ndit catharina,ne timeas dilecta a deo q: hodie p̄ trāſitorio regno mutuabit eternū: ⁊ p̄ mortali ſpōſo tibi immortalē acq̄res.

¶ Huius & nos imploremus
Deuote ſuffragia
Mentes ita confirmemus
Catharine gratia:
Vt regine corregnemus
In celeſti patria. Amen.

❧ Vltima pars hymni.in qua exhortamur ſuffragia beate virginis catharine implorare.(nos ergo implore.deuote)ideſt humiliter petam⁹(ſuffragia)ideſt auxiliū hui⁹ ſcilicet Catharine ⁊ ita ideſt taliter(confirmemus) ideſt fortificemus et confortemus:(mentes)ſcilicet noſtras gratia Catharine:(vt corregnemus)ideſt ſimul regnemus (in celeſti patria)ideſt in gloria (regine) ſcilicet Catharine quia Regina erat Coſti regis filia vel regine dic potius q̄ referatur ad vxorē regis maxentij:de qua eſt ſermo in promptu.

¶ Carmen eſt quale ſuperius. Canitur ad laudes matutinas in feſto beate catharine: proſequitur ſicut ſuperiores hymni.

¶ Quod p̄cedentes ad p̄ſens hymnꝰ nos hortatur agere. vz decātare martyriū ⁊ laudes b̄te catharine dicēs (p̄ſens dies expādat). i. ꝯſumatur in obſequium. i. in gl̄iam laudem ⁊ ſeruitiū (eiꝰ). ſ. catharine (cuiꝰ v̄tꝰ dilatat) i. extendit ⁊ mltiplicat (in ore laudātiū) i. eius laudes decantantiū (ſi finis ⁊ initiū geſtoꝝ) i. opeꝝ eiꝰ (teneat). i. notet hoc eſt ſi ſeries ⁊ ordo totiꝰ hiſtorie b̄te catharine ab initio ad finem vſq ꝯſideretur.

PReſens dies expandatur
In eius obſequium:
Cuius uirtus dilatatur
In ore laudantium:
Si geſtorum teneatur
Finis & initium.

Porphirius hic ſepeliuit reginā vxorē imꝑatoris ſecrete. q̄ſtiōe tñ facta ob eaꝫ cauſam multos ad ſuppliciū ꝯtrahi fecit imꝑator ſed porphiriꝰ ꝓrūpēs in mediū exclamauit dicēs. ego ſuꝫ q xp̄i famulā ſepelui ⁊ fidē xp̄i recepi. tūc imꝑator iuſſit eū decollari. inqt ergo (porphi. ſolidatꝰ). i. fortificatꝰ ⁊ munitus (v̄bo vite ꝓſilit) i. in mediū venit ad moriēdū ꝓ xp̄o ⁊ (decollatꝰ eſt cū ducētis). ſ. militibꝰ ſuis q ſe eſſe xp̄ianos ꝯfeſſi ſunt (⁊ migrat). i. trāſit de vita p̄ſenti (ſociꝰ palme). i. martyriū. ex q (maxētiꝰ imp. maturat). i. mature parat (cruciatus). i. tormēta catharine.

¶ Verbo uite ſolidatus
Proſilit porphirius
Cum ducentis decollatus:
Migrat palme ſocius
Catharine cruciatus
Maturat maxentius.

Palma ideſt corona vel martyrio paſſionis (imminente) ideſt appropinquante iā. (inter). i. proponit ſeu introducit hec que ſequuntur (o ieſu bone qſq̄s fuerit memor mei in ſuo agone). i. in ſua morte vel tribulatione aut neceſſitate (aſſequat qđ a te petierit) me intercedente. hec autem oꝛo ſtatim exaudita a deo reſponſum fuit ab angelo. Veni dilecta ſponſa mea tibi ianua celi eſt apta veni coronaberis. ⁊ his q te inuocauerint optata p̄ſidia ꝓmitto.

¶ Imminente paſſionis
Palma hec interſerit:
Aſſequatur ieſu bone
Quod a te petierit:
Suo quiſquis in agone
Memor mei fuerit.

In hoc. i. interea temporis vel inter ipſam orationem (caput). ſ. catharine amputatur ideſt aufert (⁊ lac fluit). i. emanat ꝓ ſanguine. i. loco ſanguinis (⁊ corpus ſubleuatur) ideſt rapit ⁊ eleuat multitudine angelorum ⁊ collocatur hoc eſt ſepelitur in culmine ſup̄mo. i. in ſummitate ⁊ vertice alto montis ſinay: ſina mons eſt eminētiſſimꝰ in arabia de quo aplus ad gal. iiii. ſina mōs eſt in arabia q ꝯiunctꝰ eſt ei q nūc eſt ierl'm ⁊ ſeruit ⁊c. hoc noie vrbs meſopotanie nūcupat.

Spina.
Aplus.

¶ In hoc caput amputatur
Fluit lac pro ſanguine
Angelorum ſubleuatur
Corpus multitudine:
Et ſinay collocatur
In ſupremo culmine.

Hec ſcilicet res declarat. i. aperit (⁊ hec explanat) ideſt manifeſtat (⁊ melius eēt hoc in vtraq parte. (meritum) ideſt excellentiaꝫ (virgineum). i. virginis catharine (qđ oleum manat inceſſanter). i. ſine ceſſatione (ex tumba). i. ex ſepulchro eius (cuius v̄tus ſanat aculeum). i. punctionem ſeu dolorē (oīs lāgoris). i. totius infirmitatis corporee.

¶ Hec declarat hec explanat
Meritum uirgineum
Quod ex eius tumba manat:
Inceſſanter oleum
Cuius uirtus omnis ſanat
Langoris aculeum.

¶ Vim doloris corporalis
Vt hec ſanat unctio:
Sic liquoris ſpiritalis
Mundet nos infuſio
Et eterno temporalis
Dolor cedat gaudio. Amen.

Vt hec vnctio ſanat vim ideſt violentiam ⁊ penam doloris corporalis ſic infuſio: ideſt aſperſio (liquoris ſpiritalis) ideſt ſpūs ſancti qui concipitur ex anima noſtra (mundet) ideſt purget nos a peccatis ⁊ (dolor temporalis) ideſt corporee infirmitatis (cedat) id eſt obediat (gaudio eterno) vł potiꝰ dic cedat ꝓ recedat gaudio eterno .ſ. veniente vt ſicut vnctiōe corpali ſanant̄ infirmitates corpis. ita ꝑ interceſſionem bt̄e catharine infuſione ſpūali ſanentur vitia. Amen.

¶ Carmen eſt quale illud chriſte redemptor omnium. Canitur ad horas ueſpertinas in feſto beati Andree Apoſtoli. Cuius martyrium deſcribit: & petit ut noſtrarum precum ſtet exauditor.

GAude ſacrata meritis
Andree tellus inclyti
Geſta reuoluens aurea
Quis petas ad celeſtia.

¶ Sacratiſſimi hymni p̄ſentis materia ē de laudibꝰ gl'ioſiſſimi apl'i andree tractare: cuius miracula ⁊ martyriū deſcribit. petitq̄ ꝑ eius interceſſiōem nr̄as p̄ces exaudiri a dō. dicit igit̄. O tellus ex q̄ oriūdus fuit ādreas vel intellige achayam (ſacrata) .i. cōſecrata meritis andree apl'i (inclyti) .i. nobiliſſimi qd ſit inclytus vide ſupra (gaude) .i. letare ꝓpter tm̄ patronū ⁊ interp̄tatur andreas decorus ſiue virilis ab andor qđ eſt vir. (reuoluēs) .i. re Andreas vnde
cenſens: geſta .i. opa aurea .i. miraculoſa andree (qs) .i. qbus (petas) .i. eas (ad celeſtia) ideſt ad celum. ſicut ipſe beatus andreas. alias. que ſpectant hoc eſt que geſta habent reſpectum ad celeſtia ideſt potius diuina quam humana ſunt.

¶ Ortus iſraelitica
De gente legi ſubdita:
Qua patriarche ſplendida
Fulſerunt & fit deica.

Ortus ſcʒ fuit andreas de gēte iſraelitica .i. ex populo iſraelitico (ſubdita) ideſt ſubiecta legi hoc eſt obediente ſancta ⁊ timoroſa. qua ideſt in qua (ſplendida) ideſt clara (patriarche) ideſt ſancti veteris teſtamenti. (fulſerunt) ideſt ſplenduerunt. ⁊ fit ſcʒ modo propter beatum andream (deica) .i. diuina deo dicata.

¶ Germanus & clauigeri
Celeſtis aule extitit:
Carnali tam propagine
Quam paſſionis genere.

Extitit ſcilicet beatus Andreas .i. fuit Germanus .i. frater nam germanus ex eadē Hermanꝰ frater.
tantum genitrice eſt teſte Varrone: tamen confunduntur ⁊ poetarum eſt: frater Xo oratorum (clauigeri) .i. Petri apoſtoli claniculariū (celeſtis aule) .i. paradiſi (tā ꝓpagine) .i. generatiōe carnali. quā genere .i. imitatiōe paſſiōis qꝛ vterq̄ crucē ſubiit ꝓ xp̄o.

¶ Viteq̄ ſpargens ſemina
Pellebat procul delubra:
Egeam purgans lauacro
Plebem ſacranſq̄ domino.

Spargens .ſ. ſctūs andreas .i. extendēs multiplicanſq̄ (ſemina vite) .i. doctrina ʒ xp̄i que eſt verbum dei (pellebat) ſimplex ꝓ cōpoſito .i. expellebat procul deteſtando (delu= Delubꝛuꝫ
bra) ideſt deos. ſeu idola gentilium. aut delubra. ideſt templa vel loca ipſis idolis dedica Hierōim.
ta. nam ſecundum Hieronymum ſuper Jo= Vergiliꝰ
hel. Delubrum pro templo ponitur. inquit enim. vniuerſa donaria in delubro eius conſecrarunt. ⁊ Vergilius qđ delubra iuuant (purgans) .i. lauans ſeu potius lauare cupiēs egeā pro conſulem (lauacro) .i. in fonte baptiſmatis (q̄) ꝓ ⁊ (ſacrans) .i. conſecrans et mundans plebem domino.

Deſcribit hymnus miraculum a beato andrea factū dicit eni (andreas ſcilicz tulit) i. abſtulit (e faucibus mortis). i. ab ipſa morte namiam erant ſuffocati (quaterdenos) ſcilicet iuuenes qui venerant nauigio: vt audirēt doctrinam apſi. ⁊ a diabolo ꝑ concitationē maris ſuffocati ſunt (exanimes) ideſt iam mortuos alibi iuuenes ⁊ non exanimes (eiectos) ideſt expulſos (a fluctibus maris ⁊ donauit) eos. ſ. (vſibꝰ vite). i. dedit vitā ſuſcitādo eos.

Denos quater exanimes
Eiectos maris fluctibus:
Mortis tulit e faucibus
Vite donauit uſibus.

Et qꝛ in reſurrectione. xl. virorꝫ copioſa ppłi multitudo creſcebat: baptiſmū recipiēdo ⁊ vxor egee erat iā ꝯuerſa ad xp̄z (tulit). i. ꝑtulit ādreas (ſuſpēdiū). i. ſuſpēſionē crucis. nam ſuſpēdiū ꝓ ſuſpēſiōe ponit. vel ſuſpēdio vitā finiuit. i. pēdēdo interfectꝰ eſt egea. i. ꝑ egeā ꝓ ꝯſulē ſu. (ꝯtra dn̄m) tn̄ biduo viuēs in cruce multos ꝯuertēs (reddidit). i. emiſit ſpm̄ celo. i. ad celū ⁊ hoc egea ꝓ con. adhuc ⁊ contra dn̄m furente.

Egeaqꝫ proconſule
Furente contra dn̄m:
Crucis tulit ſuſpendium
Reddidit celo ſpiritum.

Suſpēdiū

Agios et vnde.
Agiꝰ. a. ū.

Petit deniqꝫ eiꝰ interceſſionē o agie. i. o ſcte andrea. agios dr ab. a. qd eſt ſine ⁊ gis vel geos qd eſt terra q̄ſi ſine terra aut purꝰ. ⁊ dr latine agiꝰ. a. um. i. ſctūs. a. ū. (p̄camur te nūc ſuſcipe) ideſt vt ſuſcipias) libenter vota noſtra) qꝫ pro et fer ideſt. da. (remedium tollendo) ideſt abſtrahendo a nobis (moles criminum) ideſt moleſtias ⁊ faſtidia peccatorum.

Nunc te precamur agie
Noſtra libenter ſuſcipe:
Vota ferqꝫ remedium
Tollendo moles criminum.

Laus honor pax ⁊ glīa dicatur ab eccleſia ⁊ ſit trinitati vnice ideſt deo trino et vno (qꝫ ꝓ ⁊ ꝯſtans). i. cōſtantia ſit etiā eterno federe. i. per infinita ſeculorum ſecula amen. aut conſtans. i. conſtanter.

Laus honor pax & gloria
Dicatur ab eccleſia:
Sit trinitatiqꝫ unice
Conſtans eterno federe.

Carmen eſt quale ſuperius. Canitur ad horas matutinas eiuſdem feſti beati Andree cuius martyrium deſcribit & auxilium implorat.

Martyriū bti ādree ⁊ ea q̄ in eodē ꝯtingere deſcribit p̄ſens hymnꝰ: vt nr titulꝰ demonſtrat ⁊ in textu ꝯtinet (ādreas ē apls p̄mꝰ). i. ſcōs poſt Petrum. ſ. germanum eius (primū principem). ſ. eccleſie. nam ipſe fuit fundamētum eccleſie qꝛ tu es petrus ⁊ ſuper hanc petram edificabo eccleſiam meā. fuit eni btūs andreas poſt petrū fratrem vocatus: ⁊ primo poſt eum conuerſus ad chriſtum (predicans verbum). i. doctrinam ſalutis (in ꝓuīcia achaya) ſic dicta. eſt autem achaya regio grecie vndiqꝫ circūſepta mari preterq̄ a ſeptentrione: cuius caput eſt corinthus ⁊ eſt dicta ab acheo. hec etiam vt herodoto placet: danaa dicta fuit. vnde achei ⁊ achiui dicuntur greci. Ouidius. Ah quotiens dices quam paup achaya noſtra eſt.

Poſt petrū primū principē
Andreas eſt apoſtolus:
Salutis uerbum predicās
In achaya prouincia.

Achaya ⁊ vnde.
Herodotꝰ
Ouidius.

Captꝰ ſ. btūs andreas (ī opido patras) i. in ciuitate patrarū. declinat aūt pſe. ap. et eſt ciuitas achaye cuiꝰ meminit pliniꝰ li. iiij (tradit) ſ. ab egea (carceri diro). i. crudeli et cedit. i. punit (pena ferali). i. mortifera (⁊ tortor). ſ. egeas vel carnifex eū pcutiēs (calet). i. ī cēdit (veſania). i. vecordia: crudelitate: ⁊ furia animi inceſſāter gerēdo penā martyri dei.

Pſe. ap.

Captus in patras opido
Traditur diro carceri:
Ferali pena ceditur
Tortor calet ueſania.

¶ Dilaniatus ictibus
Ligno crucis ſuſpenditur:
Biduo uiuens non ceſſat
Fidem docere populum.

Dixerat q͂ tortor calebat veſania nā (dilaniat⁹) i. dilacerat⁹ ictibus. i. flagellis. q. xx. hoib⁹ ceſus pri⁹ (ſuſpēdit) i. crucifigit (ligno) i. i ligno crucis ꝛ (viuēs biduo) i. ꝑ ſpaciū duorū dieꝝ in cruce (nō ceſſat docere pop. fidē). ſ. catholicā. i. inſtruere pplꝫ in fide catholica.

¶ Clamor plebis attollitur
Charus deo expoſcitur:
Reddatur iuſtus innocens
Sanctuſq; bonus queritur.

Quia in cruce poſit⁹ biduo ſupuixerat andreas ideo (clamor plebis) ideſt totius populi (attollitur) ideſt inſurgit ꝛ eleuatur contra egeam (ꝛ. ſ. charus). i. dilect⁹ deo ꝛ hominibus andreas (expoſcitur). i. petitur a populo ꝛ dico ꝙ. cl. pl. atto. (vt iuſtus et innocens reddatur) ſcilicet populo vel in libertatem redigatur. ꝙ pro ꝛ (ſanctus ꝛ bonus queritur) ideſt inquiritur. ſ. ad eius doctrinam inſequendum. alias bonis ideſt a bonis.

¶ Fallaxq; ad patibulum
Quaſi ſoluendum properat:
Deuotus martyr in penis
Orat ne arctioribus.

Fallax. ſ. egeas motus querimonijs populi (properat). i. currit (ad patibulum). i. ad crucem in qua ſctūs andreas erat (quaſi ad ſoluēdū). i. ad diſſoluēdū apl̄m ꝛ deponēduꝫ de cruce ꝛ martyr. ſ. andreas deuotus. i. deuote patiēs ꝑ amore xp̄i (in penis arctioribus) hoc eſt grauiſſimis ꝛ valde crudelibus: orat hoc eſt orationem facit ad deum: ne ſineret eū viuum de cruce deponi: niſi prius acciperet ſpm̄ eius. hanc orationem tradit augu. li. de penitentia. hic verſus cum ſequenti eſt ligat⁹.

¶ Loris reſoluat impius
Diuini indeptus muneris:
Frater inſtigat iurgijs
Iuſtiſq; querimonijs.

Dico ꝙ apl̄us orat dn̄m ne egas (impius reſoluat). i. diſſoluat ꝛ tollat euꝫ (loris). i. ex ligaminib⁹ illis qbus ligatus pēdebat in cruce (poteris modo dicere arctioribus quia hic verſus vt dixi cū ſupiori ligatus eſt) ppl̄s tn̄ volebat eū deponere: ſed oratiōe facta nubes circūfulſit eū: ꝛ migrauit ad dn̄m. tūc maximilla vxor egee ſepeliuit cū honorifice. ex ei⁹ aūt monumēto mana expirat. egeas vero domū rediēs: a demōib⁹ arrept⁹ expirauit. ꝛ tūc frater egee noīe ſtratocles (indeptus). i. particeps (diuini muneris) vel potius dic indept⁹ ꝛ aſſecut⁹ partē. ſ. diuini muneris. Indept⁹ aūt ne te lateat lector. ab indepiſco. is. vel indepiſcor eris. naſcit q͂ eſt vſurpo. aſſequor. adepiſcor: plautus in aul. Nec partē tibi ab eo cui ſit indepiſces neq; fure excipies. hinc etiā indepto. as. frequētatiuū. Varro. Neptē aliquā indeptauit hereditatis. indeptus ergo. q. iam ſpiritu ſancto illuminatus (inſtigat). i. ꝓperat ad fratrem (iurgijs) ideſt reprehenſionibus (ꝛ iuſtis querellis.

Indept⁹. Indepiſcor. Plautus Indepto.as.

¶ Eant tecum que tua ſunt
Egea crudeliſſime:
Completa eius gloria
Deuicto hoſte callido.

Hec ſunt xba ſtratoclis fratris egee q̄ cū videret eū arreptū a dmōib⁹: nihil voluit accipe de reb⁹ ei⁹ dicēs (o egea crudeliſſime q̄ tua ſūt eāt tecū) q: ſufficit mihi xp̄s ihs (vt refert ei⁹ hiſtoria) glīa aūt ei⁹. ſ. andree cōp. i. ꝑfecta ē q: migrauit ad dn̄ꝫ. hoſte callido. i. iniquo egea deuicto. i. ſuperato ꝛ obruto cuꝫ ſuis idolis.

¶ Imploret ergo meritis
Suis pro noſtris actibus:
Vt mereamur conſequi
Sancta in fine premia
Laus honor. &c. ut ſupra. Amen.

Ecce pro concluſione in p̄ſenti parte apud deū eius auxiliū implorat dicēs. ergo. i. ꝙ tā glorioſe curſum vite ſue cōſumauit andreas (iploret.) i. obtineat ꝛ ſuis meritis veniam cōſequatur (pro nr̄is actibus). i. pro noſtris opibus ſeu peccatis (vt mereamur i fine) ſ. vite nr̄e (conſequi p̄mia ſancta). i. gloriā eternam ꝛ ſanctorum conſortium. Amen.

¶ Carmē eſt dimetrū iambicū cacometrū. Canit in feſto ſancti nicolai ad ueſperas, Cuius uitā cōmenda. & miracula deſcribit.

Laudes glorioſiſſimi patroni nr̄i nicolai in pñtiarū verſātur: ei⁹ eñi miracula tā ab ineūte etate ppetrata: quā poſt mortē facta: ex amuſſim deſcribit pñſens hymn⁹: eūq ad noſtrū erga deū fauorē inclinat. ſed nota primo qd dict⁹ eſt nicola⁹. a nicos qd eſt victoria. ⁊ leos. qd eſt ppl's. q̄ſi victoria ppl'i. i. vitioꝝ vel eo q̄ multos pp'los docuit fugere vitia. fuit aūt ciuis patere vrbis licie. pater ei⁹ epiphani⁹: mater vō Joāna dicta eſt: claruitq inenarrabilibus virtutib⁹: vt eius hiſtoria repñſentat (Aula ergo celica). i. celum ipſum qd quidē celicolū habitatio eſt (exultet). i. letet̄ (⁊ machina). i. factura mūdi. i. ipſe mūdus (letetur). i. gaudeat (dum orbita ſolis). i. reuolutio anni hunc diem annuatim repreſentās. de orbita vide in hymno magdalene (refert). i. repreſentat (ſolemnia ſancti nicolai.

Quare dictus eſt nicolaus.

Exultet aula celica
Letetur mundi machina
Dum refert ſolis orbita
Nicolai ſolemnia.

Qui. ſ. nicola⁹ (decorauit). i. illuſtrauit (vagitus). i. voces ⁊ lachrymas (infantie ſue) quando nec poterat: nec ſciebat loqui: nā vagire, ppriū eſt vocis infantiū: dū plorāt. inde eſt vagitus, p vocibus ſeu flectib⁹ infantiū. ⁊ eſt verbū ſumptū a ſono vagiētis. ſic eñi Antonius nebriſſeñ. magiſter meus in ſalutatione patrie ſue. Vagituſq meus audiit iſte loc⁹ (dans primordia). i. principia virtutū ⁊ miraculoꝝ (inter crepūdia). i. inter cunas ipſas ſeu ornamēta infantiū (ortus). i. natiuitatis ſue. Crepūdia dicuntur prima munuſcula que dantur pueris vt ſunt faſciole: veſtes: bulle, coralia. en ſiculi: crepitacula. ⁊c. hec calepinus.

Vagio. Vagitus. Antoni⁹ nebriſſeñ. Crepūdia.

Qui uagitus infantie
Decorauit mirifice:
Dans uirtutum primordia.
Inter ortus crepundia.

Signat miracula facta inter ortus crepūdia ſancti nicolai dicēs q (q̄rta feria). i. in die mercurii (⁊ in ſexta). i. in die veneris. de feria dixi in pricipio hymnoꝝ (ſug. i. lactebat ſemel vbera). i. mamillas matris. Nota qd dicim⁹ lacteo lac ſugo: lacto lac pbeo nato. (iā) i. ex tūc a pueritia (vſus hac abſtinētia in etate tenera) ideſt in infantia ſua.

Quarta cum ſexta feria
Semel ſuggebat ubera:
Iam in etate tenera
Hac uſus abſtinentia.

Signat miracula poſt eius mortem dicens (cuius tumba). i. cuius ſepulchrum (fert) ideſt dat ⁊ manat (oleum neſcium oliue matris). i. non naturaliter ſed miraculoſe factū ideo ſubdit (marmor. ſ. tumbe parturit) ideſt emittit (ſudando) ideſt per ſudorem (q natura non pertulit. i. non produxit.

Cuius tumba fert oleum
Matris oliue neſcium:
Quod natura non pertulit
Marmor ſudando parturit

(O pater ingenite). i. non genite. q̄ vt ſcribitur in ſimbolo athanaſij: pater a nullo eſt factus nec creatus nec genit⁹ (pñſta). i. concede (o ieſu). i. o fili ſaluator noſter preſta etiam (cum pneumate ſancto). i. cū ſpiritu ſancto (vt iungamur ciuibus celi) ideſt coniūgamur ſanctis in celo. et hoc (precibus) hoc eſt interceſſione ſancti nicolai patroni noſtri: ſed nota quod pneuma. atis. grecum nomen eſt latine aūt ſonat ſpiritus ſeu flatus. inde pneumaticus ſpiritualis. vnde etiam pneumatica organa dicuntur ſpiritualia. Pli. li. xix. Epteo particis pneumaticiſq organis tollendo.

pneuma

Preſta pater ingenite
Ieſu cum ſancto pneumate:
Vt nicolai precibus
Celi iungamur ciuibus.

Carmen eſt quale ſuperius. Canitur ad horas matutinas eiuſdem feſti beati nicolai.

Hic q pñſe hymn⁹ apparet: fruſtū eſt precedētis in eo aūt btm̄ nicolaū exoratū inducit: vt ſit aduocatus oībus qui eū in picule

O Venerande pontifex
Pius nec tardus opifex:

Cunctis: qui corde credulo
Te querunt in periculo.

q̄runt. vt ſecū in glīa letent̄. inq̇t ergo (o pōtifex). i. o pſul (venerāde). i. digne venerati͡ois maxime: veluti q̄ angelica voce fuit cōſecratus in epm mirrhe ciuitatis. Pōtifex aūt ſacer magiſtrat⁹ vt inq̇t ſceuola a poſſe ⁊ facere dict⁹. vel vt inquit Varro a ponte. q: ſublicius pons a pōtificib⁹ fact⁹ eſt primū. ⁊ reſtitutus ſepe. ⁊ erāt maiores ⁊ minores: īter quos ſūmus pōtifex dict⁹ eſt maximus: qđ ſit iudex oīm q̄ ad religionē ptinēt. Numa eñi vt tradit liui⁹ pōtificē fecit: eiq; oīa ſacra: ⁊ iura publica ⁊ priuata ſub iecit (opifex). i. adiutor ⁊ videtur ab opera deduci. ⁊ artificem atq; operatorem ſignificat. non modo rerū: ſed etiā verboꝝ: poteſt etiam dici quaſi opem ferens. (pius ⁊ nō tardus) ſubueniēdo in neceſſitatibus: tā in vita quā poſt mortē (cūctis qui querunt te). i. inuocant te (in periculo) ⁊ hoc corde credulo hoc eſt credenti ⁊ perfecto. — Pōtifex. Sceuola. Varro. Opifex

¶ Aufer mortis diſpendia
Confer uite ſtipendia.
Vt poſt carnis exilia
Tecum ſimus in gloria.

℟ Et q: tu eſt pius opifex (aufer). i. amoue a nobis vel a cūctis (q̄ q̄runt te diſpendia). i. dāna vel picula (mortis) diſpēdiū eñi dicim⁹ qđ in curia vel negligētia: aut in moderatione diſpēdim⁹. vñ Terē. Ut ineat gratiā ſine ſuo diſpēdio: ⁊ mihi ꝓſit. (⁊ confer). i. da nobis ſtipendia. i. pmiū ⁊ remunerationē certaminis vite. ſ. huius nr̄e ⁊ eſt ſtipēdiū aes militare. ſeu premiū qđ militibus datur: ⁊ eſt cōpoſitū nomē ab ſtipe: ⁊ pēdo. quaſi ſtips pōderata. ſtips aūt ab antiq̄s dicebat̄ aes. q: anteq̄ ſignatum eſſet non numerabatur ſed ponderabatur. Preſta pater ingenite vt ſupra. — Diſpēdiū. Stipēdiū. Stips.

¶ Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur ad laudes matuti. in eodē feſto glorioſiſſimi patris noſtri Nicolai: p cuius itercessionem petimus ab eo noſtrorum criminum condonationem.

Ieſu redemptor omnium
Perpes corona preſulum
In hac die clementius
Noſtris faueto precibus.

℟ O ieſu redēptor oīm). ſ. fidelium (⁊ corona). i. remuneratio ⁊ premiū (perpes). i. ppetua in eternū duratura (pſulū). i. pōtificū. faueto. i. ſuccurre ⁊ fauorē pſta (clemētius). i. ſolita pietate ⁊ maxima clemētia (nr̄is pcib⁹) i. noſtris orationibus: fuſis in hac die. ſ. ſolēnitatis ſancti nicolai glorioſiſſimi.

¶ Tui ſacrati nominis
Confeſſor almus claruit:
Cuius celebrat annua
Deuota plebs ſolemnia.

℟ Dico qđ ſuccurras nobis clem̄tius i hac die. ſ. in q̄ (cōfeſſor alm⁹). i. ſctūs N. colaus (cōfeſſor tui ſacrati noīs) q: te ipſum pdicauit (claruit). i. clarificatus eſt: ⁊ ſplēdidus factus (cui⁹ ſolemnia). i. cuius feſtū (annua). i. anniuerſaria qui ſingulis annis ꝓueniūt (plebs deuota) i. humilis celebrat. i. veneratur.

¶ Quirite mundi gaudia
Huius caduca reſpuens:
Cum angelis celeſtibus
Letus: potitur premiis.

℟ Qui ſcilicet ſanctus nicolaus (reſpuēs) i. paruipendens (rite) ideſt recte (gaudia caduca) ideſt tranſitoria (huius mundi) in quo tam miſere et calamitoſe vitam ducim⁹ (letus) ipſe cum angelis (celeſtibus) ideſt curie celeſtis ciuibus (potitur premiſs). i. perenniter glo ia celeſti fruitur.

¶ Huius benigne annue
Nobis ſequi ueſtigia:
Huius precatu ſeruulis
Dimitte noxam criminis.

℟ O. ſ. de⁹ benigne). i. o redēptor miſericors ieſu xp̄e. benign⁹. a bonus deducitur. et ꝓprie eſt q̄ bonis ⁊ dignis largit̄. ⁊ ē dictio cōpoſita ex bono ⁊ gignēdo. vnde benignā terrā dicim⁹: fructus abūde reddētem. pli. de egypto. Nulla eſt benignior tellus: nullus ager fertilior: (concede nob is ſequi). i. imitari — Benign⁹. Plinius.

(veſtigia).i.exempla mores ⁊ vitam huius.ſ.nicolai.⁊ huius precatu.i.precibus ⁊ interceſſione(dimitte).i.parce ⁊ remitte ſeruulis(noxam)ideſt culpam ⁊ peccatum.

Concludit ad laudem dei(o chriſte)appoſitiue rex piiſſime ideſt magne miſericordie(gloria ſit tibi)qꝫ pro ⁊ patri cum ſpiritu paraclyto ideſt bono ⁊ conſolatori nunc ⁊ in perpetuum. Amen.

¶ Sit chriſte rex piiſſime
Tibi patriqꝫ gloria:
Cum ſpiritu paraclito
Et nunc & in perpetuum. Amen.

¶ Carmen eſt alemanium dactylicum trimetrum hypercatalecticum. Canitur in feſto beate uirginis & martyris eulalie. cuius martyrium laudeſqꝫ proſequitur.

Si ante hac candide lector hic glorioſe virginis eulalie hymnꝰ rubiginoſus inormis ac perinde obſcurus intonuit.nō culpa ſua ſed in cauſā fuit auctor ignotus. ⁊ indiſcuſſa carminis qualitas.que eū turgidū ⁊ ampuloſum reddiderūt.nūc vero noſtra ope ſecurus publica tendat.donec veniat in mediū Antonius nebriſſeñ.lumē Hyſpanie ſuꝑ prudentiū auctor eſt Aurelius prudētius clemens:qui hāc odem in laudē glorioſe virginis Eulalie compoſuit.multiiugam namqꝫ eius laudem celebrando:martyriū ſuū abundāter explicat ⁊ miracula.laudatqꝫ illā primū a nobilitate patrie ⁊ generis dicit deinde qđ ab in eūte etate dedit indolē ſeu ſpecimē ad moriēdū pro religione chriſti. continet ode. xliiij. verſus:cōpoſuit etiā prudētius hymnū ſ.ales diei nūcius.⁊ nox ⁊ tenebre.quos canit eccleſia.qualitas ergo erit. Metrū eſt alemanium dactylicū trimetrū hypcatalecticū cōſtans tribus dactilis ⁊ ſemipede ⁊ ſcanditur ſic. germine.nobilis.eulali.a.ſillaba iſta vltima dicitur ſemipes ſeu ceſura. Erit autē ordo(eulalia)virgo illa ſanctimonialis(nobilis)ideſt venerabilis ⁊ clara(germine).i.in genere vel generationis principio.fuit enim nobilius orta parentibus:quo ad ſeculi pompam ⁊(nobilior).i.excellentior(indole).i.preſtantia ⁊ futura virtute ſeu ſignificatione mortis. ſ. future pro chriſto ſponſo ſuo.nam ab infantia ſua per donatum presbyterū inſtructa in dei laudibus perſeuerabat(ſacra virgo ornat)ideſt decorat(oſſibus).ſ.ſuis quia ibi ſepulta eſt (⁊ colit amore).ſ.exercendo miracula(emeritam ſuam).i.ciuitatem emeritenſem extra quā paſſa eſt martyriū vt refert hiſtoria.cuius ab vbere.ideſt a cuius vbertate ſeu fertilitate (ꝓgenita).i.propagata eſt.nam fuit oriunda a villa que dicitꝰ prociano : vltra emeritā miliario fere.xxxviij. Emerita aūt auguſta Hiſpanie opidum ſeu ciuitas eſt ad luſitaniam ſpectās

C Ermine nobilis eulalia
Mortis & indole nobilior
Emeritā ſacra uirgo ſuā
Cuius ab ubere progenita eſt
Oſſibus ornat amore colit.

Emerita. Topographia vtitꝰ q̄ deſcriptio loci dr̄ nō deſcribit locū qui tm̄ ꝓtulit decus. ⁊ eiꝰ fertilitatē deſignat.dicēs(locus q̄ tulit).i.protulit ſeu progenerauit(hoc decus).i.ſanctam eulaliā egreg.i.eminēs ⁊ preſtās(nā)qđ ex toto grege eligitꝰ excellēs:egregiū dicimꝰ.terētius forma egregia ⁊ etate integra (eſt proximus).i.propinquus ⁊ cōiunctus(occiduo).i.occidēti ſoli. Nā luſitania que eſt pars vlterioris hiſpanie in europa oceano occidētali alluitur in q̄ eſt ciuitas emerita ⁊ portugalie regnū potēs vrbe ſcꝫ emerita.vel vrbe pro vrbibus eſt locus illius regionis potens.vt ſit ſingularis numerus ꝓ plurali ⁊ erit tapinoſis figura(locuples).i.abundans pp̄lis(ſed mage).i. magis potēs ſanguine martyrijſqꝫ pro ⁊ titulo virgineo.i.laude ⁊ dignitate virginis eulalie.nā per trāſlationē bene ſumitur ꝓ laude ſeu dignitate:licet dicatur a tuēdo titulus.

Egregius a.um.

¶ Proximus occiduo locus eſt
Qui tulit hoc decus egregium
Vrbe potens populis locuples:
Sed mage ſanguine martyrii
Virgineoqꝫ potens titulo.

Signat quo tp̄e ſue etatꝫ ad paſſionē cucurrit btā eulalia dicēs:qđ(eulalia attigerat q̄ter)aduerbiū ē.tris hiemes.i.duodecꝫ hiemes hoc eſt duodeci annos. pars ꝓ toto.tris ꝓ tres actiſs pluralis eſt. Vergiliꝰ.

¶ Curriculis tribus atqꝫ nouem
Tris hyemes quater attigerat:
Cum crepitante pyra trepidos

Terruit aſpera carnifices
Supplicium ſibi dulce rata:

tris littore ceruos ꝓſpicit errãtes. nũerat autem ab hyeme poti⁹ quã ab alia parte anni q: ann⁹ ingreſſuꝫ ⁊ terminũ accipit ab hyeme (curriculis trib⁹ atq; nouẽ). ſ. trãſactis. i. trib⁹ atq; nouẽ reuolutiõib⁹ ãnoꝝ finitis idẽ ꝑ diuerſa. nã vt refert hiſtoria iã fere decimũ tertiũ etatis annũ intrabat (cũ aſpa). ſ. eulalia q̃ ad ſe in patiẽdo vel q: icrepabat. calphurnianũ atq; tortores ipſos (terruit carnifices). i. tortores ipſos trepidos. i. pauidos vel feſtinos. Verg. ene. iij. hic me dñ trepidi crudelia limia linquũt imemores ſocij vaſto cyclopis i antro. Serui⁹ ibi trepidi. i. feſtini (pyra). i. i rogo crepitatẽ. i. crepitũ faciẽte ꝓpter ligna ardẽtia. in his añt antiq̃ mortuoꝝ corpa cremare ↄſueuerũt (rata). i. q̃ credidit ⁊ imaginata eſt ſuppliciũ. i. penã ⁊ incendiũ equulei cũ lampadibus ardentib⁹ circa eius latera appoſitis: eſſe ꝑ xp̃o dulce ſibi.

Trepidus
Vergili⁹.
Seruius.
Pyra.

Iam dederat prius iudiciũ
Tendere ſe patris ad ſolium:
Nec ſua membra dicata toro
Ipſa crepundia repullerat
Ludere neſcia puſiola.

Jam dederat. ſ. ſcã eulalia ꝑus. i. ab ineũte etate iudiciũ. i. demõſtrationẽ ⁊ ſpẽ ſe. ſ. velle tẽdere. i. ꝑ martyriũ ire (ad ſoliũ). i. ſedeꝫ ⁊ tribunal pr̃is. i. dei omipotẽtis. nec dicata ſubaudi dederat iudiciũ (mẽbra ſua nec dicata). i. nec dedicãda. ſ. eẽ (toro). i. viro hoc ẽ qđ nemini nuptura erat. ſꝫ v̓ginitatẽ obſeruatura (nã puſiola). i. puellula diminutiuũ eſt. repullerat ꝑus (ipſa crepũdia). i. p̃ma munuſcula. vt crepitacula q̃ danť pueris. de qb⁹ dixi ſupra in hymno ſcĩ nicolai (neſcia ludere). i. q̃ neſciuit ludere aliq̃ re. ſ. canere vel iocari vel pulſare q̃ ad ſcĩi põpã veluti alie ſolent.

Spernere ſuccina. flore roſas
Fulua monilia reſpuere
Ore ſeuera. modeſta gradu
Moribus & nimium teneris
Caniciem meditata ſenum.

Neſciebat bt̃a eulalia ludere nec delectabať illis qb⁹ cetere puelle delectabãť nã ſpnere. i. ſpnebat infinitiu⁹ ꝓ p̃terito impfecto ſuccina. i. electrũ deſudãs ab arboribus. vulgo d: ãbar. vt puta ex q̃ fiũt linee calcloꝝ ⁊ ẽt ſpnere (roſas flore). i. cũ flore ſuo. vť alioquis. ⁊ reſpuere ꝑ reſpuebat monilia. vulgo d: cadena o collar d̓ oro fulua. i. aurea ⁊ hoc q: erat. ſ. ſeuera. ſ. grauis (ore). i. aſpectu (poteſt etiã dicere ſeuera ſpnere. i. ad ſpnẽdũ) ⁊ (modeſta). i. honeſta ⁊ tempata (gradu). i. inceſſu ⁊ meditata. i. q̃ in mẽte habuit vel imitata eſt caniciẽ. i. grauitatẽ ſenũ. naꝫ d: in lib. ſapie. cani añt ſunt ſenſus hoĩs. ⁊ etas ſenectutis vita imaculata morib⁹ nimiũ teneris q: ſupra dixit puſiola.

Succinum

Gloria magna patri & genito
Spiritui ſimul ipſa ſacro
Qui deus unus & omnipotens
Cuius amore ſit eulalia
Nunc celebrantibus.

Jn prudentio nõ eſt hic finis hymni: ſꝫ iſte: ſic venerarier oſſa libet. Oſſibus altare impoſitũ. Jlla dei ſita ſub pedib⁹. Proſpicit hec ppĺoſq; ſuos. Carmine ꝓpitiata fouet. huĩc ãt finẽ ego hic appoſuit. gl̃ia magna pr̃i ⁊c. lr̃a ẽ clara. hec habui ſup hymnũ ſcẽ eulalie: ſi tñ nõ certũ arripuit iter: ſatꝫ ẽ ponere ſapiẽtẽi via a q̃ ꝓpť ſentes alien⁹ erat dixi.

Carmen eſt quale illud iam lucis orto ſydere. Canitur ad horas matutinas in feſto beate eulalie.

NVnc glorioſe uirginis
Hic concinamus gloriã
Eulalie ut precantum
Celo reſeruet premium.

Hunc hymnũ rogat⁹ cõpoſui vt cãtareť i hac dioceſi Hiſpalitana ad ho. mat. ⁊ ꝓpťea breuiter ordinẽ text⁹ delibãdũ ꝑpono. Sꝫ nota ꝙ ex ei⁹ materia p̃mo icitamur ad celebrãdã gl̃iam bt̃e eulalie quã de dilectione dei laudam⁹ ⁊ fauorẽ ei⁹ erga deũ petimus. ergo (nos ↄcinam⁹ nũc). i. ſimĺ cãtem⁹ (gl̃iã v̓gis gl̃ioſe eulalie) neceſſitate duct⁹ poſui trocheũ ꝓ ſpõdeo vel iãbo vt nomẽ v̓gis nõ abijcereť a carmine (vt reſuet). i. ↄſuet (i celo pre-

miſũ p̄cantiũ).i.feſtũ glorie ſue celebrantiũ.

❧ Hec nãq;.ſ.Eulalia v̉go(dilexit).i.amo re ꝓſecuta eſt maximo xp̄m ⁊ ꝓpterea benign⁹ ꝯditor.i.legiſer xp̄s magnific⁹ plaſmator rex oim(ꝯfert ꝓ ꝯtulit).i.dedit (gaudiuȝ ꝑennis vite).i.pr̄ie celeſtis ⁊ hoc ꝓ mũere.i. ꝓ remuneratiõe ſui certaminis legitimi.

ℭ Hec namq; chriſtum fortiter
Dilexit & pro munere:
Vite perennis gaudium
Confert benignus conditor.

❧ Ecce ad ei⁹ auxiliũ petenduȝ vertimur modo(o v̉go dulcis v̉nula).i. dulcis xp̄i fua (q̄) exiſtẽs.ſ.(ꝑuigil).i.vigilãs erga cuſtodiã v̉ginitatis ⁊ legis xp̄i(negaſti ſic).i.tã viriliter(põpã peſſimã nocẽdi).i.delectatiões mũdi q̃ tibi nocere poterãt(necnõ).i.ẽt minas calphurnij.ſ.iudicis. ꝓ calfurniani ꝓp̄t metrũ.

ℭ O uirgo dulcis uernula
Que ſic negaſti peruigil:
Pompam nocendi peſſimam
Necnon minas calphurnii.

❧ Faco beata eulalia (nos p̄cantes lapſos)ſcilicet ꝓpter conſuetudinem peccandi (in morte criminis)ideſt peccati(ſurgere ſcȝ ab eo vt ſaluator ſeculi)ideſt xp̄s qui ſeculuȝ redemit(remittat noxas).i.culpas(ſeruulis) tuum fauorẽ petentibus.

ℭ Fac nos precantes ſurgere
In morte lapſos criminis:
Saluator ut iam ſeculi
Noxas remittat ſeruulis.

❧ Gratiarum actio eſt. ſic mittimus deo patri laudes(ſimul)ideſt pariter(paraclyto) ideſt ſpiritui ſancto. necnon ideſt etiam decus ſit filio qui regnat ſcilicet cum patre et ſpiritu ſancto in perpetuum ideſt in eternuȝ ⁊ ſine fine.

ℭ Patri deo ſic mittimus
Laudes:ſimul paraclyto:
Sancto decus ſit filio
Qui regnat in perpetuum. Amen

Petrus delgado ad lectores.

ℭ Accipite candidi lectores ueſtri Petri delgado in proprios ſanctorũ hymnos tenuẽ ac ieiunã enarrationẽ:cũ reliq̃s annotatiunculis.q̃ nõ facile v̄ros oculos ꝑtranſibunt.ſuſcipite inquã munuſculũ ſpecie paruũ:ſed charitate magnũ(vt inquit Hieronymus)cupio enim prodeſſe ⁊ ad id preſtandum vires non mihi ſuꝑpetunt.ſed ſi effeceritis vt p̄ma hec fetura veſtrum animum non reprimat:et ſi vobis gratam eſſe intellexero: animũ eternitatis amore flagrantem:⁊ ad altiora currentẽ:admotis calcaribus impellam quando quidem nõ recte ſcribentibus etiam gratia debetur.ſaltem vt alios excitẽt nemo ꝑ pecudum(vt ait cicero)offi.p̄mo.vitam ſub ſilentio tranſcurrant. Quid eñ dulcius vt inquit Mantuanus ille homerus:quam factis extendere famã?nõ quippe ob aliã cauſam generoſa illa antiquitas noctes dieſq; elaborabat:niſi vt poſteritati conſuleret.⁊ lõge quidem melius mecum actum eſſet.quã in receſſu ⁊ ſecreto ſtudio deliteſcere.ſi maturius me vt lingue rubiginem amitterem ſerpentinis dũtaxat indoctorum linguis dilacerãduȝ opponerem:qui nihil boni peragentes:ſtudioſis tñ detrahere non deſiſtunt.verum poſt hac multo aliter eueniet. Nunc autẽ quia in alieno opere nemo eſt ita ingenioſus:vt auctoris mentem penitus abſoluat.⁊ non ſum ignarus nõnulla loca immutatione punctoꝝ litterarum vel ſyllabarum detorta inueniri poſſe:exoratos vos velim vt primũ hoc mihi aſcribatis q̃ cum diem preſertim publicis lectionibus impendaȝ vltra ſacerdotũ onus:nocturnis tantũ horis iſta curaui(vt inquit Plinius)cum p̄cipue carmina receſſum ſcribentis ⁊ ocia querant(vt ait Ouidius)Valete ergo ⁊ me mutuo amore ꝓſequimini.v̄rm eñ erit precipere:meum autem hilari fronte mandata exequi.veſtraq; iuſſa capeſſere.Dixi.

¶ Petri nuñez Delgado preſbyteri hymnus carmine ſaphico endecaſyllabo adonicoq; compoſitus:& egregio martyri Sebaſtiano humiliter dedicatus.

ISte qui celos meruit benignus.
Scandere ſpargẽs pia uerba chriſti:
Martyr eſt mileſq; ſebaſtianus
Fortis athleta.

¶ Ipſe nam multos dño remiſſit
Atq; de iniuſtis radibiſq; iuſtos
Fecit:eternam cupere & repertam
Morte ſalutem.

¶ Quando ꝑ xp̃o uoluit ſagittis
Corpus allidi:& ſua membra figi
Vt deo felix animam referret
Numine trino.

Neſcit hic nr̃is lachrymis negare
Peſte contacti ut redimamur oẽs
Sepe non paucos liberauit ipſe
Clarus in orbe.

¶ Nunc preces noſtras humiles canamus
Martyri ut cuſtos miſeris reportet
Ex deo morbo careamus ullo
Mortis acerbe.

¶ Et pio regi pariter reducat
Corpꝰ & mẽtẽ gemituſq; noſtros:
Ne ſinat meſtas animas perire
Quas reparauit.

¶ Sed reis preſtet ueniam reatus
Retrahens mundi mala damna nobis:
Vtq; poſt uitam uideamus ipſum
Lumine plenum.

¶ Sit deo patri merito poteſtas
Pneumati ſemper decus atq; nato
Martyri chriſti requies beata
Tempore in omni.

Finis.

Eiuſdem ad iuuenes carmen.

¶ Sumite iam fructus iuuenes:iam carpite flores
Hymnorum:quondam qui periere patent:
Gratam materiam & uerba ſcribenda relaxat
Hic liber & noſter non minus ordo placet.
Inuidus alta canat:quibus ipſe in ſydera tendat
Comprimat & naſum.quid nocuiſſe iuuat.